

EKSTRAKT

BIND 1 – SIDE 1-274

ØSTRE LANDSRET 19. AFD. SAG B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen
(Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen)

MOD

**Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed
inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning**
(Advokat Jeppe Skadhauge)

Hovedforhandling:
16., 17., og 18. december 2014

INDHOLDSFORTEGNELSE – BIND 1

PROCESSKRIFTER

Dato	Bilag	Betegnelse	Side
16.10.2013		Stævning	1
04.11.2013		Processkrift 1 – tillæg til stævning	11
06.11.2013	BI A	Sagsøgte 1's svarskrift	21
09.01.2014		Sagsøgte 2's svarskrift	23
17.01.2014	BI B	Sagsøgte 1's processkrift A	41
07.02.2014		Replik	57
24.03.2014		Processkrift efter replik	73
30.04.2014	BI C	Sagsøgte 1's duplik	77
30.04.2014	BI C	Sagsøgte 2's duplik	85
25.06.2014		Sagsøgtes processkrift	103
01.10.2014		Sagsøgtes processkrift	107
27.10.2014		Processkrift 2 efter replik	109
04.11.2014		Sagsøgtes processkrift	121
10.11.2014		Processkrift 3 efter replik	125
18.11.2014		Sagsøgtes processkrift	249
18.11.2014		Biintervenientens processkrift	267

INDHOLDSFORTEGNELSE – BIND 2

VIDENSKABELIGE ARTIKLER

Dato	Bilag	Betegnelse	Side
2003	15	Van Hall et al. i Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism	275
04.09.2003	17	Artikel 1 (FASEB Journal)	281
23.12.2004	18	Artikel 3 (J. Physiol)	293
07.01.2005	19	Artikel 4 (Experimental Physiology)	305
18.04.2005	20	Artikel 5 (FASEB Journal)	317
09.10.2006	21	Artikel 8 (Experimental Physiology)	337
22.04.2009	22	Artikel 12 (Diabetologia)	345

INDHOLDSFORTEGNELSE – BIND 3

AFGØRELSE OG UDKAST TIL AFGØRELSE

Dato	Bilag	Betegnelse	Side
25.06.2013	4b	UVVU's udkast til afgørelse i Timmon-sagen	357
25.06.2013	4a	UVVU's udkast til afgørelse i Galbo-sagen	395
25.06.2013	41	UVVU's udkast til afgørelse i Penkowa-sagen	465
18.12.2013	IIA	UVVU's afgørelse i Timmon-sagen	491
18.12.2013	IIB	UVVU's afgørelse i Galbo-sagen	539
18.12.2013	26	UVVU's afgørelse i Penkowa-sagen	627
09.05.2014	32	UVVU's udkast til afgørelse i Galbo-sagen efter genoptagelse.	663
28.08.2014	38	UVVU's endelige afgørelse i Galbo-sagen	759

INDHOLDSFORTEGNELSE – BIND 4

BILAG

Dato	Bilag	Betegnelse	Side
15.12.1998	IA	Orientering til Folketingets Forskningsudvalg om bekendtgørelse af 15.12.1998 om UVVU	861
21.02.2003 og senere	16	Mails m.v. vedr. Milena Penkowa	867
November 2006	12	UVVUs årberetning 2005 i uddrag	879
14.11.2006	IID	UVVUs forretningsorden	885
November 2007	13	UVVUs årberetning 2006 i uddrag	891
18.08.2008	IB	Breve til Poul Lodberg og Henrik Gunst Andersen om afbuds- skikkelse og udpegning	897
20.05.2010	IC	Udvalget for Videnskab og Teknologis betænkning	899
Juni 2011	IIE	UVVUs årsberetning 2010	903
27.04.2011	IIG	Telefonnotat vedr. Bente Klarlund Pedersens henvendelser vedr. tidshorisonten i sagerne	923
22.11.2011	IIH	E-mail fra Bente Klarlund Pedersen med fremsendelse af hø- ringssvar	925
26.11.2011	IIJ	E-mail fra Bente Klarlund Pedersen med fremsendelse af brev fra prof. David Patterson	927
20.02.2012	1	Indstilling fra Styrelsen og Ministeriet til Ministeren om ind- sættelse af nyt stk. 2 og 3 i § 7 i bkg.	929
05.03.2012	2	Indstilling fra Styrelsen og Ministeriet til Ministeren om for- længelse af beskikkelsesperioderne	935
16.03.2012	3	Forlængelse af beskikkelserne for De Fire	939
23.05.2012	IIK	E-mail fra Bente Klarlund Pedersen hvori hun spørger til tids- horisonten i sine sager	943

25.06.2013	4b	UVVU's udkast til afgørelse i Timmon-sagen	945
25.06.2013	4a	UVVU's udkast til afgørelse i Galbo-sagen	947
25.06.2013	41	UVVU's udkast til afgørelse i Penkowa-sagen	949
06.08.2013	5	Advokat Lego Andersens brev til Ministeren og formanden for UVVU med anmodning om tilbagekaldelse af forlængelserne	951
13.08.2013	23	Afsluttende bemærkninger vedrørende den faglige del med bilag.	955
15.08.2013	24	Advokat Lego Andersens indlæg til UVVU	1183
03.09.2013	6	Ministerens afslag på Bente Klarlund Pedersens anmodning	1187
09.09.2013	7	Advokat Lego Andersens brev til Ministeren om at genoverveje sin afvisning	1191
16.09.2013	8	Ministeren fastholder sin afvisning	1195
04.10.2013	9	Advokat Lego Andersens brev til Ministeren om at Bente Klarlund Pedersen vil indbringe sagen for domstolene	1197
16.10.2013	10	Advokat Lego Andersens brev til UVVU's formand vedr. ændringer i uredelighedsbegrebet	1199
18.10.2013	25	Brev fra UVVU til advokat Lego Andersen (afslag på foretræde)	1205
29.10.2013	11	Formanden for UVVU afviser overfor advokat Lego Andersen at udskille spørgsmål vedr. uredelighedsbegreb	1207
04.11.2013	IIF	Oversigt over de seks sager udarbejdet af Styrelsen	1209
07.11.2013	42	Advokat Lego Andersen indlæg til UVVU	1215
18.12.2013	IIA	UVVU's afgørelse i Timmon-sagen	1217
18.12.2013	IIB	UVVU's afgørelse i Galbo-sagen	1219
18.12.2013	26	UVVU's afgørelse i Penkowa-sagen	1221
18.12.2013	IIC	Pressemeddelelse om UVVU's afgørelser	1223
02.01.2014	27	Sagsøgerens notat "Til hvem det måtte vedrøre"	1227
06.02.2014	ID	Henvendelse til Folketinget fra advokat Lego Andersen	1233
10.02.2014	28	Brev fra advokat Lego Andersen til UVVU vedlagt brev fra Bente Klarlund Pedersen med bilag	1239

20.02.2014	IE	Uddannelsesministerens svar på advokat Lego Andersens henvendelse af 06.02.2014	1251
20.02.2014	IIL	Oversigt over tilgængelige dokumenter for Udvalgets medlemmer i perioden indtil 31.01.2012	1259
20.02.2014	IIM	Notat fra Styrelsen om UVVU's praksis for afgørelse af retlige spørgsmål	1263
11.03.2014	IF	Uddannelses- og Forskningsudvalgets betænkning	1265
24.03.2014	14	Advokat Lego Andersens brev til UVVU	1271
02.04.2014	29	Brev fra advokat Lego Andersen til UVVU med bilag	1273
06.05.2014	30	Brev til advokat Lego Andersen fra UVVU (afslag på foretræde).	1363
07.05.2014	31	Advokat Lego Andersens mail af 7. maj 2014 til Mathias Wilumsen med mail af 6. maj 2014 fra ICMJE's sekretær til professor Jacob Rosenberg.	1365
09.05.2014	32	UVVU's udkast til afgørelse i Galbo-sagen efter genoptagelse.	1369
30.05.2014 og senere	33	Mailkorrespondance mellem sagsøger og Diabetologia	1371
10.06.2014	34	Høringssvar fra Eigil Lego Andersen	1373
10.06.2014	35	Høringssvar Bente Klarlund Pedersen med bilag 1 – 2	1375
11.06.2014	36	Notat om begrebet grov forsømmelighed/forsømmelse	1397
11.06.2014	37	Mail fra advokat Lego Andersen til UVVU's sekretariat vedhæftet erklæring fra forskningsleder, professor, Ph.D. Knud Juel	1405
28.08.2014	38	UVVU's endelige afgørelse i Galbo-sagen	1407
28.08.2014	39	Udtalelse fra Bente Klarlund Pedersen i forbindelse med UVVU's afgørelse	1409
04.09.2014	40	Support fra the International Society of Exercise Immunology (ISEI) Board of Directors	1415

NIELSEN NØRAGER

STÆVNING

EIGIL LEGO ANDERSEN
ADVOKAT, DR.JUR.FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN KTEL +45 33 11 45 45
ELA@NNLAW.DK16. OKTOBER 2013
REF. 62.743

SOM ADVOKAT FOR

Overlæge, professor, dr.med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K

INDSTÆVNER JEG HERVED

Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
(sagsøgte 1)

OG

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(sagsøgte 2)

FOR

Københavns Byret, Domhuset, Nytorv 25, 1450 København K, i en sag hvor sagsøger nedlægger følgende

PÅSTANDE

1. Sagsøgte 1 tilpligtes at anerkende, at ministerens forlængelser af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som medlemmer af og for Jens Overgaard som suppleant i Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning er ugyldige.
2. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard efter den 31. januar 2012 ikke har været berettiget til og ikke fremadrettet er berettiget til at deltage i sagsbehandlingen i udvalget vedrørende klager over sagsøgeren indgivet af James Timmons og Henrik Galbo.
3. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2's udkast til afgørelser af 25. juni 2013 i de i påstand 2 nævnte klagesager er ugyldigt.

SAGSFREMSTILLING

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter "Udvalget") er et af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (herefter under ét "UVVU") og er nedsat i medfør af forskningsrådgivningslovens kapitel 7. Udvalgets medlemmer udpeges af Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (herefter "Ministeren"), jf. lovens § 32. stk. 4.

Forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, har følgende ordlyd:

Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter indstilling fra domstolene. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanterne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end 4 år.

Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik har været udpeget som medlemmer af og Jens Overgaard har været udpeget som suppleant i Udvalget. Beskikkelsesperioderne for Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard udløb den 31. januar 2012 efter, at de havde været udpeget i først fire år og derefter genudpeget i to år.

I løbet af deres beskikkelsesperiode, der udløb med udgangen af januar 2012, har Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard (herefter undertiden "De Fire") i et vist omfang deltaget i Udvalgets sagsbehandling af to sager vedrørende klager over overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen indgivet af henholdsvis professor James Timmons og professor Henrik Galbo (herefter "Klarlund-sagerne") og en antal sager vedrørende klager over dr.med. Milena Penkowa (herefter "Penkowa-sagerne"), herunder en klage mod Penkowa indgivet af sagsøgeren.

Den 20. februar 2012 indstillede Styrelsen for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (herefter "Styrelsen") og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (hefter "Ministeriet") til Ministeren (bilag 1), at der indsattes et nyt stk. 2 og 3 i § 7 i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om UVVU (herefter "Bekendtgørelsen") med følgende ordlyd:

Stk. 2. Ministeren beskikker og afbeskikker medlemmer og suppleanter, jf. § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Stk. 3. Samtidig med beskikkelse af nye medlemmer og suppleanter af et udvalg kan ministeren undtagelsesvis forlænge beskikkelsesperioden for medlemmer og suppleanter af samme udvalg med henblik på disses færdiggørelse af sager, der efter afslutning af sædvanlig høringsprocedure er under behandling i udvalget. Nye medlemmer og suppleanter deltager ikke i færdiggørelse af de pågældende sager.

Begrundelsen for de nye bestemmelser blev i indstillingen til Ministeren angivet at være, at det ville være hensigtsmæssigt, at Penkowa-sagerne kunne færdiggøres af de daværende seks medlemmer af Udvalget og en suppleant (herunder De Fire, der allerede havde været udpeget for en 4-årig periode og genbeskikket for en 2-årig periode). Det anføres videre, at der ikke er direkte hjemmel i forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, til at forlænge medlemmers og suppleanters beskikkelsesperiode efter genudpegning. Det foreslås afslutningsvist i indstillingen, at der ved lejlighed indsættes en egentlig hjemmel i forskningsrådgivningsloven til at forlænge beskikkelsesperioder ud over seks år i de

tilfælde, der er nævnt i den foreslåede ordlyd til Bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Til dette sidste skrev Ministeren i marginen på indstillingen "enig".

Ministeren ændrede herefter Bekendtgørelsen ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012 (herefter "Ændringsbekendtgørelsen") i overensstemmelse med indstillingen, hvorefter Bekendtgørelsens § 7 blev suppleret af stk. 2 og 3 som citeret ovenfor. Ændringsbekendtgørelsen trådte i kraft den 1. marts 2012.

Den 5. marts 2012 indstillede Styrelsen og Ministeriet til Ministeren (bilag 2) bl.a., at Ministeren i medfør af Bekendtgørelsens nye § 7, stk. 3, undtagelsesvist forlængede beskikkelsesperioderne for De Fire til færdiggørelsen af de i den nye stk. 3. nævnte sager, i praksis Klarlund-sagerne og Penkowa-sagerne.

Ministeren forlængede herefter den 16. marts 2012 beskikkelsesperioderne for Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard i medfør af Bekendtgørelsens § 7, stk. 3 (bilag 3).

Ministeren udpegede endvidere den 16. marts 2012 nye medlemmer til Udvalget for perioden 1. februar 2012 til 31. januar 2016, der således sammen med de medlemmer, hvis beskikkelsesperioder ikke var udløbet, fra den 1. februar 2012 har udgjort Udvalget i enhver henseende, bortset fra de sager, der blev behandlet under medvirken af De Fire.

Den 25. juni 2013 sendte Udvalget udkast til afgørelser (bilag 4) af de to klager indgivet af henholdsvis James Timmons og Henrik Galbo mod sagsøgeren. I Udvalgets behandling havde bl.a. De Fire deltaget. Sagsøgeren modtog også udkast til afgørelse i hendes egen klage over Milena Penkowa, hvori De Fire også havde deltaget, men sagsøgeren holder den pågældende klagesag uden for nærværende retssag, da hendes interesse i sagens korrekte behandling som klager er langt mindre end hendes interesse i korrekt behandling af de to mod hende indgivne klager. Udkastene angiver, at Udvalget på det foreliggende grundlag forventer at konkludere, at Bente Klarlund Pedersen har udvist videnskabelig uredelighed.

Undertegnede indgav på vegne Bente Klarlund Pedersen den 15. august 2013 et indlæg for Udvalget i anledning af udkastene til afgørelser. Dette indlæg fremlægges foreløbig ikke.

Forud for indgivelsen af indlægget rettede undertegnede på vegne Bente Klarlund Pedersen henvendelse til Ministeren og formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, landsretsdommer Henrik Gunst Andersen, ved brev af 6. august 2013 (bilag

NIELSEN NØRAGER

5). I brevet anmodedes Ministeren om at tilbagekalde forlængelserne af beskikkelsesperioderne for Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard samt at meddele de nye medlemmer af Udvalget, som blev beskikket pr. 1. februar 2012, at de kan deltage i den videre sagsbehandling af Klarlund-sagerne og Penkowa-sagerne.

I brevet anmodedes endvidere formanden for UVVU om, at den videre sagsbehandling af de tre klager indgivet af og mod Bente Klarlund Pedersen tilrettelægges under hensyntagen til anmodningen til Ministeren.

Ved brev af 3. september 2013 (bilag 6) afviste Ministeren Bente Klarlund Pedersens anmodning.

Undertegnede anmodede ved brev af 9. september 2013 (bilag 7) Ministeren om at genoverveje sin afvisning.

Ministeren fastholdt sin afvisning ved brev af 16. september 2013 (bilag 8).

Undertegnede oplyste herefter Ministeren ved brev af 4. oktober 2013 (bilag 9) med kopi til formanden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, at Bente Klarlund Pedersen på denne baggrund ville indbringe spørgsmålet for domstolene.

ANBRINGENDER

Det gøres til støtte for påstandene gældende, at Bekendtgørelsens § 7, stk. 3, er udstedt uden lovhjemmel, og at Ministerens forlængelse af beskikkelsesperioderne for Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard derfor er ugyldige.

Som følge af forlængelsernes ugyldighed, har Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard ikke været berettiget til efter den 31. januar 2012, hvor deres genbeskikkelser udløb, at deltage i Udvalgets sagsbehandling, herunder ved udarbejdelsen af de to udkast til afgørelser af klager indgivet mod sagsøgeren og i den fremadrettede sagsbehandling af disse klager.

Det er et helt grundlæggende statsretligt krav, at en minister skal handle inden for sin bemyndigelse i henhold til lov, og at indholdet af en bekendtgørelse skal have hjemmel i lov.

Efter forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, beskikkes et medlem for fire år med mulighed for genbeskikkelse for yderligere to år. Loven må forstås sådan, at yderligere genbeskikkelse er udelukket, hvilket i hvert fald på tidspunktet for forlængelserne af de pågældendes beskikkelsesperioder, også var styrelsens og ministeriets opfattelse. De Fire blev da heller ikke genbeskikket (og dermed fuldgældende medlemmer af Udvalget for en ny to-årig periode). Ministeren kan ikke komme uden om lovens regler om genbeskikkelse, herunder at der kun kan genbeskikkes én gang, ved i stedet af forlænge genbeskikkelsesperioden ud over de 2 år, der er fastsat direkte i loven.

Dette gælder uanset, at Ministeren selv prøver at skabe en hjemmel i bekendtgørelse for en sådan tilsidesættelse af lovens ordning.

Når loven udtrykkeligt forholder sig til i hvilket omfang, der kan ske genbeskikkelse, er der ikke plads til at indfortolke en hjemmel for Ministeren til at foretage yderligere genbeskikkelse. Styrelsen og Ministeriet har i deres indstillinger til Ministeren (bilag 1 og 2) også givet udtryk for denne forståelse af forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4.

Det fremgår da også af indstillingen til Ministeren af 20. februar 2012 (bilag 1), at der "*bør ved lejlighed foreslås indsat en egentlig hjemmel i lov om forskningsrådgivning m.v. til forlængelse af beskikkelsesperioder ud over 6 år i tilfælde af den angivne karakter.*" En sådan hjemmel var påkrævet, men blev ikke søgt tilvejebragt da eller senere.

Ministeren har i korrespondancen fremført, at der er administrativ praksis om genbeskikkelse af medlemmer til Klagenævnet for Udbud, Erhvervsankenævnet og Patientankenævnet, uden at der foreligger udtrykkelig lovbestemmelse om muligheden for genbeskikkelse. Imidlertid indeholder lovgivningen om disse nævn ikke særlige regler om genbeskikkelse, og der er da intet til hinder for, at nogen, der tidligere har været beskikket, beskikkes på ny, forudsat naturligvis at de på tidspunktet for den nye beskikkelse opfylder betingelserne for beskikkelse.

Disse love yder ingen vejledning for de tilfælde, hvor loven indeholder bestemmelser om genbeskikkelse. Genbeskikkelse kan da kun ske inden for lovens rammer. Dette er således tilfældet med UVVU, jf. forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, og tilsvarende for eksempelvis Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 23, stk. 1 (ret til én genbeskikkelse på 2 år), eller Dommerudnævnelsesrådet, jf. retsplejelovens § 43 b, stk. 6 (genbeskikkelse helt udelukket).

Selv hvis yderligere genbeskikkelse måtte anses for hjemlet i forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, ville dette ikke give hjemmel til forlængelser af beskikkelser eller genbeskikkelser. Eneste mulighed ville i så fald være en egentlig genbeskikkelse som fulgyldigt medlem af Udvalget og for to år.

En hjemmel til yderligere genbeskikkelse, hvis en sådan kunne antages at foreligge, ville dernæst gælde for alle sager for Udvalget, og der er heller ikke hjemmel til, at de nybeskikkede medlemmer af Udvalget ikke skal deltage i behandlingen af visse sager.

Efter sagsøgerens opfattelse kan man ikke tage mindre strengt på hjemmelskravet under hensyn til tungtvejende hensigtsmæssighedsbetragtninger. Det må strengt håndhæves, at de, der efter loven har kompetencen, behandler sagerne og ingen andre. I øvrigt har der ikke foreligget vægtige hensigtsmæssighedshensyn, jf. herved at der gik næsten halvandet år fra De Fires genbeskikkelser udløb til der forelå et udkast til afgørelse.

Der er ikke noget grundlag for at antage, at Ministeren skulle være berettiget til at kunne omgå lovens begrænsning af både muligheden for og varighed af genbeskikkelser (dvs. én gang i to år) ved at forlænge beskikkelsesperioder. Det er i denne sammenhæng uden betydning, at forlængelserne ifølge Bekendtgørelsen kun kan ske "undtagelsesvist" og kun i forhold til visse verserende sager.

Baggrunden for udstedelsen af Ændringsbekendtgørelsen var da også netop, at der skulle "*sikres mulighed*" for at kunne forlænge beskikkelser, da det ikke var muligt at genbeskikke de pågældende medlemmer (jf. bilag 1).

Bekendtgørelsens ordlyd før udstedelsen af Ændringsbekendtgørelsen var ikke til hinder for sådanne forlængelser af beskikkelser, hvis blot loven havde indeholdt den fornødne hjemmel. Det ville derfor være helt unødvendigt at udstede Ændringsbekendtgørelsen, hvis Ministeren havde ment, at forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, indeholdt tilstrækkelig hjemmel til at forlænge beskikkelsesperioder, selvom Ministeren efterfølgende har givet udtryk for dette synspunkt (jf. bilag 6). Ændringsbekendtgørelsen var ganske enkelt et utjenligt middel til at løse et hjemmelsproblem, der ikke kunne løses ved bekendtgørelse, da det beroede på lovgivningen. Ministeren måtte enten respektere gældende lov eller - om muligt - udvirke, at loven blev lavet om.

Ikke mindst ved udpegning af medlemmer til råd og nævn, som skal foretage regelanvendelse og træffe afgørelser, der kan have særdeles indgribende virkning over for enkeltpersoner, som det er tilfældet med afgørelser truffet af Udvalget og de øvrige to udvalg under UVVU, må der stilles strenge krav til, at de krav, som loven fastsætter til udpegning og genudpegning af medlemmer, overholdes nøje.

Under særlige omstændigheder kan en afgørelse truffet af eller under medvirken af en eller flere personer, der ikke (længere) er i besiddelse af den relevante myndighed måske opretholdes ud fra en betragtning om, at manglen er uvæsentlig. Men denne mulighed kan i hvert fald ikke betage en person, der er indklaget i en sag af indgribende betydning, retten til at insistere på korrekt behandling.

Der er således ikke grundlag for at anvende et mindre strengt hjemmelskrav ved forlængelse af beskikkelsesperioder for medlemmer af UVVU end det hjemmelskrav, der gælder for forlængelse af dommeres virke til færdigbehandling af visse verserende sager.

Jeg henviser i den forbindelse til Højesterets dom optrykt i U.2005.3414/1H, hvor en dom afsagt af Sø- og Handelsretten blev ophævet og sagen hjemvist som følge af manglende hjemmel i retsplejeloven til at lade dommere, der var afskediget som følge af alder ved årets udgang, fortsætte med behandlingen af en sag, der først blev færdigvoteret i det efterfølgende år.

Dommen medførte lovgivningsændringer i to omgange først ved retsreformen i 2006 (§ 44, stk. 5, § 68, stk. 3, og § 92, stk. 2) og senere i 2012 (ændring af den nye § 44, stk. 5, og indsættelse af § 51). Pointen er, at der kræves lovhjemmel og derfor lovændringer for, at personer kan bevare deres lovbaserede myndighed ud over det generelle ophørstidspunkt.

De af Udvalget udarbejdede udkast har selvstændig betydning og er ikke blot et udkast i udtrykkets sædvanlige betydning. Hvis et udvalg i UVVU forventer, at den kommende afgørelse vil statuere uredelighed, skal der forinden fremsendes et udkast, som den indklagede kan kommentere. Det må være klart, at de to udkast til afgørelse, udarbejdet under medvirken af De Fire, der var et flertal i Udvalget, men ikke længere havde myndighed som medlemmer af Udvalget, ikke er gyldige udkast. Der må derfor - i givet fald - udarbejdes et nyt udkast til afgørelse af et behørigt sammensat Udvalg.

Det er absolut en mulighed, at andre medlemmer af Udvalget end De Fire nu må anses for inhabile som følge af deres samarbejde med De Fire om de ugyldige udkast til afgørelse.

NIELSEN NØRAGER

Sagsøgeren mener dog, at dette spørgsmål må Udvalget selv foreholde sig til, når De Fires manglende myndighed er erkendt eller fastslået. Sagsøgeren agter derfor, i hvert fald foreløbigt, ikke at nedlægge nogen påstand i relation til de medlemmer af Udvalget, der har deltaget i udarbejdelsen af udkastene.

Afslutningsvis bemærkes, at mens Ministeren har afvist sagsøgers synspunkter, har Udvalget ikke ytret sig. Dette har sagsøgeren dog måttet tolke derhen, at Udvalget mener, at forlængelserne af funktionsperioden for De Fire har været gyldig, og at Udvalget agter at fortsætte sagsbehandlingen i den sammensætning af Udvalget, der afgav udkastene.

Nærværende sagsanlæg er derfor nødvendigt.

PROCESSUELLE BEMÆRKNINGER

Der anmodes om, at sagen henvises til behandling ved Østre Landsret som følge af sagens principielle karakter, jf. retsplejelovens § 226, stk. 1.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at sagen vedrører spørgsmålet om Bekendtgørelsens § 7, stk. 3, har fornøden lovhjemmel, og fortolkning af grænserne af bemyndigelsen til Ministeren i forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4. Der kan henvises til Østre Landsret kendelse i U.2013.2Ø.

Spørgsmålet i sagen ses ikke tidligere behandlet i retspraksis, og spørgsmålet har vidtrækkende betydning for retsanvendelsen generelt i forhold til bemyndigelser til ministre i henhold til lov til udpegning af medlemmer til udvalg og nævn. Sagen kan derfor tillige have betydning for en række andre sager; dels nuværende og kommende sager for UVVU og dels sager for andre udvalg og nævn, hvor medlemmerne udpeges af en minister i henhold til en bemyndigelse i lov.

Såfremt anmodningen om henvisning ikke imødekommes, anmodes subsidiært om, at 3 dommere skal deltage i afgørelsen af sagen, jf. retsplejelovens § 12, stk. 3.

BILAG

Bilag 1 Ministeriet og Styrelsens indstilling til Ministeren af 20. februar 2012

- Bilag 2 Ministeriet og Styrelsens indstilling til Ministeren af 5. marts 2012
- Bilag 3 Ministerens breve af 16. marts 2012 til Feldt Rasmussen, Holmstrup, Ohm Kyvik og Overgaard
- Bilag 4 Udvalgets udkast til afgørelser af 25. juni 2013
- Bilag 5 Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersens brev af 6. august 2013 til Ministeren og Formanden for UVVU
- Bilag 6 Ministerens brev af 3. september 2013 til advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen
- Bilag 7 Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersens brev af 9. september 2013 til Ministeren
- Bilag 8 Ministerens brev af 16. september 2013 til advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen
- Bilag 9 Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersens brev af 4. oktober 2013 til Ministeren

København, den 16. oktober 2013

Eigil Lego Andersen
Advokat, dr.jur.

PROCESSKRIFT 1 – TILLÆG TIL STÆV- NING

EIGIL LEGO ANDERSEN
ADVOKAT, DR.JUR.

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

TEL +45 33 11 45 45
ELA@NNLAW.DK

4. NOVEMBER 2013
REF. 62.743

SAG BS 99-4442/2013

Københavns Byret
Domhuset
Nytorg 25
1450 København K

Overlæge, professor, dr.med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K

MOD

Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
(sagsøgte 1)

OG

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(sagsøgte 2)

Påstand 1-3 som fremsat i stævningen af 16. oktober 2013 fastholdes.

Sagsøger nedlægger følgende

YDERLIGERE PÅSTANDE:

4. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2 ved behandlingen af de i påstand 2 nævnte klagesager for så vidt angår forhold, der har fundet sted før 1. august 2005, skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 3 i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998.
5. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2 ved behandlingen af de i påstand 2 nævnte klagesager for så vidt angår forhold, der har fundet sted i perioden 1. august 2005 til 1. december 2008, skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005.

SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

Indledning

Klarlund-sagerne (som defineret i stævningen) vedrører spørgsmålet, om Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter til en række sundhedsvidenskabelige artikler, der blev bragt i faglige tidsskrifter i perioden 2003 til 2009. Bente Klarlund Pedersens arbejde med artiklerne har i vidt omfang fundet sted før 1. august 2005 eller i perioden 1. august 2005 til 1. december 2008.

Udvalgets udkast til afgørelser i Klarlund-sagerne anvender tydeligvis det uredelighedsbegreb, der blev indført ved en lovændring i lov om forskningsrådgivning, som trådte i kraft 1. december 2008.

Det følger af forskningsrådgivningsloven § 31, stk. 5, at formanden for UVVU træffer afgørelse alene i retlige spørgsmål.

Det gøres gældende, at afgørelsen af det intertemporale spørgsmål om, hvilket uredelighedsbegreb, der skal anvendes på en vis adfærd, er et retligt spørgsmål, der skal afgøres af formanden alene.

NIELSEN NØRAGER

Ved brev af 16. oktober 2013 (bilag 10) til UVVU's formand redegjorde undertegnede på vegne Bente Klarlund Pedersen for de ændringer, der er sket i uredelighedsbegrebet over tid. I brevet anmodedes formanden for UVVU om at træffe afgørelse af, hvilke uredelighedsbegreber UVVU skal anvende ved de endelige afgørelser af Klarlund-sagerne, således at dette er fastslået i forhold til Udvalgets sundhedsvidenskabeligt sagkyndige medlemmer, når disse skal vurdere sagen.

Ved brev af 29. oktober 2013 (bilag 11) til undertegnede afviste formanden for UVVU imidlertid at udskille spørgsmålet om, hvilke uredelighedsbegreber Udvalget skal anvende ved afgørelsen af Klarlund-sagerne. Formanden tilføjede, at undertegnede redegørelse om spørgsmålet *"vil indgå i den afgørelse, som afslutter udvalgets behandling af sagerne, såfremt der er anledning hertil"*.

Det er oplagt afgørende for Udvalgets afgørelse af Klarlund-sagerne, at det på forhånd er klart for Udvalgets medlemmer, hvilke uredelighedsbegreber der skal finde anvendelse ved afgørelserne. Udvalgets sundhedsvidenskabeligt fagkyndige medlemmer savner forudsætningerne for at kunne træffe afgørelse om intertemporale retsspørgsmål.

Afgørelser fra Udvalget, der i overensstemmelse med Udvalgets udkast til afgørelser måtte statuere, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt, kan have store professionelle og personlige konsekvenser for Bente Klarlund Pedersen. Det er derfor af afgørende betydning for Bente Klarlund Pedersen, at Udvalgets afgørelser træffes under anvendelse af de intertemporalt korrekte uredelighedsbegreber (og af behørigt udpegede personer, jf. påstand 1-3).

Da udkastene til afgørelser anvender det nugældende, strengere uredelighedsbegreb på forhold, der ligger før begrebets indførelse, og da formanden for UVVU har afvist at træffe afgørelse om spørgsmålet forud for Udvalgets endelige afgørelser, har Bente Klarlund Pedersen fundet det nødvendigt at udvide påstandene i nærværende sag med påstand 4 og 5 ovenfor.

Om uredelighedsbegrebets udvidelse over tid skal følgende anføres:

Uredelighedsbegrebet før 1998

Til en samlet forståelse af uredelighedsbegrebets udvikling indledes med bemærkninger om definitionen af begrebet før 1998.

Forud for 1998 var uredelighedsbegrebet defineret i vedtægterne for UVVU. UVVU var dengang et udvalg oprettet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og ikke i henhold til lov eller bekendtgørelse. UVVU's vedtægter var godkendt af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. UVVU var ved sin oprindelige etablering et halvofficielt organ etableret som en forsøgsordning. Senere blev UVVU i kraft af ændringer i lov og bekendtgørelser en egentlig offentlig myndighed.

I vedtægterne for UVVU af 18. december 1992 var begrebet videnskabelig uredelighed beskrevet i § 2, stk. 2 og stk. 3.

I stk. 2 hedder det: *"videnskabelig uredelighed omfatter alle bevidst svigagtige handlinger i forløbet af ansøgnings- forsknings- publikationsprocessen samt så grove tilfælde af sjusk, at de må anses for at udgøre en tilsvarende belastning af den videnskabelige troværdighed. Dette svarer til, at der skal foreligge forsæt eller grov uagtsomhed".*

I stk. 3 anføres det, at den del af videnskabelig uredelighed, som UVVU's arbejdsområde inddrager *"er karakteriseret ved at forfalske eller forvride det videnskabelige budskab eller på et falsk grundlag fremhæve forskeres indsats deri"*, på hvilket der gives en række eksempler.

UVVU før 1998 var endvidere kendetegnet ved, at det også behandlede andre afvigelser fra god forskningspraksis, således at man samtidig med årsberetning for 1997 kunne udsende hæftet "Vejledninger i god videnskabelig praksis".

Uredelighedsbegrebet anno 1998

Uredelighedsbegrebet blev defineret i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998, der trådte i kraft 1. januar 1999. Begrebet var således ikke fastsat direkte i loven på daværende tidspunkt.

I bekendtgørelsens § 3 er videnskabelig uredelighed defineret som følger:

"§ 3. Videnskabelig uredelighed omfatter handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridding af det videnskabelige budskab eller grov vildledning om en persons indsats i forskningen, og omfatter bl.a.:

- 1) Konstruktion af data.
- 2) Selektiv og skjult kassation af uønskede resultater.

NIELSEN NØRAGER

- 3) *Substitution med fiktive data.*
- 4) *Bevidst vildledende anvendelse af statistiske metoder.*
- 5) *Bevidst forvredet fortolkning af resultater og forvridning af konklusioner.*
- 6) *Plagiering af andres resultater eller publikationer.*
- 7) *Bevidst fordrejet gengivelse af andres resultater.*
- 8) *Uretmæssig angivelse af forfatterrolle.*
- 9) *Ansøgninger med urigtige oplysninger.*

Stk. 2. For at kunne betegne en adfærd som videnskabelig uredelighed skal det kunne dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet." (mine fremhævninger)

I det følgende kaldes ovenstående begrebsbestemmelse kort "1998-begrebet".

Som det fremgår, indebærer 1998-begrebet, at der er tale om handlinger eller undladelser "hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab".

Som reglen i § 3, stk. 1, er bygget op, omfatter de udtrykkelige opregnede 9 punkter kun tilfælde, der ligger inden for rammerne af "forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab" (idet der bortses fra uredelighed i form af grov vildledning om en persons indsats i forskningen, da sådanne tilfælde helt åbenbart er nærværende sag uvedkommende).

Det fremgår endvidere, at den pågældende skal have handlet enten forsætligt eller "udvist grov forsømmelighed" i forbindelse med forholdet, dvs. forfalskningen eller forvridningen.

Som det fremgår, indgår begrebet "god videnskabelig praksis" ikke i fastlæggelsen af 1998-begrebet. Dette er i harmoni med det tidligere halvofficielle ordning, hvor UVVU er virksom for at fremme "god videnskabelig praksis", men dette er et andet spørgsmål og virkefelt end behandlingen af uredelighedsspørgsmål.

Uredelighedsbegrebet anno 2005

Uredelighedsbegrebet blev ændret ved bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005, der trådte i kraft 1. august 2005.

Heri er uredelighedsbegrebet ("2005-begrebet") defineret i § 2 som følger:

"§ 2. Ved videnskabelig uredelighed forstås en forsætlig eller groft uagtsom adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater. Omfattet er herefter bl.a.:

- 1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
 - 2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
 - 3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
 - 4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultatet og konklusioner.
 - 5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
 - 6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
 - 7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer."
- (min understregning)

Det er således alene forhold, der indebærer en "utilbørlig vildledning", der er omfattet af 2005-begrebet.

Som det fremgår, kan grov uagtsomhed, der ikke indebærer grov forsømmelighed, anses som uredelighed, men kun såfremt den groft uagtsomme adfærd har form af "*forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater*".

I årsberetningen for UVVU for 2005, s. 17, anfører den daværende formand for UVVU, højesteretsdommer Henrik Waaben og fuldmægtig cand.jur. Anette Rasmussen, at "*definitionen af videnskabelig uredelighed i bekendtgørelsens § 2 er på flere punkter formuleret anerkendtes end i den tidligere bekendtgørelse, men nogen realitetsforskel ses der ikke at være. Ved videnskabelig uredelig forstås forsætlig eller groft uagtsomt adfærd i form af forfalskning, plagiering, fortielse eller lignende, der indebærer en utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats og/eller videnskabelige resultater*". Det tilføjes, at opstillingen i bekendtgørelsen nr. 1-6 som hidtil er en ikke udtømmende liste over eksempler på videnskabelig uredelighed.

Udtrykket "grov forsømmelse", jf. 1998-begrebet, der bør læses i lyset af UVVU's oprindelige vedtægter ("... samt så grove tilfælde af sjuks, at de må anses for at udgøre en tilsvarende belastning af den videnskabelige troværdighed."), synes dog at være et kraftigere udtryk (dvs. mere snævert) end "grov uagtsomhed", jf. 2005-begrebet.

Heller ikke 2005-begrebet refererer til "god videnskabelig praksis".

Uredelighedsbegrebet anno 2008

En markant retskildemæssig ændring i uredelighedsbegrebet indtrådte ved, at begrebet blev fastsat direkte i loven. Det skete ved lov nr. 552 af 17. juni 2008 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v., der generelt trådte i kraft 1. september 2008, men i relation til det nye uredelighedsbegreb først 1. december 2008.

Ved lovændringen indsattes en ny nr. 3 i definitions-kataloget i forskningsrådgivningslovens § 2.

Den nye § 2, nr. 3, er sålydende:

"Videnskabelig uredelighed: Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater."
(min understregning)

Loven nødvendiggjorde naturligvis en ændring af bekendtgørelsen, da 2005-begrebet afveg fra det uredelighedsbegreb, der nu var blevet fastsat i loven.

Dette skete ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008, der ligeledes trådte i kraft 1. december 2008. Heri er lovens uredelighedsbegreb ordret gengivet i bekendtgørelsens § 2 og er suppleret med angivelse af syv punkter, der angives at være omfattet af videnskabelig uredelighed. Det ved 2008-loven og den nye bekendtgørelse indførte uredelighedsbegreb benævnes i det følgende "2008-begrebet".

I forordet til UVVU's årsberetning 2008 anføres det af den daværende og nuværende formand for UVVU, at definitionen af videnskabelig uredelighed er "præciseret" i den nye bekendtgørelse, og det nye begreb gengives.

Det blev ikke nævnt i årsberetningen, at begrebet videnskabelig uredelighed nu er fastsat direkte i loven, og der er ingen nærmere diskussion af, i hvilket omfang den nye begrebsbestemmelse indebærer en udvidelse af området for videnskabelig uredelighed.

I den forbindelse bemærkes, at det er helt sædvanligt at anvende udtrykket "præcisere" om ændringer i regler, som utvivlsomt indebærer, at de får et reelt andet indhold end det hidti-

dige. Udtrykket er således i sædvanlig juridisk sprogbrug ikke reserveret til de tilfælde, hvor der blot gives en mere præcis sproglig gengivelse af, hvad der allerede ved fortolkning (evt. set i lyset af praksis) ligger i en bestående regel. Bemærkningerne til lovforslaget, jf. nedenstående citat, anfører i overensstemmelse hermed, at der er tale om en skærpelse, og ikke blot en ny formulering af reelt samme begreb med et mere nøjagtigt ordvalg.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til det nye, lovfastsatte uredelighedsbegreb i lovens § 2, nr. 3, at definitionen lægger sig op ad den tilsvarende norske model. Det anføres videre, at de enkelte dele af definitionen (dvs. forfalskning, fabrikering og plagiering) i stadigt stigende omfang anvendes internationalt, om end der ikke findes en fælles anerkendt definition.

Videre anføres det i bemærkningerne, at 2005-begrebet *"tilnærmelsesvis svarer til den nu foreslåede definition. I den nuværende bekendtgørelse indeholder beskrivelsen af videnskabelig uredelighed dog endnu et kvalificerende led, idet det fremgår, at der skal være tale om en "utilbørlig vildledning" om egen videnskabelig indsats m.v. Dette sidste kvalificerende led foreslås opgivet med den nu foreslåede definition, bl.a. fordi der i praksis har været tilfælde, hvor utilbørlighedskravet har været svært at håndtere."* (min fremhævelse)

2008-begrebet stiller således hverken krav om, at formen for de uredelige forhold skal være forfalskning, plagiering, fortællelse eller lignende, eller at forholdet skal indebære en utilbørlig vildledning. Også andre alvorlige brud på "god videnskabelig praksis" bliver nu omfattet af uredelighedsbegrebet, for så vidt de er begået forsætligt eller groft uagtsomt.

Det gøres gældende, at 2008-begrebet indebærer en væsentlig udvidelse af, hvilken adfærd der udgør videnskabelig uredelighed i forhold til 1998-begrebet og 2005-begrebet.

Det bemærkes, at den nugældende bekendtgørelse nr. 309 af 20. april 2009, der bl.a. ophævede bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008, ikke har ændret på uredelighedsbegrebet, som det er fastsat i 2008-begrebet. 2008-begrebet er fortsat gældende.

Betydningen af ændringerne i uredelighedsbegrebet

Det gøres overordnet gældende, at det vil være i strid med grundlæggende retsprincipper at anvende et strengere og mere omfattende uredelighedsbegreb på adfærd, der fandt sted, mens et lempeligere og mindre omfattende uredelighedsbegreb var gældende.

NIELSEN NØRAGER

Der kan i den forbindelse henvises til straffelovens §§ 3-4, der også finder anvendelse på strafbare forhold uden for straffelovens område, jf. straffelovens § 2.

Straffelovens §§ 3-4 er udtryk for det grundlæggende retssikkerhedsmæssige princip, at et forhold, der skal sanktioneres i en retlig proces baseret på en definition i lovgivningen (lov eller bekendtgørelse) af de forhold, der kan sanktioneres, må bedømmes efter reglerne på tidspunktet for forholdets begåelse (eller eventuelt senere indførte mildere regler). Sanktioner kan ikke pålægges i en retlig proces under anvendelse af en senere gennemført udvidelse af området for det sanktionerbare.

Forskningsrådgivningslovens regler indebærer bl.a., at UVVU's formand skal være landsdommer. Udførelsen af formandshvervet bliver herved en del af dennes embedsførelse som landsdommer, og det er uantageligt, at dommere skal medvirke til at fastsætte sanktioner i en lovreguleret proces med tilbagevirkende kraft.

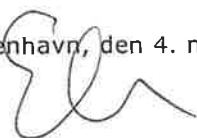
Det følger heraf, at Bente Klarlund Pedersens adfærd i det hele skal bedømmes på grundlag af det uredelighedsbegreb, der var gældende på tidspunktet for pågældende forhold.

BILAG

Bilag 10 Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersens brev af 16. oktober 2013 til UVVU

Bilag 11 Formanden for UVVU's brev af 29. oktober 2013 til advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen

København, den 4. november 2013

Eigil Lego Andersen
Advokat, dr.jur.

6. NOVEMBER 2013

J.nr.: 7507752 jno

Svarskrift

Til

Københavns Byret

I sagsnr. BS 99-4442/2013:

Overlæge, Professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K

mod

Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående
Uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
(sagsøgte 1)

og

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden
for Sundhedsvidenskabelig Forskning c/o Styrelsen for
Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(sagsøgte 2)

møder jeg for sagsøgte 1 og nedlægger følgende

Påstand

Frifindelse.

Forslag til sagens behandling

Det fremgår af stævningen, side 9, at sagsøger anmoder om, at sagen henvises til Østre Landsret, jf. retsplejelovens § 226, stk. 1.

Jeg kan på vegne af sagsøgte 1 tilslutte mig anmodningen om henvisning, idet jeg er enig i, at sagen rejser spørgsmål om lovfortolkning, der ikke ses afgjort i hidtidig retspraksis, men som kan tænkes at have betydning for andre offentlige myndigheder.

Når Københavns Byret har taget stilling til spørgsmålet om henvisning, vil jeg afgive et processkrift med supplerende sagsfremstilling og anbringender til støtte for frifindelsespåstanden.

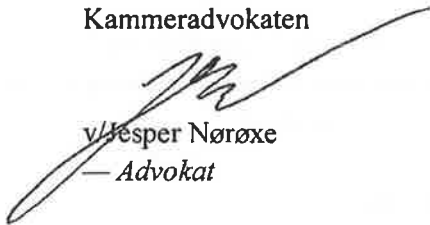
Processuelle meddelelser

til sagsøgte 1 kan stiles til Kammeradvokaten v/adv. Jesper Nørøxe, Vester Farimagsgade 23, 1606 København V (j.nr. 7507752 jno).

Momsregistrering

Sagsøgte er ikke momsregistreret.

København, den 6. november 2013
Kammeradvokaten

v/Jesper Nørøxe
— Advokat

SVARSKRIFT

9. januar 2014

Bruun & Hjejle
AdvokatfirmaNørregade 21
1165 København K

Ref 5300822

ØSTRE LANDSRET
SAGSNR. B-3931-13Overlæge, professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/ advokat Eigil Lego Andersen)

MOD

Ministeren for Forskning, Innovation og
Videregående Uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sagsøgte 1
(v/ Kammeradvokaten)

og

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed
for sundhedsvidenskabelig forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Sagsøgte 2
(v/ advokat Jeppe Skadhauge)

På vegne af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning nedlægges følgende

1. Påstande

Over for sagsøgers påstand nr. 2:

Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

Over for sagsøgers påstand nr. 3:

Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

Over for sagsøgers påstand nr. 4 og påstand nr. 5:

Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

Som selvstændige påstande:

For det tilfælde, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 1 nedlagt over for ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, nedlægges følgende påstand:

Sagsøger tilpligtes at anerkende, at ugyldighed af ministerens forlængelser af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som medlemmer af og for Jens Overgaard som suppleant i udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning ikke har betydning for gyldigheden af sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager eller af sagsøgte 2's udkast til afgørelse af 25. juni 2013.

For det tilfælde, at sagsøger måtte få helt eller delvis medhold i påstand nr. 2, nedlægges følgende påstand:

Sagsøger tilpligtes at anerkende, at en manglende berettigelse for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard til efter den 31. januar 2012 at deltage i sagsbehandlingen i udvalget vedrørende de i påstand nr. 2 anførte klagesager ikke har betydning for gyldigheden af sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager eller af sagsøgte 2's udkast til afgørelse af 25. juni 2013.

For det tilfælde, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 3, nedlægges følgende påstand:

Sagsøger tilpligtes at anerkende, at en ugyldighed af sagsøgte 2's udkast til afgørelser af 25. juni 2012 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager ikke har betydning for gyldigheden af sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager.

For det tilfælde, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 4 og/eller påstand nr. 5, nedlægges følgende påstand:

Sagsøger tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager er gyldige.

2. UVVU's afgørelser af 18. december 2013

Den 18. december 2013 traf udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter udvalget), som udgør ét af de tre udvalg tilsammen benævnt Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (herefter UVVU), afgørelse i to klager over Bente Klarlund Pedersen indgivet af henholdsvis James Timmons og Henrik Galbo.

Som bilag IIA vedlægges kopi af afgørelse af 18. december 2013 i klagen af 18. april 2011 over Bente Klarlund Pedersen m.fl. indgivet af James Timmons, og som bilag IIB vedlægges kopi af afgørelse af 18. december 2013 i klagen af 19. juli 2011 over Bente Klarlund Pedersen indgivet af Henrik Galbo. Afgørelserne behandles nærmere nedenfor under pkt. 3.5. Endvidere vedlægges som bilag IIC UVVU's pressemeddelelse af 18. december 2013 om afgørelserne.

Afgørelserne angår de klager over Bente Klarlund Pedersen, som er anført i sagsøgers påstand nr. 2.

Udvalgets sammensætning og uredelighedsbegrebet er omtalt i afgørelserne (bilag IIA, pkt. 7.2 og 7.3 og bilag IIB, pkt. 7.1 og 7.2), jf. pkt. 3.5 nedenfor.

Denne sag er anlagt, og Bente Klarlund Pedersens påstande i stævning og processkrift 1 (påstand nr. 2-5) er formuleret før sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013.

Det er som nærmere anført i pkt. 4 nedenfor sagsøgte 2's synspunkt, at Bente Klarlund Pedersen ikke har den fornødne retlige interesse i at få påstand nr. 2-5 påkendt, hvilket er baggrunden for sagsøgtes 2's påstand om afvisning.

3. Supplerende sagsfremstilling

3.1 Oprettelsen af UVVU

Til fremme af dansk forskning blev der ved lov nr. 206 af 31. maj 1968 oprettet et forskningsråd for hvert af følgende områder: Naturvidenskaberne, de humanistiske videnskaber, samfundsvidenskaberne, lægevidenskaben samt jordbrugs- og veterinærvidenskaberne.

I 1992 udgav Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd rapporten "*Videnskabelig uredelighed & god videnskabelig praksis.*" På baggrund af rapporten blev der i slutningen af 1992 på forsøgsbasis nedsat et udvalg til behandling af spørgsmål om videnskabelig uredelighed.

I 1997 blev Forskningsforum oprettet som ledelsesorgan for de seks forskningsråd.

I § 4e, stk. 4, i lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997 om forskningsrådgivning m.v. (historisk) bestemmes følgende:

"Forskningsforum kan selv oprette eller opretter efter anmodning fra forskningsministeren permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Ministeren kan fastsætte regler for udvalg, der oprettes efter anmodning fra denne."

Med hjemmel i lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997 om forskningsrådgivning m.v., § 4e, stk. 4, blev bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (historisk) udstedt.

Med lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. (historisk) (herefter 2003-loven) blev dele af bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 indføjet i lovens kapitel 7 (§§ 31-34). Samtidig blev videnskabsministeren i lovens § 33 bemyndiget til at fastsætte nærmere regler for UVVU's virke. Med hjemmel heri blev bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (historisk) udstedt. Af bemærkningerne (FT 2002-03, Tillæg A, spalte 3447) til 2003-lovens § 1, stk. 2, fremgår følgende:

"Efter den nuværende lovs § 4 e, stk. 4, kan Forskningsforum bl.a. efter anmodning fra videnskabsministeren oprette permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Med hjemmel i denne bestemmelse blev Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 oprettet med det formål at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning. Først i denne bekendtgørelse fik UVVU tildelt en permanent status, idet der siden 1992 på forsøgsbasis var nedsat ét sådant udvalg alene dækkende det sundhedsvidenskabelige område, jf. desuden pkt. B i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. På tidspunktet for den nuværende lovs vedtagelse var det daværende udvalg således stadig kun en forsøgsordning.

Da UVVU i dag har en permanent karakter, og udvalgene i øvrigt er tillagt en række sanktionskompetencer, der kan have store konsekvenser for den enkelte forsker, foreslås det derfor af ordensmæssige grunde, at der tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel for nedsættelse af disse udvalg. Der henvises desuden til bemærkningerne til §§ 31-34."

Af de almindelige bemærkninger (FT 2002-03, Tillæg A, spalte 3441-3442) til 2003-loven fremgår bl.a. følgende:

*"Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed
Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) er reguleret i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998, udstedt i medfør af den nuværende lovs § 4 e, stk. 4.*

Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd etablerede Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed med udgangspunkt i rapporten Videnskabelig Uredelighed og God Videnskabelig Praksis, 1992. Udvalget blev nedsat i slutningen af 1992 for en treårig forsøgsperiode og dækkede kun det sundhedsvidenskabelige område. Forsøgsperioden blev herefter forlænget, indtil området videnskabelig uredelighed blev reguleret i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998. Ved regelfastsættelsen blev antallet af udvalg udvidet til tre, som tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder. Hvert udvalg består af en formand, som skal være landsdommer (og som er fælles for alle tre udvalg), samt to, fire eller seks medlemmer, og de sekretariatsbetjenes som forskningsrådene af Forskningsstyrelsen."

Den gældende udgave af forskningsrådgivningsloven er affattet ved lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 om forskningsrådgivning m.v. med senere ændringer.

3.2 Sagernes karakter og UVVU's sagsbehandling

De nærmere regler for UVVU's virke er fastlagt i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012 (herefter "UVVU-bekendtgørelsen") og udvalgenes forretningsorden af 14. oktober 2006, der vedlægges som bilag IID. Forretningsordenen er vedtaget i medfør af § 16, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005.

Det bestemmes i forretningsordenens § 1, stk. 2, at udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning behandler sager vedrørende forskning inden for menneskelig sundhed, inklusive ernæringsmæssige aspekter. Udvalget behandler sager vedrørende alle aspekter af såvel grundvidenskabelig som klinisk forskning, inklusive anvendelse af dyremodeller, rettet mod menneskers sundhed og sygdom.

I forretningsordenens § 2, stk. 3, bestemmes det, at UVVU skal bidrage til at fremme god videnskabelig skik og forebygge videnskabelig uredelighed.

Sekretariatsbetjeningen af udvalget varetages af Styrelsen for Forskning og Innovation (tidligere Forskningsstyrelsen), jf. forretningsordenens § 15, stk. 1.

Udvalget er underlagt officialmaksimen og skal som led i sagsbehandlingen fremskaffe alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 12, stk. 1, og forretningsordenens § 6, stk. 1. Endvidere indgår parternes oplysninger i udvalgets undersøgelse og behandling af sagen, jf. forretningsordenens § 6, stk. 2.

Høringsproceduren består som udgangspunkt i to skriftlige høringer mellem klageren og den indklagede, jf. forretningsordenens § 6, stk. 2. Den sædvanlige høringsprocedure er: 1) Indklagede får kopi af klagers henvendelse og bliver med en passende svarfrist anmodet om at indsende bemærkninger, 2) kopi af indklagedes bemærkninger sendes i høring hos klager, som med en passende svarfrist bliver anmodet om at indsende bemærkninger, 3) kopi af klagers bemærkninger sendes i høring hos indklagede, som med en passende svarfrist bliver anmodet om at indsende bemærkninger, og 4) kopi af indklagedes bemærkninger sendes til klager til orientering.

I sager, hvor udvalget forventer at udtrykke kritik, skal udvalget sende et udkast til udtalelse i høring hos den indklagede, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 13, stk. 3, og forretningsordenens § 8.

Sekretariatets medarbejdere og udvalgets formand er – modsat udvalgsmedlemmerne – ikke sundhedsvidenskabeligt uddannede og har derfor behov for løbende bistand fra udvalgets medlemmer. Dette gælder f.eks. ved vurderingen af, om der skal fremskaffes yderligere oplysninger for, at udvalget kan træffe beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Desuden bistår udvalgets medlemmer bl.a. med at udarbejde teksten til udvalgets afgørelser.

UVVU udgiver løbende årsberetninger, som gøres tilgængelige på hjemmesiden for Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Som bilag IIE vedlægges UVVU's seneste årsberetning (for 2010).

Som det fremgår af forordet til årsberetningen for 2010, har de sager, som UVVU har behandlet i de seneste år, været præget af stigende kompleksitet og har generelt et langt mere omfattende bilagsmateriale end tidligere. Udvalget har også i stigende grad modtaget anmeldelser og tilhørende dokumenter på engelsk, hvilket stiller større krav til sagsbehandlingen.

I sagsøgers processkrift I anføres det (side 4), at UVVU før 1998 bl.a. var kendetegnet ved, at det også behandlede andre afvigelser fra god forskningspraksis, således at man samtidig med årsberetning for 1997 kunne udsende hæftet "Vejledninger i god videnskabelig praksis".

Hertil bemærkes, at UVVU også efter 1998 har udsendt vejledninger i god videnskabelig praksis. UVVU udsendte således i 2009 en opdateret og udbygget udgave af "Vejledninger i god videnskabelig praksis" fra 1998.

3.3 Udpegning af medlemmer mv. til UVVU

I forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, bestemmes følgende:

"Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter indstilling fra domstolene. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanterne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske for 2 år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end 4 år."

Den 16. marts 2012 beskikkede ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fire nye medlemmer af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning. Disse medlemmer skulle sammen med Lise Wogensen Bach (suppleant indtil 31. januar 2012, hvor hun blev beskikket som ordi-

nært medlem af udvalget) og Ole Haagen Nielsen (medlem af udvalget fra 31. januar 2010) behandle sager inden for udvalgets fagområde indgivet efter den 31. januar 2012.

Samtidig forlængede ministeren undtagelsesvist beskikkelsesperioden for fire medlemmer (Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Specht og Kirsten Ohm Kyvik) og en suppleant (Jens Overgaard) med henblik på færdiggørelsen af en række sager, der efter afslutning af den sædvanlige høringsprocedure (jf. pkt. 3.2 ovenfor) fortsat var under behandling i udvalget (bilag 3). Den tidligere beskikkelsesperiode for de pågældende medlemmer og suppleanten udløb den 31. januar 2012, efter at de havde været udpeget som medlemmer/suppleant i fire år og genudpeget i to år.

I stævningen anføres det (side 4), at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser den 16. marts 2012 forlængede beskikkelsesperioden for de tre medlemmer Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm-Kyvik og suppleanten Jens Overgaard. Forlængelsen af medlemmet Lena Specht er derimod ikke omtalt.

Tre af de i alt seks sager, som de forlængede medlemmer og den forlængede suppleant skulle behandle, vedrørte klager over Milena Penkowa (herunder en klage indbragt af Bente Klarlund Pedersen). To af sagerne vedrørte klager over bl.a. Bente Klarlund Pedersen. En sag vedrørte en klage over en øvrig forsker. Som bilag IIF vedlægges en oversigt over de seks sager udarbejdet af Styrelsen for Forskning og Innovation. Navnet på den indklagede forsker i sag nr. 3 er udeladt, idet denne oplysning ikke er relevant for nærværende sag.

Det fremgår af indstillingen til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser af henholdsvis 20. februar 2012 (bilag 1) og 5. marts 2012 (bilag 2), at sagskomplekset bestod af i alt syv sager. De forlængede medlemmer og den forlængede suppleant besluttede imidlertid at slå to af klagerne sammen til én sag.

De forlængede medlemmer og den forlængede suppleant skulle sammen med de to medlemmer, Lise Wogensen Bach og Ole Haagen Nielsen, samt formanden færdiggøre behandlingen af de seks sager.

Udvalget (herefter "det forlængede udvalg") bestod således fra den 16. marts 2012 – ud over formanden – af medlemmerne Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Specht, Kirsten Ohm Kyvik, Lise Wogensen Bach og Ole Haagen Nielsen samt suppleanten Jens Overgaard.

På tidspunktet for forlængelsen af beskikkelsesperioden for de fire medlemmer og suppleanten forelå der endnu ikke udkast til afgørelse i de pågældende klagesager, jf. nærmere nedenfor under pkt. 3.4.

Lena Specht udtrådte af det forlængede udvalg med virkning fra 14. juni 2012.

3.4 Udvalgets behandling af klagesagerne mod bl.a. Bente Klarlund Pedersen

Det forlængede udvalg havde til formål at færdigbehandle seks sager vedrørende bl.a. Milena Penkowa og Bente Klarlund Pedersen.

De seks sager havde en nær indbyrdes sammenhæng, da de – ud over at have overlappende parter – vedrørte samme forskningsfelt og i flere tilfælde samme videnskabelige artikler.

På tidspunktet for forlængelsen (16. marts 2012) var den sædvanlige høringsproces afsluttet i samtlige sager.

I sagen vedrørende klagen indgivet af James Timmons havde udvalget efter afslutning af den sædvanlige høringsproces den 18. og den 26. november 2011 modtaget indlæg med yderligere bemærkninger fra Bente Klarlund Pedersen, jf. bilag IIA, pkt. 4.1.

I sagerne vedrørende Milena Penkowa havde udvalget indhentet yderligere oplysninger. Som det fremgår af bilag IIF, foregik dette bl.a. ved, at udvalget i november 2011 besigtigede Milena Penkows materiale på Københavns Universitet. Det blev i den forbindelse også undersøgt, om materialet indeholdt oplysninger til brug for behandlingen af Bente Klarlund Pedersens sager. Det viste sig, at dette ikke var tilfældet.

På tidspunktet for forlængelsen (16. marts 2012) var det – som anført i bilag IIF – sekretariatets forventning, at det forlængede udvalg ville færdiggøre behandlingen af sagerne vedrørende Bente Klarlund Pedersen inden udgangen af 2012.

Årsagen til, at sagsbehandlingen tog længere tid end påregnet, var bl.a., at klagesagerne mod Bente Klarlund Pedersen viste sig at være langt mere komplicerede, end udvalget først havde antaget. Desuden fandt Københavns Universitet i foråret 2012 en fryser på Panum Institutet med flere af Milena Penkows prøver, som udvalget skulle bruge tid på at besigtige. Det blev i den forbindelse undersøgt, om fryseren indeholdt oplysninger til brug for behandlingen af Bente Klarlund Pedersens sager, hvilket dog ikke var tilfældet.

Endvidere indgav Bente Klarlund Pedersen efter udsendelse af udkast til afgørelse i juni 2013 yderligere omfattende høringssvar, jf. bilag IIA, pkt. 4.1 og IIB, pkt. 4.

Bente Klarlund Pedersen rettede flere gange – skriftligt såvel som telefonisk – henvendelse til sekretariatet og spurgte til tidsforløbet i sine sager.

Som bilag IIG vedlægges kopi af telefonnotat af 27. april 2011, hvoraf det fremgår, at Bente Klarlund Pedersen samme dag havde rettet henvendelse til fuldmægtig Lene Kløcker Knüppel og spurgt til tidshorizonten i sagerne. Som bilag IIIH vedlægges kopi af mail af 22. november 2011 fra Bente Klarlund Pedersen til specialkonsulent Lone Kjær, hvormed Bente Klarlund Pedersen fremsendte et høringssvar og samtidig anmodede om, at hendes sag blev medtaget på udvalgets møde den 29. november 2011. Som bilag IIJ vedlægges kopi af mail af 26. november 2011 fra Bente Klarlund Pedersen til fuldmægtig Anders Rømer Kania, hvormed Bente Klarlund Pedersen sendte en kopi af et brev fra professor David Patterson og samtidig anførte, at udvalget skulle se bort herfra, hvis brevet ville forlænge sagsbehandlingen. Som bilag IIK vedlægges kopi af mail fra Bente Klarlund Pedersen af 23. maj 2012 til kontorchef Charlotte Elverdam, hvori Bente Klarlund Pedersen spurgte, hvornår hun kunne regne med, at der forelå en afgørelse i hendes sager.

Bente Klarlund Pedersen har ikke gjort indsigelser mod udvalgets sammensætning, før advokat, dr. jur. Eigil Lego Andersen på hendes vegne den 6. august 2013 – efter at udvalget var kommet med udkastet til afgørelse – rettede henvendelse til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og formanden for UVVU, jf. bilag 5.

3.5 Udvalgets afgørelser af 18. december 2013

Som nævnt ovenfor under pkt. 2 traf udvalget den 18. december 2013 afgørelse i de to klagesager vedrørende Bente Klarlund Pedersen. Den 18. december 2013 traf udvalget ligeledes afgørelse i sagen vedrørende klagen over Milena Penkowa indgivet af Bente Klarlund Pedersen, jf. bilag IIF.

I sagen vedrørende klagen indbragt af James Timmons (bilag IIA) fandt udvalget, at de indklagede forskere, herunder Bente Klarlund Pedersen, ikke havde begået videnskabelig uredelighed, men at der i én af artiklerne forelå et alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

I sagen vedrørende klagen indbragt af Henrik Galbo (bilag IIB) fandt udvalget, at Bente Klarlund Pedersen i seks af de tolv artikler havde begået videnskabelig uredelighed.

I forbindelse med høringen over udkast til afgørelser i de to sager anfægtede Bente Klarlund Pedersen udvalgets sammensætning og gjorde gældende, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard ikke var berettigede til at deltage i behandlingen af sagerne, herunder afgørelsen heraf, idet forlængelsen af disse medlemmer/suppleanten ikke havde fornøden hjemmel.

I relation til Bente Klarlund Pedersens indsigelse vedrørende udvalgets sammensætning anfører udvalget i sin afgørelse i sagen vedrørende klagen indgivet af James Timmons (bilag IIA, pkt. 7.2):

"Udvalget bemærker, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter lov om forskningsrådgivning m.v. har kompetencen til at beskikke medlemmer og suppleanter i UVVU. Ministeren har forholdt sig til Indklagede 1's indsigelse mod udvalgets sammensætning i breve af 3. og 16. september 2013.

Ministeren fastholder i ovennævnte breve, at forlængelsen af de pågældende medlemmer og suppleant var lovlige. Udvalgets finder på denne baggrund ikke grundlag for, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard ikke skulle have været berettiget til at deltage i sagens behandling. De pågældende medlemmer og suppleant vil således medvirke til at træffe afgørelse i nærværende sag.

Udvalget finder endvidere på denne baggrund ikke grundlag for, at udsætte afgørelsen på udfaldet af retssagen anlagt af Indklagede 1."

Tilsvarende fremgår af udvalgets afgørelse i sagen vedrørende klagen indgivet af Henrik Galbo (bilag IIB, pkt. 7.1).

I forbindelse med høringen over udkast til afgørelser påpegede Bente Klarlund Pedersen endvidere, at ordlyden af definitionen af videnskabelig uredelighed har ændret sig, således at uredelighedsbegrebet på tidspunktet for artiklernes tilblivelse havde en anden formulering end den nugældende definition. Bente Klarlund Pedersen gjorde gældende, at udvalget skulle anvende den udgave af uredelighedsdefinitionen, som gjaldt på tidspunktet for artiklernes tilblivelse.

I sine afgørelser i sagerne vedrørende klagerne indgivet af James Timmons og Henrik Galbo anfører udvalget følgende herom (bilag IIA, pkt. 7.3, og bilag B, pkt. 7.2):

"På denne baggrund finder udvalget, at definitionen af videnskabelig uredelighed med den nuværende formulering har haft samme indhold siden 1992.

Udvalget har ved vurderingen af de enkelte klagepunkter under anvendelse af den på afgivelsen af det videnskabelige produkt gældende definition af videnskabelig uredelighed heller ikke fundet grundlag for en anden vurdering, end den der følger af anvendelsen af den nugældende definition. Udvalget vil således ved nedenstående vurdering alene anvende den definition af videnskabelig uredelighed, som fremgår af den nuværende lov om forskningsrådgivning m.v. og UVVU-bekendtgørelsen.”

4. Anbringender

Sagen er anlagt, før udvalget traf afgørelse. Sagsøgers påstande over for udvalget er formuleret på grundlag heraf og giver generelt ikke mening, efter at udvalget har truffet afgørelse. Dette uddybes nedenfor under anbringenderne til de enkelte påstande.

4.1 Om sagsøgers påstand nr. 2

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard ("De Fire"), efter den 31. januar 2012, ikke var berettiget til og ikke fremadrettet er berettiget til at deltage i sagsbehandlingen vedrørende klager over Bente Klarlund Pedersen indgivet af James Timmons og Henrik Galbo.

4.1.2 Anbringender til støtte for den principale påstand om afvisning

Der foreligger ikke retlig interesse, idet

- formålet med påstanden er at fjerne de pågældende fra sagsbehandlingen, hvilket ikke længere giver mening, idet udvalget har truffet afgørelse med den anførte personsammensætning. En dom efter denne påstand vil ikke kunne håndhæves, og sagsøger har derfor ingen mulighed for at anvende dommen i en aktuel tvist om sagernes behandling. Sagsøger må i stedet tage stilling til, om synspunktet ønskes påberåbt under et søgsmål mod de trufne afgørelser
- påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed af udkastet til afgørelse (påstand nr. 3), hvilket i øvrigt heller ikke giver selvstændig mening, idet udvalget har truffet afgørelse den 18. december 2013

- et søgsmål om dette med de samme anbringender er anlagt mod ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser i form af påstand nr. 1.

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende i et søgsmål om afgørelsernes gyldighed.

4.1.3 Anbringender til støtte for den subsidiære påstand om frifindelse

Såfremt sagsøger ikke måtte få medhold i påstand nr. 1, skal der allerede af den grund ske frifindelse af sagsøgte 2.

Det gøres endvidere gældende, at ministerens forlængelser af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som medlemmer af og for Jens Overgaard som suppleant i udvalget er gyldige. Der henvises til de af sagsøgte 1 anførte anbringender til støtte for sagsøgte 1' s påstand om frifindelse.

4.2 Om sagsøgers påstand nr. 3

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at udkastet til afgørelse af 25. juni 2013 i klagesagerne mod Bente Klarlund Pedersen er ugyldigt.

4.2.1 Anbringender til støtte for den principale påstand om afvisning

Der foreligger ikke retlig interesse, idet

- udkastet er bortfaldet, da det er erstattet af de endelige afgørelser
- påstanden har derfor ingen genstand
- selv om udkastet fortsat var relevant, kan et udkast ikke være genstand for ugyldighed – det kan kun afgørelser

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, da søgsmål kan anlægges om de trufne afgørelser.

4.2.2 Anbringender til støtte for den subsidiære påstand om frifindelse

Såfremt sagsøger ikke måtte få medhold i påstand nr. 1, skal der allerede af den grund ske frifindelse af sagsøgte 2.

Sagsøger har ikke gjort selvstændige anbringender gældende til støtte for ugyldighed ud over anbringenderne om forlængelsesspørgsmålet. Det gøres gældende, at ministerens forlængelser af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som medlemmer af og for Jens Overgaard som suppleant i udvalget er gyldige. Der henvises til de af sagsøgte 1 anførte anbringender til støtte for sagsøgte 1's påstand om frifindelse.

Selvom sagsøger ikke har gjort selvstændige anbringender gældende, henvises til sagsøgte 2's anbringender nedenfor i pkt. 4.4.1.

4.3 Om sagsøgers påstand nr. 4 og påstand nr. 5

Efter påstand nr. 4 skal udvalget anerkende, at det ved behandlingen af de i påstand nr. 2 nævnte klagesager for så vidt angår forhold, der har fundet sted før 1. august 2005, skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 3 i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998.

Efter påstand nr. 5 skal udvalget anerkende, at det ved behandlingen af de i påstand nr. 2 nævnte klagesager for så vidt angår forhold, der har fundet sted i perioden 1. august 2005 til 1. december 2008, skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005.

4.3.1 Anbringender til støtte for den principale påstand om afvisning

Der foreligger ikke retlig interesse, idet

- påstand nr. 4 og 5 reelt er anbringender om, hvordan jus skal anvendes i den konkrete sag
- domstolene ikke tager stilling til/afgiver responsa eller foretager abstrakt regelfortolkning, men foretager regelanvendelse i konkrete sager

Sagsøger må tage stilling til, om påstandene skal gøres gældende som anbringender til støtte for en påstand vedrørende de afgørelser, som udvalget har truffet den 18. december 2013.

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, da søgsmål kan anlægges om de trufne afgørelser.

4.3.2 Anbringender til støtte for den subsidiaire påstand om frifindelse

Det gøres gældende, at udvalget har været berettiget til at anvende den definition af videnskabelig uredelighed, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 om forskningsrådgivning m.v. og bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012.

Det gøres gældende, at udvalget ikke alene har anvendt det gældende uredelighedsbegreb, men også konkret har efterprøvet, om der i tidligere formuleringer af begrebet kan findes støtte for et andet resultat. Der henvises nærmere til udvalgets bemærkninger vedrørende uredelighedsbegrebet i udvalgets afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager henholdsvis i pkt. 7.3 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af James Timmons og pkt. 7.2 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af Henrik Galbo.

4.4 Anbringender til støtte for de selvstændige påstande

4.4.1 Påstande som nedlægges for det tilfælde, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 1, påstand nr. 2 og/eller påstand nr. 3

Der svigtes ingen væsentlige retsgarantier.

Der foreligger ikke generel væsentlighed, da forlængelsen er en undtagelse og kun er sket for de konkrete sager. Forlængelsen er velbegrundet i saglige hensyn om færdiggørelse af en igangværende sagsbehandling i et omfattende sagskompleks. Forlængelsen har været tidsbesparende i forhold til den tid, der ville medgå, hvis et udvalg med et flertal af nye medlemmer skulle behandle sagen.

Der foreligger heller ikke konkret væsentlighed, da der alene er tale om en formel mangel, der ikke har haft indvirkning på det materielle resultat. Afgørelsen er truffet af et udvalg, der er fuldt fagligt kompetent. Medlemmerne udpeges personligt pga. af deres faglige kvalifikationer. Sagsøger har ikke påvist, at de forlængede beskikkelser har forårsaget mangler ved afgørelserne, men alene henvist til formelle fortolknings-synspunkter. Forlængelsen er sket på grundlag af saglige hensyn. Der er tale om et kollegialt organ, der har truffet afgørelsen i enighed, hvilket indikerer, at der ikke foreligger mangler.

Under de foreliggende omstændigheder, hvor de pågældende medlemmer og suppleanten er beskikket i henhold til bekendtgørelse, og ministeren har forholdt sig til sagsøgers indsigelse mod udvalgets sammensætning i breve til advokat, dr. jur. Eigil Lego Andersen af 3. og 16. september 2013 og fastholdt, at forlængelsen af de pågældende medlemmer og suppleant var lovlig, må de beskikkede medlemmer af udvalget og suppleanten være berettiget til at deltage som sket i sagernes behandling og medvirke til at træffe afgørelse.

4.4.2 Påstande som nedlægges for det tilfælde, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 4 og/eller påstand nr. 5

Det gøres gældende, at udvalget har været berettiget til at anvende den definition af videnskabelig uredelighed, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 om forskningsrådgivning m.v. og bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012.

Det gøres gældende, at definitionen af videnskabelig uredelighed med den formulering, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 om forskningsrådgivning m.v. og bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012, har haft samme indhold siden 1992.

Udvalget har anvendt den definition af videnskabelig uredelighed, der fremgår af den gældende lov om forskningsrådgivning m.v. og UVVU-bekendtgørelsen. På grundlag af sagsøgers påstand har udvalget efterprøvet, om anvendelse af uredelighedsbegrebets formulering i de tidligere fastsatte regler ville føre til et andet resultat.

Udvalget har konstateret, at skønnet over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget såvel før som nu fører til det samme resultat. Udvalget har derfor konkluderet, at det ikke har nogen reel betydning for sagsøger, hvilket retsgrundlag der anvendes.

Det bemærkes, at retten ikke bør sætte sit eget skøn i stedet for udvalgets.

Der henvises nærmere til udvalgets bemærkninger vedrørende uredelighedsbegrebet i udvalgets afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager (henholdsvis i afsnit 7.3 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af James Timmons og afsnit 7.2 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af Henrik Galbo).

5. Processuelt

Sagsøgte 2 påberåber sig de vedlagte dokumenter.

Der tages forbehold om ændring af de nedlagte påstande, om yderligere eller supplerende anbringender og om yderligere bevisførelse.

Processuelle meddelelser til sagsøgte 2 kan stiles til advokat Jeppe Skadhauge, Bruun & Hjejle, Nørregade 21, 1165 København K.

6. Momsregistrering

Sagsøgte 2 er ikke momsregistreret.

København, den 9. januar 2014

Jeppe Skadhauge

Bilag:

- Bilag IIA: Afgørelse af 18. december 2013 i sagen vedrørende klagen af 18. april 2011 over Bente Klarlund Pedersen m.fl. indgivet af James Timmons.
- Bilag IIB: Afgørelse af 18. december 2013 i sagen vedrørende klagen af 19. juli 2011 over Bente Klarlund Pedersen indgivet af Henrik Galbo.
- Bilag IIC: UVVU's pressemeddelelse af 18. december 2013 om afgørelserne.
- Bilag IID: Forretningsorden for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.
- Bilag IIE: UVVU's årsberetning for 2010.
- Bilag IIF: Oversigt over de seks sager vedrørende bl.a. Milena Penkowa og Bente Klarlund Pedersen udarbejdet af Styrelsen for Forskning og Innovation.
- Bilag IIG: Telefonnotat af 27. april 2011 udarbejdet af fuldmægtig Lene Kløcker Knüppel.
- Bilag IIH: Mail af 22. november 2011 fra Bente Klarlund Pedersen til specialkonsulent Lone Kjær.

- Bilag IIJ: Mail af 26. november 2011 fra Bente Klarlund Pedersen til fuldmægtig Anders Rømer Kania.
- Bilag IIK: Mail af 23. maj 2012 fra Bente Klarlund Pedersen til kontorchef Charlotte Elverdam.

Sagsøgte 1's processkrift A

Til

Østre Landsret

I 19. afd.'s sag nr. B-3931-13:

Overlæge, professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

mod

Ministeren for forskning, innovation og videregående
uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sagsøgte 1
(Kammeradvokaten v/advokat Jesper Nørøxe)

og

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden
for Sundhedsvidenskabelig Forskning c/o Styrelsen for
Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
sagsøgte 2
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

Sagsøgte I har i svarskrift af 6. november 2013 til Københavns Byret nedlagt påstand om frifindelse. Til uddybning heraf og efter sagens henvisning til Østre Landsret fremkommer dette processkrift.

Supplerende sagsfremstilling

1. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

Den 20. februar 2012 indstillede Styrelsen for Forskning og Innovation og departementet i Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser til uddannelsesministeren, at der i § 7 i bekendtgørelsen om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU-bekendtgørelsen) blev indsat et nyt stk. 2 og 3, jf. bilag 1. Ministeren fulgte indstillingen og ændrede UVVU-bekendtgørelsen.

Herefter indstillede styrelsen og departementet den 5. marts 2012, at ministeren i medfør af bekendtgørelsens § 7, stk. 3, ekstraordinært forlængede beskikkelsesperioden for nogle medlemmer og en suppleant af Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed for Sundhedsvidenskabelig Forskning (UVVU). Det drejede sig om Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Specht og Kirsten Ohm Kyvik (medlemmer af udvalget) og Jens Overgaard (suppleant), jf. bilag 2.

Den 16. marts 2012 forlængede ministeren ekstraordinært udpegningsperioden for disse 4 medlemmer og for suppleanten. Det skete med henblik på færdiggørelse af 6 verserende sager.

Det udvalg, som skulle færdiggøre de 6 sager, bestod dermed fra den 16. marts 2012 (ud over formanden) af:

- Palle Holmstrup (forlænget medlem)
- Ulla Feldt-Rasmussen (forlænget medlem)
- Lena Specht (forlænget medlem)
- Kirsten Ohm Kyvik (forlænget medlem)
- Lise Wogensen Bach (medlem fra 31. januar 2012 og beskikket til at deltage i behandlingen af de 6 sager, da hun tidligere havde været involveret heri som suppleant)
- Ole Haagen Nielsen (medlem fra 31. januar 2010 og således ikke nødvendigt med forlængelse)
- Jens Overgaard (forlænget suppleant)

De forlængede medlemmer Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Specht, Kirsten Ohm Kyvik og suppleanten Jens Overgaard skulle udelukkende færdigbehandle de 6 sager og ikke deltage i behandlingen af andre sager.

Lena Specht udtrådte som medlem af udvalget med virkning fra den 14. juni 2012, og i stedet indtrådte suppleanten Jens Overgaard. Der blev ikke udpeget en afløser for Lena Specht, da det var vurderingen, at sagerne snart ville være færdigbehandlet, og da udvalget efter Lena Spechts udtræden fortsat bestod af seks forskere (5 medlemmer og 1 suppleant), hvilket var det sædvanlige antal forskere til behandling af sager.

De 6 sager angik alle det samme forskningsfelt og i flere tilfælde de samme videnskabelige artikler. I 5 af sagerne var enten Milena Penkowa eller Bente Klarlund Pedersen indklaget.

Om de 6 sager kan nærmere oplyses følgende:

Sag nr. 1: Klage af 18. november 2010 fra Københavns Universitet v/institutleder Albert Gjedde over Milena Penkowa. Den sædvanlige høringsproces blev afsluttet den 28. februar 2011. Sagen blev afgjort ved udvalgets afgørelse af 29. august 2012.

Sag nr. 2: Klage af 18. november 2010 fra Københavns Universitet v/rector Ralf Hemmingen over Milena Penkowa. Den sædvanlige høringsproces blev afsluttet den 21. februar 2011. Sagen blev afgjort ved udvalgets afgørelse af 29. august 2012.

Sag nr. 3: Klage af 6. oktober 2011 fra Milena Penkowa over en øvrig forsker. Den sædvanlige høringsproces blev afsluttet den 13. december 2011. Sagen blev afgjort ved udvalgets afgørelse af 31. august 2012.

Sag nr. 4: Klage af 2. og 3. april 2011 fra Bente Klarlund Pedersen over Milena Penkowa. Den sædvanlige høringsproces blev afsluttet den 17. november 2011. Sagen blev afgjort den 18. december 2013.

Sag nr. 5: Klage af 18. april 2011 fra James Timmons over Bente Klarlund Pedersen m.fl. Den sædvanlige høringsproces blev afsluttet den 28. oktober 2011. Sagen blev afgjort den 18. december 2013.

Sag nr. 6: Klage af 19. juli 2011 fra Henrik Galbo over Bente Klarlund Pedersen. Den sædvanlige høringsproces blev afsluttet i december 2011. Sagen blev afgjort den 18. december 2013.

Sagerne har været behandlet af udvalget i to overordnede sagskomplekser, hvor sag nr. 1-3 udgør det første sagskompleks, som blev afsluttet i august 2012, og sag nr. 4-6 udgør det andet sagskompleks, som blev afgjort i december 2013.

Når udpegningsperioden for de pågældende medlemmer (og suppleant) af udvalget blev forlænget, skyldtes det, at det var hensigtsmæssigt, at udvalgsmedlemmer (og suppleanter), som allerede havde været involveret i de 6 sager i løbet af 2011, også færdiggjorde behandlingen af sagerne. Der blev herved lagt vægt på, at de 6 sager havde en nær indbyrdes sammenhæng (overlappende parter, fagområde og artikler), at de sædvanlige høringsprocesser var afsluttet, at de pågældende medlemmer allerede havde et indgående kendskab til sagerne, og at der var tale om komplicerede sager, der krævede en betydelig indsigt i sagsmaterialet.

Hvis medlemmerne ikke blev genudpeget i en afløbsperiode, skulle størstedelen af udvalgets medlemmer udskiftes med den konsekvens, at en betydelig indsigt i problemstillingerne ville gå tabt. Medlemmerne havde allerede sat sig grundigt ind i det komplicerede og omfangsrige sagsmateriale.

På tidspunktet for genudpegelsen i marts 2012 var det forventet, at det forlængede udvalg ville færdiggøre det første sagskompleks (sag nr. 1-3) inden sommeren 2012 og det andet sagskompleks (sag nr. 4-6) inden udgangen af 2012.

I overensstemmelse hermed blev det første sagskompleks (sag nr. 1-3) færdiggjort i sensommeren 2012.

Forventningerne til færdiggørelse af det andet sagskompleks (sag nr. 4 - 6) kom dog ikke til at holde stik. Årsagen hertil var blandt andet, at Københavns Universitet i foråret 2012 fandt flere prøver i en fryser på Panum Institutet, som havde indgået i Milena Penkows forskning, og som kunne have betydning for sag nr. 4 og nr. 6. Udvalgsmedlemmer brugte tid på at besigtige prøverne på Panum Institutet, og de måtte også undersøge, om fryseren indeholdte materiale af betydning for Bente Klarlund Pedersens sager, hvilket dog viste sig ikke at være tilfældet.

Endvidere indsendte Bente Klarlund Pedersen efter udsendelse af udkast til afgørelse i juni 2013 yderligere omfattende høringssvar, jf. bilag IIA, pkt. 4.1 og IIB, pkt. 4, til sagsøgte 2's svarskrift. Det forsinkede yderligere færdiggørelsen af sagerne.

Bente Klarlund Pedersen kontaktede flere gange udvalgets sekretariat og bad om at få sagerne fremmet jf. bilag IIG, IIH, IIJ og IIK til sagsøgte 2's svarskrift.

Det andet sagskompleks (sag nr. 4 - 6) blev afsluttet med udvalgets afgørelser af 18. december 2013. Afgørelserne i sag nr. 5 og 6, hvori Bente Klarlund Pedersen er indklaget, er fremlagt som bilag IIA og IIB til sagsøgte 2's svarskrift.

I forbindelse med høringen over udkast til afgørelserne i sag nr. 5 og 6 anførte Bente Klarlund Pedersen, at udpegningen af udvalgsmedlemmerne og suppleanten i en afløbsperiode ikke havde fornøden hjemmel.

Herom anfører udvalget følgende i sin afgørelse af sag nr. 5:

"Udvalget bemærker, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter lov om forskningsrådgivning m.v. har kompetencen til at beskikke medlemmer og suppleanter i UVVU. Ministeren har forholdt sig til Indklagede 1's indsigelse mod udvalgets sammensætning i breve af 3. og 16. september 2013.

Ministeren fastholder i ovennævnte breve, at forlængelsen af de pågældende medlemmer og suppleant var lovlige. Udvalgets finder på denne baggrund ikke grundlag for, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard ikke skulle have været berettiget til at deltage i sagens behandling. De pågældende medlemmer og suppleant vil således medvirke til at træffe afgørelse i nærværende sag.

Udvalget finder endvidere på denne baggrund ikke grundlag for, at udsætte afgørelsen på udfaldet af retssagen anlagt af Indklagede 1."

Tilsvarende fremgår af udvalgets afgørelse i sag nr. 6.

Endelig skal det bemærkes, at Milena Penkowa den 24. december 2012 klagede til Folketingets Ombudsmand over UVVUs afgørelser i sag nr. 1 og 2, idet hun gjorde gældende, at nogle af UVVU's medlemmer var inhabile ved behandlingen af sagerne. Ombudsmanden fandt imidlertid ikke at medlemmerne var inhabile, jf. ombudsmandens udtalelse i FOB 2013-8.

2. RETLIGE OMSTÆNDIGHEDER

2.1 Lov om forskningsrådgivning m.v.

Efter § 4 e, stk. 4, i den tidligere lov om forskningsrådgivning (lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997) kunne det daværende Forskningsforum bl.a. efter anmodning fra forskningsministeren oprette permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Bestemmelsen lød således:

"Forskningsforum kan selv oprette eller opretter efter anmodning fra forskningsministeren permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Ministeren kan fastsætte regler for udvalg, der oprettes efter anmodning fra denne."

Med hjemmel i denne bestemmelse blev UVVU ved bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 oprettet med det formål at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning.

Bekendtgørelsens § 8, stk. 4, om beskikkelse af UVVU's medlemmer lød således:

"Medlemmerne og suppleanterne beskikkes for en periode på 4 år og kan genbeskikkes i 2 år. Hvis et medlem afgår i en beskikkelsesperiode, kan det medlem, der beskikkes i stedet, beskikkes i mindre end 4 år."

Bekendtgørelsen, herunder bestemmelsen i § 8, stk. 4, blev inden ikrafttrædelsen sendt til Folketingets Forskningsudvalg til orientering (bilag 1A).

I 2003 blev nogle af bestemmelserne om UVVU i 1998-bekendtgørelsen ophævet og i stedet indføjet i lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v. Hovedloven er senere ændret, og i dag fremgår reguleringen af lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 om forskningsrådgivning m.v.

Lovens § 1, stk. 2, lyder således:

"Til efterprøvelse af den videnskabelige redelighed i dansk forskning nedsætter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. § 31."

Bestemmelsen blev indsat med hovedloven fra 2003. Af lovbemærkningerne fremgår følgende:

"Da UVVU i dag har en permanent karakter, og udvalgene i øvrigt er tillagt en række sanktionskompetencer, der kan have store konsekvenser for den enkelte forsker, foreslås det derfor af ordensmæssige grunde, at der tilvejebringes en udtrykkelig lov-hjemmel for nedsættelse af disse udvalg. Der henvises desuden til bemærkningerne til §§ 31-34." (min understregning)

Bestemmelserne om beskikkelse og genudpegning af medlemmer til UVVU fremgår af den nugældende lovs § 32, stk. 4, der lyder således:

"Formanden udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter indstilling fra domstolene. Medlemmerne og suppleanterne udpeges af ministeren i deres personlige egenskab efter høring af Det Frie Forskningsråd. Formanden, de øvrige medlemmer og suppleanterne udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske

for 2 år. Hvis et medlem eller en suppleant udtræder i utide, kan et nyt medlem eller en ny suppleant udpeges for mindre end 4 år. "

Også denne bestemmelse stammer med visse redaktionelle ændringer tilbage fra hovedloven fra 2003. Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår følgende:

"I stk. 4 foreslås § 8, stk. 2, 3. pkt. og stk. 3 og 4, i den nuværende bekendtgørelse videreført. Det Frie Forskningsråd vil også fremover forinden udpegning blive hørt over den foreslåede sammensætning. Hensigten er at sikre, at medlemmernes og suppleanternes individuelle kompetencer samt det samlede kompetencefelt er dækket, jf. stk. 1."

Lovens § 33 indeholder en vid bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler om UVVU's virke:

"Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan fastsætte nærmere regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds virke "

Denne bestemmelse stammer ligeledes fra hovedloven fra 2003. Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår følgende:

"I den nuværende bekendtgørelse er der fastsat en række regler for UVVUs virke m.v. Som følge af at udvalgene foreslås oprettet direkte med hjemmel i dette lovforslag, jf. forslaget § 1, stk. 2, foreslås det at bemyndige videnskabsministeren til i bekendtgørelsesform at fastlægge sådanne nærmere regler."

2.2 Bekendtgørelse om udvalgene vedrørende videnskabelig uredelighed

Bemyndigelsesbestemmelsen i § 33 i lov om forskningsrådgivning m.v. er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 (UVVU-bekendtgørelsen). UVVU-bekendtgørelsens § 7, stk. 1, lyder således:

"Hvert udvalg består ud over formanden, jf. § 32, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v., af 6 medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter, der kun kan indtræde ved medlemmernes forfald og for hele behandlingen af en sag. Medlemmer og suppleanter skal alle være anerkendte forskere, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, jf. § 32, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v."

Ved en ændring af UVVU-bekendtgørelsen i 2012 (bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012) blev bestemmelserne i § 7, stk. 2, og 3, indføjet. Bestemmelserne lyder således:

"Stk.2. Ministeren beskikker og afbeskikker medlemmer og suppleanter, jf. § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Stk.3. Samtidig med beskikkelse af nye medlemmer og suppleanter af et udvalg kan ministeren undtagelsesvis forlænge beskikkelsesperioden for medlemmer og suppleanter af samme udvalg med henblik på disses færdiggørelse af sager, der efter afslutning af sædvanlig høringsprocedure er under behandling i udvalget. Nye medlemmer og suppleanter deltager ikke i færdiggørelse af de pågældende sager."

2.3 Afbeskikkelse af den tidligere formand for UVVU Poul Lodberg

Med virkning fra den 1. september 2008 blev landsdommer Poul Lodberg afbeskikket som formand for UVVU, og med virkning fra samme dato blev den nuværende formand, landsdommer Henrik Gunst Andersen udpeget som ny formand for UVVU. Breve af 18. august 2008 til Poul Lodberg og Henrik Gunst Andersen om afbeskikkelse og udpegnings fremlægges som bilag IB.

Det fremgår, at Poul Lodberg trods afbeskikkelsen skulle færdiggøre en verserende klagesag, som var nær sin afslutning.

2.4 Orientering af Folketinget om administrativ forlængelse af udpegningsperioden for medlemmer af faglige udvalg

I 2010 blev lov om forskningsrådgivning m.v. ændret ved lov nr. 729 af 25. juni 2010. Ændringen havde blandt andet til formål at styrke Danmarks Forskningspolitiske Råd og nedlægge det såkaldte Koordinationsudvalg.

I forbindelse med behandlingen af lovforslaget opstod spørgsmålet om adgangen til genudpegnings af medlemmer af de faglige råd og udvalg, såfremt udpegningsperioden, der var reguleret i loven, udløb i perioden mellem lovens kundgørelse og ikrafttræden. Ministeren orienterede i den forbindelse Folketinget om, at ministeren anså sig for kompetent til i denne situation at forlænge udpegningsperioden administrativt, jf. Udvalget for Videnskab og Teknologis betænkning af 20. maj 2010 (bilag IC):

"I det omfang formandens henholdsvis medlemmernes udpegningsperiode udløber i perioden mellem lovens kundgørelse og ikrafttræden, kan ministeren for videnskab, teknologi og udvikling for at undgå omstændelige og uhensigtsmæssigt kortvarige udpegningsperioder efter almindelig forvaltningsretlig praksis administrativt forlænge beskikkelsen til og med den 31. december 2010. Herefter kan ministeren foretage ny- og genudpegninger pr. 1. januar 2011."

2.5 Retsplejelovens regler om midlertidigt beskikkede dommere

Efter retsplejelovens § 44 c, kan justitsministeren meddele advokater midlertidig beskikkelse som bl.a. landsdommere for en periode på 3 måneder. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 og lyder således:

"Justitsministeren kan meddele advokater midlertidig beskikkelse som landsdommer eller byretsdommer ud over det antal dommere, der i §§ 5 og 9 er fastsat for landsretterne og byretterne.

Stk. 2. Beskikkelsen meddeles for en periode på 3 måneder."

Ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven (politi- og domstolsreformen) blev der indsat en ny bestemmelse i retsplejelovens § 44, stk. 5, der lød således:

"Stk. 5. Midlertidigt beskikkede dommere kan efter beskikkelsens ophør færdigbehandle sager, i hvilke mundtlig forhandling er påbegyndt inden beskikkelsens ophør. Beføjelsen til i medfør af 1. pkt. at færdigbehandle påbegyndte sager ophører ved udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år."

Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår følgende:

"Det foreslås at præcisere i loven, at midlertidigt beskikkede dommere efter udløbet af beskikkelsesperioden kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt inden for beskikkelsesperioden.

Det foreslås i 1. pkt., at en midlertidigt beskikket dommer efter udløbet af beskikkelsesperioden skal kunne færdigbehandle sager, i hvilke mundtlig forhandling er påbegyndt inden for beskikkelsesperioden. Det gælder dog længst indtil udløbet af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år, jf. 2. pkt.

Særligt med hensyn til advokater, der midlertidigt beskikkes som landsdommere i medfør af retsplejelovens § 44 c, gælder efter retsplejelovens § 122, stk. 1, hvorefter udøvelse af advokatvirksomhed ikke kan forenes med en juridisk stilling ved bl.a. domstolene, og en advokat, der beskikkes som midlertidig dommer i medfør af retsplejelovens § 44 c, forudsættes derfor at deponere sin advokatbeskikkelse i Justitsministeriet i den 3-måneders periode, som beskikkelsen som dommer omfatter.

Efter gældende praksis anses bestemmelsen i retsplejelovens § 122, stk. 1, ikke for at udelukke, at en advokat efter udløbet af en advokatkonstitution og efter at have fået genudleveret sin advokatbeskikkelse fra Justitsministeriet, i begrænset omfang færdigbehandler påbegyndte sager, f.eks. ved deltagelse i en udsat hovedforhandling af begrænset længde eller ved deltagelse i voteringen og vedtagelsen af domme i sager,

som er hovedforhandlet i konstitutionsperioden, idet dette ikke anses som varetagelse af »en juridisk stilling ved domstolene« i § 122, stk. 1's forstand. Der er ikke med lovforslaget tilsigtet nogen ændringer heri." (min understregning)

2.6 Udpegningsperioden for medlemmer af forskellige nævn

Klagenævnet for Udbud

Efter § 9, stk. 2, i lov nr. 492 af 12. maj 2010 om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. består Klagenævnet for Udbud af en formand, der skal være dommer, og et antal sagkyndige medlemmer. Formanden og nævnets medlemmer udpeges "for en periode på op til 4 år". Der er ikke i lovbemærkningerne taget stilling til, om der kan ske genudpegning, men i bekendtgørelse nr. 887 af 11. august 2011 om Klagenævnet for Udbud fremgår det af § 1, stk. 6, at formanden og de sagkyndige medlemmer kan genudpeges.

Erhvervsankenævnet

Efter § 2, stk. 1 og 2, i erhvervsankenævnsløven, lov nr. 858 af 23. december 1987, består Erhvervsankenævnet af en formand, der skal opfylde betingelserne for at blive udnævnt til landsdommer, og et antal sagkyndige medlemmer. Formanden og nævnets medlemmer udpeges "for en periode af 4 år". Der er ikke i lovbemærkningerne taget stilling til, om der kan ske genudpegning, men i bekendtgørelse nr. 1154 af 18. december 1994 om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn fremgår det af § 2, stk. 3, at formandskabet og nævnets øvrige medlemmer kan genbeskikkes.

Anbringender

1. UVVU-BEKENDTGØRELSENS § 7, STK. 3, HAR FORNØDEN HJEMMEL I LOV OM FORSKNINGSRÅD M.V.

Spørgsmålet i denne sag er, om bestemmelsen i § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. må forstås sådan, at udpegningsperioden for UVVU-medlemmer på 4 plus 2 år udelukker genudpegning af udvalgsmedlemmer i en afløbsperiode. Hvis det er tilfældet, har § 7, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen om udpegning af UVVU-medlemmer i en afløbsperiode ikke hjemmel i loven.

Reglerne om UVVU's virksomhed fremgik oprindeligt af 1998-bekendtgørelsen. Ministeren kunne udpege medlemmer for en 4-årig periode og herefter genudpege medlemmerne for en yderligere 2-årig periode. Bekendtgørelsen var udstedt med hjemmel i den vide bemyndigelsesbestemmelse i § 4 e, stk. 4, i daværende lov om forskningsrådgivning.

Det er utvivlsomt, at ministeren inden for denne hjemmelsmæssige ramme også kunne have fastsat en bestemmelse om udpegning af medlemmer i en afløbsperiode. Det er også utvivlsomt, at ministeren, selv om en sådan bestemmelse ikke blev fastsat, havde adgang til at

dispensere fra bekendtgørelsen, herunder fra reglerne om udpegning af medlemmer til udvalgene, med den virkning, at UVVU-medlemmer kunne genudpeges i en afløbsperiode.

Retstilstanden var med andre ord den, at ministeren kunne genudpege medlemmer i en afløbsperiode, selv om de allerede havde siddet i en periode på 4 plus 2 år.

I 2003 blev reglerne om UVVU videreført i lov om forskningsrådgivning m.v. Der blev ikke i den forbindelse foretaget indholdsmæssige ændringer i reglerne om udpegning af UVVU-medlemmer, og det fremgik af forarbejderne til loven, at optagelsen af reglerne i loven skyldtes "*ordensmæssige grunde*".

Der er intet i forarbejderne til 2003-loven, som indikerer, at udpegningsperioderne på 4 plus 2 år var genstand for Folketingets nærmere overvejelser. Det må antages, at Folketingets hensigt med videreførelsen af udpegningsbestemmelserne i loven var at videreføre den hidtidige ordning om udpegning af UVVU-medlemmerne således, som den var blevet reguleret og administreret af ministeren. I overensstemmelse hermed blev det anført i lovbemærkningerne til hovedloven, at bemyndigelsen for ministeren til at fastsætte nærmere regler om UVVU's virke skyldtes, at reglerne ikke længere skulle fremgå af en bekendtgørelse, men derimod direkte af loven. Ministeren var med bemyndigelsen sikret, at ministeren kunne regulere UVVU's virke på samme måde, som ministeren hidtil havde været kompetent til. Det skulle loven ikke lave om på.

Det har således aldrig været formålet med optagelsen af bestemmelserne om en udpegningsperiode på 4 plus 2 år i lov om forskningsrådgivning m.v. at afskære ministeren fra at kunne genudpege udvalgsmedlemmer i en afløbsperiode.

I forbindelse med afbeskikkelsen af UVVU's tidligere formand, landsdommer Poul Lodberg, blev Poul Lodberg bedt om at færdiggøre en verserende klagesag, som var nær sin afslutning, og han færdiggjorde herefter denne sag, selv om han ikke længere var formand for UVVU:

Folketinget er ved i hvert fald én lejlighed blevet orienteret om, at medlemmer af de faglige udvalg inden for ministeriets område om nødvendigt ville blive udpeget administrativt. Det skete i forbindelse med behandlingen af forslaget til ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. i 2010. Her orienterede ministeren Folketinget om, at ministeren anså sig for kompetent til administrativt at genudpege medlemmer af de faglige udvalg inden for ministeriets område i en periode frem til lovens ikrafttræden, selv om den lovbestemte udpegningsperiode var udløbet.

Folketinget tog her til efterretning, at ministeren anså sig for kompetent til administrativt at genudpege medlemmer.

Bestemmelsen om udpegningsperiodens længde på 4 plus 2 år er begrundet i ordensmæssige hensyn. Eksempelvis ville pligten for ministeriet efter §§ 8-10 i lovbekendtgørelse nr. 1678 af 19. december 2013 om ligestilling af kvinder og mænd til at sikre, at der i nævn, udvalg m.v. er ligelig repræsentation af mænd og kvinder, være vanskelig at opfylde, hvis der ikke gjaldt faste beskikkelsesperioder.

For advokatkonstitutioner i landsretterne gælder det, at konstitutionsperioden er 3 måneder. Efter ordlyden af retsplejelovens § 44 c er dette en absolut udpegningsperiode. Men hverken Justitsministeriet eller Folketinget har fundet, at de i praksis forekommende tilfælde, hvor advokaten på ulovbestemt grundlag efter udløbet af konstitutionen færdigbehandler påbegyndte sager, giver anledning til hjemmelsmæssige problemer. Denne praksis vedrørende konstituerede dommeres virke i en afløbsperiode blev fulgt i flere år forud for lovændringen i 2006, der på dette punkt kun var af præciserende karakter. Dette støtter, at noget tilsvarende så meget desto mere må anerkendes vedrørende administrative nævn. Der henvises herved til, at der gælder et skærpet hjemmelskrav ved regulering af dommeres forhold i modsætning til reguleringen af administrative udvalg, jf. grundlovens § 61.

Reglerne om udpegning af medlemmer til Klagenævnet for Udbud og Erhvervsankenævnet ligner reglerne om udpegning af medlemmer til UVVU. Medlemmerne af nævnene udpeges for en 4-årig periode, og der er ikke efter lovbestemmelsernes ordlyd mulighed for genudpegning. Ikke desto mindre er der for disse nævn i bekendtgørelser fastsat regler om, at medlemmerne kan genudpeges. Udpegningsperioden på 4 år er altså ikke blevet fortolket som absolut og dermed til hinder for bestemmelser om genudpegning.

Sagsøgte 1 gør på denne baggrund gældende, at såvel UVVU-reglernes baggrund som oplysningerne om regeringens og Folketingets retsopfattelse på beslægtede områder viser, at § 32, stk. 4, i lov om forskningsråd m.v. ikke er til hinder for, at ministeren har indføjet § 7, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen.

Det har i den forbindelse også betydning, at § 7, stk. 3, utvivlsomt er båret af saglige hensyn, nemlig hensynet til færdiggørelse af behandlingen af komplicerede og længerevarende sager, hvor den sædvanlige parthøringsproces var gennemført, og hvor de involverede parter derfor havde et rimeligt krav på en snarlig afgørelse. Hvis medlemmerne ikke var blevet genudpeget, skulle nye medlemmer starte forfra med at behandle de 6 sager.

Sagsøger er da heller ikke fremkommet med ét eneste argument til støtte for, at genudpegning af medlemmerne i en afløbsperiode svækker Bente Klarlund Pedersens retssikkerhed. Der er nemlig ingen grund til at antage, at de genudpegede medlemmer skulle være mindre egnede til at træffe en saglig og korrekt afgørelse i sagen, end hvis man havde udpeget helt nye medlemmer. Tværtimod forekommer det at være en styrkelse af Bente Klarlund Peder-

sens retssikkerhed, at der ikke sent i sagsbehandlingsforløbet sker udskiftning af størstedelen af udvalgsmedlemmerne med den konsekvens, at en betydelig indsigt i problemstillingerne går tabt.

2. BEMÆRKNINGER TIL STÆVNINGEN

Det anføres i stævningen, side 6, at sagsøgte 1 i indstillingen til ministeren af 20. februar 2012 (bilag 1) har udtrykt den opfattelse, at der ikke i loven var hjemmel til genudpegning af udvalgsmedlemmerne i en afløbsperiode. Det er ikke korrekt.

Det, sagsøgte 1 giver udtryk for i indstillingen, er, at det ikke direkte af § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. fremgår, at medlemmerne kan genudpeges i en afløbsperiode, og at der for at opnå en "klar og gennemsigtig beskrivelse" af genudpegningsproceduren bør optages bestemmelse herom i UVVU-bekendtgørelsen. Det fremgår også af indstillingen, at der "bør ved lejlighed foreslås indsat en egentlig hjemmel i lov om forskningsrådgivning m.v. til forlængelse af beskikkelsesperioder ud over 6 år". Denne anbefaling til ministeren skyldtes, at bestemmelserne om udvalgsmedlemmernes udpegningsperiode i øvrigt fremgik af loven (og ikke af bekendtgørelsen), og det var derfor mest naturligt, at også en bestemmelse om genudpegning i en afløbsperiode med tiden kom til at fremgå af loven.

Ministeren har i overensstemmelse hermed den 15. januar 2014 fremsat lovforslag L 109 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. Efter lovforslaget foreslås indsat hjemmel i en ny § 40 til at ministeren kan udpege medlemmer af de af loven omfattede organer, herunder UVVU, i en afløbsperiode. Af lovbemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at det med bestemmelsen foreslås, at "*præcisere den gældende administrative praksis, hvorefter ministeren undtagelsesvist kan forlænge udpegningsperioden for medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer for en begrænset periode ud over den normale udpegningsperiode.*"

Sagsøger anfører i stævningen, side 7, 3. afsnit, at der ikke kan antages at have foreligget tugtvejende hensigtsmæssighedshensyn bag genudpegningen, når henses til, at der gik næsten halvandet år fra genudpegningen i en afløbsperiode, til der forelå et udkast til afgørelse. Det er ikke korrekt.

Genudpegningen i en afløbsperiode skyldtes, at de pågældende udvalgsmedlemmer havde varetaget sagsbehandlingen helt frem til færdiggørelsen af den sædvanlige høringsprocedure og derfor havde et indgående kendskab til de 6 sager. Det var hensigtsmæssigt, at disse personer kunne færdigbehandle de 6 komplicerede og indbyrdes sammenhængende sager. Hvis helt nye udvalgsmedlemmer skulle sætte sig ind i sagsmaterialet på ny, ville det forsinke sagsbehandlingen, og betydelig indsigt i de pågældende problemstillinger ville gå tabt.

Det var forventningen, at sagerne kunne færdigbehandles inden udgangen af 2012. Når det ikke kom til at holde stik, var det ikke fordi forventningen på tidspunktet for genudpegningen var for optimistisk. Det var fordi, at der dukkede yderligere materiale op i sagerne (prøverne i en fryser på Panum Institutet), at parterne indsendte yderligere indlæg til udvalget, efter at den sædvanlige høringsproces var overstået, og at sag nr. 5 og 6 viste sig at være mere komplicerede, end først antaget. Dette var ikke forhold, som kunne have været forudsat ved genudpegningen.

Sagsøger anfører i stævningen, side 8, 1. afsnit, at der må gælde et strengt hjemmelskrav ved udpegning af medlemmer til råd og nævn, fordi medlemmerne træffer afgørelser, der kan være særdeles indgribende over for enkeltpersoner. Dette har karakter af et abstrakt udsagn, som ikke har værdi uden en konkret begrundelse for, hvad det er for beskyttelsesværdige interesser, der i nærværende sag gør det påkrævet at stille så strengt et hjemmelskrav, at den utvivlsomt sagligt begrundede genudpegning i en afløbsperiode må anses for uhjemlet.

Sagsøger henviser i den forbindelse til Højesterets dom af 16. september 2005 (trykt i UfR 2005, side 3414/1H), hvor to sagkyndige medlemmer af Sø- og Handelsretten deltog i votering og domsafsigelse, efter at de var fyldt 70 år. Omstændighederne i sagen adskiller sig imidlertid på afgørende punkter fra omstændighederne i den foreliggende sag.

For det første angik sagen sagkyndige medlemmer af en domstol og ikke medlemmer af et udvalg. Domstolenes vidtgående sanktionskompetencer og grundlovens § 61 gør det nærliggende at anlægge en streng ordlydsfortolkning af retsplejelovens bestemmelser om krav til domstolenes medlemmer. Af samme grund stilles der også strengere krav til dommeres habilitet end til udvalgsmedlemmers habilitet, idet habilitetskravene i retsplejeloven er strengere end dem, der følger af forvaltningsloven.

For det andet angik dommen overtrædelse af aldersgrænsen på 70 år i retsplejeloven og ikke forlængelse af udpegningsperioden for medlemmer af et udvalg.

I en dom fra 1935, trykt i UfR 1935, side 1, tog Højesteret stilling til, om indførelsen af en aldersgrænse på 70 år for dommere var i strid med den dagældende grundlov. Højesteret fandt, at grundloven *"må antages at åbne plads for, at det ved lov bestemmes, at dommere ubetinget skal afgå ved en bestemt alder, når aldersgrænsen fastsættes således, at dommerne ved denne alder ikke længere kan anses fuldt egnede til at bestride deres embedsforretninger, hvilket findes at være tilfældet med den aldersgrænse, der er indført ..."*

Højesterets udtalelse om, at aldersgrænsen på 70 år for dommere gælder ubetinget og er fastsat ud fra saglige hensyn om dommeres egnethed til at bestride hvervet, gør det nærlig-

17. JANUAR 2014

gende at kræve en særskilt lovhjemmel, hvis dommere skal bestride hvervet efter, at de er fyldt 70 år.

Lignende betragtninger gør sig ikke gældende i forhold til medlemmer af råd og nævn.

Bevisførelse

Ud over de i sagen påberåbte dokumenter forventer sagsøgte 1, at indkalde chefkonsulent Jesper Schaumburg-Müller fra Ministeriet for Forskning Innovation og Videregående Uddannelser til at afgive forklaring under hovedforhandlingen.

Processuelle meddelelser

til sagsøgte 1 kan stiles til Kammeradvokaten v/advokat Jesper Nørøxe, Vester Farimagsgade 23, 1606 København V (j.nr. 7507752 jno).

Momsregistrering

Sagsøgte 1 er ikke momsregistreret.

Dokumenter,

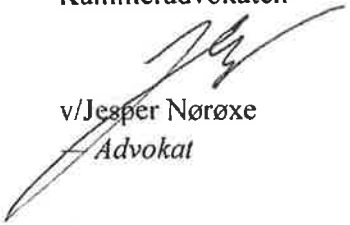
som påberåbes:

Bilag IA: Orientering til Folketingets Forskningsudvalg om bekendtgørelse af 15. december 1998 om udvalgene vedrørende videnskabelig uredelighed

Bilag IB: Breve af 18. august 2008 til Poul Lodberg og Henrik Gunst Andersen om afbeskikkelse og udpegning

Bilag IC: Udvalget for Videnskab og Teknologis betænkning af 20. maj 2010

København, den 17. januar 2014
Kammeradvokaten

v/Jesper Nørøxe
Advokat

NIELSEN NØRAGER

REPLIK

EIGIL LEGO ANDERSEN
ADVOKAT, DR.JUR.

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

TEL +45 33 11 45 45
ELA@NNLAW.DK

7. FEBRUAR2014
REF. 62.743

ØSTRE LANDSRET 19. AFD. SAG B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen)

MOD

Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
(Kammeradvokaten v/advokat Jesper Nørøxe)

OG

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(Advokat Jeppe Skadhauge)

I anledning af den senere udvikling i sagen, hvor sagsøgte 2 den 18. december 2013 har truffet afgørelser (bilag II A og II B) i strid med de i stævningen og tillægget dertil nedlagte påstande, er der behov for en opdatering af sagsøgers påstande.

Hertil kommer, at de nævnte afgørelser af 18. december 2013 blandt andet er kendetegnet ved, at sagsøgte 2's stillingtagen til de i stævningen og tillægget til stævningen nedlagte påstande 2, 4 og 5 er truffet af det samlede udvalg og ikke alene af formanden, således

som det er foreskrevet i forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5 (og gentaget i bekendtgørelse nr. 1130 af 24. november 2008, § 9, stk. 4).

Det er mest praktisk, at sagsøgers ajourførte påstande præsenteres samlet, uanset om der er tale om gentagelser, ændringer eller tilføjelser.

Sagsøger nedlægger herefter følgende påstande:

PÅSTANDE

1. Sagsøgte 1 tilpligtes at anerkende, at ministerens forlængelser af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som medlemmer af og for Jens Overgaard som suppleant i Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning er ugyldige.
2. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard efter den 31. januar 2012 ikke har været berettiget til og ikke fremadrettet er berettiget til at deltage i sagsbehandlingen i udvalget vedrørende klagerne over sagsøgeren indgivet af James Timmons og Henrik Galbo.
3. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2's udkast til afgørelser af 25. juni 2013 i de i påstand 2 nævnte klagesager er ugyldige.
4. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2 ved behandlingen af de i påstand 2 nævnte klagesager har skullet og fremadrettet skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 3 i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998, for så vidt angår forhold, der har fundet sted før 1. august 2005.
5. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2 ved behandlingen af de i påstand 2 nævnte klagesager har skullet og fremadrettet skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 668 af 28. december 2005, for så vidt angår forhold, der har fundet sted i perioden 1. august 2005 til 1. december 2005.
6. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at dets stillingtagen i afgørelserne af 18. december 2013 i de i påstand 2 nævnte sager (a) til spørgsmålet, om Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard kunne deltage i afgørelserne og (b) til spørgsmålet om, hvilke uredelighedsbegreber, der skulle lægges til grund for afgørelserne for så vidt angår forhold, der fandt sted før 1. december 2008, burde være truffet af formanden alene, ikke af det samlede udvalg.

NIELSEN NØRAGER

7. Principal: Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand 2 nævnte sager er ugyldige.

Subsidiært: Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgtes 2's afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand 2 nævnte klagesager er ugyldige, for så vidt angår forhold, der er fundet uredelige, og har fundet sted i perioden før 1. december 2008.

I anledning af sagsøgte 2's påstande bemærkes indledningsvis, der ikke er anledning for sagsøgeren til at nedlægge specifikke påstande overfor påstandene om afvisning. Sagsøger mener naturligvis ikke, at der er grundlag for at afvise sagerne. Sagsøger har en klar retlig interesse i proceskravene.

Overfor sagsøgte 2's selvstændige påstande, der alle er nedlagt som eventualpåstande, såfremt sagsøger får medhold i visse påstande, påstår sagsøger frifindelse.

Dog påstås afvisning subsidiært frifindelse overfor sagsøgte 2's påstande om, at sagsøger (såfremt sagsøger får medhold i stævningens påstand nr. 4 og/eller påstand nr. 5) skal anerkende, at sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 er gyldige.

Det bemærkes til denne afvisningspåstand, at sagsøgte 2 ikke har noget krav på at få fastslået, at sagsøgte 2's afgørelse er gyldige, på nogen anden måde end ved, at sagsøgte 2 frifindes for de nedlagte ugyldighedspåstande. Det fremhæves i den forbindelse, at såfremt sagsøgte 2 fik medhold i en sådan påstand, ville det afskære sagsøger fra at fremføre andre indsigelser om ugyldighed end de to, nærværende sagsanlæg støtter på, det vil sige at afgørelserne er truffet af personer, hvoraf de fleste ikke var behørigt medlemmer af udvalget, og under anvendelse af de forkerte regler for så vidt angår artikel 1-11 i klagesagen initieret af Henrik Galbo.

Det forhold, at afgørelserne ikke er truffet af et behørigt sammensat udvalg indebærer en fundamental kompetencemangel, der medfører, at afgørelserne må tilsidesættes som ugyldige uden hensyn til deres indhold. Sagsøgte 2's standpunkt, hvorefter afgørelserne kan være gyldige trods kompetencemanglen (og trods anvendelse af de forkerte regler/uredelighedsbegreber) må anses som åbenbar urigtig. Det er mildt sagt forbløffende, at en offentlig myndighed vil hævde det standpunkt, at den med kendskab til sin kompetencemangel blot kan færdigbehandle en sag under medvirken af ubehørigt personer og påbe-

råbe sig færdigbehandlingen som et argument for, at der skal ses bort fra en kompetencemangel, der allerede var gjort gældende ved domstolene.

På denne baggrund er denne sag begrænset til de fundamentale spørgsmål om udvalgets sammensætning, om, hvilket uredelighedsbegreb, der skal anvendes og formandens ansvar for afgørelsen af retlige spørgsmål.

Dette ændrer ikke ved, at også andre forhold kan medføre, at afgørelserne af 18. december 2013 helt eller delvist er ugyldige. Men som følge af den altoverskyggende kompetencemangel skal dette ikke prøves under denne sag.

Sagsøger går ud fra, at sagsøgte 2 vil justere angivelsen af under hvilke betingelser de selvstændige påstande nedlægges i lyset af sagsøgers opdatering af påstandene.

Til påstandene bemærkes, at sagsøger har en klar og væsentlig retlig interesse i at få fastslået, at de fire i påstand 1, 2 og 6 nævnte personer, ikke har kunnet deltage i hverken udarbejdelse af udkastet til afgørelse eller til afgørelserne, og at deres deltagelse bevirker udkastenes og afgørelsernes ugyldighed.

Ugyldighed vil medføre, at sagsøgte 2 på ny skal behandle klagesagerne, og sagsøger har en interesse i at dette sker under anvendelse af de uredelighedsbegreber, der var gældende på det tidspunkt, hvor de relevante forhold fandt sted. Påstand 4 og 5 har derfor selvstændig betydning og er ikke blot reelt anbringender til støtte for den subsidiære påstand 7, som jo ikke vil blive behandlet, hvis den principale påstand 7 tages til følge.

Den principale påstand 7 støttes på, at de fire i påstand 1, 2 og 6 nævnte personer har medvirket ved såvel udarbejdelse af udkast og afgørelser uden at være behørigt medlemmer ad Udvalget. Dette medfører at afgørelserne er ugyldige i deres helhed (og udkastene ligeledes ugyldige jf. påstand 3).

Den subsidiære påstand 7 er alene relevant i det tilfælde, at udvalget anses behørigt sammensat (eller at den ubehørig sammensætning ikke bevirker ugyldighed). Det ønskes da fastslået, at afgørelserne er ugyldige for så vidt angår forhold før 1. december 2008, hvilket gælder artiklerne 1-11 i afgørelsen fremlagt som bilag II B (i afgørelsen fremlagt som bilag II A har udvalget ikke fundet uredelighed).

NIELSEN NØRAGER

Sagsøger har en selvstændig interesse i at få fastslået ikke blot afgørelsernes, men også udkastenes, ugyldighed. Herved bliver det blive fastslået, at såfremt afgørelserne erklæres ugyldige og sagsbehandlingen genoptages, kan en ny afgørelse ikke hvile på de omhandlede udkast.

Sagsøger afstår fra at nedlægge påstande om, hvor vidt andre personer end de fire i påstand 1, 2 og 6 nævnte vil være afskåret fra at deltage i en fornyet behandling af klagerne. Det er efter gældende ret om inhabilitet i forvaltningen oplagt tilfældet, men det må sagsøgte 2 til sin tid forholde sig til, og der foreligger ikke en aktuel tvist herom.

Sagsøgte har endvidere fornøden retlig interesse i, at få fastslået, at de retlige spørgsmål, nævnt i påstand 6, der er afgjort af det samlede udvalg rettelig burde være afgjort af formanden alene.

Sagsøger fastholder det, der er fremført i stævningen og i tillæg til stævningen.

Til sagsøgte 1's processkrift A af 17. januar 2014 bemærkes:

Ad side 2

Den snævre tidsmæssige forbindelse mellem ændringen i bekendtgørelsen og forlængelsen gør det klart, at bekendtgørelsen om UVVU blev ændret ved indsættelse af nyt stk. 2 og stk. 3 i § 7 netop med henblik på de kort efter gennemførte forlængelser af en række beskikelsesperioder. Sagsøgte 1 opfordres (1) til at oplyse, om denne sammenhæng bestrides.

Ad side 3

Sagsøgte 2 opfordres (2) til at redegøre for, hvorvidt suppleanten Jens Overgaard har deltaget i sagens behandling forud for medlemmet Lena Spechts udtræden.

Ad side 4

Det er naturligvis korrekt, at ved fratræden af medlemmer af UVVU vil de nye medlemmer skulle sætte sig ind i de uafsluttede sager. Dette er et ganske almindeligt fænomen både i forvaltningen og domstolene og kan ikke retfærdiggøre en tilsidesættelse af lovregler om udpegningsperioder, herunder begrænsninger af mulighederne for genudpegnings.

Det synes også at være meget begrænset, hvor dybt de senere forlængede medlemmer havde sat sig ind i sagen henset til, at sagsøgte 1 på side 14 i processkriftet kan anføre, at sagerne viste sig mere kompliceret end antaget. Også sagsøgte 2 anfører i sit svarskrift s. 9, sidste afsnit, at sagsbehandlingen tog længere tid end påregnet blandt andet fordi sagerne mod sagsøgeren "viste sig at være langt mere kompliceret, end udvalget først havde antaget". De pågældende havde altså end ikke erhvervet en sådan indsigt, at de havde erkendt sagernes kompleksitet. Der gik næsten et år og fem måneder fra de pågældendes mandater udløb til der forelå et udkast til afgørelse i sagerne.

Det er uforståeligt, at det fremhæves, at sagsøgeren efter udsendelse af udkast til afgørelse i juni 2013 indsendte yderligere omfattende høringssvar. Dette fremkom inden for den af sagsøgte 2 fastsatte frist herfor og er et nødvendigt og forudsigeligt led i sagsbehandlingen (forudsat at udvalget forventer at nå til, at der har foreligget videnskabelig uredelighed, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 13, stk. 3).

Det er under sagen ubestridt, at der ikke var mulighed for at beskikke de pågældende for yderligere 2 år. Denne forståelse af forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 2, hvorefter den længste funktionstid er 4 + 2 år, har da også afgørende støtte i lov nr. 729 af 25. juni 2010 § 3, stk. 2, om ændring af bl.a. lovens bestemmelser om de faglige forskningsråd, hvorefter medlemmerne heraf kan "genudpeges for den periode regnet i hele kalenderår, hvor de har siddet i det pågældende råd mindre end 6 år...". Lovens § 14, stk. 3 (tidligere stk. 4), bestemmer, at medlemmer af de faglige forskningsråd udpeges for 4 år og kan genudpeges for 2 år. Reglerne herom er således ganske som reglerne for udpegelse af medlemmerne af UVVU, der ligeledes må forstås således at længste funktionstid er 4 + 2 år.

Længe inden udløbet af de 2-årige genbeskikkelsesperioder må det have stået udvalget klart, at det var udelukket at afslutte sagerne inden udløbet.

Nybeskikkede medlemmer kunne utvivlsomt nå at sætte sig tilstrækkeligt ind i sagen, til at der kunne have foreligget udkast til afgørelser i sommeren 2013.

Betragtningerne om hensigtsmæssighed må derfor i relation til sagsbehandlingstiden anses som en illusion. Men hensigtsmæssighedshensyn retfærdiggør ikke, at lovens bestemmelser om længste funktionstid tilsidesættes.

Ad side 5

Det fremgår af de citerede uddrag fra afgørelsen af sagen benævnt nr. 5, at spørgsmålet om Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard kunne

NIELSEN NØRAGER

medvirke i sagsbehandlingen, er truffet af det samlede udvalg, herunder de pågældende selv.

Dette er en klar fejl, idet afgørelsen burde være truffet af formanden, jf. forskningsrådgivningsloven § 31, stk. 5, og denne burde selvstændigt have vurderet spørgsmålet og ikke blot henvise til, at ministeren fastholdt, at forlængelsen var lovlig. Formanden burde selvstændigt have forholdt sig til det meget enkle faktum og de retlige synspunkter, der er fremført, herunder iagttagelserne af andre lovbestemmelser om beskikkelsesperioder for medlemmer af nævn og råd.

Ad side 7

Bemyndigelsen til ministeren til at fastsætte "nærmere regler" må naturligvis udøves indenfor rammerne af lovgivningen.

Ad side 8

Landsdommer Poul Lodberg blev først beskikket som formand for UVVU i 2006, og der er således ikke tale om, at han har behandlet sager efter udløbet af den 4 års periode, for hvilken han var beskikket.

Derimod forelå en beslægtet situation som den, der foreligger i nærværende sag, i 2005, hvor bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 trådte i kraft den 1. august 2005 med den følge, at der skulle ske nybeskikkelse af medlemmer og suppleanter. Beskikkelserne skete først i 2006 og som følge heraf kunne UVVU ikke træffe afgørelser i sager i efteråret 2005.

Som bilag 12 vedlægges uddrag af UVVU's årsberetning 2005 og som bilag 13 uddrag af UVVU's årsberetning for 2006.

Den i afsnit 2.4 omtalte sag angår en situation, hvor der opstod et intertemporalt spørgsmål vedrørende en periode fra en lovs kundgørelse til dens ikrafttræden. Problemet blev drøftet under udvalgsbehandlingen i Folketinget og lovens ikrafttrædelsesbestemmelser udformet ud fra en forudsætning om, at u hensigtsmæssigt korte beskikkelser i perioden mellem lovens kundgørelse og ikrafttræden kunne undgås ved administrative forlængelser. Evt. forlængelser i pågældende periode er således sket med klar støtte i lovens forarbejder og alene for at løse et intertemporalt problem. Forløbet ses ikke at yde vejledning i nærværende sag, hvor lovens bestemmelser om udpegning ikke er ændret.

Ad side 9

Den omhandlede lovændring ved indsættelse af en ny stk. 5 i retsplejeloven § 44 må anses som en reel lovændring, der ændrede gældende ret, så retsstillingen fremadrettet kom til at svare til en gældende praksis, der imidlertid ikke uden en lovændring kunne opretholdes efter Højesterets dom i U2005.3414/1H. Den blev peget på behovet for en lovændring i en artikel i Ugeskrift for Retsvæsen i januar 2006, jf. Lego Andersen & Werlauff UfR 2006 B 15 "Ophør af domsmyndighed".

Ad side 10

For såvel Klagenævnet For Udbud som for Erhvervsankenævnet gælder, at der kan ske genudpegning, eventuelt flere gange. En genudpegning er blot en udpegning. Der er ingen begrænsninger i at udpege nogen, der tidligere har været udpeget.

De pågældende love adskiller sig herved fundamentalt fra forskningsrådgivningsloven, der specifikt regulerer spørgsmålet om genudpegning, som sker for en kortere periode end en udpegning.

Til bemærkningen om, at det er "utvivlsomt" at ministeren indenfor den hjemmelsmæssige ramme i 1998 bekendtgørelsen kunne have fastsat en bestemmelse om udpegning af medlemmer i en afløbsperiode bemærkes, at også ministeren må respektere bekendtgørelsen og således ikke konkret kan beskikke medlemmer i strid med bekendtgørelsen. I givet fald må der ske en ændring af bekendtgørelsen, hvis en sådan ændring har hjemmel i loven. Ministerens mulighed for at ændre en bekendtgørelse medfører ikke, at han frit kan fravige den.

Vigtigere er dog at fremhæve, at reglerne i forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4, om, at udpegning sker for 4 år og genudpegning kan ske for 2 år, har været uændret gældende siden forskningsrådgivningsloven oprindeligt blev indført som lov nr. 405 af 28. maj 2003.

Ministerens kan ikke foretage udpegninger i strid med disse regler, herunder om forlængelser i form af såkaldte afløbsperioder. Det gælder hvad enten, der søges tilvejebragt en hjemmel i en bekendtgørelse, der strider mod loven, eller der ikke udarbejdes nogen bekendtgørelse.

Ad side 11

Loven skal overholdes, selvom den måtte være givet af ordensmæssige grunde. Den direkte lovregulering af UVVU medfører dog en ændring af UVVU's retlige status, der langt overskrider det ordensmæssige.

NIELSEN NØRAGER

Betragtningerne om, hvad der må antages at være Folketingets hensigt om udpegningsperioder, må karakteriseres som rene fabuleringer. Tværtimod må det antages, at en adgang får ministeren til at foretage forlængelse af beskikkelsesperioden vil være egnet til at svække udvalgets uafhængighed af ministeren, og at Folketinget har tilsigtet en sådan uafhængighed. Der er talrige bestemmelser i lovgivningen om udvalg, råd og nævn med ministerudpegede medlemmer, og det går som en rød tråd igennem lovgivningen, at udpegningsperioden sker for faste, flerårige perioder.

En længste funktionsperiode, som forekommer i mange tilfælde, kan modvirke en uønskværdig magtkoncentration og magtfuldkommenhed.

Landsdommer Poul Lodberg var som allerede nævnt end ikke i nærheden af udløbet af 4-årsperioden fra hans beskikkelse, da han behandlede sine sidste sager som formand.

Ad side 12

Vedrørende konstituerede dommere har Folketinget ikke forholdt sig til de hjemmelsmæssige problemer, men har fået forelagt et lovforslag, hvorefter ministeren bl.a. ønskede at "præcisere" en særdeles problematisk praksis. Risikoen for, at der kunne foreligge et betydeligt antal landsretsdomme, som led af den retlige mangel, at dommen var vedtaget under medvirken af en konstitueret dommer, hvis funktionsperiode i henhold til loven var udløbet på tidspunktet for dommens vedtagelse krævede en lovændring. Den korte konstitutionsperiode sammenholdt med den tid, der kan gå fra hovedforhandling til domsvedtagelse, medførte utvivlsomt, at der her kunne foreligge et meget ubehageligt problem, som nødvendigvis måtte løses fremadrettet ved en ændring af lovgivningen. Det var uholdbart blot at fastholde den bestående administrative praksis, jf. herved at Sø- og Handelsrettens praksis med at tillade sagkyndige dommere at færdigbehandle sager, hvor hovedforhandlingen havde fundet sted, var blevet underkendt af Højesteret ex officio ved U2005.3414/1H.

Reglerne om Klagenævnet for Udbud og Erhvervsankenævnet fastslår, at medlemmer udpeges for 4 år. Der er ikke fastsat nogen længste funktionstid og ikke særlige regler om genudpegningsperioder. Genudpegningsperioden i disse loves forstand er simpelthen en udpegningsperiode.

Herved adskiller reglerne for disse nævn sig afgørende for reglerne om UVVU, hvor udpegningsperioden sker for 4 år og genudpegningsperioden for 2 år.

Var loven fulgt, således at de fire i påstand 1 nævnte personer (og Lena Specht) var fratrådt ved genbeskikkelsesperiodens udløb, skulle nye medlemmer alene starte forfra i den

forstand, at de skulle læse sagens akter. Der er ingen holdepunkter for, at dette ville have medført en forsinkelse af sagsbehandlingen sammenholdt med det faktiske tidsforløb.

Til bemærkningerne i sidste afsnit bemærkes, at Bente Klarlund Pedersen ikke før modtagelsen af udkastene til afgørelser, har gjort sig tanker om sammensætningen af UVVU og reglerne herom. Udkastene forekom Bente Klarlund Pedersen og hendes advokat at være af en meget lav faglig standard, hvorfor hun helt naturligt ønskede sagerne vurderet af friske kræfter, som ville stå helt anderledes frit over for udkastene end disses ophavsmænd.

Ad side 13

Der kan være delte meninger om, hvorvidt de fire i påstand 1 nævnte personer havde en "betydelig indsigt", der ville gå tabt, hvis ministeren havde respekteret, at de ikke kunne genbeskikkes og at man ikke kunne komme uden om dette forhold ved at forlænge beskikkelsesperioden.

Afgørende er imidlertid, at sagsøger naturligvis må have krav på, at hendes sag behandles af behørig medlemmer af udvalget og ikke under medvirken af personer – der endda er et flertal af udvalgets medlemmer – som efter loven ikke længere kan være medlemmer af UVVU.

Fremsættelsen af lovforslag L109 viser, at der efter ministerens opfattelse er behov for – fremadrettet – at tilvejebringe en hjemmel. Hvis forlængelser ud over lovens maksimum med fornøden sikkerhed havde hjemmel i "gældende administrativ praksis", var der ikke behov for en lovændring. Ministeren har ikke under nærværende sag påvist andre udslag af en sådan praksis end det, retten skal vurdere lovligheden af, og eventuelt den, der er omtalt og forudsat i udvalgsbetænkningen til lov nr. 729 af 25. juni 2010. Forlængelsen i nærværende sag er rettelig ikke blot udslag af en administrativ praksis, men skete med (tilsyneladende) hjemmel i den kort før ændrede bekendtgørelse om UVVU.

Henvisningerne til hensigtsmæssighedshensyn m.v. hænger ikke godt sammen med det forhold, at adgang til genudpegning kun skal kunne benyttes undtagelsesvis. Det vil jo være det almindelige billede, at der er sager under behandling, når der skal ske udskiftning af medlemmer, og hvis der er tungtvejende hensigtsmæssighedsgrunde til at lade de pågældende afslutte igangværende sager, måtte forlængelse til færdiggørelse af verserende sager være hovedreglen, ikke undtagelsen.

Men der er jo også godt grunde til at have faste og på visse områder – som dette – længste funktionsperioder.

NIELSEN NØRAGER

Det er naturligvis også betænkeligt, at ministerens beslutning om, hvorledes udvalget skal være sammensat ved den fremadrettede behandling, dvs. om der skal ske forlængelse af beskikkelsesperioder eller udpeges nye medlemmer vil blive truffet med henblik på konkrete sager. En adgang til "undtagelsesvis" at forlænge beskikkelsesperioder kan evt. udøves alene i relation til visse medlemmer og/eller visse sager. Dette vil klart svække udvalgets uafhængighed af ministeren og give denne en ret direkte indflydelse på, hvem der skal behandle sagerne. Ønsker om uafhængighed tilgodeses bedst ved, at udpegning altid sker for faste, flerårige perioder.

Ad side 14

Det er sagerne benævnt nr. 5 og 6 nærværende retssag drejer sig om. Betragtningerne om, at de viste sig at være mere komplicerede end først antaget viser ganske entydigt, at den indsigt, de genudpegede medlemmer havde skaffet sig pr. udgangen af januar 2012, må være ret begrænset, når de end ikke har været i stand til at indse sagens kompleksitet.

Det fremgår af talrige kilder, at en afgørelse om, at en forsker har udvist uredelighed, er særdeles indgribende for den pågældende, og det er klart, at der her må stilles krav om, at de personer, der træffer en sådan afgørelse, er behørigt udpeget med hjemmel i loven.

Den tidligere omtalte dom i Ugeskrift for Retsvæsen 2005.3414/1H angår et tilfælde om fortsat deltagelse i sagsbehandling efter udløb af funktionsperioden. En funktionsperiode kan ophøre af flere grunde, og der er ikke holdepunkt for, at det var afgørende, at det netop var de pågældendes alder, som var årsag til ophøret. Afgørende var, at de pågældende ikke længere var sagkyndige medlemmer af Sø- og Handelsretten.

Såvel for UVVU som for domstolene må den, der eventuelt skal pålægges alvorlige sanktioner efter lovgivningen, have et krav på, at sagen afgøres af behørigt udpegede personer. Det kan ikke gå an, at sagen afgøres af andre end sådanne uanset hvor kvalificerede de pågældende måtte hævdes at være, og uanset om de pågældende tidligere måtte have beklædt stillingen.

Højesteretsdommen i U1935.1 angår grundlovsfortolkning og fastslår, at en general høj aldersgrænse ikke er strid med grundloven. Derimod ville en skønsmæssig adgang for justitsministeren til at afskedige dommere over en vis alder selvfølgelig have rummet en alvorlig fare for domstolenes uafhængighed.

Til sagsøgte 2's svarskrift bemærkes:

Generelt skal de synspunkter, der er fremført som kommentarer til sagsøgte 1's svarskrift, anses fremført også her i forhold til sagsøgte 2, selvom de ikke gentages specifikt.

Ad side 7

Det er korrekt, at UVVU i 2009 udsendte en opdateret og udbygget udgave af "Vejledning af god videnskabelig praksis". Dette skal ses i lyset af, at begrebet god videnskabelig praksis ved lov nr. 552 af 17. juli 2008 kom tilbage i udvalgets virkefelt. I de mellemliggende år faldt fastlæggelse af god videnskabelig praksis udenfor udvalgets funktionsområde. Dette understreger, at navnlig inddragelsen af alvorlige brud på god videnskabelig praksis under uredelighedsbegrebet ved 2008-loven indebar en reel skærpelse, og at dette uredelighedsbegreb ikke må benyttes med tilbagevirkende kraft.

Ad side 9

Det fremgår af bilag II F, at UVVU blev opmærksom på materialet i fryseren – som viste sig at være irrelevant for klagen over sagsøgeren – i april 2012 og besigtigede det i maj 2012 og udkast til afgørelse i de pågældende sager forelå i 2012. Fryser-episoden kan således højst have forsinket de i nærværende retssag omhandlede udvalgssager mere end et par måneder. Det tilføjes, at UVVU ikke inddrog sagsøgeren i dette forløb.

Ad side 10

Man kan ikke forlange, at borgerne skal påse, at personer, der optræder på vegne af offentlige myndigheder, virkelig er behørigt udpeget. Bente Klarlund Pedersen og hendes advokat kunne ikke se, hvem der havde deltaget i sagsbehandlingen før modtagelsen af udkastene. Ved at sammenholde navnene med angivelsen af udvalgets medlemmer på Forskningsministeriets hjemmeside, kunne det konstateres, at udkastene for de fleste medvirkendes vedkommende hidrørte fra personer, der ikke var medlemmer af udvalget. Dette gav anledning til en undersøgelse af hjemmelspørgsmålet, herunder gennemførelse af aktindsigt, og en protest allerede få uger efter og før udløbet af høringsfristen vedrørende kommentarer til udkastene.

Ad side 12

Sagsøgeren havde og har en klar interesse i, at hendes sag, der kunne og kan få meget alvorlige følger for hende, blev behandlet og fremadrettet behandles af behørigt personer. Hendes åbenbare retlige interesse i at håndhæve dette krav er ikke forsvundet, fordi udval-

NIELSEN NØRAGER

get – vel vidende at der var anlagt sag herom – valgte at bortse fra sagsøgers synspunkter, endda således, at spørgsmålet ikke blev ordentligt prøvet af formanden. I begrundelsen henvises blot til, at ministeren har fastholdt forlængelsernes gyldighed. Formanden burde have foretaget en fuld og selvstændig prøvelse af spørgsmålet og ikke overladt dette til det samlede udvalg, der blot følger trop efter ministerens synspunkter, og hvor størstedelen af medlemmerne er ganske uden forudsætninger for at foretage en juridisk bedømmelse. Som tidligere nævnt foreskriver forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5, at juridiske spørgsmål skal afgøres af formanden alene. Dette vil ske som et led i formandens embedsførelse som dommer, hvilket bl.a. må medføre, at formanden skal prøve ministerens afgørelse om forlængelserne retligt, jf. grundlovens § 63.

Ad side 13

Sagsøger har en selvstændig interesse i at få fastslået, at udkastene til afgørelser af 25. juni 2013 er ugyldige. De kan da ikke lægges til grund for behørig udkast ved en fremadrettet sagsbehandling.

Ad side 14

Efter sagsøgers opfattelse er der ikke behov for at gøre selvstændige anbringender gældende til støtte for ugyldighed overfor sagsøgte 2 ud over dem, der fremføres over for sagsøgte 1. Er ministerens forlængelse af beskikkelsesperioderne er ugyldig, rammer dette direkte UVVU som en kompetencemangel.

Sagsøger har en retlig interesse i at få fastslået, at UVVU skal anvende de i påstandene nævnte regler vedrørende forhold i de angivne perioder, og der er intet til hinder for at en domstol pålægger en forvaltningsmyndighed at anvende de korrekte regler.

Som følge af, at en underkendelse af de nuværende afgørelser kan føre til fortsat sagsbehandling i UVVU, har sagsøgeren en klar retlig interesse i at få fastslået, at ved en sådan fornyet behandling kan udvalget ikke på ny anvende regler med tilbagevirkende kraft.

Ad side 15

Af de grunde, der er anført i tillæg til stævningen, fastholdes det, at der over tid er sket en skærpelse af uredelighedsbegrebet, og at et skærpet uredelighedsbegreb ikke kan anvendes med tilbagevirkende kraft.

Det forekommer sagsøgeren at være åbenbart, at såfremt afgørelserne er truffet af et udvalg, hvoraf flertallet ikke er behørig medlemmer, er afgørelserne uden videre ugyldige.

Afgørelserne er efter sagsøgers opfattelse – selv bortset fra det fejlagtige retsgrundlag hvorpå de hviler – behæftet med fejl, men en nærmere gennemgang heraf udelades, idet afgørelserne med det samme falder på jorden, som afsagt under medvirken af ubehørig personer. Afgørelserne skal således ikke realitetsbehandles under nærværende sag.

Inden afgørelsen blev truffet, havde sagsøgeren søgt domstolenes beskyttelse, og det kan ikke komme UVVU til gode, at man med kendskab til sagen vælger at se bort fra det forhold, at forlængelsen af en række beskikkelser savner hjemmel i lovgivningen. Ej heller kan dette fjerne sagsøgers retlige interesse i at få fastslået, at ubehørig personer ikke må medvirke i sagsbehandlingen.

Der må tages afstand fra sagsøgte 2's bemærkning om, at der alene er tale om, hvad der kaldes "en formel mangel". Der er tale om en kompetencemangel. Kompetencemanglen bevirker ugyldighed, uden at der bliver nogen plads for betragtninger om de retligt inkompetente personers faglige dygtighed eller argumenter for, at de pågældende burde have haft den kompetence, de savner.

Ad side 16

Den omstændighed, at ministeren selv har ment, at forlængelserne havde hjemmel, er uden betydning, når det modsatte er tilfældet – hvilket burde have stået ministeren klart ved læsning af indstillingerne fremlagt som bilag 1 og 2.

Bilag 1, der omfatter alle tre UVVU'er, slår indledningsvis fast, at på nær én har alle 22 medlemmer og suppleanter "været beskikket i 4 år og herefter genudpeget i 2 år, og kan derfor ikke genudpeges, jf. lov om forsikringsrådgivningen m.v. § 32, stk. 4". Ministeren og embedsmændene må have indset, at når beskikkelsesperiodens længde er fastsat direkte i loven, kan den ikke forlænges administrativt, og at en ændring af bekendtgørelsen med indførelse af hjemmel til "undtagelsesvis" at forlænge alligevel ikke var en farbar vej.

Det er ganske tydeligt, at uredelighedsbegrebet er skærpet over tid, ganske særlig da det blev udstrakt til også at omfatte andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis. Dette er et retligt spørgsmål, som ikke er udtryk for, at der skal foretages et skøn, som eventuelt alene skulle gøres til genstand for en mindre indgribende retlig prøvelse.

Det er en alvorlig fejl, at det samlede udvalg har forholdt sig til dette juridiske spørgsmål. Det tilkommer som tidligere nævnt alene formanden at afgøre retlige spørgsmål. Udvalgets

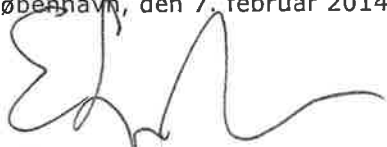
øvrige medlemmer er ganske uden faglige forudsætninger for at have en kvalificeret opfattelse af spørgsmålet.

BILAG

Bilag 12 - UVVU's årsberetning 2005 i uddrag.

Bilag 13 - UVVU's årsberetning 2006 i uddrag.

København, den 7. februar 2014

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Eigil Lego Andersen', written over a horizontal line.

Eigil Lego Andersen
Advokat, dr.jur.

NIELSEN NØRAGER

PROCESSKRIFT EFTER REPLIK

EIGIL LEGO ANDERSEN
ADVOKAT, DR.JUR.

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

TEL +45 33 11 45 45
ELA@NNLAW.DK

24. MARTS 2014
REF. 62.743

ØSTRE LANDSRET 19. AFD. SAG B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen)

MOD

Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Slotsholmsgade 10
1216 København K
(Kammeradvokaten v/advokat Jesper Nørøxe)

OG

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(Advokat Jeppe Skadhauge)

Sagsøger nedlægger følgende

YDERLIGERE PÅSTANDE

8. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren ikke har begået videnskabelig uredelighed som medforfatteren i forbindelse med rapporteringen af MTmRNA-målingerne i artikel 4 som nærmere defineret i sagsøgte 2's afgørelse af 18. december 2013 i den i påstand 2 nævnte klagesag indgivet af Henrik Galbo.
9. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 4 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at artiklen ikke indeholder oplysninger om, at biopsimaterialet har været genstand for undersøgelser rapporteret i tidligere artikler og uagtet omtalen i artikel 4 af sådanne artikler.
10. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 5 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at artiklen ikke indeholder oplysninger om, at biopsimaterialet har været genstand for undersøgelser rapporteret i tidligere artikler og uagtet omtalen i artikel 5 af sådanne artikler.
11. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 3 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at det ikke af artiklens beskrivelse af studiet fremgår, at det til grund for artikel 3 liggende biopsimateriale har været genstand for tidligere artikler, der omfattede biopsimateriale fra et større antal forsøgspersoner end studiet i artikel 3.
12. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 5 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at det ikke af artiklens beskrivelse af exercise-studiet fremgår, at det til grund for artikel 5 liggende biopsimateriale har været genstand for tidligere artikler, der omfattede biopsimateriale fra et større antal forsøgspersoner end exercise-studiet i artikel 5.
13. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed i form af uoplyst selektion som medforfatter til artikel 6 i den i påstand 8 nævnte afgørelse.
14. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed i form af uoplyst selektion som medforfatter til artikel 7 i den i påstand 8 nævnte afgørelse.

NIELSEN NØRAGER

15. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke som medforfatter af artikel 12 i den i påstand 8 nævnte afgørelse har udvist videnskabelig uredelighed uagtet, at det ikke i artiklen anføres, at biopsimateriale fra de 8 trænede forsøgspersoner har været gjort til genstand for forskning rapporteret i en tidligere publiceret artikel.
16. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke som medforfatter af artikel 12 i den i påstand 8 nævnte afgørelse har udvist videnskabelig uredelighed uagtet, at det ikke af artiklen fremgår, at visse af de i artiklen omhandlede forsøgspersoner, der gennemførte fysisk anstrengelse, cyklede 2 timer, mens andre cyklede 3 timer.
17. Sagsøgte 2 tilpligtes at anerkende, at sagsøgte 2 som medforfatter af artikel 4 i den i påstand 8 nævnte afgørelse ikke har udvist videnskabelig uredelighed uagtet, at billedmaterialet i artiklens figur 3 er manipuleret.

Det bemærkes, at de tidligere nedlagte påstande 1-7 fastholdes.

Til støtte for de nedlagte påstande henvises i første række til bilag 14, undertegnedes indlæg af d.d. til sagsøgte 2 i forbindelse med sagsøgte 2's genoptagelse af den sag, der omhandles i de nye påstande.

Sagsøger forventer at fremlægge yderligere dokumentation. Dette sker dig mest hensigtsmæssigt efter at resultatet af genoptagelsen kendes.

Sagsøger forventer at begære syn og skøn. Det bemærkes, at udarbejdelse af skønstema bør afvente resultatet af genoptagelsen. Det bemærkes endvidere, at sagen har fremkaldt en så omfattende opmærksomhed i danske sundhedsvidenskabelige kredse, at det ikke er sandsynligt, at det vil være muligt at finde danske eksperter, der ikke allerede har dannet sig en opfattelse af sagen. Af hensyn til at undgå meget betydelige omkostninger til oversættelser forekommer det mest hensigtsmæssigt, at der udpeges eksperter fra Sverige og/eller Norge efter forslag fra af en passende svensk og/eller norsk institution. Sagsøger vender tilbage herom.

Det tilføjes, at sagsøger har set bort fra at anmode om, at retten tiltrædes af sagkyndige dommere som følge af de formentlig uoverstigelige vanskeligheder med at finde neutrale danske sagkyndige.

BILAG

Bilag 14 - Advokat Lego Andersens indlæg til sagsøgte 2 af 24. marts 2014.

København, den 24. marts 2014

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'ELA', written over a horizontal line.

Eigil Lego Andersen
Advokat, dr.jur.

Sagsøgte 1's duplik

Til

Østre Landsret

i 19. afd.'s sag nr. B-3931-13:

Overlæge, professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Løge Andersen)

mod

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sagsøgte 1
(v/Kammeradvokaten)

og

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden
for Sundhedsvidenskabelig Forskning c/o Styrelsen for
Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Sagsøgte 2
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

Sagens genstand i forhold til sagsøgte 1

Sagsøgeren har i sin replik og i sit processkrift af 24. marts 2014 udvidet sagen, så den nu også omhandler det materielle indhold af UVVU's afgørelser af 18. december 2013. Udvidelsen retter sig imidlertid kun mod sagsøgte 2.

I forhold til sagsøgte 1 angår sagen fortsat alene spørgsmålet om, hvorvidt bestemmelsen i § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. må forstås sådan, at udpegningsperioden for UVVU-medlemmer på 4 plus 2 år udelukker genudpegningsperiode af udvalgsmedlemmer i en afløbsperiode (sagsøgerens påstand 1). Det er sagsøgte 1's opfattelse, at dette ikke er tilfældet.

Sagsøgte 1 har skiftet navn

Ved kongelig resolution af 3. februar 2014 har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser skiftet navn til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Sagsøgeren og sagsøgte 2 anmodes om at ændre benævnelsen af sagsøgte 1 i fremtidige processkrifter.

Supplerende retlige omstændigheder

Det følger af bestemmelsen i § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. (LBKG nr. 365 af 10. april 2014), at UVVU-medlemmer udpeges for en periode på 4 år. Genudpegningsperiode kan ske for 2 år.

Ved lov nr. 310 af 29. marts 2014 er der blevet indsat følgende bestemmelse i § 40 i lov om forskningsrådgivning m.v. (LBKG nr. 365 af 10. april 2014):

"Uddannelses- og forskningsministeren kan undtagelsesvist forlænge udpegningsperioden for formænd, medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer, for en begrænset periode ud over de perioder, som er anført i § 4, stk. 4, § 10, stk. 3, og § 32, stk. 4."

Af bemærkningerne til bestemmelsen (lovforslag nr. L 109, fremsat den 15. januar 2014) fremgår følgende:

"Med bestemmelsen foreslås det i loven at præcisere den gældende administrative praksis, hvorefter ministeren undtagelsesvist kan forlænge udpegningsperioden for medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer for en begrænset periode ud over den normale udpegningsperiode."

Der er tale om en samlet bestemmelse, der omfatter alle de af loven omfattede organer, dvs. medlemmer af Danmarks Forskningspolitiske Råd, medlemmer af bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd og medlemmer af faglige forskningsråd under Det Frie Forskningsråd samt medlemmer og suppleanter af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Forslaget tager navnlig sigte på, at medlemmer og suppleanter, som har været tæt involveret i behandlingen af større og mere ressourcetrækkende sager, der anses for tæt på deres afslutning, kan færdigbehandle disse sager uanset udløb af en normal udpegningsperiode. I sådanne situationer vil en udskiftning af medlemmer sent i sagsforløbet kunne medføre et uforholdsmæssigt og u hensigtsmæssigt forbrug af ressourcer. Dette er f.eks. relevant i forhold til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvor en sag kan strække sig over en længere periode, og hvor sagsbehandlingen kan vedrøre et meget omfattende og teknisk kompliceret materiale. En forlængelse vil her kunne ske med henblik på, at disse medlemmer færdiggør igangværende sager, navnlig sager, der efter afslutning af sædvanlig høringsprocedure er under behandling i udvalget. Nye medlemmer og suppleanter deltager i givet fald ikke i færdiggørelse af de pågældende sager. (min understregning)

Uddannelses- og Forskningsudvalget afgav den 11. marts 2014 betænkning over lovforslaget. Forud for afgivelsen af betænkningen anmodede udvalget uddannelses- og forskningsministeren om at kommentere på en henvendelse til udvalget fra sagsøgerens advokat af 6. februar 2014 vedrørende den nye bestemmelse i § 40 i lov om forskningsrådgivning m.v. (bilag 1D). Henvendelsen var foranlediget af nærværende retssag, og synspunktet var grundlæggende, at det ikke var korrekt, når det i bemærkningerne til lovforslaget var anført, at loven præciserede den gældende administrative praksis, hvorefter ministeren undtagelsesvis kan udpege medlemmer af bl.a. UVVU i en afløbsperiode.

Af ministerens svar af 20. februar 2014 til udvalget (bilag 1E) fremgår, at ministeren fastholdt, at forlængelsen af UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode var gyldig, herunder at forlængelserne var "sket i overensstemmelse med en administrativ praksis inden for det område af det samlede forskningssystem, som reguleres af lov om forskningsrådgivning m.v." Videre fremgår det, at ministeren i øvrigt ikke ønskede at kommentere sagen yderligere, imens der verserede en sag ved domstolene.

Vedlagt ministerens svar til udvalget var bl.a. ministerens brev til sagsøgerens advokat af 3. september 2013 (bilag 6), hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"Med henblik på bl.a. at sikre en hensigtsmæssig afvikling af løbende sager er det foreskrevet, at beskikkelsen af medlemmer af de råd og udvalg, som reguleres ved loven, forlænges for en afgrænset periode ud over den periode, som er angivet i loven

for det pågældende råd. At administrativ forlængelse af beskikkelsesperioder kan anvendes efter almindelig forvaltningsretlig praksis, har Folketinget været gjort opmærksom på, jf. det daværende Udvalg for Videnskab og Teknologis betænkning over lovforslag nr. L 192 fra folketingsåret 2009-10." (min understregning)

Henvendelsen fra sagsøgerens advokat og ministerens svar herpå gav ikke Uddannelses- og Forskningsudvalget anledning til yderligere spørgsmål til ministeren eller til bemærkninger i øvrigt i udvalgets betænkning af 11. marts 2014 (**bilag 1F**).

Der blev heller ikke under Folketingets 2. og 3. behandling af lovforslag nr. L 109 rejst tvivl om eller stillet spørgsmål til den administrative praksis, som var beskrevet i ministerens svar af 20. februar 2014 med tilhørende bilag.

Anbringender

Det gøres gældende, at sagsøgte 1 havde hjemmel til at udpege de omhandlede UVVU-medlemmer i en afløbsperiode.

Dette gælder, uanset om bestemmelsen i § 7, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed var blevet indføjet i bekendtgørelsen i 2012, jf. bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012.

Tilføjelsen af § 7, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen var alene udtryk for en kodificering af en allerede gældende og lovlig administrativ praksis, og ændringen blev alene indføjet i bekendtgørelsen i 2012 for at sikre fuld gennemsigtighed om UVVU's virke i forbindelse med udpegning og forlængelse af medlemmer og suppleanter.

Såvel UVVU-reglernes baggrund som oplysningerne om regeringens og Folketingets retsopfattelse på beslægtede områder viser, at § 32, stk. 4, i lov om forskningsråd m.v. ikke er til hinder for ovennævnte administrative praksis, og dermed heller ikke er til hinder for indføjelsen af § 7, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen.

Dette støttes senest af Folketingets vedtagelse af lov nr. 310 af 29. marts 2014. Her blev Folketinget under behandlingen af lovforslaget meget klart gjort opmærksom på, at lovbetænkningernes oplysning om, at loven præciserede den gældende administrative praksis, efter sagsøgerens opfattelse var forkert. Folketinget havde således al mulig anledning til at reagere, hvis man havde fundet, at lovbetænkningerne ikke indeholdt en korrekt beskrivelse af retstilstanden. Men Folketinget fandt ikke grund til at betvivle lovbetænkningerne.

Heller ikke i replikken har sagsøgeren peget på, hvad det er for nogle retssikkerhedsmæssige garantier, der svigtes for sagsøgeren som følge af en ordning, hvor medlemmer af UV-

VU kan udpeges i en afløbsperiode. I replikken anføres nogle generelt holdte synspunkter om, at udpegning ud over 4 + 2 år kan føre til magtkoncentration og magtfuldkommenhed, men mere konkret bliver det ikke.

Sagsøgte 1 fastholder, at sagsøgerens retssikkerhed har været bedst varetaget ved, at der ikke sent i sagsbehandlingsforløbet skulle ske udskiftning af udvalgsmedlemmer med den konsekvens, at betydelig indsigt i problemstillingerne ville gå tabt, og at sagsbehandlingstiden ville blive betydeligt forlænget.

Bemærkninger til replikken

Ad) side 5

Ministeren har allerede i brev af 13. september 2013 (bilag 6) oplyst sagsøgeren om, at det er korrekt, at UVVU-bekendtgørelsen blev ændret i 2012 i anledning af, at man kort efter ville gennemføre forlængelser af en række beskikkelser.

Som anført af ministeren var ændringen imidlertid alene udtryk for en kodificering af gældende ret, og ændringen blev derfor indsat i bekendtgørelsen for at sikre fuld gennemsigtighed om UVVU's virke i forbindelse med udpegning og forlængelse af medlemmer og suppleanter.

Hermed anses sagsøgerens opfordring 1 for besvaret.

Ad) side 6

Det er ikke korrekt, når sagsøgeren anfører, at UVVU-medlemmerne inden genudpegningen ikke havde nogen særlig indsigt i sagerne, herunder i disses kompleksitet.

Medlemmerne havde været med til at behandle de omhandlede sager fra begyndelsen i foråret/sommeren 2011, dvs. i ca. 1 år, og medlemmerne havde derfor allerede et indgående kendskab til sagerne, herunder i det mere end 1000 sider store materiale.

Noget andet er, at sagerne efter genudpegningen i marts 2012 så viste sig at være mere komplicerede end først antaget. Det kunne ikke have været forudset på tidspunktet for genbeskikkelsen, hvor den sædvanlige høringsproces var overstået. På det tidspunkt var der en sagligt begrundet forventning om, at afløbsperioden ville blive kortere, end den faktisk blev.

Ad) side 7

Den daværende minister afbeskikkede i 2006 landsdommer Poul Lodberg som formand for UVVU, idet landsdommeren efter afbeskikkelsen dog som formand skulle færdigbehandle én specifik verserende klagesag (bilag 1B). Det er et eksempel på den gældende forvalt-

ningsretlige praksis om, at der undtagelsesvis kan ske udpegning af medlemmer, herunder formanden, i en afløbsperiode. Det er i den forbindelse uden betydning, om færdiggørelsen af den konkrete sag strakte sig ud over den 4-års periode, som landsdommeren oprindeligt var beskikket til.

Den omstændighed, at det af UVVU's årsberetning for 2005 (bilag 5) fremgår, at UVVU som følge af nybeskikkelse af medlemmer og suppleanter "*ikke kunne træffe afgørelser i sager i efteråret 2005*", er ikke ensbetydende med, at der ikke kan ske udpegning af medlemmer i en afløbsperiode.

Sætningen i årsberetningen skal i øvrigt ses i sammenhæng med bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som trådte kraft den 1. august 2005, og som fordrede en ny fremgangsmåde for udpegningen af medlemmer og suppleanter. Bekendtgørelsen var således, som det også fremgår af årsberetningen, baggrunden for nybeskikkelserne i 2005, og det fandtes bedst overensstemmende med denne ikke at udpege medlemmer, der var udpeget efter fremgangsmåden i den gamle bekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998), i en afløbsperiode.

Det bestrides, at det forløb, der fremgår af Udvalget for Videnskab og Teknologis betænkning af 20. maj 2010 over lovforslag nr. L 192 (bilag 1C), ikke skulle kunne yde vejledning i nærværende sag. I bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1, som ministeren stillede i betænkningen, orienterede ministeren netop Folketinget om, at medlemmer af de faglige udvalg inden for ministeriets område om nødvendigt ville blive udpeget administrativt, og at denne fremgangsmåde netop var udtryk for en "*almindelig forvaltningsretlig praksis*".

Folketinget har ikke på noget tidspunkt modsat sig udpegningsreglerne eller modsat sig, at ministeren anså sig for kompetent til at genudpege medlemmer i en afløbsperiode på administrativt grundlag.

Ad) side 8

Det bestrides, at indsættelsen af stk. 5 i retsplejelovens § 44 i 2006 skulle være udtryk for en ændring af gældende ret. Indsættelsen af bestemmelsen var, som det klart fremgår af lov-bemærkningerne, udtryk for en præcisering af "*gældende praksis*".

Det fastholdes, at reglerne om udpegning af medlemmer til Klagenævnet for Udbud og Erhvervsankenævnet netop illustrerer, at udpegningsperioden i lovgrundlaget ikke skal fortolkes absolut, og at reglerne dermed ikke er til hinder for bestemmelser om genudpegning i en afløbsperiode.

Ad) side 9

Det bestrides, at muligheden for at udpege UVVU-medlemmer i en afløbsperiode vil være egnet til at svække udvalgets uafhængighed. Det bemærkes, at afløbsperioden netop er begrænset til et fåtal af sager, som medlemmerne allerede har et indgående kendskab til.

Ad) side 10

Den nye § 40 blev ikke indsat i lov om forskningsrådgivning m.v. for fremadrettet at "skabe" hjemmel til at udpege UVVU-medlemmer i en afløbsperiode. Bestemmelsen blev, som det tydeligt fremgår af lovbemærkningerne, indsat for at præcisere en allerede gældende administrativ praksis.

Dokumenter,

som påberåbes:

Bilag ID: Henvendelse til Folketinget fra sagsøgerens advokat af 6. februar 2014

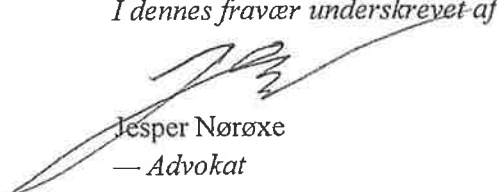
Bilag IE: Uddannelses- og forskningsministerens svar af 20. februar 2014 på henvendelsen fra sagsøgerens advokat af 6. februar 2014.

Bilag IF: Uddannelses- og Forskningsudvalgets betænkning af 11. marts 2014.

København, den 30. april 2014

Karsten Hagel-Sørensen
— Kammeradvokat

I dennes fravær underskrevet af

Jesper Nørøxe
— Advokat

DUPLIK

30. april 2014

Bruun & Hjejle
AdvokatfirmaNørregade 21
1165 København K

Ref 5300822

ØSTRE LANDSRET
SAGSNR. B-3931-13Overlæge, professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

MOD

Uddannelses- og Forskningsministeren
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sagsøgte 1
(v/Kammeradvokaten)

og

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed
for sundhedsvidenskabelig forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Sagsøgte 2
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

På vegne af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter udvalget) skal jeg anføre følgende i anledning af sagsøgers replik af 7. februar 2014 og processkrift efter replik af 24. marts 2014:

De i svarskriftet nedlagte påstande og tilknyttede anbringender og indsigelser fastholdes.

I anledning af sagsøgers nye påstande nr. 6 – 17 nedlægges følgende

1. Påstande

Over for sagsøgers påstand nr. 6:

Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

Overfor sagsøgers påstande nr. 7 (den principale og den subsidiære):

Frifindelse.

Over for sagsøgers påstand nr. 8 - 17:

Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse.

2. Udvalgets genoptagelse af klagen indbragt af Henrik Galbo. Udvalgets yderligere processkrift

Som oplyst i mit brev af 3. marts 2014 til Østre Landsret genoptog udvalget den 25. februar 2014 behandlingen af klagen af 19. juli 2011 over Bente Klarlund Pedersen indgivet af Henrik Galbo (bilag IIB).

Det kan på nuværende tidspunkt ikke oplyses, hvornår udfaldet af genoptagelsen forventes at foreligge.

Når udfaldet af genoptagelsen foreligger, agter udvalget at afgive et yderligere processkrift. Udvalget forbeholder sig heri at ændre, nedlægge nye og/eller frafalde påstande, herunder i lyset af sagsøgers påstande. Udvalget vil i den forbindelse opfordre til en forenkling af parter-

nes mange påstande. Udvalget deltager gerne til den tid i et forberedende retsmøde om sagens videre tilrettelæggelse, hvis Østre Landsret finder det formålstjenligt.

Endvidere agter udvalget i sit supplerende processkrift at uddybe og supplere sine anbringender til støtte for udvalgets påstande over for sagsøgers påstande nr. 8 – 17. De i afsnit 4.4 – 4.13 nedenfor anførte anbringender er af foreløbig karakter.

3. Supplerende sagsfremstilling

3.1 Udvalgets behandling af klagesagerne mod bl.a. Bente Klarlund Pedersen

Sagsøger har opfordret udvalget til at redegøre for, hvorvidt suppleanten Jens Overgaard deltog i behandlingen af klagesagerne mod Bente Klarlund Pedersen forud for Lena Spechts udtræden (opfordring 2, replikkens side 5).

Det kan i den forbindelse oplyses, at Jens Overgaard deltog i behandlingen af klagesagerne fra indgivelsen af klagerne i april 2011 (Timmons-sagen) og juli 2011 (Galbo-sagen), og indtil der blev truffet afgørelse i sagerne (den 18. december 2013). Jens Overgaard deltog således i sagernes behandling forud for Lena Spechts udtræden den 14. juni 2012.

I replikken, side 6 og 11, anføres, at det synes meget begrænset, hvor dybt de forlængede medlemmer havde sat sig ind i klagesagerne (på tidspunktet for forlængelsen af beskikkelsesperioden) henset til, at sagerne viste sig at være mere komplicerede, end udvalget først havde antaget.

Til belysning af det betydelige sagsmateriale, som allerede var udsendt til udvalget i perioden fra klagernes indbringelse til og med udgangen af januar 2012 vedlægges som bilag III en oversigt over de dokumenter, som via Styrelsen for Forskning og Innovations ekstranet var gjort tilgængelige for udvalgsmedlemmerne og suppleanten i denne periode (dvs. inden tidspunktet for forlængelsen af beskikkelsesperioden den 16. marts 2012).

Som det fremgår, blev der i klagesagen indbragt af James Timmons (sag nr. 5) i perioden uploadet dokumenter på i alt 677 sider.

I klagesagen indbragt af Henrik Galbo (sag nr. 6) blev der i perioden uploadet dokumenter på i alt 741 sider.

Dertil kommer, at udvalget i november 2011 besigtigede Milena Penkows materiale på Københavns Universitet, bl.a. med henblik på at undersøge, om materialet indeholdt oplysninger til brug for behandlingen af Bente Klarlund Pedersens sager, jf. svarskriftet, side 9.

4. Anbringender

4.1 Om sagsøgers påstand nr. 6

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at dets stillingtagen i afgørelserne af 18. december 2013 i Timmons- og Galbo-sagerne (a) til spørgsmålet om De Fire (dvs. medlemmerne Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen og Kirsten Ohm-Kyvik samt suppleanten Jens Overgaard) kunne deltage i afgørelserne og (b) til spørgsmålet om, hvilke uredelighedsbegreber, der skulle lægges til grund for afgørelserne for så vidt angår forhold, der fandt sted før 1. december 2008, burde være truffet af formanden alene, ikke af det samlede udvalg.

4.1.1 Anbringender til støtte for den principale påstand om afvisning

Der foreligger ikke retlig interesse, da påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, da påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.1.2 Anbringender til støtte for den subsidiaere påstand om frifindelse

Det gøres gældende, at forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5, og UVVU-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, ikke er til hinder for, at afgørelse af retlige spørgsmål kan indgå i udvalgets samlede afgørelse.

Efter udvalgets faste praksis indgår afgørelse af retlige spørgsmål i udvalgets samlede afgørelse i sagen, idet formanden dog altid har det sidste ord i forhold til de retlige spørgsmål. Undtaget herfra er de retlige spørgsmål, som er omtalt i forretningsordenens § 13, hvor det nærmere er bestemt, at formanden træffer afgørelse i visse typer af retlige spørgsmål.

Som bilag IIM vedlægges et notat udarbejdet af Styrelsen for Forskning og Innovation om udvalgets praksis for afgørelse af retlige spørgsmål.

Forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5, og UVVU-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, er udtryk for en intern kompetencefordeling, som det er overladt til udvalget/formanden at implementere. Formanden har ikke pligt til i udvalgets afgørelser at redegøre særskilt for sin afgørelse af retlige spørgsmål. Det er således overladt til formanden at afgøre, om formanden vil lade sin afgørelse af et retligt spørgsmål inkorporere i den samlede afgørelse, således at den fremtræder som en kollegial afgørelse (hvis udvalget kan tilslutte sig formandens opfattelse). Reglen udelukker kun, at formanden i spørgsmål, der entydigt kan defineres som retlige, isoleres med en dissens.

Af bemærkningerne til forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5 (lovforslag nr. L 142 fremsat den 29. januar 2003) fremgår, at bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagens § 32, stk. 2, hvorefter formanden som landsdommer forudsættes at besidde den nødvendige ekspertise i retlige spørgsmål.

Bestemmelsen har således til formål at sikre juridisk ekspertise ved afgørelsen af retlige spørgsmål. Dette formål hindrer ikke, at udvalget tilslutter sig formandens afgørelse i retlige spørgsmål.

Det er uddannelses- og forskningsministeren, som har kompetencen til at beskikke og forlænge beskikkelsesperioderne for medlemmer af udvalget, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3.

Det gøres gældende, at formanden behørigt har forholdt sig til sagsøgers indsigelser i relation til udvalgets sammensætning. Der henvises til bemærkningerne vedrørende udvalgets sammensætning i afgørelserne af 18. december 2013 i klagesagerne mod Bente Klarlund Pedersen (henholdsvis afsnit 7.2 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af James Timmons og afsnit 7.1 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af Henrik Galbo).

4.2 Om sagsøgers påstand nr. 7

Efter påstanden skal udvalget principalt anerkende, at udvalgets afgørelser af 18. december 2013 i Timmons- og Galbo-sagerne er ugyldige og subsidiært, at udvalgets afgørelser af 18. december 2013 i Timmons- og Galbo-sagerne er ugyldige, for så vidt angår forhold, der er fundet uredlige, og har fundet sted i perioden før 1. december 2008.

4.2.1 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

De af sagsøger påberåbte forhold kan ikke bevirke, at udvalgets afgørelser af 18. december 2013 er helt eller delvis ugyldige.

Ministerens forlængelser af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som medlemmer af og for Jens Overgaard som suppleant i udvalget er gyldige. Der henvises til de af sagsøgte 1 anførte anbringender til støtte for sagsøgte 1's påstand om frifindelse.

Udvalget har været berettiget til at anvende den definition af videnskabelig uredelighed, som fremgår af den gældende lov om forskningsrådgivning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 365 af 10. april 2014 om forskningsrådgivning m.v.) og UVVU-bekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012).

Udvalget har ikke alene anvendt det gældende uredelighedsbegreb, men har også konkret efterprøvet, om der i tidligere formuleringer af begrebet kan findes støtte for et andet resultat.

Der henvises nærmere til udvalgets bemærkninger vedrørende uredelighedsbegrebet i udvalgets afgørelser af 18. december 2013 i klagesagerne mod Bente Klarlund Pedersen (henholdsvis afsnit 7.3 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af James Timmons og afsnit 7.2 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af Henrik Galbo).

I tilfælde af, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 1, påstand nr. 2 og/eller påstand nr. 3, gøres det gældende, at der ikke foreligger en væsentlig mangel, som bør føre til ugyldighed.

Der svigtes ingen væsentlige retsgarantier.

Der foreligger ikke generel væsentlighed, da forlængelsen er en undtagelse og kun er sket for de konkrete sager. Forlængelsen er velbegrundet i saglige hensyn om færdiggørelse af en igangværende sagsbehandling i et omfattende sagskompleks. Forlængelsen har været tidsbesparende i forhold til den tid, der ville medgå, hvis et udvalg med et flertal af nye medlemmer skulle behandle sagen.

Der foreligger heller ikke konkret væsentlighed, da der alene er tale om en formel mangel, der ikke har haft indvirkning på det materielle resultat. Afgørelsen er truffet af et udvalg, der er fuldt fagligt kompetent. Medlemmerne udpeges personligt pga. af deres faglige kvalifikationer. Sagsøger har ikke påvist, at de forlængede beskikkelser har forårsaget mangler ved afgørelserne, men alene henvist til formelle fortolkningssynspunkter. Forlængelsen er sket på grundlag af saglige hensyn. Der er tale om et kollegialt organ, der har truffet afgørelsen i enighed, hvilket indikerer, at der ikke foreligger mangler.

Under de foreliggende omstændigheder, hvor de pågældende medlemmer og suppleanten er beskikket i henhold til bekendtgørelse, og ministeren har forholdt sig til sagsøgers indsigelse mod udvalgets sammensætning i breve til advokat, dr. jur. Eigil Lego Andersen af 3. og 16. september 2013 og fastholdt, at forlængelsen af de pågældende medlemmer og suppleant var lovlig, må de beskikkede medlemmer af udvalget og suppleanten være berettiget til at deltage som sket i sagernes behandling og medvirke til at træffe afgørelse.

I tilfælde af, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 4 og/eller nr. 5, gøres det ligeledes gældende, at der ikke foreligger en væsentlig mangel, som bør føre til ugyldighed.

Det gøres gældende, at definitionen af videnskabelig uredelighed med den formulering, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 365 af 10. april 2014 om forskningsrådgivning m.v. og bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed,

som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012, reelt har haft samme indhold siden 1992.

På grundlag af sagsøgers synspunkt har udvalget efterprøvet, om anvendelse af uredelighedsbegrebets formulering i de tidligere fastsatte regler ville føre til et andet resultat.

Udvalget har konstateret, at skønnet over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget såvel før som nu fører til det samme resultat. Udvalget har derfor konkluderet, at det ikke har nogen reel betydning for sagsøger, hvilket retsgrundlag der anvendes.

Det bemærkes, at retten ikke bør sætte sit eget skøn i stedet for udvalgets.

Der henvises nærmere til udvalgets bemærkninger vedrørende uredelighedsbegrebet i udvalgets afgørelser af 18. december 2013 i de i påstand nr. 2 anførte klagesager (henholdsvis i afsnit 7.3 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af James Timmons og afsnit 7.2 i afgørelsen vedrørende klage indgivet af Henrik Galbo).

I tilfælde af, at sagsøger måtte få medhold i påstand nr. 6, gøres det gældende, at der ikke foreligger en væsentlig mangel, som bør føre til ugyldighed.

Der svigtes ingen væsentlige retsgarantier.

Der foreligger ikke generel væsentlighed, da bestemmelsen om, at formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål (forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5 og UVVU-bekendtgørelsens § 9, stk. 4), i praksis efterleves sådan, at formanden har det sidste ord i retlige spørgsmål og således ikke kan isoleres med en dissens.

Der foreligger heller ikke konkret væsentlighed, da der alene er tale om en formel mangel, der ikke har haft indvirkning på det materielle resultat. Det havde ikke gjort nogen forskel, hvis formanden – i stedet for (med udvalgets tilslutning) at lade sin afgørelse af de retlige spørgsmål inkorporere i afgørelsen – havde truffet særskilt afgørelse om de nævnte spørgsmål.

4.3 Om sagsøgers anerkendelsespåstande

I relation til sagsøgers anerkendelsespåstande nr. 3-6 og nr. 8-17 gøres generelt gældende til støtte for udvalgets påstande om afvisning subsidiært frifindelse, at sagsøger, der i påstand nr. 7 har nedlagt påstand om ugyldighed, ikke samtidig kan binde en eventuel ny sagsbehandling gennem sagsøgers anerkendelsespåstande nr. 3-6 og nr. 8-17.

En eventuel ny sagsbehandling må gennemføres inden for de rammer, som gælder efter en eventuel afgørelse om ugyldighed og uden yderligere bånd i form af rettens stillingtagen til indholdet af sagsøgers anerkendelsespåstande.

Sagsøgers anerkendelsespåstande angår ikke en aktuel tvist, men retter sig mod en eventuel fremtidig sagsbehandling.

4.4 Om sagsøgers påstand nr. 8

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke har begået videnskabelig uredelighed som medforfatter i forbindelse med rapporteringen af MTmRNA-målingerne i artikel 4 som nærmere defineret i udvalgets afgørelse af 18. december 2013 i Galbo-sagen.

4.4.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.4.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at de manglende oplysninger i artikel 4 om, at MTmRNA-målingerne kun blev udført på en udvalgt del af den samlede forsøgspopulation, samt den manglende angivelse af kriterierne for denne udvælgelse, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt, idet hun var sidsteforfatter af artiklen og særligt involveret i udvælgelse af forsøgspersoner.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.5 Om sagsøgers påstand nr. 9

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 4 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at artiklen ikke indeholder oplysninger om, at biopsimaterialet har været genstand for undersøgelser rapporteret i tidligere artikler og uagtet omtalen i artikel 4 af sådanne artikler.

4.5.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.5.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at de manglende oplysninger i artikel 4 om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie og er indgået i publikationer med delvist samme forfattere, hvorfra resultater sammenholdes og inddrages i den videnskabelige diskussion i artiklen, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater, da læseren derved forholdes væsentlige oplysninger om resultaternes indbyrdes sammenhæng.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt. Udvalget var berettiget til at lægge til grund, at hun bevidst har undladt at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse, henset til, at hun har anført, at hun er af den opfattelse, at det ikke er påkrævet, at sådanne oplysninger eksplicit gives i en artikel.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.6 Om sagsøgers påstand nr. 10

Efter påstanden skal UVVU anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 5 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at artiklen ikke indeholder oplysninger om, at biopsimaterialet har været genstand for undersøgelser rapporteret i tidligere artikler og uagtet omtalen i artikel 5 af sådanne artikler.

4.6.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.6.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at de manglende oplysninger i artikel 5 om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie og er indgået i publikationer med delvist samme forfattere, hvorfra resultater sammenholdes og inddrages i den videnskabelige diskussion i artiklen, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater, da læseren herved forholdes væsentlige oplysninger om resultaternes indbyrdes sammenhæng.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt. Udvalget var berettiget til at lægge til grund, at hun bevidst har undladt at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse, henset til, at hun har anført, at hun er af den opfattelse, at det ikke er påkrævet, at sådanne oplysninger eksplicit gives i en artikel

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.7 Om sagsøgers påstand nr. 11

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 3 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at det ikke af artiklens beskrivelse af studiet fremgår, at det til grund for artikel 3 liggende biopsimateriale har været genstand for tidligere artikler, der omfattede biopsimateriale fra et større antal forsøgspersoner end studiet i artikel 3.

4.7.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.7.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at de manglede oplysninger i artikel 3 om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie med mindst 18 forsøgspersoner, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater, da læseren herved forholdes oplysninger om, at der i artiklen er sket en selektion af forsøgspersoner.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt. Udvalget var berettiget til at lægge til grund, at hun bevidst har undladt at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse, henset til, at hun har anført, at hun er af den opfattelse, at det ikke er påkrævet, at sådanne oplysninger eksplicit gives i en artikel.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.8 Om sagsøgers påstand nr. 12

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed som medforfatter til artikel 5 i den i påstand 8 nævnte afgørelse uagtet, at det ikke af artiklens beskrivelse af exercise-studiet fremgår, at det til grund for artikel 5 liggende biopsimateriale har været genstand for tidligere artikler, der omfattede biopsimateriale fra et større antal forsøgspersoner end exercise-studiet i artikel 5.

4.8.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.8.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at den manglende oplysning i artikel 5 om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie med mindst 18 forsøgspersoner, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater, da læseren herved forholdes oplysninger om, at der i artiklen er sket en selektion af forsøgspersoner.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt. Udvalget var berettiget til at lægge til grund, at hun bevidst har undladt at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse, henset til, at hun har anført, at hun er af den opfattelse, at det ikke er påkrævet, at sådanne oplysninger eksplicit gives i en artikel.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.9 Om sagsøgers påstand nr. 13

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed i form af uoplyst selektion som medforfatter til artikel 6 i den i påstand 8 nævnte afgørelse.

4.9.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.9.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at den manglende oplysning i artikel 6 om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie med mindst 14 forsøgspersoner, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater, da læseren herved forholdes oplysninger om, at der i artiklen er sket en selektion af forsøgspersoner.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt. Udvalget var berettiget til at lægge til grund, at hun bevidst har undladt at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse, henset til, at hun har anført, at hun er af den opfattelse, at det ikke er påkrævet, at sådanne oplysninger eksplicit gives i en artikel.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.10 Om sagsøgers påstand nr. 14

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke har udvist videnskabelig uredelighed i form af uoplyst selektion som medforfatter til artikel 7 i den i påstand 8 nævnte afgørelse.

4.10.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.10.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at den manglende oplysning i artikel 7 om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie med mindst 14 forsøgspersoner, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater, da læseren herved forholdes oplysninger om, at der i artiklen er sket en selektion af forsøgspersoner.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt. Udvalget var berettiget til at lægge til grund, at hun bevidst har undladt at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse, henset til, at hun har anført, at hun er af den opfattelse, at det ikke er påkrævet, at sådanne oplysninger eksplicit gives i en artikel.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.11 Om sagsøgers påstand nr. 15

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke som medforfatter af artikel 12 i den i påstand 8 nævnte afgørelse har udvist videnskabelig uredelighed uagtet, at det ikke i artiklen anføres, at biopsimaterialet fra de 8 trænedede forsøgspersoner har været gjort til genstand for forskning rapporteret i en tidligere publiceret artikel.

4.11.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.11.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at de manglende oplysninger i artikel 12 om, at de 8 trænedede forsøgspersoner stammer fra en tidligere artikel (artikel 8), er udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst konstruktion af data.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt, da hun var co-director af artiklen og havde særligt kendskab til de pågældende forsøgspersoner, som også indgik i studiet fra artikel 8.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.12 Om sagsøgers påstand nr. 16

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger ikke som medforfatter af artikel 12 i den i påstand 8 nævnte afgørelse har udvist videnskabelig uredelighed uagtet, at det ikke af artiklen fremgår, at visse af de i artiklen omhandlede forsøgspersoner, der gennemførte fysisk anstrengelse, cyklede 2 timer, mens andre cyklede 3 timer.

4.12.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.12.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at de manglende oplysninger i artikel 12 om, at de 8 omhandlede forsøgspersoner har udført en anden forsøgsprotokol end den, der beskrives i artiklens metode-afsnit, er udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst konstruktion af data.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt, da hun var co-director af artiklen og havde særligt kendskab til de pågældende forsøgspersoner, som også indgik i studiet fra artikel 8.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

4.13 Om sagsøgers påstand nr. 17

Efter påstanden skal udvalget anerkende, at sagsøger som medforfatter af artikel 4 i den i påstand 8 nævnte afgørelse ikke har udvist videnskabelig uredelighed uagtet, at billedmaterialet i artiklens figur 3 er manipuleret.

4.13.1 Anbringender til støtte for afvisningspåstanden

Der foreligger ikke retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed (påstand nr. 7).

Selv om påstanden afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstanden kan inddrages som et anbringende til støtte for påstanden om ugyldighed.

4.13.2 Anbringender til støtte for frifindelsespåstanden

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen ved en gennemlæsning af artikel 4 burde have opdaget og reageret på billedmanipulationen. Billedmanipulationen er udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst konstruktion af data.

Det gøres endvidere gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt, da hun var ledende forfatter af artiklen, og da det omhandlede materiale ganske tydeligt fremstod som manipuleret.

Retten bør udvise tilbageholdenhed med hensyn til at prøve udvalgets skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

5. Bemærkninger til sagsøgers foreløbige tidsplan

Udvalget er enig i, at tidsplanen bør afvente udvalgets afgørelse i den genoptagne sag, men finder umiddelbart, at hovedforhandling bør kunne gennemføres på mindre end fem retsdage. Det bemærkes, at sagsøger har foreslået tre retsdage afsat til sagsøgers bevisførelse, hvis nærmere indhold foreløbigt er uoplyst.

6. Bemærkninger til sagsøgers anmodning om syn og skøn

Sagsøger har tilkendegivet en forventning om at begære syn og skøn.

Udvalget finder allerede nu anledning til at fremhæve, at udvalget er et nationalt sagkyndigt udvalg oprettet med det formål at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning.

Udvalgets medlemmer og suppleanter udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter høring af Det Frie Forskningsråd, jf. forskningsrådgivningslovens § 32, stk. 4. I lovens § 32, stk. 3, er det fastsat, at medlemmer og suppleanter skal være "anerkendte forskere". Ved "anerkendte forskere" forstås personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforsknerniveau, jf. lovens § 2, nr. 1.

Udvalget forudsættes således af lovgiver at besidde den autoritative sagkundskab.

Udvalget finder derfor ikke grundlag for et syn og skøn.

7. Processuelle meddelelser

Sagsøgte 2 påberåber sig de vedlagte dokumenter.

Der tages forbehold om ændring af de nedlagte påstande, om yderligere eller supplerende anbringender og om yderligere bevisførelse.

Processuelle meddelelser til sagsøgte 2 kan stiles til advokat Jeppe Skadhauge, Bruun & Hjejle, Nørregade 21, 1165 København K.

København, den 30. april 2014

Jeppe Skadhauge

Bilag:

- Bilag IIL: Oversigt over tilgængelige dokumenter på Styrelsen for Forskning og Innovations ekstranet i perioden fra indbringelsen af klagerne over Bente Klarlund Pedersen til og med udgangen af januar 2012.
- Bilag IIM: Notat af 20. februar 2014 udarbejdet af Styrelsen for Forskning og Innovation om udvalgets praksis for afgørelse af retlige spørgsmål.

PROCESSKRIFT

25. juni 2014

Bruun & Hjejle
Advokatfirma

Nørregade 21
1165 København K

Ref 5300822

ØSTRE LANDSRET
SAGSNR. B-3931-13

Overlæge, professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden
for sundhedsvidenskabelig forskning
c/o Styrelsen for Forskning for Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

På vegne af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter udvalget) skal jeg anføre følgende i anledning af sagsøgers brev af 11. juni 2014 til Østre Landsret.

De i svarskriftet og duplikken nedlagte påstande og tilknyttede anbringender og indsigelser fastholdes, idet der – i anledning af, at sagsøger har hævet sagen over for sagsøgte 1 – over for den principale del af sagsøgers påstand nr. 7 nedlægges den under pkt. 1 angivne nye påstand samt over for sagsøgers påstand nr. 2 og 3 samt den principale del af påstand nr. 7 fremsættes de under pkt. 2 angivne nye anbringender.

1. Påstand

Over for sagsøgers principale påstand nr. 7:

Afvisning.

Subsidiært: Frifindelse

2. Anbringender

Det fremgår af sagsøgers brev af 11. juni 2014, at sagsøger har hævet sagen over for sagsøgte 1.

Over for sagsøgte 1 havde sagsøger nedlagt påstand om, at sagsøgte 1 skulle anerkende, at forlængelserne af 16. marts 2012 af beskikkelsesperioderne for Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik som udvalgsmedlemmer og Jens Overgaard som suppleant er ugyldige (påstand nr. 1).

Over for sagsøgte 2 har sagsøger nedlagt påstand om, at sagsøgte 2 skal anerkende, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm-Kyvik og Jens Overgaard efter den 31. januar 2012 ikke har været berettiget til og ikke fremadrettet er berettiget til at deltage i sagsbehandlingen i udvalget (påstand nr. 2), og at sagsøgte 2 skal anerkende, at sagsøgte 2's udkast til afgørelser af 25. juni 2013 er ugyldigt (påstand nr. 3). Sagsøgeren har endvidere nedlagt påstand om, at sagsøgte 2 skal anerkende, at sagsøgte 2's afgørelser af 18. december 2013 er ugyldige (den principale del af påstand nr. 7).

Sagsøger har gjort de samme anbringender gældende til støtte for alle de anførte påstande, navnlig at sagsøgte 1, ministeren, ikke havde hjemmel til at forlænge beskikkelsesperioderne for de nævnte personer.

Når en borger anlægger sag mod en forvaltningsmyndighed, er udgangspunktet, at rette sagsøgte på forvaltningens side er den myndighed, som har den originære kompetence i sagen. Baggrunden er, at det kun er den myndighed, der har den originære kompetence, der har den retlige rådighed over spørgsmålet, herunder kan varetage de processuelle kompetencer under nærværende sag. Desuden er det kun den kompetente myndighed, der råder over de relevante oplysninger og er i stand til at redegøre fuldstændigt for sine overvejelser.

Den 16. marts 2012 forlængede ministeren beskikkelsesperioderne for fire medlemmer (Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Specht og Kirsten Ohm Kyvik) og en suppleant (Jens Overgaard).

Det er ministeren, som i medfør af retsgrundlaget har den originære kompetence til at udpege udvalgets medlemmer og suppleanter, herunder forlænge beskikkelsesperioderne for disse personer.

Det af sagsøgeren rejste spørgsmål om forlængelsernes gyldighed kan derfor alene prøves i en sag mod ministeren.

Da de anførte påstande indebærer, at Retten vil skulle tage stilling til spørgsmålet om forlængelsernes gyldighed, kan disse påstande kun prøves i en sag, hvor ministeren er sagsøgt.

Når sagen hæves over for sagsøgte 1, må dette efter sagsøgte 2's opfattelse indebære, at påstand nr. 2 og 3 samt den principale del af påstand nr. 7 ikke kan pådømmes.

Sagsøgeren opfordres (A) derfor til at frafalde påstand nr. 2 og 3 samt den principale del af påstand nr. 7.

3. Processuelle meddelelser

Der tages forbehold om ændring af de nedlagte påstande, om yderligere eller supplerende anbringender og om yderligere bevisførelse.

Processuelle meddelelser til sagsøgte 2 kan stiles til advokat Jeppe Skadhauge, Bruun & Hjejle, Nørregade 21, 1165 København K.

København, den 25. juni 2014

Jeppe Skadhauge

PROCESSKRIFT

1. oktober 2014

Bruun & Hjejle
Advokatfirma

Nørregade 21
1165 København K

Ref 5300822

ØSTRE LANDSRET
SAGSNR. B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed
inden for sundhedsvidenskabelig forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

På vegne af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter udvalget) skal jeg anføre følgende:

Den 8. september 2014 orienterede jeg landsretten om, at udvalget den 28. august 2014 havde truffet afgørelse i den genoptagne sag vedrørende klagen af 19. juli 2011 over Bente Klarlund Pedersen indgivet af Henrik Galbo.

Jeg henledte samtidig landsrettens opmærksomhed på, at sagsøger i sit processkrift vedrørende sagsomkostninger af 5. august 2014 har tilkendegivet en forventning om at afgive et processkrift, når der foreligger en afgørelse i den genoptagne sag.

På den baggrund anførte jeg, at jeg foreløbig ville afvente et processkrift fra sagsøger, hvorefter jeg på vegne af udvalget ville afgive et indlæg i sagen.

Sagsøgeren har foreløbig ikke afgivet processkrift i sagen.

Af hensyn til sagens videre forberedelse opfordres (B) sagsøgeren til at præcisere, hvordan de af hende nedlagte påstande og fremsatte anbringender skal forstås i lyset af udvalgets afgørelse i den genoptagne sag. Sagsøgeren bedes samtidig tilkendegive, hvornår hun agter at afgive et processkrift i sagen, af hensyn til udvalgets mulighed for at forberede sit indlæg.

København, den 1. oktober 2014

Jeppe Skadhauge

PROCESSKRIFT 2 EFTER REPLIK

EIGIL LEGO ANDERSEN
ADVOKAT, DR.JUR.

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

TEL +45 33 11 45 45
ELA@NNLAW.DK

27. OKTOBER 2014
REF. 62.743

ØSTRE LANDSRET 19. AFD. SAG B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(Advokat Jeppe Skadhauge)

Siden sagsøger afgav Processkrift efter Replik den 24. marts 2014, har sagsøger hævet sagen overfor sagsøgte 1, Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, og sagsøgte 2, der herefter alene benævnes sagsøgte, har efter genoptagelse truffet en ny afgørelse den 28. august 2014.

Afgørelsen erstatter fuldstændigt den tidligere afgørelse af 18. december 2013 (bilag II B).

I stævningen omtales ligeledes en klage over sagsøgeren indgivet af Jamie Timmons, hvilken sag ligeledes blev afgjort den 18. december 2013 (bilag IIA). Da sagsøgte ikke på noget punkt blev fundet at have udvist uredelighed i sidstnævnte afgørelse, er der ikke praktisk behov for at fastholde påstande vedrørende den klagesag i nærværende sag.

Af de grunde, der er anført i sagsøgers tidligere processkrifter, er også afgørelsen af 28. august 2014 ugyldig, da flertallet af de i afgørelsen medvirkende personer ikke var behørigt medlemmer af udvalget. Udvalget var sammensat på samme måde i begge afgørelser.

Uanset denne retlige mangel er afgørelsen som følge af sit indhold og den betydelige udbredelse i danske og udenlandske forskerkredse og den danske offentlighed yderst skadelig for sagsøgeren. Afgørelsen er truffet på et forkert retligt og faktisk grundlag og bygger på urimelige ræsonnementer. Det er derfor af største vigtighed for sagsøgeren, at afgørelsen ikke bare erklæres ugyldig, men at det også fastslås, at den indholdsmæssigt er urigtig. I den forbindelse peges også på, at sagsøgeren må gå ud fra, at sagsøgte under nærværende sag vil fastholde afgørelsen som både gyldig og korrekt.

Der vil under sagen ske en fuld belysning af afgørelsens indhold, og henset til dens skadelige følger for sagsøgeren, må der også ske en indholdsmæssig prøvelse af afgørelsen, hvad enten den erklæres ugyldig eller ej.

Erklæres afgørelsen af 28. august 2014 ugyldig, kunne det tænkes, at sagsøgte (hvis sagsøgte kan sættes med personer, der ikke rammes af inhabilitet, som imidlertid må ramme alle nuværende medlemmer af udvalget, hvis udvalget – som det må forventes – plæderer for at afgørelsen er rigtig) vil genoptage sagsbehandlingen. Sagsøgeren har en stærk og anerkendelsesværdig interesse i at få fastslået, at afgørelsens indholdsmæssige mangler udelukker, at den efter en genoptagelse kan gentages helt eller delvis.

Det siger sig selv, at sagsøger, der vil renses for de krænkende påstande om videnskabelig uredelighed, har krav på en effektiv retlig prøvelse. Sagsøger kan helt oplagt ikke blive stillet ringere, fordi afgørelsen – ud over dens indholdsmæssige mangler – **også** lider af den mangel, at den hidrører fra et ulovligt sammensat udvalg, der har valgt at fortsætte sagsbehandlingen uanset, at der var anlagt retssag om udvalgets sammensætning.

Sagsøgers indholdsrettede påstande må imidlertid formuleres lidt forskelligt alt efter om afgørelserne erklæres ugyldige eller ikke. Er afgørelserne ugyldige, falder de væk i deres helhed og skal ikke ophæves. Der må derfor i dette scenario nedlægges anerkendelsespåstande rettet mod de enkelte led i den seneste afgørelse. Er afgørelserne derimod gyldige, må påstandene gå ud på, at den endelige afgørelse ophæves i sin helhed eller – subsidiært – for så vidt angår dens enkelte dele.

Sagsøger nedlægger herefter følgende ændrede

PÅSTANDE:

1. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard efter den 31. januar 2012 ikke har været berettiget til at deltage i sagsøgtes behandling af den af Henrik Galbo indgivne klage over sagsøgeren.
2. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgtes afgørelser af 18. december 2013 og af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag er ugyldige for så vidt de går ud på, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt.

Forudsat påstand 2 tages til følge nedlægges følgende yderligere påstande 3 - 9:

3. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgte ved behandling af den af Henrik Galbo indgivne klage over sagsøgeren (i) for så vidt angår forhold, der har fundet sted før 1. august 2005, skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 3 i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 og (ii) for så vidt angår forhold, der har fundet sted i perioden 1. august 2005 til 1. december 2008, skal anvende det uredelighedsbegreb, der fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005.
4. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøger ikke har – subsidiært ikke forsætligt har – handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter af artikel 3 (som defineret i den i påstand 2 nævnte afgørelse) uagtet, at artiklen ikke indeholder oplysning om, at biopsimaterialet stammer fra tidligere studier med flere forsøgspersoner end det antal, der indgår i artikel 3.
5. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren ikke har – subsidiært ikke forsætligt har – handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter af artikel 4 (som defineret i den i påstand 2 nævnte afgørelse) uagtet, at artiklen ikke indeholder oplysning om, at biopsimaterialet stammer fra de samme forsøgspersoner, som indgår i artikel 1 (som defineret i afgørelsen) og i artiklen af Van Hall et al. "Interleukin-6 Stimulates Liposis and Fat Oxidation in Humans" i Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism 88(7) s. 3005-3010 (2003).
6. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren ikke har handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter af artikel 4 (som defineret i den i påstand 2 nævnte afgørelse) uagtet, at der i artiklen indgår manipuleret billedmateriale.

7. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren ikke har – subsidiært ikke forsætligt har – handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter af artikel 5 (som defineret i den i påstand 2 nævnte afgørelse), uagtet at artiklen ikke indeholder oplysning om, at biopsimaterialet stammer fra de samme forsøgspersoner, som indgår i artikel 1 (som defineret i afgørelsen) og i artiklen af Van Hall et al. "Interleukin-6 Stimulates Liposis and Fat Oxidation in Humans" i Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism 88(7) s. 3005-3010 (2003).
8. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren ikke har – subsidiært ikke forsætligt har – handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter af artikel 5 (som defineret i den i påstand 2 nævnte afgørelse), uagtet at artiklen ikke indeholder oplysning om, at biopsimaterialet stammer fra tidligere studier med flere forsøgspersoner end det antal, der indgår i artikel 5.
9. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren ikke har handlet videnskabeligt uredeligt som medforfatter af artikel 12 (som defineret i den i påstand 2 nævnte afgørelse), uagtet at biopsimaterialet fra 8 af forsøgspersonerne stammer fra et tidligere studie (anvendt i artikel 8 som defineret i afgørelsen) og således har udført en anden forsøgsprotokol end den, der beskrives i artikel 12's metodeafsnit.

Såfremt påstand 2 ikke tages til følge (og påstand 3 – 9 således bortfalder), nedlægger sagsøgeren udover påstand 1 følgende principale påstand:

10. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt den går ud på, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt.

Subsidiært til påstand 10 nedlægges følgende påstande 11 – 16 (stadig forudsat at påstand 2 ikke er taget til følge):

11. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt angår anførslen om, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med artikel 3 (som defineret i afgørelsen).
12. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt angår anførslen om, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med artikel 4 (som defineret i afgørelsen) i relation til afgørelsens pkt. 1.

13. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt angår anførslen om, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med artikel 4 (som defineret i afgørelsen) i relation til afgørelsens pkt. 4.
14. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt angår anførslen om, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med artikel 5 (som defineret i afgørelsen) i relation til afgørelsens pkt. 1.
15. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt angår anførslen om, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med artikel 5 (som defineret i afgørelsen) i relation til afgørelsens pkt. 2.
16. Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 i den af Henrik Galbo mod sagsøgeren indgivne klagesag ophæves for så vidt angår anførslen om, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med artikel 12 (som defineret i afgørelsen).

NÆRMERE OM PÅSTANDENE – OVERORDNET

Sagsøgtes afgørelse af 28. august 2014 er truffet af en personkreds, hvoraf flertallet ikke var behørig medlemmer af udvalget, jf. det herom i tidligere processkrifter anførte. Dette søges fastslået ved påstand 1.

Den manglende kompetence hos de pågældende medførere, at afgørelsen er ugyldig. Dette søges fastslået ved påstand 2. Det er ikke nødvendigt, at Ministeren er medsagsøgt for at fastslå dette.

Afgørelsen er endvidere indholdsmæssigt uholdbar. Den hviler på et fejlbehæftet retligt og faktisk grundlag og dens ræsonnementer er urimelige og uholdbare.

Afgørelsens konklusion (s. 4 øverst) indeholder først en angivelse af, at sagsøgeren har handlet videnskabeligt uredeligt i relation til fire artikler (3, 4, 5 og 12). Derefter uddybes dette med angivelse af de forhold vedrørende disse fire artikler, som sagsøgte finder uredelige. Det bemærkes, at sagsøgte "således" finder, at der er begået alvorlige brud på god

videnskabelig praksis på fire punkter, nummereret 1, 2 3 og 4. De to første punkter omhandler hver to artikler. Afgørelsen indeholder således 6 hævdede uredelighedsfund, nemlig følgende:

1. Artikel 3, jf. pkt. 2.
2. Artikel 4, jf. pkt. 1.
3. Artikel 4, jf. pkt. 4.
4. Artikel 5, jf. pkt. 1.
5. Artikel 5, jf. pkt. 2
6. Artikel 12, jf. pkt. 3.

Da artiklerne 3, 4 og 5 alle er udarbejdet og offentliggjort, før uredelighedsbegrebet blev udvidet til at omfatte (forsætlige eller groft uagtsomme) "alvorlige brud på god videnskabelig praksis", har sagsøgte på de fem første forhold anvendt et videregående uredelighedsbegreb, der går langt videre end det, der dengang var gældende (jf. herved påstand 3) og som efter almindelige retsprincipper skal anvendes ved afgørelsen af, om der kan iværksættes en strafførende sanktion. Der er vist nok principiel enighed mellem parterne herom, men sagsøgte hævder, at det nye uredelighedsbegreb ikke reelt er udvidet i forhold til det tidligere. Dette synspunkt er imidlertid åbenbart urigtigt.

Denne retlige fejl indebærer, at det er uberettiget at slutte fra konstatering af et (forsætligt eller groft uagtsomt) alvorligt brud på god videnskabelig praksis til uredelighed, således som sagsøgte har gjort. Allerede af den grund må afgørelsen ophæves for så vidt angår artikel 3, 4 og 5. Det, der lægges sagsøger til last, er ikke omfattet af det relevante uredelighedsbegreb. Det tilføjes, at sagsøger bestrider at have begået et alvorligt brud på god videnskabelig skik i relation til disse forhold og ligeledes bestrider, at dette er sket forsætligt (pkt. 1 og 2) eller groft uagtsomt (pkt. 4).

Artikel 12 er udarbejdet efter ikrafttrædelsen af den bekendtgørelse, sagsøgte har anvendt, og et groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis er derfor i relation til denne artikel tilstrækkeligt til at statuere uredelighed. Sagsøger bestrider at have begået et groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis i relation til artikel 12.

Der kan herefter gives følgende tabelmæssige oversigt over påstandene vedrørende de 6 uredelighedsfund

Uredelighedsfund	Påstand hvis afgørelse ugyldig	Påstand hvis afgørelse gyldig
Artikel 3, jf. pkt. 2.	4	11
Artikel 4, jf. pkt. 1	5	12
Artikel 4, jf. pkt. 4	6	13
Artikel 5, jf. pkt. 1	7	14
Artikel 5, jf. pkt. 2	8	15
Artikel 12, jf. pkt. 3	9	16

Påstand 10 svarer til, at påstand 11 - 16 alle tages til følge.

NÆRMERE OM DE ENKELTE PÅSTANDE

Påstand 1.

Der henvises til det i tidligere processkrifter anførte. Uanset at påstanden kan ses som et anbringende til støtte for påstand 2, har sagsøger fornøden retlig interesse i påstanden, henset til, at den er nedlagt før nogen af de i påstand 2 nævnte afgørelser blev truffet. Den retlige interesse i påstanden er ikke gået tabt, ved at sagsøgte uden hensyn til retssagen har truffet afgørelse.

Påstand 2.

Virkningen af, at de fire i påstand 1 nævnte personer har medvirket ved afgørelserne er, at disse lider af en så alvorlig retsmangel, at de er ugyldige for så vidt de erklærer sagsøger uredelig. Ugyldigheden kan ikke afhjælpes, heller ikke ved, at sagsøgte fastholder afgørelserne eller den seneste afgørelse under nærværende sag.

Påstand 3.

Der henvises til det i tidligere processkrifter herom anførte.

Påstand 4 - 9.

Selvom sagsøgtes afgørelser er ugyldige, har sagsøgeren, der er stærkt belastet af afgørelserne, en klar interesse i, at det slås fast, at de også er forkerte, så hun renses for de krænkende udtalelser om uredelighed og sikres mod at de gentages af sagsøgte via et an-

derledes konstitueret udvalg. Om substansen gælder samme begrundelser som anført i relation til påstandene 10 – 16, jf. nedenfor.

Sagsøgte **opfordres** til udtrykkeligt at bekræfte, at disse påstande kan prøves, selvom retten måtte finde afgørelsen af 28. august 2014 ugyldig.

Påstand 10.

Hvis retten måtte nå til, at de i fire i påstand 1 nævnte personer er behørig medlemmer af udvalget, er afgørelserne ikke ugyldige. Den seneste afgørelse erstatter den første, og det er i dette scenarie alene den sidste, der skal prøves. Denne afgørelse er urigtig og urimelig og må derfor ophæves. Påstand 10 indebærer, at afgørelsen i sin helhed ophæves for så vidt sagsøgeren er fundet uredelig.

Overordnet er det sagsøgte, der skal godtgøre, at sagsøger har handlet uredeligt, da der er tale om, at sagsøgte har iværksat en velfærdstruende sanktion, i praksis tæt på en straf eller rettighedsfrakendelse, mod sagsøgeren. Sagsøgte skal påvise, at der er det fornødne faktiske og retlige grundlag herfor. Domstolsprøvelsen må være intens.

Påstand 10 er som allerede nævnt reelt summen af de efterfølgende påstande 11 - 16.

Påstand 11.

Begrundelsen for, at sagsøger skulle have handlet uredeligt i relation til artikel 3, er det, der anføres under afgørelsens pkt. 3, nemlig at sagsøger har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Uredelighedsspørgsmålet i forbindelse med artikel 3, der blev offentliggjort i december 2004, skal imidlertid bedømmes efter § 3 i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998. Denne bekendtgørelse hviler på et snævrere uredelighedsbegreb. Udvalget er ikke berettiget til at anvende et senere, bredere uredelighedsbegreb med tilbagevirkende kraft. Selv hvis det antoges, at der forelå et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, er uredelighedsfundet således ikke holdbart begrundet og allerede af den grund skal dette punkt i afgørelsen ophæves.

Sagsøger gør gældende, at der ikke er tale om at alvorligt brud på god videnskabelig praksis, og at der heller ikke foreligger uredelighed som defineret i den nævnte bekendtgørelse.

Udvalget har anført, at der er tale om et forsætligt brud. Dette bestrides. Virkningen af, at der ikke foreligger et forsætligt brud, er at afgørelsen på dette punkt må ophæves. Der er ikke hjemmel til, at afgørelsen ændres, så der statueres grov uagtsomhed eller lignende.

Dette spørgsmål synes dog kun at opstå, såfremt sagsøgte nedlægger en subsidær påstand herom.

Om substansen af denne del af afgørelsen henvises til det, der er anført i sagsøgers egne og hendes advokats indlæg til udvalget, jf. navnlig bilag II H, 10, 14, 23 24, 27-29, 31 og 34-37. Som nævnt i afsnittet foran om påstand 10 skal sagsøgte påvise, at sagsøger har handlet uredeligt.

Sagsøger vil i sit påstandsdokument på grundlag af de nævnte bilag og processkrifterne fremføre en sammenfattende redegørelse for afgørelsens indholdsmæssige mangler.

Påstand 12 - 15.

Bemærkningerne i afsnittet foran om påstand 11 gælder helt tilsvarende for disse påstande.

Påstand 16.

Artikel 12 skal som den eneste vurderes efter det uredelighedsbegreb, som udvalget har benyttet, hvorefter et forsætligt eller groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis kan være omfattet af uredelighedsbegrebet.

Sagsøger bestrider at have begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, og at hun har handlet groft uagtsomt i den forbindelse.

Om substansen af denne del af afgørelsen henvises til det, der er anført i sagsøgers egne og hendes advokats indlæg til udvalget, jf. navnlig bilag II H, 10, 14, 23 24, 27-29, 31 og 34-37.

NYE BILAG

Sagsøger fremlægger følgende nye bilag:

Bilag	Dato	Dokument
15	2003	Van Hall et al. i Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism
16	21.02.2003 og senere	Mails m.v. vedrørende Milena Penkowa
17	04.09.2003	Artikel 1 (FASEB Journal)
18	23.12.2004	Artikel 3 (J. Physiol)

- 19 07.01.2005 Artikel 4 (Experimental Physiology)
- 20 18.04.2005 Artikel 5 (FASEB Journal)
- 21 09.10.2006 Artikel 8 (Experimental Physiology)
- 22 22.04.2009 Artikel 12 (Diabetologia)
- 23 13.08.2013 Afsluttende bemærkninger vedrørende den faglige del med bilag.
- 24 15.08.2013 Advokat Lego Andersens indlæg til UVVU
- 25 18.10.2013 Brev fra UVVU til advokat Lego Andersen (afslag på foretræde)
- 26 18.12.2013 UVVU's afgørelse i sagsøgerens klage over Milena Penkowa
- 27 02.01.2014 Sagsøgerens notat "Til hvem det måtte vedrøre"
- 28 10.02.2014 Brev fra advokat Lego Andersen til UVVU vedlagt brev fra Bente Klarlund Pedersen med bilag
- 29 02.04.2014 Brev fra advokat Lego Andersen til UVVU med bilag
- 30 06.05.2014 Brev til advokat Lego Andersen fra UVVU (afslag på foretræde).
- 31 07.05.2014 Advokat Lego Andersens mail af 7. maj 2014 til Mathias Willumsen med mail af 6. maj 2014 fra ICMJE's sekretær til professor Jacob Rosenberg.
- 32 09.05.2014 UVVU's udkast til afgørelse i sagen efter gencptagelse.
- 33 30.05.2014 Mailkorrespondance mellem sagsøger og Diabetologia og senere
- 34 10.06.2014 Høringssvar fra advokat Lego Andersen
- 35 10.06.2014 Høringssvar Bente Klarlund Petersen med bilag 1 – 2
- 36 11.06.2014 Notat om begrebet grov forsømmelighed/forsømmelse
- 37 11.06.2014 Mail fra advokat Lego Andersen til UVVU's sekretariat vedhæftet erklæring fra forskningsleder, professor, Ph.D. Knud Juel
- 38 28.08.2014 Endelig afgørelse fra UVVU vedr. klage af 19. juli 2011
- 39 28.08.2014 Udtalelse fra Bente Klarlund Pedersen i forbindelse med UVVU's afgørelse
- 40 04.09.2014 Support fra the International Society of Exercise Immunology (ISEI) Board of Directors

VIDNEFØRELSE

Sagsøger vil ved hovedforhandlingen føre følgende vidner:

Professor, ledende overlæge, dr.med. Jacob Rosenberg,
Professor, civilingeniør, lic.techn. Klaus Bock,
Professor, overlæge, dr.med. Niels Borregaard, og
Professor, forskningsleder, Ph.D. Knud Juel.

København, den 27. oktober 2014

Eigil Lego Andersen
Advokat, dr.jur.

KOPI

PROCESSKRIFT

4. november 2014

Bruun & Hjejle
AdvokatfirmaNørregade 21
1165 København K

Ref 5300822

ØSTRE LANDSRET
SAGSNR. B-3931-13Overlæge, professor, dr.med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed
inden for sundhedsvidenskabelig forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

På vegne af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter udvalget) skal jeg anføre følgende:

Udvalget har modtaget sagsøgers processkrift 2 efter replik af 27. oktober 2014. Udvalget arbejder i øjeblikket på et indlæg til besvarelse af sagsøgers processkrift, men ønsker allerede nu at bemærke følgende:

Det fremgår af sagsøgers processkrift (side 11), at sagsøger under hovedforhandlingen vil føre fire vidner: Professor, ledende overlæge, dr.med. Jacob Rosenberg, professor, civilingeniør, lic.techn. Klaus Bock, professor, overlæge, dr.med Niels Borregaard og professor, forskningsleder, Ph.D. Knud Juel.

Af retsplejelovens § 353, stk. 3, 4. pkt., fremgår, at for vidner, som parterne ønsker ført, skal angives et tema for, hvad vidnet skal forklare om, og en begrundelse for, hvorfor vidnet ønskes ført.

På det grundlag opfordres (C) sagsøger til at angive et vidnetema for hvert af de fire vidner samt en begrundelse for, hvorfor de enkelte vidner ønskes ført.

Det fremgår endvidere af sagsøgers processkrift (side 9), at sagsøger i sit påstandsdokument på grundlag af et antal nærmere angivne bilag samt processkrifterne vil fremføre en sammenfattende redegørelse for afgørelsernes indholdsmæssige mangler.

Efter udvalgets opfattelse bør en parts anbringender angives i selve processkriftet (og ikke alene i et eller flere bilag til processkriftet). Desuden bemærkes, at anbringender som udgangspunkt skal fremsættes inden forberedelsens afslutning (den 18. november 2014), jf. herved retsplejelovens § 358.

Sagsøger opfordres (D) derfor til at angive samtlige sine anbringender i et processkrift forud for tidspunktet for forberedelsens afslutning.

Under hensyn til tiden, der er tilbage inden forberedelsens afslutning, anmodes landsretten om at fastsætte en frist for sagsøgers afgivelse af et processkrift. Ved fastsættelse af fristen beder jeg retten om at tage hensyn til, at udvalget gives tilstrækkelig tid til at udarbejde et indlæg inden forberedelsens afslutning.

Endelig bemærkes, at der i forbindelse med berømmelsen af hovedforhandlingen (til tre retsdage) ikke er taget højde for, at sagsøger ønsker at føre fire vidner.

BRUUN & HJEJLE

På ovenstående grundlag tager sagsøgte forbehold for at anmode om forlængelse af sagens forberedelse og omberømmelse af hovedforhandlingen. Sagsøgte tager samtidig forbehold for såvel bevisførelsen som tidsplanen.

København, den 4. november 2014

Jeppe Skadhauge

PROCESSKRIFT 3 EFTER REPLIK

EIGIL LEGO ANDERSEN
ADVOKAT, DR.JUR.

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

TEL +45 33 11 45 45
ELA@NNLAW.DK

10. NOVEMBER 2014
REF. 62.743

ØSTRE LANDSRET 19. AFD. SAG B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med. Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(Advokat, dr.jur. Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden for Sundhedsvidenskabelig Forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(Advokat Jeppe Skadhauge)

I anledning af sagsøgtes processkrift af 4. november 2014 skal jeg som advokat for sagsøgeren anføre følgende:

1. Vidneførsel

1.1. Reglen i retsplejelovens § 353, stk. 3, 4. pkt.

Henvisningen i sagsøgtes processkrift til retsplejeloven § 353, stk. 3, 4. pkt. er i konteksten vildledende. Bestemmelsen, der er indsat i loven ved lov nr. 737 af 25. juni 2014, angår alene parternes pligter i forbindelser med et forberedende møde, jf. § 353 i sin helhed.

Der er i nærværende sag ikke indkaldt til noget forberedende møde.

De af Bente Klarlund bebudede fire vidner optræder alle i retssagens akter med udtalelser, og det kan ikke komme bag på sagsøgte, at de pågældende ønskes afhørt for at vedstå disse udtalelser under vidneansvar og uddybe dem.

1.2. De af Bente Klarlund bebudede vidner

Sagsøger vil dog gerne supplerende oplyse følgende:

Om professor, ledende overlæge, dr.med. Jacob Rosenberg.

Professor Rosenberg er citeret i bilag 34 side 33 og har stillet den som bilag 31 fremlagte mail til ham fra ICMJE's sekretariat til rådighed. Begge dele indgår i udvalgssagens akter.

Professor Rosenberg, der er chefredaktør for Ugeskrift for Læger og medlem af ICMJE, som har udarbejdet de såkaldt Vancouver-regler, hvortil henvises flere steder i afgørelserne og i udkastene til afgørelserne. Vancouver-reglerne er formentlig de mest anerkendte internationale regler for om god videnskabelig praksis inden for sundhedsvidenskabelig forskning.

Professor Rosenberg skal forklare om sin faglige baggrund, om han vedstår udtalelsen i bilag 34 side 33 og om indholdet af bilag 31, samt besvare uddybende spørgsmål om den enkelte forfatters ansvar i henhold til Vancouver-reglerne i relation til redelighed.

Denne bevisførelse er et led i påvisningen af, at Udvalgets udviklinger om et særligt ansvar for sidsteforfatter/ledende forfatter/seniorforfatter ikke har støtte i international praksis.

Om professor, civilingeniør, lic.techn. Klaus Bock

Professor Bock er (sammen med dr.med Claus Bræstrup og professor Oluf Borbye Pedersen) initiativtager til en underskriftindsamling initieret 23. marts 2014 (dvs. efter genoptagelsen af udvalgssagen) vedrørende spørgsmålet om oplysninger om "genbrug" af biopsimateriale. Der henvises til bilag 29.

Bock skal forklare om sin faglige baggrund og om underskriftindsamlingen, og om han fastholder den i erklæringsteksten udtrykte opfattelse og uddybe denne.

Denne bevisførelse er et led i påvisningen af, at Udvalgets udviklinger om krav til krydsreference er uholdbare. Fire af sagens uredelighedsfund – alle de, hvor Bente Klarlund ifølge

den endelige afgørelse er fundet at have udvist forsætlig uredelighed – angår netop dette spørgsmål.

Om professor, overlæge dr.med. Niels Borregaard

Professor Borregaard er blandt initiativtagerne til den første underskriftindsamling fra juli 2013 (dvs. kort tid efter det første udkast til afgørelse). Der henvises til bilag 23 side 41-163.

Professor Borregaard skal forklare om sin faglige baggrund og om underskriftindsamlingen, om han fastholder den i erklæringen udtrykte opfattelse og uddybe denne, herunder om han kan tiltræde bemærkningerne om udtalelsen i underskriftindsamlingen i afgørelsen af 18. december 2013 (bilag II B) s. 70-71.

Denne bevisførelse er et led i påvisningen af, at Udvalgets udviklinger om krav til krydsreference er uholdbare. Fire af sagens uredelighedsfund – alle de, hvor Bente Klarlund ifølge den endelige afgørelse er fundet at have udvist forsætlig uredelighed – angår netop dette spørgsmål.

Om professor, forskningsleder, Ph.D. Knud Juel

Professor Juel har afgivet en udtalelse (bilag 37) om holdbarheden af de statistiske synspunkter, udvalget fremførte i sit udkast til afgørelse efter genoptagelsen (bilag 32) og Bente Klarlunds imødegåelse heraf (bilag 34).

Professor Juel skal forklare om sin faglige baggrund og om han fastholder sin udtalelse samt uddybe denne.

Denne bevisførelse er et led i påvisningen af, at Udvalgets udviklinger om krav til krydsreference er uholdbare – også i deres endelige udformning. Fire af sagens uredelighedsfund – alle de, hvor Bente Klarlund ifølge den endelige afgørelse er fundet at have udvist forsætlig uredelighed – angår netop dette spørgsmål.

1.3. Bevisførelse fra sagsøgtes side

På baggrund af sagsøgtes processkrift af 4. ds. rettede jeg den 5. ds. pr. e-mail henvendelse til sagsøgtes advokat med forespørgsel, om hvorvidt sagsøgte agtede at føre partsrepræsentanter eller vidner. Herpå modtog jeg hurtigt svaret "Vi forbeholder os retten". I en ny

mail lidt senere samme dag påpegede jeg, at dette svar var uhjælpsomt af hensyn til udarbejdelse af tidsplan og bad om et mere oplysende svar. På denne anden mail modtog jeg hurtigt følgende svar "På det foreliggende grundlag kan jeg ikke sige mere".

Det har stået sagsøgte klart siden berømmelsen i juni 2014, at der medio december skal ske hovedforhandling. Allerede inden da, nemlig fra Bente Klarlunds Processkrift efter replik af 24. marts 2014 har det stået sagsøgte klart, at en hovedforhandling ville omfatte en prøvelse af mulige tilbageværende uredelighedsfund efter genoptagelsen. Det har endvidere siden Afgørelsen har foreligget i første udkast i juni 2013, i første version i december 2013, i nyt udkast efter genoptagelse i maj 2014 og i ny version (ikke væsentligt ændret i forhold til udkastet fra maj) august 2014 været klart, hvilke indvendinger sagsøger gjorde gældende mod sagsøgtes betragtninger. De synspunkter, som vil blive fremført ved hovedforhandlingen, er således sagsøgte særdeles velbekendt fra de afgivne indlæg.

Det bilagsmateriale, der senest er fremlagt (bilag 15-40), er udelukkende enten materiale hidrørende fra udvalget selv eller materiale, som er indgået i udvalgets sagsbehandling. Som nævnt optræder de af Bente Klarlund p.t. bebudede vidner alle i sagens aktier.

Sagsøgte er en statslig myndighed, der har en særlig pligt til at optræde sagligt og loyalt i retssager. På den baggrund er det nedslående, at sagsøgte ikke kan – eller vil – give oplysninger om egen vidneførsel (og evt. førelse af partsrepræsentanter, der teknisk set også er vidner) endnu i november 2014. Det er klart, at oplysning herom er af væsentlig betydning for Bente Klarlunds forberedelse af sagsførelsen.

1.4. Eventuel yderligere vidneførelse fra Bente Klarlunds side

Sagsøger forbeholder sig at begære yderligere vidner ført, men har for nærværende ikke planer herom. Medmindre sagsøgte vil føre vidner, bliver der formentlig højst tale om et enkelt yderligere vidne og en kort forklaring.

2. Anbringender og argumenter direkte i processkriftet?

Under en retssag fremsætter hver af parterne normalt en lang række argumenter og synspunkter om sagens faktiske og retlige spørgsmål. Normalt et kun få af disse argumenter anbringender i teknisk forstand, dvs. af betydning i forbindelse med forhandlingsmaksimen og i forbindelse med spørgsmål om nova. Det gælder også nærværende sag.

Det er ganske almindeligt ved præsentation af en sag i processkifter, sammenfattende processkrift/påstandsdokument og mundtlig procedure ikke at udsondre anbringender i teknisk forstand fra den samlede argumentation, men at præsentere anbringenderne sammen med de underbyggende synspunkter og argumenter, der knytter sig hertil.

Sagsøgers anbringender i nærværende sag er alle sagsøgte særdeles velbekendt, idet de er indeholdt i grundlaget for sagsøgtes to afgørelser og to udkast hertil.

Der kan ikke bestå nogen tvivl eller usikkerhed hos sagsøgte om, hvad Bente Klarlund gør gældende, og en opdeling af den samlede argumentmasse i på den ene side anbringender og på den anden side argumenter og synspunkter, der knytter sig til anbringender, er ikke nødvendig. En sagsøger har også fremsat sine anbringender i det situation, hvor de fremsættes sammen med underbyggende synspunkter. Om dette sker ved en tekst direkte i et processkrift eller ved henvisning i et processkrift til teksten i et bilag, der redegør for argumenterne (og som allerede for fremlæggelsen er sagsøgte nøje bekendt) er uden retlig eller praktisk betydning.

Sagsøger vil dog gerne være så imødekommende som muligt, og vil derfor angive sine anbringender direkte i nærværende processkrift afsnit 3. Om anbringender til støtte påstandene om Udvalgets sammensætning henvises dog alene til det, der er anført i tidligere processkrifter. Afsnit 3 indeholder således anbringenderne til støtte for, at afgørelsen er forkert og sagsøgte skal anerkende dette og afgørelsen ophæves, altså sagens substans.

Det skal understreges, at angivelsen af anbringender i afsnit 3 ikke er udtryk for, at noget anbringende eller argument, herunder de i tidligere processkrifter anførte, er frafaldet. De argumenter, der ikke er gengivet i afsnit 3, men i sagens øvrige bilag, er efter sagsøger opfattelse blot ikke anbringender, men argumenter til støtte for anbringender. Sådanne argumenter kan frit og ubegrænset af reglerne om nova fremsættes og videreudvikles, og de fastholdes i det hele.

Afsnit 3 suppleres af et – omfattende – afsnit 4, der består af undertegnede fire hovedindlæg til udvalget med visse forkortelser og samt en kort præsentation af disse indlæg. Dette afsnit 4 medtages (i) for i endnu højere grad imødekomme sagsøgtes ønske om at få Bente Klarlunds synspunkter præsenteret direkte i et processkrift, (ii) fordi disse indlæg indeholder en væsentlig uddybning af anbringenderne, og (iii) fordi der ligger en pointe i, at Udvalget 4 gange har afgivet gennearbejdede redegørelser for sine synspunkter, der ændres betydeligt fra gang til gang (dog ikke særlig meget fra 3. gang (udkastet fra maj 2014) til 4. gang (afgørelsen fra august 2014)). Det er vidnesbyrd om, at klarhedskravet (jf. neden-

for) ikke er opfyldt og understreger behovet for at udvise den fornødne skepsis over for udvalgets udviklinger. I afsnit 4 medtages endvidere Bente Klarlunds eget sidste indlæg, der indeholder en klar, enkel og kortfattet angivelse af sagens kernepunkter.

Det kan ikke sjældent vække tvivl, hvor præcis grænsen går mellem et anbringende og et argument (til støtte for et anbringende). I den udstrækning, argumenter i afsnit 4, måtte findes at være anbringender, gøres de naturligvis gældende. Det er dog sagsøgers opfattelse, at alle anbringender er medtaget i afsnit 3.

3. Anbringender vedrørende sagens substans

I tillæg til det, der er fremført i tidligere processkrifter, der i det hele fastholdes, anføres følgende:

3.1. Retsgrundlaget

For så vidt angår uredelighedsfundene vedrørende artikel 3, 4 og 5 (5 af sagens 6 uredelighedsfund), hviler disse på et urigtigt retligt grundlag.

Et uredelighedsfund er en så ekstremt byrdefuld sanktion, at den skal have hjemmel i regelgrundlaget, som dette var på det tidspunkt, hvor den adfærd eller undladelse, der skal bedømmes, fandt sted. Lige så lidt som man kan anvende egentlige straffebud med tilbagevirkende kraft, kan man udvide uredelighedsbegrebet med tilbagevirkende kraft. Dette er der vist nok i princippet enighed om.

Artiklerne 3, 4 og 5 skal derfor vurderes efter bekendtgørelse nr. 933 af 15. august 1998. Denne bekendtgørelse medtager ikke "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis" under uredelighedsbegrebet.

Uredelighedsbegrebet i 1998-bekendtgørelsen er markant anderledes og snævrere end det, der fremgår af den senere bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009, der gengiver uredelighedsbegrebet i forskningsrådsgivningsloven, som denne lov blev ændret efter udarbejdelsen af artiklerne 3, 4 og 5.

Det er således urigtigt, nå sagsøgte hævder, at reglerne reelt er uændret over tid. Dette har støtte ikke alene i de dagældende og de senere reglers ordlyd, men også i deres tilblivelse, begrebsanvendelsen i det internationale forskersamfund og sagsøgte egne tilkendegivelser i

2009-vejledningen, hvor det fremhæves, at regelændringen bevirker, at UVVU "modsat tidligere" også skulle behandle spørgsmål om god videnskabelig praksis.

Mens "andre alvorlige brud om god videnskabelig skik" er en retlig standard, er de bestemmelser i de dagældende regler (1998-bekendtgørelsen), der skal anvendes, det ikke, men egentlige, skarptegnede retsregler med et præcist indhold.

Det er herefter for disse 3 artikler en forudsætning for at erklære Bente Klarlunds adfærd uredelig, at der foreligger "handling eller undladelse, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab..". Det er endvidere en forudsætning, at Bente Klarlund har handlet forsætligt eller udvist "grov forsømmelighed". Endelig er det en forudsætning, at dette sidste "dokumenteres". Der gælder således et bevisstyrke- og klarhedskrav.

Ingen af disse forudsætninger er opfyldt.

Alene artikel 12 skal bedømmes efter de nye regler, hvorefter også "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis" kan indebære uredelighed (hvis visse yderligere betingelser er opfyldt).

Hverken efter de tidligere regler eller de nugældende kan udvalget rejse sager af egen drift. Heraf følger, at udvalget ikke kan dømme for uredelighed for noget, der ikke er klaget over.

Der er ikke noget, der hedder et uredeligt videnskabeligt produkt. Der er kun noget, der hedder uredelig adfærd (handling eller undladelse). Uredelighed er ikke en egenskab ved produktet, men ved en forskers adfærd. Ethvert ræsonnement, der tager afsæt i, at produkter er uredelige, er således fejlbehæftet og hviler på manglende forståelse af reglerne.

Dette gælder således udvalgets ræsonnement i den endelige afgørelse, bilag 38 side 99, hvor udvalget forsøger at imødegå Bente Klarlunds argument om, at hun i relation til billedmanipulationen i artikel 4 ikke har foretaget en handling eller undladelse "hvorved" der sker forfalskning eller forvridning. Udvalgets ræsonnement tager uholdbart afsæt i, at "Indklagede har afgivet et videnskabeligt produkt indeholdende et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i form af billedmanipulation, og at dette alvorlige brud på god videnskabelig praksis er foretaget groft uagtsomt af Indklagede ..." (min kursivering). Sådan kan man ikke ræsonnere, og fejlræsonnementet indebærer utiladeligt, at den meget store alvor af Penkows brud automatisk rammer Bente Klarlund. Rettelig skulle der (når der foreløbig bortses fra, at udvalget her anvender de senere regler på forhold, der skal bedømmes efter

1998-bekendtgørelsen), ske en vurdering, om en mulig tilsidesættelse af god videnskabelig praksis fra Bente Klarlunds (utilstrækkelig kontrol) side er alvorlig. Alvoren i Penkows manipulation spredt sig ikke automatisk ud til Bente Klarlund. Som tidligere anført skal denne artikel imidlertid i det hele bedømmes efter 1998-bekendtgørelsen.

På de punkter, hvor det, som udvalget lægger til grund for sin afgørelse om uredelighed, ikke er omfattet af det gældende uredelighedsbegreb, må afgørelsen allerede af den grund tilsidesættes svarende til praksis i anke af straffesager, hvor ankeinstansen finder, at det, der er dømt for, ikke realiserer lovens krav til gerningsindhold og tilregnelighed. Dette gælder for alle uredelighedsfund undtagen artikel 12, idet disse er begrundet i, at der er sket et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Dette realiserer ikke gerningsindholdet i 1998-bekendtgørelsen. Tilsvarende realiserer grov uagtsomhed ikke i sig selv det af 1998-bekendtgørelsen krævede "grov forsømmelighed". For en ordens skyld tilføjes, at det bestrides, at sagsøger i nogen af de 6 forhold har begået et brud – endsige et alvorligt brud – på god videnskabelig praksis, og at hun herved har handlet forsætligt eller groft uagtsomt.

På de punkter, hvor sagsøger er fundet at have begået forsætlig uredelighed, bliver virkningen af, at forsætsfundet tilsidesættes, at afgørelsen på pågældende punkt må tilsidesættes. I den forbindelse er udvalgets forsætsfund, hvorefter den bevidste undladelse af at give krydsreferencer om genbrug, helt uholdbart. Det er et ikke forsætligt brud, at man undlader krydsreferencer, fordi man ikke mener, at der er noget krav herom. Et forsæt ville kræve, bl.a. at man ønskede eller i det mindste indså de skadelige følger for det videnskabelige budskab, en manglende krydsreference vil indebære. Et sådant forsæt har klart ikke bestået. Udvalget benytter et forkert forsætsbegreb.

Udvalgets store vanskeligheder med at fastlægge og begrunde en lære om, hvornår der skal gives krydsreferencer, understreger, at der her er tale om en meningsforskel, der ikke indebærer forsæt til uredelighed.

3.2. Bevisbyrde og klarhedskrav

Udvalget har – også efter de nugældende regler – bevisbyrden for, at en indklaget forsker har handlet uredeligt. Herunder skal udvalget efter de nugældende regler påvise, at god videnskabelig praksis på det relevante handlings- eller undladelsestidspunkt er tilsidesat.

Udvalget har ikke myndighed til at fastsætte kravene til god videnskabelig praksis, men skal anvende gældende krav, og kan evt. her henvise til anerkendte danske, udenlandske eller

internationale regelsæt, som forelå på det relevante tidspunkt. Det kan udvalget imidlertid i ingen udstrækning. Forsøgene herpå er uholdbare.

Der gælder endvidere et klarhedskrav for uredelighedsfund.

3.3. Intensiteten af domstolsprøvelsen og betydningen af udvalgets formodede ekspertise

Da en uredelighedsdom fra udvalget er en særdeles infamerende sanktion og en velfærds-truende foranstaltning, har den dømte utvivlsomt krav på en intens domstolsprøvelse.

Hensynet til udvalgets hævdede ekspertise må vige overfor hensynet til retssikkerheden og retten til effektiv domstolsbeskyttelse. Dette gælder ganske særligt, når udvalgets arbejde som her er behæftet med adskillige fejl og mangler, og udvalget har måttet foretage betydelige tilpasninger af sine begrundelser, herunder har måttet erkende ikke at have sat sig tilstrækkeligt ind i videnskabelig praksis og har måttet ændre sine udviklinger vedrørende "genbrug" meget markant. Selvom den grove og uundskyldelige fejl i den første afgørelse, der førte til genoptagelse, nu er korrigeret, kaster den fortsat et ugunstigt lys på kvaliteten af udvalgets arbejde.

Udvalgets fejl har endvidere den betydning, at de kan illustrere, hvor let der trods umage kan begås fejl i et samarbejde mellem fagkyndige, og han derfor belyse, hvorledes graden af de fejl, der lægges Bente Klarlund til last, rettelig bør anskues.

3.4. Fælles om uredelighedsfundene vedrørende "genbrug" af biopsimateriale

4 af de 6 uredelighedsfund vedrører manglende oplysning i en artikel (artikel 3, 4 og 5) om, at det undersøgte materiale hidrører fra biopsimateriale, hvor andre dele er indgået i tidligere rapporteret forskning.

Udvalget har her flere gange måtte ændre sine påstande om indholdet af god videnskabelig skik på området. Denne usikre tilgang viser i sig selv, at det ikke med den krævede klarhed kan slås fast, at der foreligger en videnskabelig praksis af et indhold, som er brudt.

Rettelig skal det imidlertid vurderes, om der foreligger uredelighed som defineret i 1998-bekendtgørelsen. Det bestrides ex tuto, at der foreligger et brud – endsige et alvorligt brud – på god videnskabelig praksis.

Den manglende omtale af den tidligere brug har ikke kunnet vildlede læseren. Det videnskabelige budskab i de pågældende artikler er som det er, og er udtryk for redelig forskning. En supplerende oplysning om den tidligere anvendelse, ville intet ændre i budskabets indhold eller validitet.

Udvalget gør i sin andelige afgørelse gældende, at der skal ske oplysning om genbrug i to tilfældegrupper, der kort kan genvises som påberåbelsestilfældene og selektionstilfældene.

3.4.1. Særligt om "genbrug" i påberåbelsestilfældene

Dette omfatter artikel 4 og 5. I ingen af artiklerne er der imidlertid tale om, at de tidligere artikler "påberåbes" for at give artiklen større vægt. Da de tidligere artikler angik noget andet end de senere, kan de i sagens natur aldrig give disse større vægt. Alle artikler er imidlertid udtryk for valid forskning, og det er naturligt, berettiget og redeligt at diskutere perspektiverne af flere valide fund. Udvalget kan ikke og må ikke prøve videnskabelige teoris holdbarhed og må således ikke blande sig i tesedannelser.

3.4.2. Særligt om "genbrug" i selektionstilfældene

Dette omhandler artikel 3 og 5. Udtrykket "selektion" anvendes navnlig (men netop ikke her) om selektion af *data*, hvor det selvsagt er meget alvorligt, hvis uønskede data undertrykkes ved bortselektion. Dette er et oplagt og klassisk tilfælde på forvriddning af det videnskabelige budskab.

Det er der imidlertid på ingen måde tale om her.

I artikel 3 benyttede man alt det materiale, men havde adgang til. I den tidligere artikel havde der været materiale fra et antal yderligere forsøgspersoner, men det var brugt op i den tidligere undersøgelse og stod ikke til rådighed for de undersøgelser, der rapporteres i artikel 3. Det indebærer ingen form for selektion at bruge alt det materiale, der er til rådighed. Intet er valgt fra. Det forhold, at det undersøgte materiale i artikel 3 hidrører fra færre forsøgspersoner, er dernæst reflekteret ved, at beskrivelsen af forsøgspersonernes karakteristika er omskrevet, så den afspejler det materiale, der faktisk undersøges i denne artikel.

Udvalget har anerkendt (dog først efter genoptagelsen og yderligere undersøgelse af praksis), at der ikke er i strid med god praksis at undlade at redegøre for, hvorfor nogle undersøgelser foretages på materiale fra færre forsøgspersoner end andre undersøgelser ("lavere

n-værdi") når det sker inden for rammerne af samme artikel, selvom læseren ikke kan læse noget om, hvorfor der er tale om en lavere n-værdi for visse undersøgelser end for andre.

Udvalget vil derimod hævde til den stik modsatte opfattelse, hvor undersøgelsen med lavere n-værdi sker i en senere artikel.

Læseren vildledes imidlertid ikke ved de oplysninger, der faktisk modtages. Læseren kan se den faktiske n-værdi, og en supplerende oplysning om, at den kunne have været højere, hvis biopsimateriale ikke havde været opbrugt til tidligere forskning, vil ikke kaste nyt lys over artiklen. Det er endvidere en selvfølge. Metodebeskrivelsen gengiver nøje det materiale, der faktisk er benyttet, hvilket udelukker vildledning.

Der er ingen saglig begrundelse for udvalgets sondring mellem reduktion i n-værdi i samme artikel og i to artikler, og slet ikke for så voldsomme konsekvenser af forskellen.

I artikel 5 brugte man en del af materialet fra en tidligere undersøgelse af andre forhold, hvor forsøgspersonerne var inddelt i 3 grupper. En ad grupperne fik som kontrolgruppe indgivet en saltvandsopløsning uden det stof, der skulle undersøges, en anden fik indgivet det aktive stof i en koncentration svarende til den, organismen danner ved fysisk anstrengelse, og en tredje gruppe fik en højere koncentration, som kendes ved infektionssygdomme.

I artikel 5 forskedes i virkningen af fysisk anstrengelse, og alene biopsimateriale fra kontrolgruppen og fra den gruppe, der havde fået indgivet den lavere koncentration kendt fra fysisk anstrengelse, blev derfor inddraget. Det ville være irrelevant at inddrage den tredje gruppe, som var kendetegnet ved den højere koncentration, som kendes fra infektionssygdomme. Det fremgår tydeligt af beskrivelsen af forsøgspersonerne i artikel 5, hvilke karakteristika de frembyder, herunder koncentrationen af det undersøgte stof.

Efter udvalgets opfattelse, må et sådant fravalg uden oplysning i artiklen dog ikke ske, selvom den fravalgte gruppe er irrelevant eller falder uden for det forskningsfelt, som forfatterne – der har forskningsfrihed – har valgt at undersøge. Udvalget kræver for at tillade udeladelse af reference (bilag 38, side 86), at den udeladte gruppe skal være ligefrem "fuldstændig uden relevans og sammenhæng med de resterende forsøgspersoner, der indrages, og de forhold, som artiklen undersøger". Udvalgets standpunkt må siges at være uantageligt. Det følger af forskningsfriheden, at forfatterne til artikel 5 selv afgør, hvad de vil undersøge.

Den manglende omtale af den fravalgte gruppe gør ikke artiklen på nogen måde vildledende. En supplerende oplysning om, at den tidligere artikel havde omfattet en gruppe, som var indgivet stoffet i en koncentration, som netop ikke er forbundet med fysisk anstrengelse, men med sygdom, bidrager intet til læserens forståelse af en artikel om fysisk anstrengelse.

3.5. Manipulation af billedmateriale

Artikel 4 indeholder manipuleret billedmateriale i figur 3, der består af 8 paneler eller billeder benævnt A-H. Figuren er vist bl.a. i bilag 38 side 98.

I sagen – og i den sag, hvorunder Bente Klarlund klagede over Milena Penkowa – optræder manipuleret billedmateriale også i tre andre artikler.

Manipulationen indebærer, at billeder, der skulle vise noget forskelligt (vævsprøver udtaget på forskellige tidspunkter), må antages i virkeligheden at vise det samme. Dette tillader den konklusion, at mindst et af billederne må vise noget andet end det, der angives.

Der forekommer i sagerne dels billedpar, der viser det samme, dels billedtrioer (tre billeder, der viser det samme). En billedtrio A, B og C kan opløses i tre billedpar A-B, A-C og B-C.

I Bente Klarlunds klage (eller klager) over Milena Penkowa, der har foretaget manipulationen, som blev indgivet først den 2. april 2011 og suppleret den 3. og 5. april s.å. henledte Bente Klarlund UVVU's opmærksomhed på 2 mistænkelige billedtrioer og 5 billedpar, svarende til i alt 11 billedpar.

Klagen og tilføjelserne hviler på grundige undersøgelser, herunder fra eksterne samarbejdspartner og "tip".

Udvalgets første vurdering – efter godt 2 års sagsbehandling – der omfattede såvel Bente Klarlunds klage mod Penkowa (afgørelsesudkastet fremlægges nu som bilag 41) og Henrik Galbos klage mod Bente Klarlund (afgørelsesudkastet bilag 4a), var særdeles usystematisk og lemfældig. Af de mistænkelige 11 billedpar forholdt udvalget sig i udkastet til afgørelserne i Penkowa-sagen kun til de 3, hvor man statuerede uredelighed i alle tilfælde. I klagen mod Bente Klarlund forholdt udvalget sig til 8 billedpar, heraf de samme 3 som i Penkowa-udkastet. Bente Klarlund blev fundet at have handler uredeligt i relation til i alt 4 billedpar. Senere er de 3 heraf frafaldet, og kun billedparret i artikel 4 figur 3 panel D og F er fastholdt.

Blandt de indrapporterede billedpar, som udvalget ikke forholdt sig til i afgørelsesudkastene i nogen af de to sager, var panel B og C i samme figur.

Men i afgørelserne i de to sager af 18. december 2013 (bilag IIB og 26) bliver det lige nævnte billedpar udvidet til en billedtrio bestående af billederne A, B og C, som antages at være manipuleret.

Ved afgørelserne blev Bente Klarlund og Penkowa således for så vidt angår artikel 4 (kaldet artikel B i Penkowa-sagen) fundet at have handlet uredeligt, ikke blot i relation til billedparret D-F, som i udkastene, men også i relation til billedtrioen A-B-C (= tre billedpar).

Det er givet, at Bente Klarlund ikke har foretaget manipulationen (hvis billedtrioen virkelig er manipuleret, hvilket sagsøgeren ikke kan afgøre, men dog havde mistanke om f.s.v. angår det ene billedpar B-C). Spørgsmålet er, om hun har handlet uredeligt ved ikke at opdage den i tide og skride ind.

Det er i den forbindelse tankevækkende, at udvalget i sine oprindelige udkast til afgørelser ikke statuerede, at der var sket en manipulation omfattende den nævnte billedtrio. Det understreget, at i hvert fald denne del af billedtrioen absolut ikke er nem at gennemskue som manipuleret.

Også denne artikel skal bedømmes efter 1998-bekendtgørelsen.

Denne bedømmelse må føre til, at Bente Klarlund ikke har handlet uredeligt.

Hun kan ikke antages at have udvist grov forsømmelighed, allerede da der ikke påhvilede hende en særlig kontrolpligt over for det af Penkowa egenhændigt udarbejdede billedmateriale. Penkowa var en senior forsker og artiklens førsteforfatter. Emnet (MT) var Penkows særlige interesseområde. Penkowa var tilknyttet en andet institut end Bente Klarlund og var den i forskergruppen, der beherskede den benyttede IHC teknik, der blev udført på et andet laboratorium (Panum) end det, hvortil Bente Klarlund var knyttet (Rigshospitalet). Bente Klarlund havde ingen grund til at nære mistanke om svig fra Penkows side, og måtte behandle Penkows bidrag både med faglig respekt og den tillid, der er helt afgørende for fælles forskning. Bente Klarlund havde ingen supervisor-funktion i forhold til Penkowa. Det, billederne i artikel 4, figur 3, viste, var umiddelbart som man forventede og der var intet, der gav anledning til mere indgående undersøgelser.

Manipulationen blev ikke konstateret af de andre i forfattergruppen, af tidsskriftets redaktører og peer-reviewers, eller af tidsskriftets læsere i flere år (udgivelsesår 2005), herunder de læsere, der senere har refereret til artiklen i egne forskningspublikationer, og som må formodes at have sat sig ret nøje ind i artiklen. Manipulationen er ikke iøjnefaldende, selv om den for så vist angår billedparret D-F er let at se, når man ved, at den er der. Det må den dag i dag forekomme usikkert, om der er sket en manipulation af billedtrioen A-B-C.

Der er hverken i 1998-bekendtgørelsen eller senere bekendtgørelser eller i anerkendte danske, udenlandske eller internationale regler eller vejledninger bestemmelser om et kollektivt uredelighedsansvar eller lignende, eller om et særligt skærpet ansvar for sidsteforfatteren eller andre seniore forfattere. Bente Klarlund kan ikke anses som "ledende seniorforfatter" af denne artikel.

Under alle omstændigheder, er Bente Klarlunds evt. fejl en undladelsesfejl, og den er ikke udtryk for et forhold "hvorved" det videnskabelige budskab forfalskes eller forvrides. Det er ved Penkows forhold at budskabet forfalskes/forvrides.

Det er klart, at Penkows manipulation er ekstremt alvorlig, men denne alvor smitter ikke af på en mulig undladelsesfejl hos Bente Klarlund. Der er fundamental forskel mellem at manipulere materiale og ikke at opdage, at andre har gjort det.

3.6. Fejl i metodebeskrivelsen i artikel 12

Artikel 12 var behæftet med betydelige fejl i metodebeskrivelsen. Artiklen er resultatet af et internationalt samarbejde omfattende bl.a. Bente Klarlund og den australske forsker Mark Febbraio, der er sidsteforfatter.

Udvalget har med rette såvel i Timmons-sagen og i Galbo-sagen fastslået, at fejlene netop er fejl, der er beklagelige, men ikke er udtryk for uredelighed. Fejlene er i det væsentlige rettet ved en addendum i tidsskriftet, men heller ikke ved udarbejdelse af addendum var forskergruppen opmærksom på, at der var den diskrepans, at visse forsøgspersoner havde cyklet 2 timer, mens andre havde cyklet 3 timer. Dette fremgik heller ikke af den i øvrigt fejlbehæftede metodebeskrivelse.

Bente Klarlund er i Timmons-sagen frifundet for fejl i metodeafsnittet og dette må udelukke, at hun kan dømmes for uredelighed i relation til den lille delmængde heraf, som det her drøftede aspekt udgør. I hvert fald må uredelighedsfundet tilsidesættes med samme begrundelse. Der er tale om en ren fejl, ikke uredelighed.

Forholdet er ikke omfattet af klagen, og var heller ikke berørt i udkastet til afgørelse af 25. juli 2013, hvilket illustrerer fejlsens beskedne størrelse og synlighed. Da udvalget ikke kan rejse sag på eget initiativ, må dette uredelighedsfund allerede af den grund tilsidesættes.

Diskrepansen har så ringe betydning for artiklen som helhed, at tidsskriftet – tilbudt et supplement til addendum – ikke har udtrykt ønske herom.

4. Uddybning af anbringenderne

Sagsøgers argumentation er naturligvis udviklet i talt med at sagsøgte har ændret sine vurderinger i de i alt fire fuldt gennemarbejdede forvaltningsakter:

1. Det første udkast fra juni 2013
2. Den første afgørelse fra december 2013
3. Det andet udkast fra maj 2014
4. Den endelige afgørelse fra august 2014.

Undertegnede har som advokat for Bente Klarlund udarbejdet fire hovedindlæg i sagen, udarbejdet ud fra et juridisk udgangspunkt. Bente Klarlund har også selv afgivet en række indlæg med et sundhedsvidenskabeligt udgangspunkt, hvoraf flere er fremlagt som bilag i retssagen.

Indlæggene udgør en væsentlig uddybning af anbringenderne i afsnit 3 og tidligere processkrifter anførte.

I det følgende gengives undertegnede fire hovedindlæg med udeladelser af punkter, der ikke længere har væsentlig betydning. Udeladelserne er markeret ved tre prikker (...). Ved gengivelsen er konstaterede skrivefejl og lignende rettet uden markering. Der er alene tale om rettelser af fejl, hvis tilstedeværelse let kunne gennemskues af en læser, og altså ikke realitetsændringer. Endvidere gengives Bente Klarlunds sidste indlæg, der klart, enkelt og kortfattet redegør for sagens kernespørgsmål.

For grafisk at adskille den tekst, der er en gentagelse af de fem nævnte indlæg fra den øvrige tekst i nærværende processkrift er benyttet en mindre linjeafstand.

4.1 Advokat Lego Andersens første indlæg

Indlægget (bilag 24) er afgivet den 15. august 2013 og er således rettet mod den første udkast til afgørelse, der siden er væsentlig ændret. Ved udarbejdelsen af indlæg, havde undertegnede endnu ikke konstateret det meget vigtige forhold, at det uredelighedsbegreb, som udvalget anvendte, ikke var det, der var gældende, da størstedelen af de i sagen omhandlede 12 artikler blev udarbejdet.

Fra dette indlæg citeres:

1. Indledning

Udvalget har til bl.a. min klient Bente Klarlund Pedersen sendt tre udkast af 25. juni 2013 til afgørelse af de klager, professor James Timmons og professor Henrik Galbo har indgivet mod min klient, og af den klage, min klient har indgivet mod dr. med. Milena Penkowa. De tre sager benævnes i det følgende Timmons-sagen, Galbo-sagen og Penkowa-sagen. Udkastene benævnes på tilsvarende vis. Udkastene forudsætter, at en endelig afgørelse i Galbo-sagen først træffes efter afgørelserne i de to andre sager, idet disse afgørelser omtales som "tidligere afgørelser" i Galbo-udkastet.

Min klient har bedt mig indtræde i sagen som hendes advokat og bisidder, jf. UVVU's forretningsorden § 11. Vi anmoder om foretræde for Udvalget forinden afgørelse træffes, jf. forretningsordenens § 13, stk. 4.

Min klient har i sine tidligere indlæg i Timmons- og Galbo-sagen måttet forsvare sig mod alle de anklager, der faktisk var rejst mod hende. Det gælder i ekstrem grad for Timmons-sagen og i meget høj grad for Galbo-sagen, at de fleste af de fremførte klagepunkter ikke har ført frem til, at UVVU i udkastene finder grundlag for at konkludere, at min klient forsætligt eller groft uagtsomt har udvist videnskabelig uredelighed. Alle disse klagepunkter har min klient valgt at lade ligge for nærværende, selvom Udvalgets begrundelser for at afvise dem kunne kalde på bemærkninger, og selvom klagepunkterne måske vil blive fastholdt af de pågældende klagere. Tilbage står således dels Penkowa-sagen, dels de dele af Timmons- og Galbo-sagen, hvor UVVU ifølge udkastene på det da foreliggende grundlag var sindet at statuere videnskabelig uredelighed.

Min klients kommentarer består af nærværende indlæg med bilag 1 og min klients vedlagte Afsluttende Bemærkninger med bilag. De Afsluttende Bemærkninger gennemgår udførligt de faktiske forhold og bør lægges til grund som sagernes faktum. Nærværende indlæg med bilag og de Afsluttende Bemærkninger med bilag fremsendes også elektronisk.

Min klient har fundet det naturligt, at der afgives et samlet indlæg for alle tre sager.

Udvalgets sekretariat har henstillet, at udkastene behandles fortroligt, men de er underlagt aktindsigt og er sendt til andre parter. De er uden min klients medvirken kendt i vide kredse i ind- og udland. Sagerne er genstand for diskussion i faglige og almene medier og blogs

samt for drøftelse i faglige kredse. På den baggrund har min klient fundet det rigtigst at orientere omverden om sine synspunkter bl.a. ved at gøre nærværende indlæg tilgængeligt. Man må vel også sige, at de endelige afgørelser fremkommer som resultat af en rets-, sundheds- og almenvidenskabelig proces, der nu foregår i det offentlige rum, og som skal kunne tåle transparens, jf. herved også nedenstående citater fra arbejdsgruppen under Forskningsministeriets rapport fra 2003.

2. Bente Klarlund Pedersens påstande under sagerne

2.1. Penkowa-sagen

Min klient nedlægger i Penkowa-sagen påstand om, at det slås fast, at Penkowa har udvist forsætlig videnskabelig uredelighed i 10 tilfælde i artiklerne benævnt A, B, C og D i Penkowa-sagen og 1, 4, 3 og 5 i Galbo-sagen. Penkowa har således ikke kun handlet, hvad der er sammenfattet som "i det mindste groft uagtsomt" (Penkowa-udkastet s. 25, 5. afsnit) i tre tilfælde.

UVVU bør således modsat det, der anføres i Penkowa-udkastet s. 24, 3. sidste afsnit, lægge til grund, at det med tilstrækkelig sikkerhed kan fastslås, at det var Penkowa, der foretog de handlinger, der resulterede i, at en række artikler indeholdt billedmateriale, der ikke viste, hvad det angav. Denne konstatering bør endvidere udvides, så den omfatter flere forhold end de tre, der er fremdraget i Penkowa-udkastet. Jeg henviser nærmere til afsnit 4.

2.2. Timmons-sagen

I Timmons-sagerne nedlægger min klient påstand om, at hun renses for beskyldningerne om videnskabelig uredelighed. I Timmons-sagen lægger udkastet op til, at der findes – og alene findes – at foreligge videnskabelig uredelighed fra min klients side i relation til punktet anvendelse af ikke-konventionelle og ikke-valide statistiske metoder i relation til artiklen i Diabetologia, jf. Timmons-udkastet s. 25 ff. I udkastet omfortolkes den faktiske klage imidlertid til at angå spørgsmålet om fejl i metodeafsnittet i den pågældende artikel. Dette er rettelig ikke en del af Timmons-sagen. Derimod er det en del af Galbo-sagen. I Galbo-udkastet foretages et omfattende citat af udkastet i Timmons-sagen, jf. Galbo-udkastet s. 59 ff.

Spørgsmålet om fejl i metodeafsnittet i artiklen i Diabetologia bør rettelig behandles alene som led i Galbo-sagen, da det ikke kan anses som en del af Timmons' klage. Dette fører til, at min klient i det hele bør renses for videnskabelig uredelighed i Timmons-sagen, uanset det endelige udfald af Galbo-sagen.

Dette kan umiddelbart forekomme at være en underordnet teknisk detalje, men er det ikke. Som det er almindeligt kendt, er min klient og andre medarbejdere ved CIM udsat for en personlig forfølgelse fra Timmons side af et omfang og en karakter, der udfordrer forestillingsevnen. Blot som eksempel kan citeres de SMS'er Timmons i perioden fra den 13. til den 23. juli 2013 har sendt til min klient:

13.7.2013 kl. 15.10

#benteklarlund#novonordisk#dodgydanes? Enjoy.

@US_FDA check out #benteklarlund. novonordisk continues to employ resarchers with fraudulent medical work.#dodgydanes?

Morally bankrupt? Soon to lose everything you tried to take from me

samme sag kl. 15.42

My Fav of the week! @metapredict: DanishScience Divas Defrocked in Scientific Probe!

samme dag kl. 22.21

Sleep well! You'll get used to the depression, poverty and unemployment...Perhaps. Its what you did to me and I survived...just. Jamie Timmons

14.7.2013 kl. 18.18

1 month to go to judgement day. You'll get used to the depression, poverty and unemployment...Perhaps. It's what you did to me and I survived....but you have the shame to handle too...;

15.7.2023 kl. 11.47

Nobel Prize!? Utterly delusional as well as corrupt. Fancy screaming at me like a child again? CIM congress 2007? Look-out for worldwide mail shot this week. 9,000 scientists reading your guilty verdict. Later I'm coming after you with lawyers for every penny you have.

23.7.2013 kl. 21.22

You'll get used to the depression, poverty and unemployment....Perhaps.

More complaints going to the UVVU soon!

Doing a Keller or Klarlund-pedersen will become a euphemism in medicine for "making stories up"!

Der ligger for min klient et væsentlig pointe i, at Timmons klage i sin helhed må afvises som ubegrundet. Min klient minder i denne forbindelse om, at efter Udvalgets faste praksis kan Udvalget ikke tage sager op af egen drift. Af denne praksis følger, at der under en klagesag ikke kan medtages punkter, der ikke er omfattet af klagen.

Min klients materielle kommentarer til spørgsmålet om fejl i metodeafsnittet i artiklen i Diabetologia fremføres derfor alene i forbindelse med gennemgangen af klagepunkterne i Galbo-sagen, hvor artiklen er benævnt artikel 12.

2.3 Galbo-sagen

I Galbo-sagen påstår min klient sig rensat for den rejste mistanke om videnskabelig uredelighed.

Ifølge Galbo-udkastet findes min klient at have gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed i følgende relationer:

1. Manglende opdagelse af manipuleret billedmateriale i artikel 1, 3 og 4.

Det omhandlede billedmateriale og de tilhørende billedtekster i disse artikler og artikel 5 er tilvejebragt af Milena Penkowa. De i disse fire artikler forekommende manipulationer, der alle indebærer, at billeder ikke kan forestille, det de angives at forestille, benævnes i det følgende undertiden kort Billedmanipulationerne. Min klient bestrider at have begået et groft uagtsomt alvorlig brud på god videnskabelig praksis ved ikke at opdage Billedmanipulationerne før udgivelsen.

2. Såkaldt "genbrug" af biopsimateriale uden krydsreference til andre artikler (omfatter artikel 1, 4, 6, 7, 8 og 12).

Der er også tale om "genbrug" i artikel 5 og 10, men dette forhold er ikke fundet uredeligt i Galbo-udkastet.

Min klient mener ikke, at den såkaldte genbrug uden krydsreference overhovedet er i strid med god videnskabelig skik, endsige repræsenterer et groft uagtsomt alvorligt brud herpå.

3. Upræcise eller modstridende oplysninger i artikel 3, 4, 9 og 12.

Bente Klarlund Pedersen er enig i, at der er upræcise oplysninger i artikel 3 og 12, og at der er modstridende oplysninger i artikel 9 om IL-18 plasmakoncentrationen. Det bestrides, at der kan siges at foreligge fejl i artikel 4, og at der i artikel 9 er en fejlagtig angivelse af interassay-variationen. De i udkastet fremdragne forhold vedrørende disse artikler benævnes i det følgende kort De Hævdede Fejl, hvilket udtryk således omfatter både de erkendte fejl og de forhold, der bestrides at rumme en fejl.

Min klient er ikke ophavsmand til nogen af De Hævdede Fejl. Det bestrides, at hun groft uagtsomt har foretaget et alvorligt brud på god videnskabelig praksis ved ikke at opdage og korrigere De Hævdede Fejl (for så vidt der virkelig er tale om fejl) inden de pågældende artikler blev udgivet.

3. Udvalgets sammensætning

...

Jeg anmoder om, at spørgsmålet om Udvalgets sammensætning behandles og afgøres forloids, og anmoder om bekræftelse på, at dette vil ske.

Allerede som følge af, at udkastene som nævnt er offentlig kendt og drøftes i medierne og faglige kredse, har min klient fundet det rigtigst at kommentere de foreliggende udkast i nærværende indlæg og i min klients Afsluttende Bemærkninger uanset de anførte alvorlige retlige mangler ved udkastene.

4. Nærmere om Penkowa-sagen

Det skal indledningsvis understreges, at det afgørende kritikpunkt mod Penkows billedmateriale ikke er, at det rummer genbrug, men at billederne ikke viser, hvad de angiver, og eventuelt tillige er manipulerede. Det kan efter omstændighederne være relevant at bruge samme billede som illustration til flere artikler, hvis det, billedet viser, er relevant for begge artiklers emne. Det afgørende kritisable ved Penkows billeder er således ikke genbrugen i sig selv.

Det fælles træk ved de klagepunkter, der indgår i Penkowa-sagen, er, at to billeder, der hævdes at vise biopsimateriale udtaget på forskellige tidspunkter, enten er (i) samme optagelse, (ii) optagelser af samme biopsisnit eller (iii) optagelser af nabosnit eller nærliggende snit af samme biopsi. I alle tilfælde er der tale om, at et billede på grund af biopsiidentiteten, hvis det forestiller det, der hævdes ved den ene brug, ikke kan forestille det, der hævdes ved den anden brug. En sådan konstatering tillader den sikre deduktion, at mindst et af billederne ikke viser, hvad det (ifølge teksten) giver sig ud for.

Min klient har til UVVU ad tre omgange inden for fire dage fremdraget en række mistænkelige sammenfald mellem billeder. Dette kan specificeres som i alt 11 tilfælde af billedpar, hvor to billeder, der ifølge figurteksterne hidrører fra forskellige biopsier, må befrygtes at hidrøre fra samme biopsi, evt. endda samme snit. Ved denne opgørelse er en trio af billeder, der må antages at stamme fra samme biopsi, optalt som tre billedpar. Der er to sådanne billedtrioer, jf. nedenfor. Tre billeder A, B og C kan opgøres som tre par (A-B, A-C og B-C), og det er simpel logik, at hvis f.eks. A og B hidrører fra samme biopsi, og A og C hidrører fra samme biopsi, må også B og C gøre det, nemlig den, som A hidrører fra.

Den mistænkte biopsiidentitet i billedmaterialet kan således beskrives enten som 11 billedpar eller som 2 billedtrioer (omfattende 6 billedpar) og 5 billedpar.

De tre indberetninger om sammenfald er (a) min klients mail til UVVU af 2.4.2011, (b) min klients mail til UVVU af 3.4.2011 og (c) min klients videresendelse til UVVU den 5.4.2011 af mail af samme dato fra Kirstine Færch.

Billederne er indeholdt i fire artikler, der i Penkowa-udkastet er benævnt A til D således:

Artikel A: FASEB Journal, Epub September 4, 2003, *M. Penkowa et al, Immunohistochemical detection of interleukin-6 in human skeletal muscles following exercise.*

Artikel B: Experimental Physiology, Epub January 7, 2005: *M. Penkowa et al, Exercise-induced metallothionein expression in human skeletal muscle fibres.*

Artikel C: J. Physiol, Epub December 23, 2004: *T. Akerstrom et al, Exercise induces interleukin-8 expression in human skeletal muscle.*

Artikel D: FASEB Journal, Epub April 18, 2005: *P. Keller et al, Interleukin-6 receptor expression in contrasting human skeletal muscle: regulating role of IL-6.*

NIELSEN NØRAGER

De 11 indrapporterede billedpar er specificeret i nedenstående skema. Skemaet skal læses således:

I første kolonne tillægges billedparrene numre fra 1 til 11. Der er tilføjet noter, der identificerer de to billedtrioer.

I anden og tredje kolonne angives de to billeder, der antages at hidrøre fra samme optagelse, samme snit eller i hvert fald samme biopsi. De angives som bogstav-tal-bogstav. Det første bogstav (A til D) er det, artiklen er tillagt i Penkowa-sagen, jf. ovenfor. Tallet angiver den relevante figur i artiklen. Det andet bogstav angiver det relevante panel i figuren. Således betyder A-1-H: artikel A, figur 1, panel H.

I fjerde kolonne angives, om billedparret indgår i indberetningerne til UVVU af den 2. 3, eller 5. april 2011.

I femte kolonne anføres for tydelighedens skyld, om billedparret er fra samme eller forskellige artikler.

I sjette kolonne angives UVVU's stillingtagen til billedparret i Penkowa-udkastet. I syvende kolonne angives UVVU's stillingtagen til billedparret i Galbo-udkastet. Et spørgsmålstegn angiver, at UVVU ikke synes at have forholdt sig til det pågældende billedpar i pågældende udkast.

I Galbo-udkastet er artiklerne A til D nummereret henholdsvis 1, 4, 3 og 5.

Billedparrene er følgende:

Nr.	Billede 1	Billede 2	Indbragt for UVVU	Samme eller forskellige artikler?	Penkowa-udkastet	Galbo-udkastet
1*	A-1-H	B-3-D	2.april	Forskellige	MP uredeligt	BKP ikke uredeligt
2*	A-1-H	B-3-F	2. april	Forskellige	MP uredeligt	BKP ikke uredeligt
3*	B-3-D	B-3-F	2. april	Samme	?	BKP uredeligt
4	B-3-E	B-3-G	2. april	Samme	?	?
5**	C-2-A	C-2-G	3. april	Samme	?	BKP uredeligt
6**	C-2-A	D-3-D	3. april	Forskellige	?	BKP ikke uredeligt
7**	C-2-G	D-3-D	3. april	Forskellige	MP uredeligt	BKP ikke uredeligt
8	A-1-A	A-1-B	5. april	Samme	?	?

9	A-1-D	A-1-E	5. april	Samme	?	BKP uredeligt
10	A-1-F	A-1-G	5. april	Samme	?	BKP uredeligt
11	B-3-B	B-3-C	5. april	Samme	?	?

* Billederne i disse tre par udgør samlet en trio bestående af billederne A-1-H, B-3-D og B-3-F.

** Billederne i disse tre par udgør samlet en trio bestående af billederne C-2-A, C-2-9 og D-3-D.

UVVU har således afstået fra i nogen af sagerne at vurdere billedparrene 4, 8 og 11. Disse billedpar bør UVVU vurdere i Penkowa-sagen.

Indklagede mener ud fra sin egen vurdering af billederne, at der ikke er grundlag for at antage, at billederne i billedpar 4 hidrører fra samme biopsi. Dette billedpar er indberettet til UVVU efter et tip fra en anden forsker, men min klient kan ikke se, at dette billedpar må hidrøre fra samme biopsi. Dette er baggrunden for, at min klients påstand i Penkowa-sagen er, at det slås fast, at Penkowa har udvist uredelighed i relation til 10 billedpar.

I øvrigt må UVVU's vurdering i udkastene karakteriseres som lemfældig. I grove træk har man dømt Bente Klarlund Pedersen for uredelighed i de tilfælde, hvor billedparrene findes i samme artikel, og Penkowa, hvor de optræder i forskellige artikler. I de tilfælde, hvor billedparrene optræder i samme artikel, har Udvalget i samtlige tilfælde undladt at forholde sig til, om Penkowa, der har stået for billederne, har begået uredelighed. I den forbindelse mindes om, at Penkowa stod for billedmaterialet, var førsteforfatter (og senior author, jf. senere) til artikel A og B og at min klient ikke var senior i forhold til Penkowa, der, som det fremgår af alle artiklernes oplysninger om forfatterne, var knyttet til et andet institut.

Udvalgets vurdering af trioen 1, 2 og 3 indebærer, at Penkowa har handlet uredeligt i relation til billedpar 1 og 2. Hvorfor hendes forhold ikke bedømmes i relation til billedpar 3 må forekomme usystematisk, ulogisk og uforståeligt.

Udvalgets holdning til billedtrioen omfattende billederne i parrene 5, 6 og 7 indebærer, at Udvalget må mene, at billederne heri (C-2-A, C-2-9 og D-3-D) hidrører fra samme biopsi, da man statuerer uredelighed for det ene billedpar over for Penkowa og for et andet billedpar over for min klient. Logikkens love medfører, at så må også det tredje billedpar (nr. 6) hidrøre fra samme biopsi. Dette billedpar vedrører billeder i forskellige artikler, men Udvalget tager ikke stilling til billedparret i Penkowa-sagen. Også denne undladelse forekommer uforståelig.

Samlet set fremstår udkastenes overordnede tilgang til vurderingerne som behæftet med beklagelige mangler i relation til stringens, konsistens og systematik, og Udvalget forsømmer at forholde sig til de fleste af billedparrene i Penkowa-sagen.

Ved den endelige afgørelse i Penkowa-sagen bør UVVU lægge vægt på, at det ved de tilvebragte oplysninger, jf. herved min klients Afsluttende Bemærkninger med henvisning til tidligere fremsendt dokumentation, er klarlagt, at Penkowa som den eneste af forfatterne har stået for IHC farvningen og fotooptagelserne og har udarbejdet billedteksterne til artiklerne med Billedmanipulationer. Muligheden for, at andre end Penkowa kan have forårsaget, at billeder er misrepræsenteret i teksten og i visse tilfælde endda manipuleret, må anses for ikke-eksisterende. Udvalgets bemærkninger i Penkowa-udkastet s. 23 øverst om, at flere af medforfatterne skulle have oplyst, at det ikke kun var indklagede, som behandlede billedmaterialet forekommer efter de for Udvalget foreliggende oplysninger (hvor jeg minder om, at oplysninger om ATPase-farvning er irrelevant) klart fejlagtig. Dette vidner om en beklagelig mangel på grundighed i gennemgangen af de for Udvalget forelagte oplysninger.

5. Systematik for gennemgangen af udkastet i Galbo-sagen

Dette udkast gennemgås i det følgende samlet på grundlag af en almindelig del, afsnit 6 og en speciel del, afsnit 7.

I den almindelige del behandles retsgrundlaget for afgørelserne og de overordnede spørgsmål, der går igen i udkastenes kommentarer til de enkelte påklagede artikler. Den almindelige del behandler følgende emnekredse: retsgrundlaget (6.1), begrebet grov uagtsomhed (6.2), spørgsmålet om uredelighedsvurderingen, hvor et videnskabeligt produkt er frembragt af flere (6.3), betydningen af status som sidsteforfatter, herunder sammenhængen mellem sådan status og grov uagtsomhed (6.4), afgrænsningen mellem fejl og uredelighed i tidsskriftpraksis (6.5), og uoplyst genbrug af biopsimateriale til nye forskningsprojekter (6.6).

Den specielle del angår hver enkelt af de relevante artikler (med udgangspunkt i den nummerering af artiklerne, der fremgår af Galbo-udkastet).

6. Almindelig del

6.1. Retsgrundlaget

Helt overordnet er behandlingen af nærværende sag en *metavidenskabelig* opgave: udøvelse af videnskab om videnskab, nærmere udøvelse af retsvidenskab (og almenvidenskab) om sundhedsvidenskab.

Det formelle retsgrundlag fremgår af bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 (herefter: bekendtgørelsen), der med hjemmel i forskningsrådgivningsloven nedsætter tre udvalg "til styrkelse af dansk forsknings troværdighed" (§ 1).

Udvalgets nærmere kompetence begrænses bl.a. ved bekendtgørelsens § 3, der fastslår, at Udvalget (i bekendtgørelsen overalt betegnet som "udvalgene", men for enkeltheds skyld heri omtalt som Udvalget) ikke kan behandle sager om "videnskabelige teoriers holdbarhed" eller sager vedrørende "forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt". Der skal således sondres mellem forskning, der i relation til tilrettelæggelse, gennemførelse eller udformning af det videnskabelige produkt er udtryk for lav kvalitet – herunder fordi, det er behæftet med fejl eller mangler – og uredelighedstilfælde.

Sager for Udvalget afsluttes ifølge bekendtgørelsens § 13 med en udtalelse, der bl.a. skal indeholde en konklusion.

Såfremt Udvalget "konstaterer" (et bemærkelsesværdigt ordvalg – det står ikke f.eks. "finder", "skønner" eller "vurderer"), at der foreligger videnskabelig uredelighed, skal Udvalget efter § 15 udtrykke kritik heraf.

Ifølge § 15, stk. 1, nr. 6, skal Udvalget "efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed" udtale sig om "graden af videnskabelig uredelighed", men denne særregel skal ses i lyset af § 15, stk. 2, hvorefter Udvalget i "sager efter stk. 1", dvs. *alle* sager, hvor Udvalget konstaterer videnskabelig uredelighed, skal udtale sig om (i) "graden af den konstaterede videnskabelige uredelighed" og om (ii) "dennes betydning for det videnskabelige budskab i det pågældende videnskabelige produkt".

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsens § 15, stk. 3, at en sag efter stk. 1, kan henlægges, hvis Udvalget finder, at den konstaterede videnskabelige uredelighed "kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet". Det er således efter stk. 3 et led i den i stk. 2. nævnte vurdering af betydningen for budskabet, om denne er ringe, og om dette bør føre til henlæggelse.

Efter min opfattelse opfylder udkastene ikke kravene i § 15, stk. 2 og stk. 3. Det er vedrørende graden ikke nok at operere binært med graderne forsæt og grov uagtsomhed. Der må anvendes en mere præcis og gradueret beskrivelse. Spørgsmålet om den i Galbo-udkastet antagne uredeligheds betydning for det videnskabelige budskab er helt forbigået. Hvis Udvalget havde været opmærksom på dette krav til udtalelsen (og jeg går ud fra, at udkastene tilsigter i form og indhold at opfylde kravene til en endelig afgørelse) ville det have erkendt, at De Hævdede Fejl er uden betydning for det videnskabelige budskab og Udvalget havde haft anledning til dybere overvejelser om betydningen for det videnskabelige budskab af den såkaldte "genbrug" af biopsimateriale.

Spørgsmålene om graden af uredeligheden og betydningen for det videnskabelige budskab bortfalder naturligvis, såfremt Udvalget som resultat af sin fortsatte behandling af sagen på det nu foreliggende grundlag finder, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at statuere videnskabelig uredelighed.

Selve begrebet "videnskabelig uredelighed" er udførligt defineret i bekendtgørelsens § 2.

Det omfatter (i) forfalskning, (ii) fabrikering og (iii) plagiering og (iv) "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis". For alle fire kategorier gælder herudover, at de(t) alvorlige brud skal være begået "forsætligt eller groft uagtsomt", og at det forsætlige eller groft uagtsomme forhold skal være udvist "ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater".

Af § 1, stk. 3, fremgår, at der skal være en indklaget person (modsat blot et videnskabeligt produkt, der er behæftet med følgerne af uredelighed). Af sammenhængen med § 2 og § 15 kan udledes, at en konstatering af videnskabelig uredelighed, altid vil være en konstatering

af, at en indklaget person har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed som defineret i bekendtgørelsens § 2.

Begrebet videnskabelig uredelighed udvikles på grundlag af begrebet "god videnskabelig praksis". Ordet "praksis" er synonymt med ordet "skik", og der er i dansk ret talrige regler, der kræver iagttagelse af god skik for en profession eller branche. Blot som eksempler kan (i alfabetisk orden) nævnes advokater, dyrlæger, ejendomsmæglere, landinspektører, læger og taxavognmænd. Der er regler om god pengeinstitutsik og god markedsføringskik.

Sådanne begreber er udtryk for en *retlig standard*, der dynamisk udvikler sig over tid som resultat af udviklingen i branchens/professionens egen selvforståelse og interaktionen med det omgivende samfund. Udviklingen kan føre til, at krav strammes eller lempes, at nye krav opstår og gamle krav modificeres eller falder væk.

Når der skal foretages en retlig bedømmelse af, om en given handling (eller undladelse) var i overensstemmelse med god professionsskik, er det centralt, at bedømmelsen foretages efter det indhold af kravene til god skik, der var gældende, da den pågældende handling fandt sted. Dette princip er et særligt udslag af det almindelige retsideal, at en person ikke må pålægges sanktioner for et forhold, der var retmæssigt, da det fandt sted, men som senere er blevet sanktionsbelagt.

Opstillingen af sanktionerede krav til god skik må ske som resultatet af en kvalificeret retlig proces med to led. Dels skal normens faktiske eksistens som anerkendt norm i det relevante faglige miljø konstateres, dels skal det vurderes, om den faktiske opfattelse af normen bør knæsesættes som retlig anerkendelsesværdig. Altså en faktisk og en retlig anerkendelse.

Det tilkommer ikke UVVU, så lidt som andre nævn, der påser iagttagelse af god skik, selv at opstille krav til det professionelle miljø, der ikke kan konstateres at være anerkendt i dette. Normerne skal gøre sig gældende i fagkredse og derudover være anerkendelsesværdige. Begrebet "god videnskabelig praksis" *defineres* således ikke, men *anvendes* af UVVU på empirisk grundlag. Dette hindrer naturligvis ikke, at UVVU, som det er sket i vejledningerne, søger at *formulere* indebyrden af god videnskabelig praksis. Dette er imidlertid ikke en normativ, men en deskriptiv proces.

For sundhedsvidenskabelig forskning er det i langt højere grad end for samfundsvidenskabelig forskning karakteristisk, at dansk forskning udfoldes i et internationalt fagligt miljø og forskningsresultaterne præsenteres internationalt. Begrebet god videnskabelig praksis må derfor på dette område søge forankring i international praksis.

De fleste god-skik-normer forbyder og sanktionerer handlinger "i strid med" god skik. På UVVU's område bruges et lidt stærkere udtryk "brud på" god skik, og dette forstærkes markant af, at et sådant "brud" endda skal være et "alvorligt" brud. Dette stemmer med, at de udtrykkeligt opregnede alvorlige brud forfalskning, fabrikering og plagiering, alle begrebmæssigt er *forsætlige* forhold og forhold, der ganske åbenbart er aldeles *forkastelige*, hvilket fremstår åbenbart, selv for lægmand. De er endvidere karakteristiske ved, at den, der handler uredeligt, henvender sig til fagfæller og over for dem holder skjult, at det præsenterede forskningsresultat er forfalsket, fabrikeret eller plagieret. Det forkastelige brud er tillige *fordægtigt*.

Efter min opfattelse afgiver den indledende opregning af de tre kerneeksempler på brud en indikation af, hvilken grad af alvorlighed, der skal kendetegne andre brud på god videnskabelig praksis, før der bliver tale om videnskabelig uredelighed. Den infami, der efter almindelig sprogbrug knytter sig til udtrykket "uredelighed", taler ligeledes for, at der bør stilles strenge krav for at statuere, at et forhold kan sættes i klasse med forfalskning, fabrikering og plagiering, herunder at forholdet har et præg af forkastelighed og fordækthed. Dette gælder såvel ved vurderingen af, hvad der kan anses bevist (faktum) men også i relation til fastlæggelse af, hvilke krav, der kan stilles på grundlag af begrebet god videnskabelig praksis (jus).

Til det anførte skal tilføjes, at det er forudsat i bekendtgørelsens § 15, stk. 2 og 3, at uredelighed ikke nødvendigvis har stor betydning for det videnskabelige budskab. Dette er da også klart. På den ene side kan en fejl, måske endda begået af medhjælpere ved mærkning eller opbevaring af prøver eller ved indtastning af data, eller uopdagede svigt af udstyr, fuldstændig nedbryde forskningsresultatets validitet. På den anden side kan der begås forsætlig uredelighed, uden at forskningsresultatet overhovedet påvirkes heraf, f.eks. hvor en person medkrediteres som forfatter uden at have medvirket til forskningsprojektet. Den forudsatte uafhængighed mellem spørgsmålet om fejl contra uredelighed på den ene side og graden af skadelig resultateffekt på den anden side understreger igen, at kernen i uredelighedsbegrebet er udvisning af en forskningsmæssig adfærd, der med rette anses for forkastelig i forskningsmiljøet og har et fordægtigt præg.

I slutningen af bekendtgørelsens § 2 gives en nummeret opregning af 7 forhold, der "bl.a." er omfattet af videnskabelig uredelighed. Opregningen omfatter:

- 1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- 2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
- 3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
- 4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
- 5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
- 6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
- 7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.

Således som § 2 er opbygget, må disse eksempler forstås således, at de er illustrative og ikke ændrer ved grundbestemmelsen om, at videnskabelig uredelighed skal indebære et forsætligt eller groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Det er eksempelvis klart, at menneskelige fejl, der skyldes simpel uagtsomhed, eller fejl i udstyr kan føre til fejl i konstruktion af data men ikke er udtryk for uredelighed.

Hvad særlig angår de fire første eksempler, som alle indledes med "uoplyst", er det indlysende, at der kan være mange grader af mangel på oplysning, og at fraværet af en oplys-

ning, som en læser af en videnskabelig artikel kunne have ønsket sig om f.eks. konstruktion af data, ikke uden videre kan karakteriseres som "uoplyst konstruktion af data". Et glimrende eksempel herpå er Galbos kritik af manglende oplysninger om den vanddybde, mus svømmede på med henblik på, at forskerne kunne udtage prøver af mus, der havde været fysisk aktive. Der er et meget stor skridt fra at konstatere, at angivelser om konstruktion af data er upræcise, sparsomme eller fejlbehæftede til at antage, at der foreligger et groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis i form af "uoplyst konstruktion af data".

Man kan derfor ikke blot hage sig fast i opregningen i nr. 1 til nr. 7 i § 2, og slutte fra f.eks. "uoplyst konstruktion af data" til videnskabelig uredelighed, men må foretage en nærmere vurdering af, om der er tale om et forsætligt eller uagtsomt forhold, om en eventuel uagtsomhed er grov, og om forholdet indebærer et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Det er i den forbindelse klart, at en uagtsomhed ikke i sig selv bliver grov, fordi den vedrører f.eks. konstruktion af data. Endvidere er mangler i relation til oplysninger om f.eks. konstruktion af data ikke uden videre udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

UVVU har i maj 1998 offentliggjort "Vejledninger i god videnskabelig praksis". En ny version med samme hovedtitel og tilføjelsen "med særlig fokus på sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab" fremkom i 2009. Vejledningerne kan ses netop som vejledninger, der kan lette studiet af begrebet god videnskabelig praksis, og de kan samtidig bidrage til den faglige diskurs og påvirke forskningsmiljøets opfattelse af god praksis. Samtidig kan de ses som en beskrivelse af UVVUs opfattelse af indholdet af god praksis på de pågældende udgivelsestidspunkter.

I den juridiske verden gøres retlige standarder af teorien til genstand for såkaldt *rationalisering* af den retlige standard ved nedbrydning af den i mindre dele i form af påpegning af relevante momenter, hvis nærmere indhold og vægt, der søges redegjort for. Retlige standarder er imidlertid kendetegnet ved, at på et eller andet tidspunkt i overvejelserne kan man ikke nå længere i bestræbelserne på at opløse vurderingen i forberedende vurderinger og underafgørelser. Til sidst må der træffes et valg, som i sin natur er irreducibelt og dermed rummer et – uønskværdigt men begrebsmæssigt uundgåeligt – subjektivt skøn. Man må til sidst tage et spring og træffe en beslutning og kan ikke blot deducere et entydigt resultat.

I lyset af et uredelighedsfonds vidtrækkende betydning for den pågældende og det anerkendte princip, at uredelighedskonstatation kræver, at der ikke er skygge af tvivl om tilstrækkeligheden af grundlaget herfor, må det antages, at dette endelige valg, når alle oplysninger og momenter er vurderet og afvejet, kun bør føre til statuering af uredelighed, hvor dette resultat fremstår med stor klarhed.

Forskningsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende forskningsetiske regler skrev i sin rapport fra 2003, s. 4:

At blive beskyldt for videnskabelig uredelighed er en alvorlig og belastende anklage – både fagligt og personligt. At blive erklæret videnskabelig uredelig kan være helt ødelæggende for forskerens position og karriere...

....

Det må for den enkelte forsker og for forskersamfundet ideelt stå helt klart, hvad der forstås ved videnskabelig uredelighed, hvilke konkrete forhold, der kan give anledning til, at der rejses en uredelighedssag, og under hvilke betingelser en forsker kan kendes uredelig.

Proceduren ved behandlingen af sagerne må være så gennemsigtig som muligt og omgærdet af højst mulig retssikkerhed for den indklagede forsker. ...

I samme rapport anføres s. 9:

Det må herved erindres, at en "dom" for uredelighed er alvorlig og kan være ødelæggende for den pågældendes karriere, hvorfor uredelighed kun skal statures, hvis der ikke er skygge af tvivl i sagen.

Galbo-udkastet synes ikke at være skrevet med disse bemærkninger på sinde.

Der ligger i forbindelse med vejledningerne en vis pointe i, at 2009-vejledningerne ligger efter alle de i sagen omhandlede artikler, undtagen den artikel i Diabetologia 52, der i Galbo-sagen er benævnt som artikel 12.

Som allerede anført er vejledningerne ikke, og kan ikke være, normgivende. Det følger heraf også, at det ikke er en nødvendig forudsætning for at statuere uredelighed, at et vist forhold er beskrevet som uredeligt i en vejledning udgivet forud for fremkomsten af et givent videnskabeligt produkt, men udviklingen fra vejledning til vejledning kan bidrage til vurderingen af, om et givet forhold allerede på handlingstidspunktet var i strid med god praksis, eller om der først senere et sket en sådan udvikling i praksis, at forholdet senere ville være i strid med god skik. Men hvis en vejledning omhandler et område og ikke indebærer klare angivelser af, hvad der kræves for at iagttage god videnskabelig skik, kan dette naturligvis antyde, at det endnu ikke er muligt at definere kravene på området.

6.2. Grov uagtsomhed

Begrebet grov uagtsomhed er et i og for sig almindeligt og velkendt juridisk begreb. Det bruges adskillige steder i lovgivningen, hvor der ønskes gjort forskel i retsvirkningerne mellem den adfærd, der er groft uagtsom, og den, der vel er uagtsom, men i lavere grad ("simpel uagtsomhed"). Sådanne regler kan ses som undtagelser fra en ulovbestemt hovedregel om, at uagtsom handlen og uagtsom uvidenhed ("burde viden") har samme ugunstige retsvirkninger for den, uagtsomheden tilregnes, uanset graden af den udviste uagtsomhed.

Medens retsvirkningerne af, om der foreligger grov eller simpel uagtsomhed, normalt ligger klart eller i det væsentlige klart gennem positive lovbestemmelser, er det en helt anden sag at definere begrebet grov uagtsomhed dvs. afgrænse det over for simpel uagtsomhed. Forsøgene herpå i den juridiske litteratur fremstår som mere eller mindre intetsigende og cirkulære. Man kan søge vejledning i retspraksis på konkrete områder, men et studie vil tegne et kalejdoskopisk billede og vil være præget af evasive formulering á la "en sådan grad af

uforsigtighed" eller "indse at dette rummede en så nærliggende fare for", at man må konstatere, at også begrebet grov uagtsomhed er en retlig standard. Man kan nå et stykke vej ved en dissektion i elementer, vurdering af objektive forhold og overvejelse af relevante momenter, men til sidst må der foretages et irreducibelt, subjektivt valg. Der er ingen tvivl om, at afgørelser om grov contra simpel uagtsomhed præges af, om det forekommer rigtigt at lade retsvirkningerne af grov uagtsomhed komme til anvendelse i den konkrete sag (hvad de nævnte evasive formuleringer netop er egnet til). I praksis skeles således til retsvirkningerne af et fund af grov uagtsomhed ved afgørelsen af, om grov uagtsomhed foreligger. Hvis retsvirkningerne konkret forekommer passende, statueres grov uagtsomhed. Juridisk regelanvendelse har alle dage haft et – uvidenskabeligt – aspekt af formålsbundethed, hvor der i tvivlstilfælde skeles til attråværdigheden af de alternative resultater.

I nærværende sag bliver spørgsmålet, om mulige fejl skal behandles på linje med forsættelige, forkastelige og fordækte alvorlige brud på god videnskabelig skik, eller på linje med fejl, der forringer et videnskabeligt produkts kvalitet.

Der kan peges på en række momenter i vurderingen af, om en uagtsomhed er grov, som bør indgå i overvejelserne:

- a. Risikoens størrelse, med undermomenterne risikoen for, at risikoen manifesteres og risikoenes alvor i tilfælde af manifestation.
- b. Risikoens synlighed for den pågældende.
- c. Risikoens påvirkelighed over for afværgende foranstaltninger fra den pågældende.
- d. Graden af vanskelighed/besvær/omkostninger ved at gennemføre afværgende foranstaltninger.
- e. Den pågældendes holdning til risikoen.
- f. Arbejds- og rollefordelingen mellem flere samvirkende parter involveret i risikobilledet.
- g. Sædvanlig ageren i lignende situationer.

Efter min opfattelse må en vurdering af Bente Klarlund Pedersens forhold i relation til de forhold, hvor udkastet lægger op til et fund af grov uagtsomhed, ud fra de anførte kriterier føre til det resultat, at der ikke er grundlag for at statuere grov uagtsomhed.

6.3. Flere frembringere

Hvor et videnskabeligt produkt hidrører fra, eller fremstår som hidrørende fra, flere forskere, er stillingen den, at betingelserne for konstatering af videnskabelig uredelighed skal vurderes særskilt i relation til den enkelte indklagede. Der er ingen hjemmel til at fravige dette princip og pålægge nogen form for kollektivt eller ledelsesmæssigt ansvar. Dette stemmer med grundlæggende principper i dansk ret. Skal nogen blive ansvarligt på andet grundlag end sine egne forhold kræves særlig hjemmel herfor, som f.eks. Danske Lovs 3-19-2 om husbondansvar. Blot som eksempel kan nævnes, at ansvaret for medlemmerne af

et selskabs bestyrelse, der naturligvis efter almindelig sprogbrug kan siges at have et fælles ansvar for selskabets drift, juridisk set vurderes medlem for medlem.

For de artikler, der i Galbo-sagen er benævnt 1, 3, 4 og 5 gælder, at de er behæftet med alvorlige mangler, der er fremkommet ved Penkows fabrikering af data, og som må antages at repræsentere forsætlig videnskabelig uredelighed, jf. oplysningerne i Penkova-sagen.

For hver enkelt medforfatter af de pågældende artikler kan imidlertid kun statueres videnskabelig uredelighed, hvis der over for den enkelte er grundlag for at konstatere, at pågældende har udvist videnskabelig uredelighed.

I den forbindelse skal det holdes for øje, at det ikke nødvendigvis er ganske samme forhold, der skal vurderes. Det er indlysende, at det indebærer videnskabelig uredelighed forsætligt at fremlægge fiktive data, f.eks. billeder af vævsprøver, der angives som forskellige, men i virkeligheden er identiske. Alle, der forsætligt måtte have medvirket til en sådan fremlæggelse, har deltaget i samme videnskabelige uredelighed.

Men i relation til min klient, er det et helt andet spørgsmål, der rejser sig. Hun har hverken forsætligt eller uagtsomt medvirket til fremkomsten af de fiktive data. Spørgsmålet er i stedet, om der i kraft af god videnskabelig skik har påhvilet hende så strenge kontrolpligter over for en medforfatters bidrag, at disse må anses tilsidesat groft uagtsomt og på en måde, der indebærer et alvorligt brud på god videnskabelig skik.

Såvel 1998-vejledningerne som 2009-vejledningerne omhandler udførligt, hvorledes det er anbefalelsesværdigt, at opgaverne i et fælles forskningsprojekt fordeles ved projektets påbegyndelse. Der er intet anført om, at visse opgaver obligatorisk skal henføres til visse deltagere med visse karakteristika.

I 1998-vejledningen s. 30 anføres:

En forfatter skal kunne redegøre i enkeltheder for sit eget bidrag og skal have deltaget så meget i arbejdets helhed, at vedkommende kan redegøre oversigtsmæssigt for hele manuskriptets indhold og diskutere principielle aspekter af de øvrige bidrag.

Alle forfattere af en artikel har inden for det muliges og rimeliges grænser medansvar for, at den er baseret på redelig forskning.

Til dette citat må lige indskydes, at alle de i sagerne omhandlede artikler utvivlsomt er baseret på redelig forskning. Problemet er, at visse af dem også indeholder uredelig forskning og visse er behæftet med fejl, der først er opdaget længe efter offentliggørelsen.

I 2009 vejledningen (der som nævnt ligger efter artiklerne 1-11) anføres s. 32:

En forfatter skal i øvrigt kunne redegøre i enkeltheder for sit eget bidrag og skal have deltaget så meget i arbejdets helhed, at vedkommende kan redegøre oversigtsmæssigt for hele manuskriptets indhold og diskutere principielle aspekter af de øvrige bidrag.

Alle forfattere af en artikel har desuden – inden for mulighedernes og rimelighedens grænser – et medansvar for, at den er baseret på redelig forskning, således at svindel undgås. Påvises der uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen, vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar. Især i internationalt samarbejde kan det dog være umuligt at bære medansvar for fx et laboratorieforsøg udført i et andet land, og i et par store internationale uredelighedssager er medforfattere blevet frifundet efter grundig undersøgelse i hvert enkelt tilfælde.

Vejledningens bemærkninger om, at det kan være vanskeligt for de øvrige forfattere at fralægge sig et medansvar er – hvis der ved "medansvar" menes, at medforfatterne også anses uredelige – utvivlsomt forkerte, men skal nok heller ikke forstås sådan.

Rettelig består der ikke noget udgangspunkt, hvorefter alle forfattere rammes af et kollektivt ansvar – en kollektiv uredelighed – som de må prøve at fralægge sig. Nej, den enkelte forfatter anses kun for uredelig, hvis det overfor den pågældende kan fastslås, at vedkommende forsætligt eller groft uagtsom har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

I bekendtgørelsens § 5, stk. 2, er der taget direkte stilling til dette spørgsmål – i øvrigt på samme måde som i de tidligere bekendtgørelser – ved bestemmelsen om, at i klagesager over grupper af personer, kan Udvalget kun bruge sine sanktionsbeføjelser, "hvis sagens opklaring fører til en afklaring af, til hvem adfærden efter § 2 kan henføres". Bestemmelsen må utvivlsomt forstås således, at sanktionsmuligheder, herunder konstatering af videnskabelig uredelighed, kun kan rettes mod den, der har begået forhold omfattet af bekendtgørelsens definition af videnskabelig uredelighed. De benyttede ordvalg understreger også det vigtige forhold, at der kan være tale om at anlægge væsentligt forskellige vurderinger i anledning af samme effekt af et bestemt forhold. F.eks. er Billedmanipulationerne "adfærd efter § 2", der kan og kun kan henføres til Penkowa. De øvrige forfattere, herunder Bente Klarlund Pedersens, manglende afsløring af Billedmanipulationerne før artiklernes offentliggørelse er et herfra væsensforskelligt forhold, og det må selvstændigt vurderes, om dette er "adfærd efter § 2" og til hvem, denne adfærd kan henføres.

Det "medansvar", der nævnes i vejledningerne, er måske ikke tænkt som en angivelse af, at der gælder en omvendt bevisbyrde for medforfattere for, at de kan renses for beskyldning eller mistanke om videnskabelig uredelighed i kraft af deres deltagelse i frembringelsen af et videnskabeligt produkt i relation til hvilket, en anden person X har begået uredelighed, der har ramt det fælles produkt. Måtte dette imidlertid være hensigten, er vejledningen i strid med bekendtgørelsen, og der må ses bort fra den. Vejledningen kan derimod give god mening, hvis det omtalte "medansvar" forstås bredere, som en påmindelse af, at det er belastende at være blandt forfatterne til en artikel, der er behæftet med et uredelighedsforhold, og det er en opgave for alle at gøre en indsats for, at undgå noget sådant. Det rejser så spørgsmålet, hvilke pligter i så henseende, der følger af god videnskabelig praksis, og hvornår der foreligger et alvorligt brud på denne praksis.

Det kan siges helt firkantet: Når spørgsmålet er, overfor hvem, der kan konstateres uredelighed i anledning af et videnskabeligt produkt, der er påvirket af uredelighed fra en eller flere forfattere, er det forfejlet at formulere spørgsmålet derhen, at det skal afgøres, hvem

der har "ansvar" eller "medansvar". Det er forfejlet at se dette ansvar, som noget, man skal "fralægge sig" for ikke at blive fundet uredelig. Spørgsmålet kan kun stilles som et spørgsmål for hver enkelt forfatter om, hvorvidt denne har udvist uredelighed som defineret i § 2.

Internationalt er det heller ikke opfattelsen, at der består et kollektivt ansvar for flere forfattere.

I en leder "Who is accountable" i Nature, 1. november 2007 gives et markant eksempel på de begrænsede muligheder for kontrol af medforfattere: En videnskabsmand, der er ekspert i at datere klippeblokke via radioaktive målinger, kan ikke stå inde for en palæontologs analyse af de indlejrede fossiler.

I samme leder peges på det ønskelige i en udvikling, så ikke kun "the direct perpetrators" gøres ansvarlige, og det nævnes, at der ved udredninger undertiden er konstateret en "degree of oversight", som kan medføre bekymring. I lederen foreslås den løsning, at der skal være "at least one author per collaborating research group who will go on record in a way that collectively vouches for the paper's standards".

Der er ikke siden dette forslags fremsættelse sent i 2007 sket en sådan udvikling i videnskabelig praksis, at sidsteforfattere, der ikke har valgt at "go on record", pådrager sig en "dom" for uredelighed ved ikke at opdage andre forfatters manipulation eller fejl.

I The Scientist fra 29. april 2010 anfører Jeffrey D. Blaustein: "Certainly, the head of the laboratory and collaborators cannot be expected to hover over their trainees or colleagues at all times".

I meget omtalte internationale uredelighedssager som Schön-sagen og Kolev-sagen er uredelige forskeres medforfattere ikke fundet at have udvist uredelighed. Det er blevet vurderet individuelt.

Situationen kan således ikke sidestilles med en gængs erstatningsretlig vurdering, hvor der er en skade og en række mulige skadevoldere, og man meningsfuldt kan spørge, hvem af dem, der er ansvarlige for skaden. Vi skal i uredelighedssager ikke tage udgangspunkt i en "skade" og lede efter ansvarlige. Vi skal forfatter for forfatter vurdere om vedkommende har begået uredelighed.

I denne forbindelse er bemærkningerne i 2009-vejledningen s. 32 illustrative. Følgende anføres i umiddelbar forlængelse af det foran citerede:

I andre sager har modtagere af gaveforfatterskab påberåbt sig uskyld begrundet med, at de ikke havde deltaget i arbejdet.

Der kan ikke være tvivl om, at dette argument – forudsat at det kan lægges til grund – må føre til rense for videnskabelig uredelighed i relation til f.eks. brug af fiktive data. Men argumentets blotte fremførelse giver samtidig grundlag for at fastslå en anden form for uredelighed, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 6. Begge resultater må være oplagte, men illustrerer pointen, at opgaven ikke er at afgøre, hvem der har et "medansvar" for et vist forhold, men at vurdere den enkelte forfatters adfærd holdt op mod bekendtgørelsens § 2.

For Bente Klarlund Pedersens manglende opdagelse af Penkows Billedmanipulationer og dermed præsentation af fiktive data indebærer dette bl.a., at der ikke skal ses på, hvor alvorligt et brud på god videnskabelig praksis det er at præsentere fiktive data. Det er selvfølgelig mega-alvorligt. Der skal ses på, hvor alvorligt det er, at Klarlund Pedersen ikke har afdækket de fiktive data. Det er en ganske anden sag. Man kan ikke slutte baglæns fra Penkows forsætlige og alvorlige brud på god videnskabelig praksis og slutte, at så vil medforfatteres manglende iagttagelser af god videnskabelig praksis i relation til samme videnskabelige produkt også være alvorlige brud. Tilsvarende kan man ikke slutte, at en eventuel uagtsomhed fra en medforfatter så vil være udtryk for grov uagtsomhed. Alvoren af Penkows brud breder sig ikke automatisk ud til medforfatterne, så alvoren i forhold til dem er givet på forhånd.

De Hævdede Fejl vil Udvalget anse som eller sidestille med "uoplyst konstruktion af data", som er nævnt i bekendtgørelsen som eksempel på videnskabelig uredelighed (underforstået: forudsat forsæt eller grov uagtsomhed). Fejlen angår direkte tilvejebringelsen af de oplysninger, der bringes i pågældende artikel. Men den mulige fejl, som Bente Klarlund Pedersen måtte have begået, vedrører en mulig undladelsessynd ved kontrollen med de således tilvejebragte data.

Det er en fejl ved udkastet, at denne sondring mellem aktiv tilvejebringelse af data og manglende opdagelse af manipulationer eller fejl er ganske overset.

6.4 Status som sidsteforfatter

Bente Klarlund Pedersen er anført sidst af forfatterne i 10 af de 12 artikler, der indgår i Galbo-sagen. I artikel 7 (som kun er relevant i relation til "genbrug" af biopsimateriale uden krydsreferencer) er hun anført nogenlunde i midten. I artikel 12 er hun anført næstsist, mens den ansete australske forsker Mark Febbraio er sidsteforfatter.

Dette forhold benytter UVVU i relation dels til en del af Billedmanipulationerne dels til De Hævdede Fejl som afgørende grundlag for, at min klient findes at have handlet videnskabeligt uredeligt.

Idet der i denne almindelige del bortses fra artikel 12, hvor den kendsgerning, at min klient *ikke* er sidsteforfatter, tvinger Udvalget ud i mere avancerede tankebygninger, er grundtrækkene af Udvalgets ræsonnement med mellemstationer følgende:

1. Bente Klarlund Pedersen er den sidst angive forfatter til artikel 1-6 og 8-11.
2. Når hun er sidste forfatter er hun, hvad der betegnes som "ledende seniorforfatter".
3. Den ledende seniorforfatter har et overordnet ansvar.
4. Dette overordnede ansvar medfører også et "særligt ansvar".

5. Den, der har det særlige ansvar, bærer et "skærpet ansvar"
6. Ergo er det groft uagtsomt, at Bente Klarlund Pedersen ikke i tide konstaterede Penkows Billedmanipulationer og De Hævdede Fejl.

Hele ræsonnementsrækken må forkastes som uholdbar. Den er fra en *almenvidenskabelig* betragtning uvidenskabelig, fordi skridtet fra led til led er et rent postulat uden empirisk eller logisk fundament. For en *retsvidenskabelig* betragtning er det tale om begrebsjurisprudens, en betegnelse for det håbløse argumentationsmønster, at man henfører et vist forhold under et opstillet begreb og deraf udleder denne eller hin virkning og således henter det ud af begrebet, man selv har lagt i det.

Det er helt oplagt, hvad Udvalget *burde* have gjort. Udvalget skulle have vurderet, om Bente Klarlund Pedersen i relation til hver enkelt artikel havde udvist videnskabelig uredelighed som defineret i bekendtgørelsens § 2.

Vurderingen bør ikke ske som en rejse gennem en række mellemstationer, men som en vurdering – artikel for artikel – af alle i betragtning kommende forhold først enkeltvis og derefter samlet med det klare udgangspunkt, at der kræves en betydelig klarhed af grundlaget for et fund af (en "konstatering" af) videnskabelig uredelighed.

I det følgende skal hvert led i Udvalgets rejse fra den ene dubiøse mellemstation til den næste gennemgås:

1. Sandt nok. Det kan man jo se i de pågældende artikler.

Om rækkefølgen af forfattere hedder det i 1998-vejledningen s. 31:

Det er en almindelig anvendt praksis, om hvilken der dog ikke hersker international enighed, at den medarbejder, som har ydet den væsentligste indsats, og som har udarbejdet det første manuskriptudkast, anføres som første forfatter, mens den oftest seniore medarbejder, der har haft det overordnede ansvar for projektet, men som også opfylder de ovennævnte kriterier for forfatterskab, står som sidste forfatter. De øvrige forfattere rangeres efter deres skønsmæssige andel i arbejdet. Rækkefølgen ses dog også sommetider ordnet efter andre principper og kan fx være alfabetisk.

De nu anvendte metoder giver imidlertid ikke altid tilstrækkelig oplysning om de enkelte forfatters indsats. Der arbejdes derfor blandt en række indflydelsesrige, internationale tidsskrifter frem mod en ordning, hvor denne indsats supplerende omtales i en bidragsyder-beskrivelse i tilslutning til artiklen....

Det kan lægges til grund, at Bente Klarlund Pedersen er en "senior medarbejder" i betydningen, at hun har mange års erfaring i sundhedsvidenskabelig forskning og vejledning af yngre forskere. Hun har over for en række forfattere også været "senior" i den forstand, at hun besad en form for chef- eller vejle-

derrolle. Hun har ikke haft nogen seniorrolle over for Penkowa, der selv var en erfaren forsker og var knyttet til et andet laboratorium. Det er i artiklerne tydeligt markeret ved noter til forfatterangivelserne, at (bl.a.) Penkowa og Klarlund Pedersen er tilknyttet forskellige institutioner. Tilsvarende har Bente Klarlund Pedersen ikke haft nogen senior position i forhold til forskere ved udenlandske institutioner.

Det er givetvis rigtigt, at den forsker, der står sidst i forfatterangivelsen, normalt er en erfaren forsker.

Internationalt anvendes undertiden begrebet "senior author", se herom navnlig Macrina, *Scientific Integrity*, 3.udg. s. 69 ff, hvoraf bl.a. fremgår, at dette kan være førsteforfatteren. Der er ikke i nævnte værk støtte for, at senior author bliver ansvarlig for manglende opdagelse af videnskabeligt uredelige bidrag, eller at sidsteforfatteren altid er senior author, eventuelt en af flere senior authors.

- Fra 1 til 2. Det står ingen andre steder end i udvalgenes udkast, at Bente Klarlund Pedersen er "ledende seniorforfatter". Hendes andel af det fælles projekt er ikke nærmere beskrevet i en forfattererklæring. Hvor kommer begrebet "ledende seniorforfatter" lige fra? Skal der være sådan en, hvis der er flere forfattere? Hvordan identificerer man pågældende, når vedkommende ikke selv står frem? Hvoraf udledes, at det er den sidst opregnede forfatter og ikke f.eks. førsteforfatteren? Bente Klarlund Pedersen har aldrig beskrevet sig selv som ledende seniorforfatter. Hverken hun eller hendes medforfattere har i deres drøftelser og aftaler om projekternes opgavefordeling aftalt, at Bente Klarlund Pedersen skulle være "ledende seniorforfatter" eller lignende, herunder ganske særligt, at hun skulle have en særlig rolle som vagthund over for de andre i relation til den for alle fjerntliggende risiko for, at nogle af deltagerne ville udvise uredelighed i forhold til det enkelte projekt eller ville begå fejl ved beskrivelse af medvirkende forsøgspersoner eller ved udarbejdelsen af figurer.

Udtrykket "ledende seniorforfatter" er formentlig helt nyt i det danske sprog, og Udvalget kan tage æren som ophavsmand. Ved googling af udtrykket den 6. juli 2013 blev opnået 5 hits, der alle var omtaler af sagen. Ved fornyet googling af udtrykket den 30. juli opnåedes 32 hits, hvoraf de 31 omhandlede sagen, mens den sidste var et blogindlæg af 8. juli 2013 på videnskab.dk, meget sandsynligt aktualiseret af sagen.

- Fra 2 til 3. Tager man udgangspunkt i det ovenfor citerede uddrag af 1998-vejledningen falder det i øjnene, at der i vejledningen tales om et "overordnet ansvar for projektet", ikke om et overordnet ansvar for rapporteringen af projektets resultat (det videnskabelige produkt). Dette sidste er jo blot en del af "projektet". Et "overordnet ansvar" er karakteristisk ved, at det netop er bredt og derfor ikke kan være særlig dybt, i hvert fald ikke i sin fulde bredde, og det beror på den enkelte situation, på hvilke punkter – om nogen – et overordnet ansvar er forbundet med et ansvar for den korrekte løsning af bestemte opgaver i et samarbejde. I den forbindelse gælder, at det i særlig grad er usikkert, om en

overordnet ansvar også rummer en vis kontrolopgave evt. en kontrolopgave også i relation til detaljer for en opgave, der er lagt i hænderne på en person, der har større erfaring og indsigt i løsningen af sådanne opgaver end den overordnede ansvarlige og utvivlsomt vil kunne løse opgaven. De opgaver, som Milena Penkowa har stået for, og hvor hun har udvist videnskabelig uredelighed, der har ramt det fælles forskningsprojekt, er alle af den karakter, at Milena Penkowa objektivt på daværende tidspunkt måtte anses som forfatterholdets absolut stærkeste kort på pågældende område og uden noget behov for supervision eller lignende fra Bente Klarlund Pedersen. Milena Penkowa må anses for "senior author" i relation til artikel 1, og 4, hvor hun var førsteforfatter. Emnet for artikel 4 var metallothionein, som var Penkows særlige interesse. Penkowa skrev manuskriptet, indsendte manuskriptet til publikation og stod for hele korrespondancen med redaktionen.

For fuldstændighedens skyld gentages, at det i relation til videnskabelig uredelighed er grundlæggende fejlagtigt at tale om et "ansvar", der skal placeres. Det skal undersøges, om en given person har udvist videnskabelig uredelighed som nærmere defineret i bekendtgørelsens § 2.

Det tilføjes, at der absolut ikke er tale om, at Bente Klarlund Pedersen har medvirket til at skabe et usundt forskningsmiljø, hvor deltagerne kunne få det indtryk, at der kunne tages let på videnskabsetiske spørgsmål.

- Fra 3 til 4. I Galbo-udkastet s. 66 f anføres, at det overordnede ansvar, som Udvalget finder påhviler en "ledende seniorforfatter", også omfatter et "særligt ansvar" i relation til artiklernes samlede indhold. Det er et rent postulat, der er uden videnskabeligt, logisk eller empirisk fundament. Det svarer til at anføre, at Transportministerens overordnede ansvar for jernbanedriftens sikkerhed indebærer et særligt ansvar for, at bommene er nede, når togene passerer bevogtede overskæringer, og at advarselsblinkene virker ved passage af ubevogtede overskæringer. Det er klart, at sager med signalsvigt, er pinagtige for ministeren, i hvert fald indtil den konkrete sag er udredt. Men ministerens overordnede ansvar kan ikke føre til kritik i tilfælde – analogien et formentlig indlysende – hvor en højtstående medarbejder ved banerne har saboteret det svigtende signaludstyr.

Antagelsen af, at netop den "ledende seniorforfatter" skulle have et særligt ansvar, harmonerer særdeles dårligt med, at "*Alle forfattere af en artikel har desuden – inden for mulighedernes og rimelighedens grænser – et medansvar for, at den er baseret på redelig forskning, således at svindel undgås*" som anført i vejledningen.

- Fra 4 til 5. Udvalget nævner i Galbo-udkastet s. 68, at Bente Klarlund Pedersen som "ledende seniorforfatter" har ikke blot et særligt ansvar, men også et skærpet ansvar.

Begrebet "skærpet ansvar" er i sig selv uskarpt. Det kan sigte til, at området for det ansvars pådragende område et udvidet, til at bevisbyrden vendes om, el-

ler til at virkningerne af et ansvar er særligt byrdefulde, alt i forhold til en anført eller stiltiende forudsat normalsituation uden "skærpet" ansvar.

Som udtrykkes bruges i udkastet, må det sigte til, at begrebet "groft uagtsomt" udvides til at omfatte en del af det område, der i en (ikke beskrevet og således stiltiende forudsat) normalsituation, ville blive anset som blot simpel uagtsomhed. Ellers giver bemærkningen om skærpet ansvar ingen mening, med bliver til ren retorik. Det må siges at være en helt usædvanlig anvendelse af udtrykket "skærpet ansvar" at anvende det til at udtrykke for det forhold, at al uagtsomhed på et vist område er grov. En slutning, der går fra at der påhviler en person et ikke nærmere defineret "skærpet" ansvar, til, at enhver uagtsomhed udvist af personen er grov, må karakteriseres som juridisk underlødige.

Så vidt jeg har kunnet konstatere ved søgning på den elektroniske version af Ugeskrift for Retsvæsenets domsdatabase, har Højesteret aldrig nogensinde pålagt nogen et ansvar (det være sig i eller uden for kontraktsforhold) med den begrundelse, at der påhvilede den pågældende et skærpet ansvar eller sammenkædet skærpet ansvar og grov uagtsomhed. Der er i en del sager proceduret på, at den sagsøgte havde et "skærpet" ansvar, hvilket generelt har været synonymt med, at der burde ske en streng vurdering af uagtsomhedskravet (grænsen mellem uagtsomhed og det ikke-uagtsomme) og/eller en for skadelidte mild vurdering af sagens beviser (bevislettelse/omvendt bevisbyrde).

Efter min opfattelse bevirker påberåbelsen af et "skærpet ansvar" for den "ledende seniorforsker" en demaskering af udkastet til afgørelse. Det viser, at Udvalget utiladeligt har sat sig ud over kravet om, at det skal afgøres efter bekendtgørelsens § 2, om min klient har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed, og at dette bl.a. kræver konkret grov uagtsomhed.

Der er ikke hjemmel til at udvide området for tilfælde, hvor der kan konstateres videnskabelig uredelighed udover det, der fremgår af bekendtgørelsen. De gradvise skift fra sidsteforfatter til "ledende seniorforfatter", fra dennes overordnede ansvar for projektet til et overordnet ansvar for artiklen, der blot er en del af projektet, fra et "overordnet ansvar" til et "særligt ansvar" og videre til et "skærpet ansvar" er alle skridt væk fra bekendtgørelsen og dermed fra hjemlen, der helt er forsvundet af sigte, når Udvalget afslutter sin argumentatoriske rejse.

Den enkelte medforfatters mulige uredelighed ("ansvar") skal som nævnt bedømmes for sig. Min klient er enig i, at ingen af hendes medforfattere, når bortses fra Penkowa vedrørende de forhold, der er omhandlet i Penkowa-sagen, har udvist uredelighed. Men den omstændighed, at disse medforfattere ikke kan kritiseres for ikke at have opdaget Penkows forhold, medfører ikke, at min klient skal bedømmes strengere (eller mildere). Hun skal vurderes selvstændigt. Det er en eklatant fejlslutning at pålægge hende et "skærpet" ansvar indebærende, at enhver udvist uagtsomhed automatisk bliver grov. Hun skal tværtimod vurderes med en "almindelig" målestok – den eneste, der findes i denne forbindelse – nemlig bekendtgørelsens definition. Hun skal ganske som de andre for-

fattere vurderes individuelt og den omstændighed, at min klients har større erfaring end mange af de andre medforfattere, er blot et forhold, der skal tages i betragtning ved den bekendtgørelsesbaserede vurdering. Det skiller hende ikke ud til negativ særbehandling. Hun skal ikke vurderes efter en strengere målestok, men *samme* målestok, der naturligvis skal registrere hendes større erfaring. Det er præcis samme regel (jus), der skal anvendes på data om hver forfatter (faktum).

- Fra 5 til 6. Selv efter en meget streng bedømmelse (som der ikke er grundlag for) kan Bente Klarlund Pedersen ikke lastes for, at hun ikke har erkendt Penkows manipulationer. Hvis Udvalget skal konstatere videnskabelig uredelighed i relation til min klient i denne forbindelse kræver det, at min klient helt konkret har handlet groft uagtsomt. Denne prøvelse kan ikke erstattes af betragtninger om "ledende seniorforfattere" eller glidning fra overordnet, til særligt til skærpet ansvar. Som nævnt er der slet ikke tale om en ansvarsvurdering, men om en uredelighedsvurdering.

Ved vurderingen af, om Bente Klarlund Pedersen har udvist grov uagtsomhed ved den manglende erkendelse af Penkows manipulationer bemærkes, at bedømmelsen, som i andre spørgsmål om uredelighed kan "konstateres", må være forsigtig. Det er dernæst ikke alvoren af præsentation af fiktive data, der skal tages i betragtning, men alvoren af den manglende afsløring af Penkows præsentation af fiktive data, der skal ses på. Det er noget ganske andet. Tilsvarende gælder den manglende opdagelse af De Hævdede Fejl.

Vurderingen af, om min klients brud på god videnskabelig praksis, hvis dette findes alvorligt, også er groft uagtsomt, må inddrage de momenter, der er nævnt foran i afsnit 6.2, som her gentages:

- a. Risikoens størrelse, med undermomenterne risikoen for, at risikoen manifesteres og risikoen alvor i tilfælde af manifestation.
- b. Risikoens synlighed for den pågældende.
- c. Risikoens påvirkelighed over for afværgende foranstaltninger fra den pågældende.
- d. Graden af vanskelighed/besvær/omkostninger ved at gennemføre afværgende foranstaltninger.
- e. Den pågældendes holdning til risikoen.
- f. Arbejds- og rollefordelingen mellem flere samvirkende parter involveret i risikobilledet.
- g. Sædvanlig ageren i lignende situationer.

Ad moment a.

Risikoen for, at en medforfatter begår uredelighed, er så fjerntliggende, at det ikke kan forventes, at en anden medforfatter, herunder en seniorforsker (med mindre ekspertise på

pågældende område), tager den i betragtning som en reel og sandsynlig trussel mod det fælles projekt. Risikoen for, at kvalificerede medforfattere begår fejl af en karakter som De Hævdede Fejl (i den udstrækning, der er tale om fejl) må siges at være ret beskeden.

Ad moment b.

Udarbejdelsen af IHC var et særligt ekspertiseområde for Penkowa, hvorimod Bente Klarlund Pedersen ikke har særlige forudsætninger for at gennemskue manipulationen. Brug af billeder fra samme biopsi som illustration af væv, der nødvendigvis måtte stamme fra forskellige biopsier, er ikke konstateret ved det review, det enkelte tidsskrift har foretaget i forbindelse med antagelsen og udgivelsen af de i denne sammenhæng relevante artikler (1, 3, 4 og 5 i Galbo-sagen). Artiklerne med billederne har i flere år været tilgængelige for forskerverden uden at nogen har gennemskuet uredeligheden. Selv da Bente Klarlund Pedersen og andre forskere grundigt ledte efter mulige manipulationer, da tilliden til Penkows videnskabelige redelighed af andre grunde forsvandt, fandt de i første omgang kun 2 artikler, der straks blev indrapporteret til UVVU, og derefter ved hjælp af tip udefra yderligere 2. En erfaren anatom gennemgik billedmaterialet uden at finde yderligere og så således ikke den sidste manipulation (uanset at denne for en lægmand fremstår som den lettest konstaterbare – når man ved det.) De enkelte artikler gennemgås uddybende i dette indlægs specielle del og er uddybet i min klients Afsluttende Bemærkninger. Tilsvarende har risikoen for, at medforfattere ville begå og ikke selv korrigere De Hævdede Fejl, inden for områder, de var fuldt kvalificerede til at agere inden for, været beskeden og de mulige fejl ikke særlig iøjnefaldende.

Ad moment c.

Forsætlig uredelighed er vanskelig gennemskuelig. Det ligger i sagens natur, at den er camoufleret i en sådan grad, at den ikke forventes afsløret allerede ved medforfatternes gennemgang, der ikke er tilrettelagt efter en mistanke om videnskabeligt bedrag.

Som anført i den specielle del var der ikke var noget mistænkeligt ved Penkows bidrag.

Kun en overordentlig grundig kontrol fra min klients side af forhold, som måtte forventes at være korrekt udført af kompetente medforfattere, ville have afsløret De Hævdede Fejl.

Ad moment d.

En meget grundig og skeptisk gennemgang af bidrag fra andre deltagere i et projekt vil kræve en betydelig indsats og vil gå stik imod det tillidsfulde samarbejde og tillid til andre forskeres kompetence og integritet, der er hele fundamentet for fælles forskning.

Ad moment e.

Bente Klarlund Pedersen nyder anseelse som en kompetent og seriøs forsker på højt videnskabeligt og forskningsetisk niveau. Der er absolut ikke tale om, at hun har skabt et forskningsklima, hvor den opfattelse har kunnet slå rod, at hun stillede lave krav til andre deltagers videnskabelige redelighed.

Ad moment f.

De opgaver, som Penkowa har udført i relation til de pågældende projekter og artikler, har været opgaver, hvor hun fremstod som ganske særlig kvalificeret. Hun var selv seniorforsker uden behov for supervision eller kontrol vedrørende disse opgaver. Det har ikke været en del af arbejdsfordelingen, at Bente Klarlund Pedersen skulle have en særlig rolle for at sikre, at Penkows bidrag var fri for fiktive data. Tilsvarende gælder, at de deltagende medforfattere har været fuldt kvalificerede til at løse deres opgaver i de pågældende projekter.

Ad moment g.

Der er ikke empirisk grundlag for at antage, at sidsteforfattere for ikke selv at udvise videnskabelig uredelig skal kontrollere andre – i hvert fald ikke andre seniorforskere med særlig ekspertise – forskeres bidrag, medmindre disse indeholder så kraftige alarmsignaler, at de ikke kan sidde overhørigt. Det er ikke tilfældet her.

Sammenfattende må udkastets konklusion, hvorefter Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt, karakteriseres som en overordentlig voldsom skærpelse af de hidtil antagne krav til de forpligtelser, der påhviler en forsker i et samarbejde med andre forskere. Den er uden støtte i Udvalgets vejledninger og har heller ikke støtte i Vancouver-reglerne eller andre kilder. Den harmonerer meget dårligt med den forsigtighed og tilbageholdenhed, der hidtil har været normen. Argumentationen, der fører frem til konklusionen, må karakteriseres som ganske uholdbar såvel argumentationsmæssigt som i relation til empirisk grundlag.

Afslutningsvis bemærkes, at min klient i de relevante artikler alene har været sidsteforfatter (ikke af alle) og i visse tilfælde korresponderende forfatter, hvilket kommenteres i den specielle del. Hun har således ikke været "garantor", som det af Vancouver-reglerne fremgår en medforfatter kan være, og hun kan således ikke anses som garantor.

6.5 Sondringen mellem fejl og uredelighed

De ansete internationale tidsskrifter, hvori artiklerne har været bragt, ønsker naturligvis at forebygge fremkomsten af publikationer, der er behæftet med uredelighed.

De er ganske opmærksomme på, at arbejder kan indeholde fejl eller mangler og giver forfatterne adgang til mod en god forklaring at rette fejl gennem et "erratum". Sådanne errata bruges derimod ikke som middel mod artikler behæftet med uredelighed. De artikler, der er behæftet med Penkows uredelighed, har Bente Klarlund Pedersen og andre medforfattere rapporteret til tidsskrifterne, som artikler til retraction (tilbagekaldelse).

De artikler, der indeholder De Hævdede Fejl, er suppleret med et erratum. Det må lægges til grund, at tidsskrifterne ikke ville have accepteret et erratum, hvis tidsskrifterne have vurderet, at der ikke forelå fejl, men uredelighed. Tidsskrifternes holdning bør – med tanke på, at Vancouver-reglerne er det anerkendte internationale regelsæt og netop hidrører fra tidsskrifternes fælles organisation International Committee of Medical Journal Editors (IC-MJE) – af Udvalget tages til efterretning som et stærkt fingerpeg om, at der i relation til de pågældende artikler er tale om fejl, ikke uredelighed.

6.6 Uoplyst genbrug af biopsimateriale

I dette indlæg tales for nemheds skyld om "genbrug", da UVVU benytter dette udtryk, men om genbrug i sædvanlig forstand er der ikke tale.

Der er tale om det forhold, at der i forbindelse med et forskningsprojekt udtages prøver – i dette tilfælde muskelbiopsier – fra et antal forsøgspersoner. Hver udtaget prøve er kendetegnet ved visse karakteristika, f.eks. at den er udtaget af en person, der har udført en nærmere beskrevet fysisk udfoldelse og derefter hvilet 3 timer. Sådanne biopsier kan deles i flere samples, og forskning kan udføres på et enkelt sample. Det svarer i princippet til en blodprøve hos lægen, der deles i flere reagensglas, der derefter kan testes ved forskellige prøver, bortset fra at sådanne prøver normalt foretages nogenlunde samtidigt.

Der er årelang empiri for, hvordan sådanne samples bør opbevares (afhængig af, hvilket materiale, der er tale om), og hvor længe, de er egnet til videnskabelig brug. Det er ikke draget i tvivl, at de ved senere forskning benyttede samples har været i en tilstand, der gjorde dem egnede til at indgå i redelig forskning.

Den såkaldte "genbrug" indebærer, at samples udtaget i forbindelse med et tidligere projekt, men ikke brugt i forbindelse med dette, gøres til genstand for ny forskning, hvoraf nye data (f.eks. om tilstedeværelsen af et andet stof) udledes af nye samples hidrørende fra biopsier, som oprindeligt er udtaget i forbindelse med et andet projekt (eller med flere projekter om forskellige videnskabelige spørgsmål).

Der ses ingen risiko for massesignifikans, og der er ikke anledning til at diskutere opbevaringsaspekter vedrørende samples, der siden udtagning er opbevaret i overensstemmende med gængs praksis og ganske klart ikke er forringet.

Biopsier (og andre prøver) kan undertiden af videnskabelige eller praktiske grunde være kostelige i den forstand, at udtagningen har været vanskelig eller geneforvoldende eller kræver forudgående gennemgang af en krævende eller langvarig forsøgsprotokol.

Det er ikke til at indse, at det kan diskvalificere en sample, der er kendetegnet ved parametrene A, B og C, fra at kunne undersøges i projekt II om udtryk af stof Y, at den hidrører fra en biopsi, udtaget i forbindelse med det tidligere projekt I om udtryk af stof X. Det er klart, at parametrene A, B og C skal beskrives i rapporteringen af både projekt I og projekt II. I det senere projekt II kan det ske enten direkte eller evt. mere indirekte ved en passende henvisning til oplysninger om projekt I. Den sidste mulighed kan rumme en fordel ved, at der spares plads, men læseren ulejlighes til gengæld med at skulle finde den tidligere artikel frem.

UVVU's anførelse i udkastet til Galbo-afgørelse af, at der i sådanne tilfælde kræves en krydshenvisning er for det første behæftet med den ret oplagte tankefejl, at et sådant krav normalt ikke kan stilles til den først publicerede artikel. Forfatterne af denne kan ikke vide, hvilken forskning, der vil blive foretaget på ikke forbrugte samples fra denne.

Det er ikke sikkert, at der er nogen særlig relation mellem de forskere, der bruger yderligere samples fra samme biopsi senere, og de forskere, der brugte en del af de tilvejebragte

samples tidligere. Et krav om krydsreference – der under alle omstændigheder må modificeres til krydsreference bagud – vil derfor indebære krav til den biobank, hvori materialet opbevares, om at holde styr på al forskning, der udføres med prøver fra banken.

Det er i den forbindelse klart, at et senere forsøg kan tænkes at inddrage samples hidrørende fra flere forskellige, evt. urelaterede, forsøg.

Udkastet er dernæst på dette punkt uden forankring i forskningsverdenen. Bente Klarlund Pedersen har allerede påvist, at bl.a. Galbo selv men også en række andre anerkendte forskere har foretaget tilsvarende "genbrug" uden reference til tidligere artikler. Yderligere eksempler er indeholdt i De Afsluttende Bemærkninger med bilag.

I min klients Afsluttende Bemærkninger med tilhørende bilag er som bilag BKP 1.1 og 1.2 vedlagt resultatet af en "underskriftindsamling" foranstaltet i perioden efter udkastet blev kendt i fagkredse. Et stort antal anerkendte sundhedsvidenskabelige forskere har taget afstand fra et krav om, at sådant "genbrug", for ikke at repræsentere et brud på god videnskabelig praksis, skal være gjort til genstand for en redegørelse med krydsreferencer i den enkelte artikel. Initiativtageren hertil er, som det fremgår, professor, dr. med. Niels Borregaard.

Initiativet har givet anledning til et indlæg fra fire særdeles anerkendte forskere (nemlig professorerne Elisabeth Bock (der i parentes bemærket kalder sig "medstifter af UVVU" selvom UVVU er nedsat i henhold til lov, men lad det nu ligge), Niels Høiby, Jens Rehfeld og Niels Erik Skakkebæk) i Weekendavisen den 26. juli 2013.

Bock, Høiby, Rehfeld og Skakkebæk går i rette med Borregaards initiativ, bl.a. fordi

"han påstår ydermere, at der ikke er regler for anvendelse af samme materiale i andre undersøgelser, og hævder, at det er "aldeles uinteressant", om der er tale om genbrug.

Hertil skal bemærkes, at der faktisk er regler herfor.

På International Committee of Medical Journal Editor's hjemmeside fremgår det eksplicit, at redaktionerne på tidsskrifterne skal orienteres om genbrug af data, materialer med videre.

Disse retningslinjer følges af medicinske tidsskrifter verden over, herunder Ugeskrift for Læger. Krav om oplysning om genbrug skyldes et generelt ønske om fuld gennemsigtighed, således at konteksten er klar. Det vil sige, at der skal oplyses, om materialet har været indsamlet over tid og eventuelt er sammensat fra forskellige forsøgsprotokoller, således at for eksempel holdbarhed af diverse prøver kan vurderes. Det betyder ikke – som påstået, at der skal refereres til samtlige artikler, som man tidligere har anvendt materialet i".

Indlægget er af mange grunde interessant. For det første på grund af forfattergruppens anseelse. For det andet på grund af dens genbrug af vendinger fra udkastet ("om materialet har været indsamlet over tid og eventuelt er sammensat fra forskellige forsøgsprotokoller").

For det tredje ved, at forfattergruppen ikke mener, der skal refereres til samtlige tidligere artikler. For det fjerde og vigtigst ved, at forfattergruppen bygger deres synspunkter på en påstand om, at deres krav om "oplysning om genbrug" skulle fremgå – endda eksplicit – af ICJME's hjemmeside. Dette kunne frembyde et stærkt argument til støtte for Galbo-udkastet.

Jeg må antage, at henvisningen til ICJME's hjemmeside er en henvisning til Vancouver-reglerne (Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Writing and Editing for Biomedical Publications), nærmere disses afsnit III D 2 om Redundant Publication.

Det relevante afsnit er sålydende (med min understregning):

When submitting a paper, the author must always make a complete statement to the editor about all submissions and previous reports ... that might be regarded as redundant or duplicate publication. The author must alert the editor if the manuscript includes subjects about which he authors have published a previous report or have submitted a related report to another publication. Any such report must be referred to and referenced in the new paper.

Det engelske ord "subject" kan isoleret set både betyde "emne" (topic) og "person". Den naturlige læsning i konteksten er, at det her skal læses som emne, og at dette afsnit – der synes at være det eneste Bock et al. kan have i tankerne – intet har med "genbrug" af biologisk materiale at gøre, således at deres foran citerede indlæg i Weekendavisen bygger på en sproglig misforståelse.

Dette må stå klart, når det betænkes, at et eventuelt krav om oplysning om genbrug af forsøgsmateriale naturligvis måtte omfatte såvel biologisk materiale fra forsøgspersoner som fra forsøgsdyr, og at ingen ville finde på at kalde disse sidste for "subjects". Et krav om, at en artikel om ny forskning med samme forsøgspersoner skulle henvise til tidligere forskning, hvor samme forsøgspersoner medvirker, ville gå langt videre end til anvendelse af biologisk materiale udtaget i forbindelse med tidligere forskning. Et sådant krav ville være absurd. Det ville betyde, at alle forsøgspersoner skal udspørges, om de tidligere har virket som sådan, hvilket i så fald skulle oplyses.

Skulle nogen fortsat være i tvivl om den rette forståelse, kan man sammenholde med den officielle franske version, hvor sætningen med de understregede ord er formuleret således (med mine understregninger):

L'auteur doit aussi avertir le rédacteur en chef si la manuscrit contient des elements ayant fait l'objet d'une presentation antérieure publiée par l'auteur ou ayant été soumis dans une présentation connexe pour une autre publication.

Det kan således slås fast, at der ingen støtte er i Vancouver-reglerne for, at god videnskabelig praksis kræver oplysning om tidligere publikationer, hvori indgår data hidrørende fra samme biologiske materiale som det, der anvendes til den aktuelt rapporterede forskning, og at en modsat opfattelse må bero på en sproglig misforståelse.

Der ses heller ikke i andre regelsæt, lærebøger om forskningsetik etc. at være antaget et krav herom.

Det synes heller ikke at være en dominerende holdning i udenlandske forskerkredse, at sådant "genbrug" skal oplyses.

Der er ikke medtaget noget krav herom i det Position Paper, der blev udviklet ved den anden verdenskonference om forskningsintegritet i Singapore 22-24. juli 2010.

7. Speciel del

7.1 Artikel 1 – FASEB Journal 2003

...

7.2. Artikel 2– Journal of Physiology 2004

...

7.3 Artikel 3 – Journal of Physiology 2004

...

7.4. Artikel 4 – Experimental Physiology 2005

...

7.5. Artikel 5 – FASEB Journal

...

7.6. Artikel 6 – Exercise Immunological Review 2005

...

7.7. Artikel 7 – Journal of Applied Physiology 2006

...

7.8. Artikel 8 – Experimental Physiology 2006

...

7.9. Artikel 9 – Lung 2007

...

Nederst s. 54 anfører Udvalget, at der foreligger et alvorligt brud på god videnskabelig praksis "idet der i artiklen er givet oplysninger, der ikke alle kan være sande". Det må imidlertid være klart, at menneskelige eller tekniske fejl kan påvirke oplysningerne i en videnskabelig artikel og medføre, at en oplysning kan være forkert (som oplysningen må forstås af læseren). Den vil da let være i modstrid med korrekte oplysninger. Det må dernæst være et plus snarere end et minus, at de korrekte oplysninger også er medtaget. Det må siges at være en fejl (i forhold til bekendtgørelsens krav) at slutte baglæns fra fejl i det videnskabelige produkt til tilstedeværelsen af et alvorligt brud på god videnskabelig praksis dvs. en alvorlig adfærdsfejl (og så endda gå videre med den uantagelige argumentationsrejse fra sidsteforfatter, til "ledende seniorforfatter", til dennes overordnede ansvar, til særligt an-

svar, til skærpet ansvar og til, at al uagtsomhed er grov). Det er ikke nok at konstatere, at det videnskabelige produkt er behæftet med fejl. Det afgørende er ikke fejlene, men årsagen til fejlene.

Udvalget forsømmer at overveje, hvorledes man skal udskille de tilfælde, hvor menneskelige eller tekniske fejl rammer et rapporteret videnskabeligt resultat og de tilfælde, hvor der er tale om et – eventuelt forsætligt eller groft uagtsomt – alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Man kan ikke fra tilstedeværelsen af fejlagtige oplysninger eller modstridende oplysninger slutte hverken til, at der foreligger et alvorligt brud på god videnskabelig skik eller at dette brud er forsætligt eller groft uagtsomt.

I den forbindelse skal man hæfte sig ved, at "god videnskabelig praksis" må handle om, hvad man *gør*, ikke om *resultatet*. Det er gennem krav til iagttagelse af god videnskabelig praksis (adfærd), at man bedst muligt fremmer ønsket om, at publicerede resultater er nøjagtige (resultat), men man kan ikke af tilstedeværelsen af en betydningsfuld mangel i resultatet drage den slutning, at det forhold, der har udløst manglen, er udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Liden tue kan vælte stort læs. Endnu mindre kan man drage slutninger til bestemte forfatters eventuelle forsæt eller grove uagtsomhed.

Udvalget har ret i den betragtning, at spørgsmålet om uredelighed i forbindelse med en forskers arbejde med en artikel, der er forelagt for Udvalget i sin oprindelige skikkelse, må vurderes på det oprindelige grundlag. Men der må hertil gøres to væsentlige bemærkninger. For det første indikerer den omstændighed, at det videnskabelige tidsskrift har villet acceptere et erratum, at der foreligger en fejl, ikke videnskabelig uredelighed, der ville udløse enten en expression of concern eller en retraction. For det andet – og det er netop relevant i relation til denne artikel – må spørgsmålet, om Udvalget skal henstille, at artiklen skal tilbagekaldes, afgøres på grundlag af artiklens status, når dette spørgsmål skal besvares, således at artiklen må vurderes som den nu fremstår *inklusive* erratum. I det konkrete tilfælde, er fejlen i den oprindelige artikel meget præcist korrigeret i erratum, og der kan ikke være nogen som helst grund til, at artiklen som korrigeret skal trækkes tilbage. Dens videnskabelige resultater er uantastet, og den er fri for indbyrdes modstridende eller fejlagtige data.

7.10. Artikel 10 – Journal of Physiology 2007

7.11. Artikel 11 – Diabetologia 2007

7.12. Artikel 12 –Diabetologia 2009

Udvalget finder i udkastet s. 59, 4. afsnit i fortsættelse af en række kommentarer, at visse forhold vedrørende præsentation af mRNA-data indebærer, at en fremgangsmåde "ikke er i overensstemmelse med god videnskabelig praksis", men dog ikke kan karakteriseres som "et alvorligt brud på god videnskabelig praksis". Det kan absolut tiltrædes, at det er et uundværligt led i en uredelighedsbedømmelse at vurdere, om en manglende overensstem-

melse med god praksis, er et brud herpå, og om bruddet er alvorligt. Udvalget synes på andre punkter i afgørelsen ikke at have fulgt denne metode, men har sluttet direkte og baglæns fra kritikpunkter af det videnskabelige produkt til brud på god videnskabelig praksis.

Men efter denne sondring følger begrundelsen, for at der ikke foreligger et alvorligt brud, nemlig "da den manglende angivelse ... nærmere er et spørgsmål om forskningskvaliteten i det videnskabelige produkt".

Det forekommer, at Udvalget herved blander forholdene noget sammen. Hverken mangler ved forskningskvaliteten eller ikke-alvorlige brud på god videnskabelig praksis kan – selv i forening med forsæt eller grov uagtsomhed – føre til en konstatering af uredelighed. Men der er tale om to forskellige begrundelser. Mangler ved forskningskvaliteten (= fejl og mangler) er ikke det *samme* som ikke-alvorlige brud på god videnskabelig praksis.

Systematisk skal Udvalget derfor overveje, om et kritisabelt forhold er udtryk for mangler ved forskningskvaliteten. Er der ikke tale om mangler ved forskningskvaliteten, opstår spørgsmålet om forholdet indebærer et brud på god videnskabelig praksis, og om dette er alvorligt, og – i bekræftende fald – om dette er forbundet med forsæt eller grov uagtsomhed hos den pågældende forsker.

Om den rejste kritik af beskrivelsen af forsøgspersonerne henvises til redegørelsen herfor i min klients Afsluttende Bemærkninger.

De rejste kritikpunkter bør rettelig anses som kritik af forskningens kvalitet, idet kritikken går på manglende præcision af angivelserne om forsøgspersonerne. Den manglende præcision kan erkendes af artiklen selv. Der er ikke tale om manipulation, brug af fiktive data eller lignende, men om manglende omhu i beskrivelsen. Der er stor forskel på "uoplyst konstruktion af data" og det, der her er tale om, nemlig at der har indsneget sig mangler i oplysningerne om konstruktion af data.

Det, der er sket, er ganske enkelt (men det er naturligvis en fejl), at de oplysninger om kilden til yderligere inddraget materiale, der skulle have *suppleret* det da foreliggende udkast til metodebeskrivelse ved en fejl, hvis ophavsmand hverken Mark Febbraio, Bente Klarlund Pedersen eller Udvalget har identificeret, har *erstattet* udkastets angivelse.

Tidsskriftet har accepteret et erratum, der præciserer oplysningerne. Havde tidsskriftets redaktør vurderet, at der kunne være tale om uredelighed, havde denne vej ikke stået åben.

Det bemærkes, at Bente Klarlund Pedersen ikke er sidsteforfatter på denne artikel. Det er den ansete australske forsker Mark Febbraio. Dette klarer Udvalget ved at udvikle sin ledende-seniorforfatter-konstruktion med muligheden for, at der kan være *flere* ledende seniorforfattere, således at det ikke nødvendigvis (kun) er sidsteforfatteren, der udnævnes til denne rolle. Det er forbavsende så let Udvalget kan komme uden om, at dets egen tankebygning om sidsteforfatteren som "ledende seniorforfatter" ikke holder her, men må reddes af en ny konstruktion.

Det skal tilføjes, at Bente Klarlund Pedersen er af den opfattelse, at det vil være helt urimeligt at hævde, at Mark Febbraio, der så lidt som nogen af de mange andre forfattere har opdaget fejlen, skulle have gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed. Men hun mener heller ikke, at hendes egen manglende opdagelse er udtryk for videnskabelig uredelighed.

7.13. Genbrug af biopsier

Udvalgets overvejelser vedrørende såkaldt genbrug er anført i Galbo-udkastets side 62-66.

I udkastet s. 62 nederst anføres, at det, når materialer fra forsøg udført på mennesker anvendes i flere videnskabelige artikler, er sædvanlig praksis, at der i materiale- og metodeafsnit gives reference til det tidligere publicerede arbejde.

Som allerede nævnt, er det en logisk fejl at rejse indvendinger mod artikel 1 i anledning af, at artiklen ikke indeholder reference til artikel 4, som er publiceret 2 år senere.

Bortset herfra kan reference til en tidligere artikel baseret på undersøgelser af andre dele (andre samples) af samme stammateriale konkret skønnes hensigtsmæssig for at forenkle beskrivelser i det senere værk. Men det må bestrides, at der foreligger en opfattelse i det danske eller internationale forskningsmiljø hvorefter hensynet til videnskabelig redelighed kræver, at der sker sådan henvisning, hvis de fornødne oplysninger om materiale og metode gives på anden vis.

Det må særlig afvises, at læseren af en artikel uden referencer til anden forskning baseret på andre samples fra samme materiale "vildledes" til at betragte materialet som originalt indsamlet, medmindre der er tale om tilfælde, hvor selve indsamlingen fremstår som videnskabeligt meriterende, så forfatterne tager æren for andres indsats. Det er der klart ikke tale om. Det kan ikke antages, at læsere af artikler som de foreliggende har nogen forventning om, at der er benyttet "originalt" materiale, eller at de tillægger dette vægt.

I udkastet anføres videre (s. 63), at læseren "unddrages viden om genbrug af materiale, hvilket har betydning for vurderingen af resultaterne". Den hævdede betydning redegør Udvalget for i det centrale afsnit over de 3 bullet-punkter og i disse. Denne del af fremstillingen har 2 hovedbestanddele: Et resultat, der kommer først (Fra "Udvalget finder således..." til "eksplicit reference hertil") og en begrundelse (fra "Det er vigtigt..." til og med tredje bulletpunkt).

Ifølge teksten før bulletpunkterne, er det vigtigt, at læseren af den videnskabelige artikel ikke blot har modtaget "en grundig beskrivelse af design og procedure", men at læseren får to oplysninger:

1. Om at der laves "gentagne analyser af det samme materiale"
2. Om at materialet "kan være opsamlet over tid og sammensat fra forskellige protokoller".

Vedrørende det første af disse punkter bemærkes, at udtrykkene "gentagne" og "samme" forekommer misvisende. Der foretages ikke ved den senere forskning en analyse, der alle-

rede er foretaget. Der søges nye fund, f.eks. udtryk af andre stoffer. Det er heller ikke det "samme" materiale, men andre samples hidrørende fra samme prøveudtagninger.

Vedrørende det andet punkt må det for det første bemærkes, at materiale altid er opsamlet over en vis tid. Da vi kun diskuterer tilfælde, hvor der i øvrigt er "en grundig beskrivelse af design og procedure", og da en sådan må omfatte atypiske opsamlingsforhold, er en henvisning til, at indsamling sker over tid, ikke et relevant argument. Hertil kommer, at materiale, der kun indgår i ét projekt med én artikel, kan omfatte materiale opsamlet over (længere) tid eller fra forskellige protokoller (f.eks. forskellige træningsbelastninger), og at omvendt materiale, der indgår i flere projekter, kan være opsamlet på kort tid og med den samme protokol. Den anførte betragtning kan under ingen omstændigheder føre længere end til, at der skal gives oplysning om længere opsamlingstid og materiale fra flere protokoller, hvor dette er aktuelt. Og så er vi tilbage i kravet om "en grundig beskrivelse af design og procedure".

Lige før de tre bulletpunkter anføres, at det er vigtigt, at læseren får disse oplysninger, således, at læseren kan forholde sig til "en række væsentlige forhold i artiklerne, herunder" og så følger de tre bulletpunkter.

Første bulletpunkt er muligheden for massesignifikans. UVVU peger på, at det i den epidemiologiske litteratur er omstridt, om man bør korrigere for risikoen for massesignifikans, men læseren bør vide om, at risikoen er tid stede. De foreliggende artikler er absolut ikke af epidemiologisk karakter og de i den nævnte litteratur omhandlede problemer må som følge af, at de netop angår udfordringer ved epidemiologisk forskning, anses for irrelevante i denne sammenhæng. En relevant risiko for massesignifikans kan hverken jeg eller min klient (jf. hendes Afsluttende Indlæg) få øje på. Hvilken risiko for massesignifikans skulle indtræde ved, at forskerteam A i projekt A undersøger et biologisk materiale for stof A og forskerteam B i projekt B undersøger et biologisk materiale for stof B, og hvilken rolle skulle det i den forbindelse spille, om det af forskerteam B undersøgte materiale er udtaget af dem selv eller af det (som det kan forudsættes i så henseende kvalificerede) forskerteam A, som har brugt en del af det til anden forskning? Udvalgets henvisning til risikoen for massesignifikans forekommer dunkel, ubegrundet og uholdbar.

Det kan være i strid med videnskabelig redelighed at dobbeltpublicere resultater, netop af risikoen for massesignifikans. Det er der imidlertid ikke tale om.

Det andet bulletpunkt er "Sammenhænge i undersøgelsesresultater".

Det er indlysende, at sammenligning af to undersøgelsesresultater kan rejse nye videnskabelige spørgsmål. Konstateres f.eks. efter fysisk træning ved en undersøgelse et højere indhold af stof A end i en hvilende kontrolgruppe og i en anden undersøgelse et højere indhold af stof B end i en hvilende kontrolgruppe, kan det naturligvis være en overvejelse, om de to fund har en sammenhæng, f.eks. så stof A stimulerer produktion af stof B, eller de har en fælles, endnu ukendt årsag. Det kan imidlertid ikke med rimelighed forlanges, at videnskabelige forskere, der ser et relevant projekt i at undersøgt sammenhængen mellem træning og stof B først kan publicere, når de også har undersøgt sammenhængen mellem stof A og stof B. Man kan heller ikke forlange, at de ved publiceringen skal forholde sig til, hvilke nye videnskabelige spørgsmål, deres resultater kan give anledning til.

Sammenhængen mellem undersøgelsesresultater må dernæst være den samme, hvad enten forskerteam B udtager prøver fra forsøgspersoner med samme karakteristika (køn, alder, højde, vægt etc.), der gennemfører samme forsøgsprotokol som forsøgspersonerne i projekt A, eller om teamet kan benytte biologisk materiale opsamlet af forskerteam A.

Det tredje bulletpunkt er "Længden og betydningen af en eventuel variation i opbevaringstiden, hvilket kan have indflydelse på de målte faktoreres fortsatte tilstedeværelse i prøvematerialet". Det vigtige ord i den sætning er "kan".

Der er omfattende erfaringer om den rette opbevaringsform for biologisk materiale og dets holdbarhed. Hvor der – som det gælder alle de undersøgelser i nærværende sag, hvor materiale opsamlet ved tidligere undersøgelser er anvendt ("genbrugt") – er styr på opbevaringsforholdene, og materialet fortsat efter gængs praksis må anses for fuldt ud egnet til videnskabelig anvendelse, ses der ikke af hensyn til videnskabelig redelighed behov for at redegøre nærmere for disse forhold. Holdbarhedsspørgsmålet har dernæst ingen direkte forbindelse med spørgsmålet, om materialet hidrører fra en samling af samples fra samme biologiske stammateriale og hvilken forskning, andre samples måtte være anvendt til. Hvor vidt prøveresultater udtaget af samples, der er opsamlet for f.eks. 3 år siden og derefter opbevaret på den måde, der anses fagligt korrekt, er egnet til at afgive retvisende resultater af målinger har ikke noget at gøre med, hvor mange eller få eller ingen (hvor forskerteam B overhaler forskerteam A i relation til publicering) artikler, der måtte være fremkommet baseret på det pågældende stammateriale.

I tredjesidste afsnit s. 63. anfører Udvalget, at det ikke kan udelukkes, at Bente Klarlund Pedersen i artikel 3 og 5 har anvendt andre forsøgspersoner end i artikel 1 og 4, således at disse har gennemført samme forsøgsprotokol.

Udvalget bør ikke basere sin afgørelse på, at det ikke kan udelukkes, at der er tale om andre forsøgspersoner. Som det fremgår af sagen, er der ved artikel 3 og 5 tale om anvendelse af biopsimateriale, som også blev anvendt til artikel 1 og 4.

På samme sides sidste afsnit og øverste afsnit s. 64 vurderer Udvalget, at det ikke kan udelukkes, at der til artikel 10 er anvendt andre forsøgspersoner end til artiklerne 6 og 7, uanset at Bente Klarlund Pedersen har vedgået, at det er samme forsøgspersoner. Jeg stiller mig også her uforstående over for Udvalgets manglende udelukkelse. Bente Klarlund Pedersen, som naturligvis ved fuld besked om forholdene, har jo oplyst, at det er samme kreds af forsøgspersoner.

Det vidner om manglende grundighed i sagens forberedelse, at Udvalget begår disse fejl.

7.14 Genanvendt og/eller manipuleret billedmateriale

Der er ingen tvivl om, at der forsætligt er manipuleret med billedmaterialet fra Penkows side i relation til artikel 1, 3, 4 og 5. Som nævnt i afsnit 4 er dette udtryk for forsætlig videnskabelig uredelighed fra Penkows side.

Et helt andet spørgsmål er, om Bente Klarlund Pedersens manglende afsløring heraf indebærer et groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

Omfanget af manipulationen er ikke fuldt ud klarlagt. Udvalgets fund af, at visse billeder, der angiver at vise forskellige biopsitidspunkter i forhold til den fysiske udfoldelse, hidrører fra samme snit og dermed biopsi og dermed samme biopsitidspunkt kan tiltrædes, men Udvalget burde i Penkowa-sagen have forholdt sig til alle fremdragne billedpar.

Når f.eks. panel E og D i figur 1 til artikel 1 må antages at hidrøre fra samme snit, kan det med sikkerhed deduceres, at mindst ét af dem er manipuleret. Men det andet kan være korrekt. Tilsvarende gælder figurens panel G og F. Men om panel A, B, C og H er manipuleret vides ikke.

Udvalget har i udkastene ikke forholdt sig til alle de 11 forelagte tilfælde af billedpar, hvor der er mistanke om at billeder, der angives at hidrøre fra forskellige biopsier, hidrører fra samme biopsi.

Alvorlighetskriteriet knytter sig i forbindelse med Galbo-sagen ikke til manipulationen, men til den manglende afsløring heraf.

Udvalget fremfører udkastet s. 69, at indklagede har fremhævet, at IHC-farvemethoden "ale-ne" er en kvalitativ metode, og at figurtekstens omtale af kvantitative forskelle burde have givet indklagede anledning til at reagere og rejse indsigelse. Ræsonnementets hårde son-dring mellem kvalitativ og kvantitativ og forsøget på at "fange" Bente Klarlund Pedersen med hendes egne ord, forekommer hverken sagligt, rimeligt eller loyalt. Det er indlysende, at IHC-farvemethoden indebærer, at det eftersøgte stof, her IL-6, farves ved en kemisk reaktion med det tilførte reagensstof, der bindes til IL-6. Det er også indlysende, at mængden af reagens, der sætter sig på en given prøve, afhænger af den tilstedeværende mængde af IL-6. Dette indebærer, at to forskellige prøver, hvoraf den ene har f.eks. dobbelt så stort indhold af IL-6 ved konsistent behandling (koncentration af reagens, inkubationstid osv.) vil have forskellig farvning, hvor den mest IL-6-holdige prøve vil udvise en kraftigere farvning. Denne kvantitative forskel, bliver imidlertid ikke målt i numeriske enheder (evt. som en faktor i forhold til et fastlagt basisniveau), men som en grad af farveforskel, som øjet kan opfatte, men ikke kvantificere. Det resultat af IHC-farvningen, som Penkowa viste Bente Klarlund Pedersen i forbindelsen med tilblivelsen af artikel 1, er de billeder, der blev medtaget som figur 1 i artikel 1. De tydelige forskelle i farvningsintensitet må bero på omfanget af farvningsreaktionen, der igen beror på den tilstedeværende koncentration af IL-6. I figurteksten tales om "significantly increased IL-6 immunoreactivity" om "IL-6 expression" og til sidst om "IL-6 levels had decreased", hvilke alle fremstår som naturlige ordvalg efter metodens karakter og det, billederne (hvis ægthed Bente Klarlund Pedersen ikke havde nogen anledning til betvivle) viste.

Udvalget anfører s. 67 sidste afsnit, at Bente Klarlund Pedersen burde have undret sig over (i) arten af farvereaktion, (ii) dens beskrivelse i figurteksten og (iii) de udtalte strukturelle sammenfald i udsnittene. Efter indklagedes opfattelse og kendskab til IHC er en farvereaktion som den, der fremtræder på billedet, tværtimod den, man måtte forvente, hvis fysisk udfoldelse fører til et forhøjet udtryk af IL-6 i musklerne, der gør sig gældende i adskillige timer for derefter at klinge af. Beskrivelsen i figurteksten er ganske konsistent med bille-

derne. Ligheder og forskelle i vævsstruktur mellem billederne har forekommet Bente Klarlund Pedersen upåfaldende.

Udvalgets videre ræsonnement indebærer flere fejl. Først når Udvalget s. 66 nederst og 67, efter at have fremført synspunktet om den ledende seniorforfatters ansvar, frem til (s. 67, andet afsnit), at "genanvendelsen af billedmaterialet i artikel 1, 3, 4 og 5 er af en sådan karakter, at Indklagede ikke umiddelbart ud fra den gennemlæsning, der følger af Indklagedes overordnede seniorforfatteransvar, kunne eller burde have indset, at billedmaterialet havde været anvendt i en tidligere artikel". Om anvendelse i en "tidligere artikel" er der imidlertid kun tale om i relation til artikel 4 og 5.

Udvalget ser derefter på "genbrug" i samme artikel. Her behandler Udvalget helt uforståeligt artikel 5, som en artikel, hvor det skal vurderes, om min klient burde have afsløret et genbrug. Men der er ikke noget genbrug "internt" i artikel 5, hvor genbruget vedrører biopsier, der er vist tidligere i artikel 3. Det synes ikke at have stået Udvalget klart, at artikel 5 ikke skulle tages op i denne forbindelse.

Det lige anførte skal ses i lyset af den kritik, det var nødvendigt at fremføre i afsnit 4 om Udvalgets mangel på en systematisk og stringent tilgang til gennemgangen af alle 11 billeder i Penkowa-sagen.

Når Udvalget er nået til, at Bente Klarlund Pedersen har udvist grov uagtsomhed ved den manglende afsløring af billedmaterialet i artikel 1, beror det på, at Udvalget pludselig indfører et "skærpet ansvar". Den frit i luften svævende indførelse af et skærpet ansvar er igen et udtryk for det ansvar, som Udvalget vil pålægge "den ledende seniorforfatter".

Indklagede var imidlertid blot sidsteforfatter. Hun har ikke senior i forhold til førsteforfatteren Penkowa, der var leder af et andet institut, forestod IHC-processen og foretog den i omfang fortsat ukendte manipulation. Penkowa er artiklens senior author.

Som allerede nævnt har Højesteret så vidt set aldrig pålagt nogen ansvar med det argument, at den pågældende havde et "skærpet ansvar", og begrebet er ganske uklart, og ses i hvert fald ikke almindeligt (om overhovedet) benyttet for at beskrive det forhold, at enhver udvist uagtsomhed bliver at betragte som grov.

Der skal som mange gange anført foretages en individuel vurdering af hver enkelt medforfatter, og der kan kun statueres uredelighed, hvis pågældende har handlet groft uagtsomt.

Men sammenholdes teksten i udkastet s. 68, første afsnit med teksten i andet afsnit, ses det at Udvalget ikke har andet grundlag for at opgradere uagtsomhedsfundet i første afsnit til grov uagtsomhed end det juridisk dubiøse "skærpet ansvar" og ophøjelsen af indklagede til det af Udvalget udviklede nye begreb "ledende seniorforfatter".

...

Vedrørende billedmaterialet til artikel 4 bemærkes, at det tiltrædes, at panel D og F til figur 3 må hidrøre fra samme biopsi, og således ikke kan hidrøre fra forskellige biopsier med forskellige udtagelsestidspunkter.

Det er belysende for, hvor svært det kan være at opdage også de manipulerede billedpar, der er indeholdt i samme artikel, at kun billedparrene i artikel 4 (Penkowa-sagens artikel B) blev konstateret ved den grundige gennemgang, hvor man mistænkte manipulation, som blev indberettet den 2. april 2011. Billedparrene i artikel 3 (Penkowa sagens artikel C) blev først fundet ved yderligere gennemgang og "tip" udefra, og en erfaren anatom kunne herefter ikke finde flere. Dette blev indberettet den 3. april 2011. Billedparrene i artikel 1 (artikel A i Penkowa-sagen) blev først opdaget og indrapporteret efter et nyt "tip" udefra.

Det er ikke et groft uagtsomt og alvorligt brud på god videnskabelig skik, at forholdet ikke er konstateret af Bente Klarlund Pedersen som sidsteforfatter.

Penkowa var senior author af artikel 1 og 4, og man kan ikke forvente, at en sidste forfatter, der har sædvanlig tillid til senior author skal afsløre bevidste manipulationer inden for senior authors kompetenceområde.

...

For så vidt artikel 5 anerkender Udvalget, at der ikke er grundlag for at statuere uredelighed. Det er foruroligende, at Udvalget – der allerede tidligere i udkastet *har* fastslået, at der ikke kan rejses kritik af, at min klient ikke konstaterede manipulerende genbrug fra tidligere artikler – taler om, at der i artiklen er genbrug af materiale. Der er ingen holdepunkter for, at der internt i artikel 5 er brug af billeder fra samme biopsi, der præsenteres som billeder af forskellige biopsier. Det var det, Udvalget burde have anført som begrundelse vedrørende artikel 5.

8. Sammenfatning

Sammenfattende må udkastene karakteriseres som ikke hidrørende fra et behørigt sammensat udvalg, hvilket medfører, at Udvalget beklædt af nuværende medlemmer og deres suppleanter må genoptage sagsbehandlingen med henblik på at afslutte den, eller – hvis resultatet heraf mod forventning måtte blive, at Udvalget er sindet at statuere videnskabelig uredelighed – udarbejde et nyt udkast.

Udkastet lider af den metodefejl, at udvalget på grundlag af styrken af den kritik, der kan rettes mod det videnskabelige produkt, afgør om der foreligger et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, og derefter lægger dette til grund som et allerede afgjort spørgsmål ved vurderingen af min klients forhold. Det betyder bl.a., at min klient bliver anset uredelig ved ikke at have opdaget Penkows forsætlige Billedmanipulationer. Det betyder endvidere at tilstedeværelsen af modstridende oplysninger i en artikel, der skyldes en anden forskers menneskelige fejl, rubriceres som et alvorligt brud. Herved sker en fejlagtig forskydning fra vurderingen af en adfærd til en vurdering af et produkt. Det bør tværtimod være et særligt punkt i Udvalgets vurdering, at se på en eventuel uredelig adfærds effekt på det videnskabelige indhold af det berørte produkt.

Indholdsmæssigt er udkastet præget af en helt urimelig streng vurdering af fejl eller mangler i to (evt. tre) artiklers angivelse af oplysninger om forsøgspersoner. Vurderingen er helt ude af trit med den forsigtighed, der ellers kendetegner og bør kendetegne vurderingen af, om et vist forhold udgør videnskabelig uredelighed.

For at nå frem til resultatet grov uagtsomhed vikler Udvalget sig ind i helt uholdbare argumentationsmønstre, startende med opstillingen af et nyt begreb "ledende seniorforfatter", hvorfra man glider fra overordnet ansvar for projektet til overordnet ansvar for det videnskabelige produkt til særligt ansvar herfor og til et skærpet ansvar, hvor al uagtsomhed anses grov, således at man pludselig har gjort en person til uredelig blot i kraft af sin status af sidsteforfatter og en uagtsomhed bestående i, at et vist forhold kunne være opdaget. Denne argumentation må ikke blot karakteriseres som utilladelig begrebsjurisprudens og empirisk uforankret, men indebærer en alvorlig tilsidesættelse af bekendtgørelsens klare regler om under hvilke betingelser, der kan statueres videnskabelig uredelighed.

Det lige anførte gælder såvel den manglende konstatering af Billedmanipulationerne som den manglende konstatering af De Hævdede Fejl.

Det er en fejl, at Udvalget ikke gør sig klart, at der er forskel mellem at *begå* en fejl vedrørende oplysning om konstruktion af data, og *ikke* at *opdage og korrigere* en af andre begået fejl. De fejl, modsat manipulationer, der er indeholdt i visse af artiklerne, er beklagelige, men der er ikke tale om, at Bente Klarlund Pedersen har begået videnskabelig uredelighed. Dette ville kræve et personligt begået alvorligt brud på god videnskabelig praksis, begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed.

Udvalgets krav til en sidsteforfatters evne til at gennemskue forsætligt manipulerede bidrag fra andre forfattere er helt uhørt høje. Det er krav, som forløbet viser, at end ikke erfarne forskere på jagt efter manipulation vil kunne opfylde.

Der er intet grundlag for at antage, at sådanne krav til opdagelse af andres uredelighed eller fejl havde forankring i de faglige miljøer herhjemme eller i udlandet, den gang artiklerne blev skrevet (eller for den sags skyld i dag).

Udvalgets udviklinger om "genbrug" af biopsimateriale er uden støtte i relevante kilder og kan ikke antages at være forankret i den almindelige opfattelse i videnskabelige kredse da artiklerne blev skrevet eller nu. Meget muligt har opfattelsen rod i en sproglig misforståelse af Vancouver-reglerne, jf. det omtalte indlæg i Weekendavisen.

Der bør derfor ikke i Galbo-sagen (eller Timmons-sagen) konstateres videnskabelig uredelighed.

4.2. Advokat Lego Andersens andet indlæg

Under bortseen af et kort indlæg af 13. september 2013 (ej fremlagt) og indlægget af 16. oktober 2013 (bilag 10) om ændringer i uredelighedsbegrebet, er det andet indlæg, der skal citeres fra – det sidste før den første afgørelse – et indlæg af 7. november 2013 (fremlægges nu som bilag 42), der ikke mindst kommenterer et indlæg fra klageren Henrik Galbo.

Fra dette indlæg citeres:

1. Indledning

I ovennævnte sag har jeg på min klients vegne anmodet om adgang til at afgive supplerende bemærkninger til Henrik Galbos seneste indlæg.

Endvidere har jeg allerede i mit hovedindlæg af 15. august 2013 anmodet om, at min klient sammen med mig må få foretræde for Udvalget.

Denne begæring er til min forbløffelse afvist af Formanden (som efter forretningsordenen afgør spørgsmålet), og der er fastsat en frist til den 8. ds. til vores endelige bemærkninger.

Formanden har endvidere afvist min anmodning om, at Udvalget anmoder tidsskriftet Diabetologia om yderligere oplysninger vedrørende artiklen, benævnt artikel 12 i Galbo-sagen. Baggrunden for min anmodning herom var, at min klient har en formodning om, at tidsskriftet vil være rede til at meddele de omhandlede oplysninger til Udvalget, men næppe til min klient eller hendes advokat. Jeg har pr. mail af d.d. fremsendt tidsskriftets svar.

2. Udvalgets sammensætning

Det allermest basale spørgsmål i nærværende sag er hvem, der overhovedet kan deltage i sagens behandling. Jeg pegede på dette for godt 3 måneder siden ved brev til forskningsministeren af 6. august 2013 med kopi til Formanden, og pegede på ny på spørgsmålet i mit indlæg af 15. august, hvor jeg anmodede om, at spørgsmålet blev behandlet forlods.

Jeg har efter karakteren af ministerens svar fundet det påkrævet at anlægge retssag for at få fastslået, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard ikke kan deltage i sagens behandling.

Spørgsmålet om, hvem der kan deltage i sagens behandling, er et retligt spørgsmål, der afgøres af Formanden, jf. forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5.

Det må naturligvis afgøres forlods, idet det må afgøres, inden der overhovedet kan ske udsendelse af bilagsmateriale og indkaldes til møde.

Efter lovens § 32, stk. 2, skal formanden være landsdommer og formandshvervet er herved en del af dennes embedsførelse som landsdommer.

Jeg har anmodet formanden om at træffe en af grunde ledsaget af afgørelse om spørgsmålet. Dette har formanden afvist. Efter min opfattelse er afvisningen en beklagelig ansvarsforflygtigelse.

3. Begrebet "videnskabelig uredelighed"

Sagens næstmest basale spørgsmål er, hvilke regler om videnskabelig uredelighed Udvalget (rigtigt sammensat) skal anvende.

Da jeg afgav mit indlæg i sagen den 15. august 2013, gik jeg, som det viste sig fejlagtigt, ud fra, at begrebet videnskabelig uredelighed som defineret i den gældende bekendtgørelse

var uændret i hele den periode, Galbo-sagen angår. Efterfølgende er jeg blevet opmærksom på, at det absolut ikke er tilfældet. Tværtimod er begrebet skærpet væsentligt over tid, bl.a. således at den tidligere utilbørlighedsbetingelse er slettet og begrebet "alvorlige brud på god videnskabelig praksis" er blevet inddraget under begrebet. Det fremgår udtrykkeligt af bemærkningerne til den ændring af forskningsrådgivningsloven, der indsatte en definition på videnskabelig uredelighed i selve loven, at der er tale om en skærpelse i forhold til det tidligere, ved bekendtgørelse fastsatte, begreb.

Jeg har i brev henledt Formandens opmærksomhed herpå og fremført, at fundamentale retssikkerhedsbetragtninger fører til, at det må anses udelukket at pålægge nogen en sanktion som resultat af en retlig proces på grundlag af overtrædelse af normer, der ikke var gældende på tidspunktet for handlingen eller undladelsen (også en undladelse kan tidsfæstes, nemlig til det tidspunkt, der burde være handlet). Dette medfører, at Udvalgets afgørelse skal træffes på grundlag af de definitioner på videnskabelig uredelighed, der var gældende på de relevante tidspunkter.

Det intertemporale spørgsmål om, hvilke materielle regler, der skal anvendes ved Udvalgets behandling, er ligeledes et retligt spørgsmål, der skal afgøres af formanden.

Dette spørgsmål har jeg ligeledes ønsket afgjort forlods ved en begrundet afgørelse. Også dette ønske har Formanden afvist, og jeg har derfor medinddraget spørgsmålet under retssagen ved et tillæg til stævningen. Jeg går dog ud fra, at en afgørelse fra Udvalget vil indeholde en begrundet stillingtagen til dette spørgsmål.

4. Retssagen

Min klient og jeg ser gerne, at videre sagsbehandling afventer rettens afgørelse af de helt basale spørgsmål om, hvem der skal behandle sagen og efter hvilke regler.

Sagen angår helt principielle retsspørgsmål og kan afgøres praktisk taget uden bevisførelse og helt uden bevisførelse om de i udvalgssagen omhandlede forskningsforløb. Den kan berammes, så snart Kammeradvokaten og UVVU's advokat har afgivet svarskifter (og spørgsmålet om henvisning fra byretten til landsretten er afgjort). Det må formodes, at sagen kan hastebehandles. Jeg bemærker, at Kammeradvokaten har tilsluttet sig, at sagen henvises til landsretten som principiel.

Jeg henstiller derfor, at Udvalget udsætter sagen i afventen af retssagen.

For fuldstændighedens skyld tilføjes, at en afgørelse om udsættelse træffes af det samlede Udvalg. Det er ikke en formandsbeslutning.

Baseret på Udvalgets udkast må min klient befrygte, at hun kan blive pålagt en personligt og professionelt belastende sanktion ved en afgørelse truffet af for flertallets vedkommende urette personer og under anvendelse af urette regler. Noget sådant vil selvsagt være belastende også for Udvalget og for dansk forskning.

5. Henrik Galbos seneste bemærkninger

...

Ad sektion 3

Hvad Galbo mener med, at Bente Klarlund Pedersens interesse i fundene var "klar" og "særlig", er ikke anført. Hans påstand om, at det ikke kan udelukkes, at hun "deltog aktivt i svindlen" rammer meget forbi de grundlæggende regler om UVVU's virksomhed, hvorefter uredelighed skal bevises hinsides tvivl. Hans betragtninger om, at min klient under alle omstændigheder "har et ansvar" for det forfalskede produkt er heller ikke funderet i UVVU's regler. Reglerne indebærer ikke, at man, hvor et videnskabeligt produkt lider af mangler af en vis karakter, kan pålægge nogen et "ansvar" herfor. Man kan ikke slutte fra produktmangler, uanset deres karakter, til personlig uredelighed. Uredelighed er aldrig en egenskab ved det videnskabelige produkt, men altid en egenskab ved menneskelig adfærd og henførbart til en eller flere bestemte personer, som ikke på forhånd kan findes som "de(n) ansvarlige".

Jeg antager, at den modsatte opfattelse, som Formanden er citeret for i Ugeskrift for Læger, må være et fejlцитат. Citatet lyder "uanset om det er groft uagtsomt eller forsætligt, er resultatet det samme: Produktet er ikke i orden, men uredeligt. Sådan er loven." Til citatet er kun at sige: Nej, sådan er loven ikke. Der er ikke noget, der hedder uredelige produkter.

Der er ingen regler om, at forfattere har et ansvar, i kraft af hvilket de kan dømmes for uredelighed, hvis produktet er mangelfuldt. Produktet kan give anledning til mistanke om uredelighed, som evt. derefter kan konstateres, hvis uredelig adfærd hos bestemte personer sikkert kan påvises.

...

Ad sektion 11

Udtrykket "subject" har på engelsk flere meninger, bl.a. emne og forsøgsperson/forsøgsdyr. Det er klart, at det i den omhandlede forskrift i Vancouver-reglerne sigter til emne. Tidskrifterne ønsker at bringe originalt stof (og modvirke salamisering). Blot ved at sammenholde med den sideordnede franske tekst er det rette svar på, hvad "subject" betyder i konteksten, sikkert.

En antagelse om, at Vancouver-reglerne kræver, at der skal oplyses om tidligere forskning med samme forsøgspersoner, må karakteriseres som direkte absurd. Hvis en medicinstuderende har afgivet f.eks. blodprøver, sædprøver, spytp prøver, hårprøver og diverse vævsprøver til en række forskellige projekter, ville en opfattelse, hvorefter der skulle redegøres for forsøgspersonens anvendelse i forskning, ikke kunne tages alvorligt.

Derfor er der også foretaget en drejning, så der i stedet tales om samme prøver eller snarere flere dele fra samme, delelige prøve. Men en sådan prøver vil jo aldrig nogen sinde kunne omtales som "subject".

Det skal fremhæves, at Vancouver reglerne, citeret s. 36 øverst i mit indlæg af 15. august 2013, handler om oplysningspligt "if the manuscript includes subjects about which *the authors have published a previous report...*" (min kursivering). Også af den grund er det åbenbart, at Vancouver reglerne ikke omhandler såkaldt "genbrug" i form af anvendelse af delprøver, hvoraf andre dele er brugt i andres forskning, men at det er tidligere publikationer og indsendte manuskripter om samme emne, der omhandles.

Om den franske version skal fremhæves, at det hedder "*le manuscrit contient des elements*" (min kursivering). Et manuskript kan selvsagt ikke *indeholde* forsøgspersoner, men meget vel emner.

Jeg har ikke hævdet, at UVVU's opfattelse af spørgsmålet om "genbrug" har rod i en sproglig misforståelse, blot nævnt, at det er meget muligt, det forholder sig sådan, idet det er tænkeligt, at UVVU har ligget på linje med de forskere, der skrev indlægget i Weekendavisen. Det kan siges helt firkantet: Det pågældende afsnit i Vancouver-reglerne kan helt sikkert ikke læses, som det hævdes i det pågældende indlæg. Når Galbo hævder den samme opfattelse, er hans standpunkt med samme sikkerhed fejlagtigt.

Jeg har ikke gjort gældende, at UVVU ligger under for en sproglig misforståelse. Jeg har påpeget, at de fire læserbrevsskribenter i Weekendavisen, der hævdede, at Vancouver-reglerne var overtrådt, har misforstået Vancouver-reglerne. Det fastholder jeg, at der ikke kan være rimelig tvivl om.

Ad sektion 18

Grunden til, at vi har regler om uredelighed, er hensynet til tillid. Andre forskere skal kunne stole på en forskers videnskabelig udsagn. I "Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis" af Daniel Andersen, Lis Attrup, Niels Axelsen og Povl Riis (1992) anføres s. 12:

Inden for forskningsverdenen findes ingen permissiv holdning over for uredelighed med det videnskabelige arbejde. Dertil er det alt for vigtigt nødvendigt, at forskere kan bygge på hinandens resultater i tillid til, at de repræsenterer ærlige gengivelse af foretagne observationer.

Denne tillid gælder selvsagt også – og navnlig – i relationen mellem forskere, der arbejder sammen mod et fælles forskningsresultat. Bente Klarlund Pedersen har haft tillid til, at Penkows billeder med tilhørende tekster repræsenterede ærlige gengivelser af foretagne observationer.

4.3. Advokat Lego Andersens tredje indlæg

Efter genoptagelsen afgav undertegnede et indlæg af 24. marts 2014 (bilag 14). Fra dette indlæg citeres:

GENOPTAGELSE AF HENRIK GALBOS KLAGE OVER BENTE KLARLUND PEDERSEN - UDVALGETS AFGØRELSE AF 18. DECEMBER 2013

Udvalgets sekretariat har den 26. februar 2014 pr. mail meddelt mig som advokat for Bente Klarlund Pedersen, at ovennævnte sag og dermed afgørelsen af 18. december 2013 genoptages.

...

Før Afgørelsen blev truffet, havde min klient og jeg adgang til at kommentere Udkastet, og vi anmodede om foretræde for udvalget, således som der er hjemmel til i forretningsordens § 13, stk. 4. Anmodningen blev afvist ved formandens brev til mig af 18. oktober 2013 med henvisning til, at der ikke ved en mundtlig fremstilling "vil kunne tilføres sagen oplysninger eller synspunkter, som parterne ikke allerede har været i stand til at kommunikere i de efterhånden mange skriftlige indlæg".

Der er imidlertid meget stor forskel på Udkastet og Afgørelsen, og min klient har reelt ikke haft mulighed for at imødegå mange af de synspunkter, der fremføres i Afgørelsen. Min klient har som bekendt efterfølgende udarbejdet en kortfattet imødegåelse af Afgørelsen dateret 2. januar 2014, som også er tilsendt udvalget til orientering. Denne imødegåelse var ikke udtømmende og var alene baseret på sundhedsvidenskabelige synspunkter.

Under retssagen har udvalget gjort gældende, at Afgørelsen er gyldig, *selvom* den måtte være truffet under medvirken af et flertal af personer, som ikke var behørigt medlemmer. Synspunktet er rystende og oprørende. Selvfølgelig går det ikke an i et retssamfund, at ubehørigt personer optræder som myndighed, og en tilkendegivelse fra en offentlig myndighed om, at den da er ligeglad med, om det måtte være rette eller urette personer, der har ageret i myndighedens navn, burde ikke kunne forekomme i Danmark.

Det nævnte synspunkt er gjort gældende under retssagen af UVVU som institution (modsat i den konkrete sammensætning, der medvirkede ved Udkastet og Afgørelsen). Hvordan et korrekt sammensat udvalg efter en underkendelse af Afgørelsen ved dom herefter skal kunne se uhildet på sagen er svært at se, og min klient nedlægger derfor under retssagen påstande om Afgørelsens realitet på de punkter, den statuerer uredelighed, således at der fastlægges bindende retningslinjer for udvalgets behandling efter en dom, der tilsidesætter Afgørelsen.

Da udvalget i forbindelse med genoptagelsen kan tage ethvert punkt af Afgørelsen op, vil jeg på ovennævnte baggrund kommentere Afgørelsen i sin helhed, idet jeg dog forbigår de artikler i relation til hvilke, udvalget ikke i Afgørelsen har statueret uredelighed.

Jeg begynder på side 46, hvor udvalget indleder sin vurdering. Jeg vender senere tilbage til selve afgørelsen.

Ad pkt. 7.1 Udvalgets sammensætning

Det er en klar fejl, at det samlede udvalg (i den aktuelle sammensætning) har taget stilling til spørgsmålet om sin egen sammensætning, dvs. om fire af medlemmerne ikke var behøri-

ge medlemmer af udvalget, da deres funktionsperioder var forlænget i strid med lovgivningen. Dette er et rent juridisk spørgsmål, som formanden skal afgøre alene, jf. Forskningsrådgivningslovens § 31, stk. 5.

Efter lovens § 32, stk. 2, skal formanden være landsdommer og udøvelsen af formandshvervet bliver herved en del af formandens embedsførelse som landsdommer.

Udvalget har alene begrundet godkendelsen af sin egen sammensætning med, at ministeren har fastholdt, at forlængelsen var lovlig. Formanden har herved tilsidesat sin embedspligt til selvstændigt at vurdere, om ministerens betragtninger var holdbare, jf. herved også grundlovens § 63. Jeg gør opmærksom på, at formandens pligt i denne henseende var udførligt påpeget i mine bemærkninger til Udkastet.

Ved en genoptagelse bør dette korrigeres, således at alene formanden vurderer spørgsmålet og gør det i overensstemmende med de regler og retsidealer, der kendetegner danske domstoles kontrol med forvaltningen. Det er derfor ganske utilstrækkeligt at henvise til, at ministeren fastholder, at forlængelserne var lovlige.

Side 47

Af punkt 7.2 Uredelighedsbegrebet

Også her er der tale om et rent juridisk spørgsmål, som alene formanden skal afgøre.

Det er ganske oplagt, at inddragelsen i 2008 af "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis" indebærer en udvidelse af uredelighedsbegrebet i forhold til det tidligere. De øvrige ændringer over tid er mindre udtalte, men tydelige ved en naturlig læsning af teksterne.

De ældre uredelighedsbegreber kan ses som delmængder af de senere. Dette indebærer bl.a. at det er helt berettiget, at anse forhold, som var karakteriseret som uredelighed i de tidligere regler, herunder de opregnede eksempler, så som konstruktion, selektion og substitution – alt som nærmere defineret i bekendtgørelserne – som udtryk for alvorlige brud på god videnskabelig praksis. Udvidelsen indebærer, at fremover er også andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis end dem, der kort kan kaldes "de klassiske" omfattet af uredelighedsbegrebet. Men de "andre alvorlige brud" var ikke omfattet af det tidligere uredelighedsbegreb og konstituerer ikke uredelighed i retlig forstand før den lovændring, der trådte i kraft 1. december 2008. Denne indebar, at nu var ikke alene de klassiske uredelighedsforhold alvorlige brud, men også "andre" alvorlige brud – hvis begået forsætligt eller groft uagtsomt – udtryk for videnskabelig uredelighed.

Disse "andre" brud faldt altså ganske klart uden for uredelighedsbegrebet indtil 1. december 2008.

Man har nok altid i videnskabens historie nogenlunde meningsfuldt kunnet tale om god videnskabelig praksis. Men det er afgørende at holde sig for øje, at begrebet "god videnskabelig praksis" ikke var et *retligt* begreb før 1. december 2008 ved ikrafttræden af lov nr. 552 af 17. juni 2008 om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. Før denne lovændring var uredelighedsbegrebet defineret direkte (og mere statisk) og uden reference til det mere

dynamiske begreb god videnskabelig praksis. Lovændringen blev fulgt op af en ny bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008, der som tidligere indeholdt et antal eksempler, men disse var fortsat inden for det "klassiske" område. Bekendtgørelsen gav ingen eksempler på forhold i kategorien "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis".

Inddragelsen af "alvorlige brud på god videnskabelig praksis" under uredelighedsbegrebet skal videre ses i det historiske lys, at før indførelsen af bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998, der repræsenterer den første egentlige retliggørelse af UVVU, og som ikke indeholder noget om god videnskabelig praksis, var også andre afvigelser fra god praksis en del af det ældre, "halvofficielle" UVVU's virkefelt, der ikke hvilede på en bekendtgørelse med hjemmel i lov, men på vedtægter. Før 1998 var der en klar sondring mellem "klassisk" uredelighed og andre afvigelser (ikke kun alvorlige afvigelser) fra god videnskabelig praksis. 1998-bekendtgørelsen medførte, at UVVU ikke længere beskæftigede sig med "god videnskabelig praksis" overhovedet.

Fra 1998-bekendtgørelsen trådte i kraft, hvorved UVVU blev et egentligt statsorgan, til uredelighedsbegrebet blev lovfæstet i 2008, har udvalget da heller ikke revideret sine vejledninger om god videnskabelig praksis. Der kom derimod en ny version i januar 2009. Før da var seneste revision fra maj 1998, altså fra før 1998-bekendtgørelsen. I den mellemliggende periode var begrebet "god videnskabelig praksis" uden for udvalgets virkefelt, hvilket udvalget respekterede ved ikke at udsende reviderede vejledninger.

Dette kan ikke siges klarere end udvalget selv gjorde det i forordet til 2009-vejledningen: "UVVU's virkefelt er blevet ændret og relaterer sig nu – i modsætning til tidligere – direkte til alvorlige brud på god videnskabelig praksis" (min understregning).

Det er helt uforståeligt, at udvalget desuagtet i Afgørelsen kan hævde, at der ikke er sket en ændring i uredelighedsbegrebet. Hvis reglerne virkelig var materielt uændrede, bestod den påpegede modsætning selvsagt ikke.

Det havde naturligvis været ganske let allerede i 1998 at definere uredelighed som alvorlige brud på god videnskabelig praksis, men det gjorde man ikke. Man gav en præcis og snæver definition og understregede, at et uredelighedsfund forudsætter, at det kan dokumenteres, at der er udvist forsæt eller grov forsømmelighed.

Før "alvorlige brud på god videnskabelig praksis" blev en del af uredelighedsbegrebet, var dette fastsat ved temmelig præcise angivelser, og man kunne holde forholdene i en given sag direkte op mod specifikke regler i lovgivningen (= lov og bekendtgørelse). Tilføjelsen af "god videnskabelig praksis" indebærer således tilføjelsen af en langt mere usikker målestok i form af en retlig standard. Men denne tilføjelse betyder ikke, at udvalget bliver både lovgivende og dømmende myndighed (endsige med tilbagevirkende kraft). Dette er udvalget sådan set også opmærksom på, eller har i hvert fald været det.

I forordet til udvalgets Vejledninger i God Videnskabelig Praksis af Januar 2009 (udsendt kort efter begrebet "god videnskabelig praksis" blev en del af regelgrundlaget) hedder det således, at "Som det fremgår af lovgivningen, er det ... ikke ... UVVU's opgave at definere ... god videnskabelig praksis".

UVVU må således søge en empirisk forankring for begrebet (der i forhold til Afgørelsen alene har selvstændig betydning i relation til artikel 12, der modtages af tidsskriftet den 25.februar 2009, dvs. på publiceringsdatoen for UVVU's reviderede vejledning af 2009) f.eks. i internationale regelsæt, anerkendt litteratur og universiteternes kursusmateriale. Der er ikke materiale, der kan støtte udvalgets betragtninger vedrørende "genbrug" eller "selektion", heller ikke efter artiklerne blev skrevet. Dette gælder også for det kursusmateriale, der nu undervises efter på Københavns Universitet i kurset i "Responsible Conduct of Research".

UVVU kan således ikke bare selv fastsætte begrebet efter sin egen opfattelse af, hvad god videnskabelig praksis indebærer, men skal kunne konstatere og påvise et empirisk grundlag (en fælles opfattelse af minimumskrav blandt forskere – formentlig bedømt internationalt) for at kunne fastslå, hvad god videnskabelig praksis indebærer. Herved står den nye retsstilling i skarp modsætning til den tidligere, hvor uredelighed var klart og direkte defineret i egentlige retsregler, som alene omfattede forhold af en karakter, som selv lægmand straks ville fordømme.

Forhold, der har fundet sted før ikrafttrædelsen af 2008-loven skal bedømmes efter de tidligere regler, da uredelighedsfund har så indgribende virkninger, at der ikke kan dømmes med tilbagevirkende kraft.

Det anførte viser samtidig, at ændringen med tilføjelsen af "god videnskabelig praksis" er en klar realitetsændring i lovgivningen. Det er indlysende, at man også før lovændringen har kunnet tale om god videnskabelig praksis (som man gjorde før 1998-bekendtgørelsen), og at iagttagelse heraf strækker sig langt videre end til, at forskere skal afstå fra at forfalste og fordreje forskningsresultater. Men det har ikke været et anliggende for UVVU i perioden fra ikrafttrædelsen af 1998-bekendtgørelsen til ikrafttrædelsen af 2008-lovændringen. Artikel 1 til 11 ligger alle i denne periode.

Endvidere er begrebet – som formentlig alle god-skik-begreber – udtryk for en udvikling over tid.

Afgørelsen har udløst stærk (og nøje begrundet) offentlig kritik af anvendelsen af det nye uredelighedsbegreb med tilbagevirkende kraft, ligesom Afgørelsen er gjort til genstand for en enestående skarp kritik ud fra såvel sundhedsvidenskabelige som retsvidenskabelige synspunkter. Jeg antager, at udvalget er bekendt med kritikken i Politiken, Weekendavisen, Information og Ugeskrift for Retsvæsen, og at det er tilstrækkeligt at henvise til den uden at vedlægge kopier. Ellers eftersender jeg gerne kopier heraf.

I Politiken fra den 23. ds. er formanden citeret for følgende udtalelse: "Det er rigtigt, at der kom nogle nye formuleringer ind i loven i 2008, men hvis man læser bemærkningerne til de tidligere love, er der ikke sket nogen ændringer". Det er en meget mærkelig udtalelse, for først i 2008 bliver uredelighedsbegrebet overhovedet defineret i loven. Så der er ingen "tidligere love". Hvad der tidligere var, var alene ministerielle bekendtgørelser. Men modsat love, hvor bemærkninger til lovforslaget kan udgøre fortolkningsbidrag, er der ingen bemærkninger til bekendtgørelser, heller ikke til disse.

Udvalget anfører, at det "ved vurderingen af de enkelte klagepunkter under anvendelse af det på afgivelsen af det videnskabelige produkt gældende definition af videnskabelig uredelighed heller ikke (har) fundet grundlag for en anden vurdering, end den der følger af den nugældende definition". Udtalelsen giver ingen mening, når udvalget allerede har udtalt, at der ikke er sket materielle ændringer, jf. tidligere på siden "Det materielle indhold i definitionen er således ens i de forskellige formuleringer". Udvalget har da heller ikke ved behandlingen af de enkelte klagepunkter identificeret det dagældende uredelighedsbegreb.

Side 49-51

Ad 7.3 Medforfatteransvar

Udvalgets opfattelse, hvorefter "alle forfattere af en videnskabelig artikel har et medansvar for artiklens indhold, herunder medansvar for at have gennemlæst det færdige manuskript inden indsendelse til tidsskriftet" kan være rigtig, hvis man anlægger en fornuftig forståelse af udtrykket "medansvar". Der er derimod ikke tale om, at alle forfatterne i kraft af dette "medansvar" kan dømmes for uredelighed, hvis en af dem handler uredeligt.

Efter 1998-bekendtgørelsen § 3, stk. 2, skal det "kunne dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet", som efter stk. 1. var "handler eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvriddning af det videnskabelige budskab...". Der skal således ske en helt individuel vurdering af den enkelte forfatters forhold.

Tilsvarende gælder for 2005-bekendtgørelsen, jf. navnlig dennes § 5, der forudsætter, at "sagens opklaring fører til en opklaring af, til hvem adfærden efter § 2 kan henføres". Dette gælder naturligvis også, hvor der kun klages over en af forfatterne bag en artikel. Det må da klarlægges, om den pågældende har handlet som beskrevet i § 2. Der består ingen form for "medansvar", kun individuelt ansvar.

2008-bekendtgørelsen og 2009-bekendtgørelsen svarer her til 2005-bekendtgørelsen.

Man kan under ingen omstændigheder udstrække et ansvar til medforfattere under henvisning til god videnskabelig praksis for så vidt angår artikler udarbejdet inden 1. december 2008, da begrebet ikke var knæsat i lovgivningen før da.

Udvalget kan derfor ikke bygge noget selvstændigt på betragtninger om at "den ledende forfatter (ofte betegnet seniorforfatter eller sidsteforfatter) ... har et særligt ansvar...", men må direkte vurdere, om den pågældende er omfattet af det til enhver tid gældende uredelighedsbegreb.

Udvalgets begrebsdannelse forekommer meget svævende. Således er det klart, at "sidsteforfatter" er den forfatter, der står sidst, og hvis en anden er ledende forfatter (hvis der er én og kun én sådan), benævnes denne ikke sidsteforfatter. Det er dernæst klart, at der kan medvirke flere seniorforfattere ved en artikel, og at der ikke altid kan påpeges en *enkelt* ledende forfatter, der kan retfærdiggøre den bestemte entalsform "den". Det skal i denne forbindelse nævnes, at Bente Klarlund Pedersen hverken er førsteforfatter eller sidsteforfatter af artikel 7 eller 12. På artikel 4, 5, 6 og 12 er hun heller ikke korresponderende forfat-

ter (to af forfatterne til artiklen 12, nemlig Bente Klarlund Pedersen og sidsteforfatteren Mark Febbraio har anført deres e-mailadresser og en læser, der vil kontakte forfattergruppen, vil naturligt vælge at maile til disse adresser, men ingen af dem er anført som korresponderende forfatter).

Navnlig bliver der ikke før artikel 12 plads for overvejelser om, hvad god videnskabelig praksis indebærer. Det er den eneste artikel, der er forfattet efter ikrafttrædelsen af 2008-loven.

Der må ske en direkte anvendelse af de til enhver tid gældende bekendtgørelses regler, og for alle gælder, at de hviler på et individuelt ansvar, ikke et medansvar. Alle forfattere er underkastet præcis de samme regler, og lovgivningen pålægger ingen af dem et "særligt" ansvar, herunder for at kontrollere andre forfattere, der har påtaget sig de dele af projektet, hvor de har de bedste forudsætninger.

Når bortses fra artikel 12, som er den eneste, der er udarbejdet efter, at alvorlige brud på god videnskabelig skik blev inddraget under uredelighedsbegrebet, kan en indklaget forfatters ansvar ikke fastlægges ud fra, at der efter god videnskabelig skik påhviler denne visse opgaver, f.eks. at foretage kontrol for at afdække fejl eller fusk begået af andre forfattere i teamet. Vurderingen skal ske direkte efter den på udarbejdelsestidspunktet gældende bekendtgørelses regler.

I Politiken den 23. ds. er udvalgets formand citeret for følgende bemærkning om dette spørgsmål: "Et af vores argumenter er, at forskere selv ofte fremhæver antallet af publikationer, hvor de har været seniorforfatter, som noget, der har betydning ved besættelse af professorater og tildeling af forskningsmidler".

Det er sådan set rigtigt, men den kendsgerning, at det af universiteter og bevilgende myndigheder og fonde anses meriterende at medvirke til videnskabelige publikationer er jo uden enhver sammenhæng med, om seniorforfattere(n) udviser videnskabelig uredelighed ved ikke at afdække andre deltagers forfalskning af data. Bente Klarlund Pedersen har aldrig påberåbt sig at have udført en særlig meriterende kontrol med forskerkollegers bidrag til fælles arbejder. Hun har aldrig selv i sine videnskabelige artikler citeret artikel 4.

At man på et vist område har mulighed for at yde en indsats, der anses meriterende, betyder jo ikke, at man, hvor denne mulighed ikke gribes, har udvist uredelighed.

Jeg er bekendt med, at Henrik Galbo i brev af 19. ds. til udvalget har henledt opmærksomheden på en tysk uredelighedssag, Bufone-sagen. Jeg har ikke i Galbos henvisninger kunnet finde nogen egentlig afgørelse fra et statsligt nævn eller en særlig instans med kompetence til at fastslå uredelighed (efter et nærmere præciseret begreb). Der foreligger kritiske bemærkninger i form af et åbent brev, der mødegår et andet åbent brev med stærk støtte til Bufone. Kritikken af Bufone skal ses i lyset af, at hun i årevis som leder af en forskningsenhed sad advarsler overhørig. Manipulationen var udført af yngre forskere over for hvem, hun havde en supervisor-funktion. Sagen kan ikke yde nogen vejledning i nærværende sag, hvor Bente Klarlund har samarbejdet med en forsker på samme videnskabelige og hierarkiske niveau, og hvor der skal anvendes de regler, der var gældende på daværende tidspunkt,

hvorefter uredelighed forudsætter forsæt eller grov forsømmelighed, jf. 1998-bekendtgørelsen.

Side 54 – 57

Ad artikel 4

På s. 55, næstsidsste afsnit anføres "Udvalget bemærker, at det ikke fremgår klart af artiklen, at MTmRNA-målingerne kun blev udført på en udvalgt del af den samlede forsøgspopulation, og at kriterierne for denne udvælgelse heller ikke er beskrevet i artiklen" (mine understregninger).

Tilsvarende hedder det s. 56, 3. afsnit "Udvalget finder derfor, at de manglende oplysninger i artikel 4 om, at MTmRNA-målingerne kun blev udført på en udvalgt del af den samlede forsøgspopulation, samt den manglende angivelse af kriterierne for denne udvælgelse, udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis" (mine understregninger).

Udvalget bygger her på en urigtig antagelse om, at der er sket en udvælgelse efter visse kriterier. Det er der imidlertid ikke tale om. Andre målinger er prioriteret højere end MTmRNA, og der har derfor kun været et mindre materiale til rådighed til denne del af undersøgelsen. Omfanget af det undersøgte materiale er tydeligt angivet med n-værdi.

Jeg kan ikke se, at udvalget, der selv er ansvarlig for sagens oplysning, jf. bekendtgørelsen § 12, har haft noget grundlag for at antage, at der var sket en uoplyst selektion. Henset til, at det med rette er fast antaget, at et uredelighedsfund skal fremstå med stor klarhed, er der yderst betænkeligt, at udvalget tværtimod gætter på, at forhold, det ikke har sat forsvareligt sig ind i (og hvor relevante spørgsmål fra udvalget, f.eks. i forbindelse med et foretræde, kunne have sikret et ordentligt faktisk grundlag), nok er udtryk for uredelighed.

Artiklen skal vurderes efter 1998-bekendtgørelsens uredelighedsbegreb, der omfatter "handling eller undladelse, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab", og hvor det "kan dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet".

Øverst side 56 henvises til lærebog i lægevidenskabelig forskning fra 1972, hvor Poul Riis anfører: "Under omtalen af materialer bør det være klart for læseren, hvilke patienter forfatterne eventuelt udgik fra i et primærmateriale, og hvilke der af den ene eller anden grund ikke gennemførte undersøgelserne, således at sekundærmaterialet af de og de grunde fik den og den størrelse".

Her skal man hæfte sig ved, at Poul Riis skriver om *patienter*. Og det, der "bør" beskrives, er "hvilke patienter, der ikke gennemførte undersøgelserne". Det er der ikke tale om her. Der er hverken tale om patienter, eller om manglende gennemførelse af undersøgelser.

Min klient bemærker supplerende herom:

Poul Riis beskriver et materiale med biologisk variation. Min forskning er ikke sundhedsvidenskabelig i egentlig forstand, men er forskning i integrativ fysiologi, der skal afdække

basale fysiologiske sammenhænge. "Forsøgsdyrene" er mennesker, og gruppen af forsøgspersoner er kendetegnet ved meget stor homogenitet. Der arbejdes efter samme retningslinjer som ved forsøg med (andre) dyr. Human integrativ fysiologi kan ikke forstås eller vurderes efter de standarder, der gælder for epidemiologisk eller klinisk sundhedsvidenskabelig forskning, hvor man er interesseret i at kortlægge en biologisk eller klinisk variation. Det er meget almindeligt, at alle analyser ikke kan udføres på alle prøver. Det er ikke normen at angive årsager hertil. Inden for den type af integrativ fysiologi, som vi beskæftiger os med, hvor forsøgspersonerne er udvalgt efter kriterier, der sigter mod at etablere en særdeles homogen gruppe, vil det sjældent forekomme, at en reduceret n-værdi medfører, at den reducerede gruppe fremstår med signifikant afvigende karakteristika. Læseren må naturligvis udlede, at når der ikke er angivet en særskilt beskrivelse af karakteristika for en reduceret gruppe af forsøgspersoner, er det fordi gruppen ikke antages at afvige signifikant fra den oprindelige gruppe.

Bedømmerne af artiklen efterspurgte ikke en forklaring på det reducerede antal forsøgspersoner eller en særskilt beskrivelse af karakteristika for den reducerede forsøgspersongruppe.

Selv vurderet efter begrebet god videnskabelig praksis må det lægges til grund, at det er gængs praksis ikke at omtale tekniske forhold (f.eks. mangel på eller ødelagt materiale), der medfører at nogle analyser udføres på materiale fra alle forsøgspersoner, mens andre udføres på færre. Man anfører blot, som det er sket her, den n-værdi, der gælder for de enkelte resultater. Såfremt en reduceret n-værdi ikke indebærer, at den i omfang reducerede forsøgsgruppes karakteristika adskiller sig signifikant fra den oprindelige gruppe, er det ikke normen særskilt at angive den reducerede gruppes karakteristika.

Side 69-71

Ad 7.16 Anvendelse af det videnskabelige biopsimateriale i flere videnskabelige arbejder

Udvalget anfører indledningsvis (s. 70, 5. afsnit) om det forhold, at udtaget biologisk materiale deles i flere samples, der gøres til genstand for forskellige forskningsartikler, at "Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at undersøgelsesenheden i de pågældende studier er forsøgspersonerne og ikke de enkelte dele af et oplyst biopsimateriale fra samme person. Heraf følger nødvendigheden af at oplyse om genanvendelsen af biopsimaterialet".

Det er jo ikke nogen argumentation overhovedet, og der er ingen forsøg på at sammenkæde "udvalgets opfattelse" med nogen empiri. Det er uantageligt, at der af udvalgets opfattelse anno 2013 kan udledes nogen "nødvendighed" af at udvise en adfærd i tidligere år.

Den såkaldte "nødvendighed" fastholder udvalget ikke i mange linjer. I næstsidste afsnit på samme side (70) stiller udvalget sig tilfreds med, at der gives "1-2 relevante referencer". Dette indebærer, at hvis et materiale, der f.eks. første gang er benyttet i artikel A, også benyttes (i form af andre dele) i artiklerne B, C, D og E, vil læseren ikke få at vide, at alle artiklerne er baseret på samme materiale, medmindre der foretages en grundig gennemgang af alle henvisninger, så det indses, f.eks. at henvisningen i artikel D til artikel B og henvisningen i artikel E til artikel C reelt indebærer en henvisning til artikel A. Et samlet overblik får læseren i hvert fald ikke. Som jeg senere vender tilbage til, bliver læseren

heller ikke efter en sådan undersøgelse (eller ved oplysning i senere artikler om alle tidligere) klogere, og der er intet grundlag for at anse manglende henvisninger som uredelige.

Der bliver ikke tale om falsifikation eller forvridning af data ved, at prøver udtaget (samtidigt) fra et antal forsøgspersoner analyseres for visse forhold, der rapporteres i særskilte artikler. Indholdet af de flere artikler om data fra prøver udtaget på en med alder, køn, vægt, protokol m.v. beskrevet forsøgsgruppe er præcis lige valide, hvad enten der tidligere er udledt andre data af (andre dele af) materialet eller ikke.

Køber man en sønderjysk spegepølse i Irma, skærer den over og undersøger først den ene halvdel for farvestoffer og senere den anden halvdel for nitrit, er det indlysende, at begge undersøgelser er valide, herunder således at den senere undersøgelses validitet er uantastet af den første. En rapportering af de senere nitrit-målinger, der også giver oplysning om den første undersøgelses fund af farvestoffer i Irmas sønderjyske spegepølser, mister intet i validitet ved at målingerne er foretaget på samme pølse, ikke to forskellige pølser (tillavet i hvert sit batch). (Det er selvsagt en meget lav n-værdi, men man kan naturligvis undersøge adskillige spegepølser på denne måde).

Det er overordentligt iøjnefaldende, hvor voldsomt Afgørelsen er ændret i forhold til Udkastet. Argumenterne i Udkastet for at anse manglende oplysning om "genbrug" som uredeligt er pist væk og erstattet af en helt nyudviklet lære, som udvalget ikke i ramme alvor kan hævde havde noget fæste tilbage i 2003-2009, henset til at udvalget endnu i sommeren 2013 ikke er i stand til at beskrive og begrunde kravene til oplysning om, at en vis forskning er baseret på materiale, hvoraf andre dele tidligere er gjort til genstand for forskning.

Udvalget har reelt blot bidt sig fast i det væsentligste af Udkastets resultater, men har opgivet det mangelfulde grundlag og erstattet det med et nyt, som min klient ikke har haft nogen mulighed for at argumentere mod (før nu).

Det er i Bente Klarlund Pedersens tidligere fremsendte oversigter (tables) dokumenteret, at der er talrige artikler fra mange andre forskere, hvor der ikke i metodeafsnittet er givet oplysninger om tilsvarende "genbrug", og der er ingen empiri for, at der har været en gængs opfattelse af modstående indhold.

Forstås Vancouver-reglernes omtale af "subjects" som forsøgspersoner (uanset bl.a. den franske tekst) vil det medføre et langt videregående og direkte absurd krav om oplysning, hvis forsøgspersoner tidligere har medvirket i anden forskning. Udvalget forkaster selv en så vidtgående forståelse. Det giver ingen fornuftig mening at fastslå en fortolkning af "subjects", der fører til urimelige resultater, mens fortolkning af "subjects" som emner giver god mening i konteksten. Tidsskrifterne ønsker naturligvis ikke, at en artikel, de optager, reelt også bringes af et andet tidsskrift.

Det er i denne forbindelse klart, at der efter konteksten skal være tale om to artikler om *samme* emne, ikke blot mere eller mindre *beslægtede* emner.

Helt afgørende er, at de rapporterede fund i hver enkelt artikel, som er baseret på materialet, (a) virkelig er baseret på materiale karakteriseret som beskrevet i den enkelte artikels metodeafsnit og (b) virkelig er fundet og rapporteret korrekt. Det rækker på ingen måde ved

validiteten af de rapporterede fund, at der er gjort andre, rapporterede fund baseret på "samme" materiale. Der kan ikke påpeges nogen betydning af, om disse andre fund er gjort på det samme eller på et tilsvarende materiale.

Udvalget fortsætter den foran citerede tekst med følgende begrundelse "Undlades dette, vildledes læseren til at betragte det enkelte arbejdes materiale som selvstændigt og originalt indsamlet...". Udvalget ville her have haft en pointe, hvis indsamlingen af materialet var meriterende og den, der blot havde fået en del af materialet stillet til rådighed af den oprindelige forskergruppe, med urette optrådte som deltager i indsamlingen. Dette ville i relation til 1998-bekendtgørelsen kunne have karakter af "grov vildledning om en persons indsats i forskningen" (§ 3, stk. 1) og i relation til 2005-bekendtgørelsen af "utilbørlig vildledning om egen videnskabelig indsats". Det er imidlertid åbenbart, at Bente Klarlund Pedersen ikke uretmæssigt har taget æren for opnåelsen af det materiale, der er forsket på.

Udvalget argumenterer i samme afsnit videre: "... og læseren unddrages viden om undersøgelsesmaterialets baggrund i de forskellige artikler".

Imidlertid er læseren i hver artikel, der ikke henviser til tidligere artiklers metodeafsnit, informeret om materialets baggrund med angivelse af en række data om forsøgspersoner, forsøgsprotokol og prøveudtagning. Den evt. supplerende viden om, at andre dele af materialet er anvendt til anden forskning, tidligere rapporteret andetsteds, er for læseren af denne artikel irrelevant. Det rækker på ingen måde ved de i denne artikel publicerede fund. Omvendt bliver de i den tidligere artikel rapporterede fund ikke berørt af, at der var udtaget tilstrækkeligt materiale til, at det kan gøres til genstand for yderligere forskning. Finder forfatterne af den senere artikel en tidligere artikel relevant til at perspektivere artiklens resultater, kan de inddrage den i diskussionsafsnittet, uanset om den hviler på samme eller andet, men tilsvarende, biologisk materiale.

Udvalget anser en oplysning om, at materialet hidrører fra en biobank, som tilstrækkeligt. En sådan oplysning giver imidlertid ikke en læser nogen indsigt i tidligere anvendelse af andre samples af materialet. Men det har læseren heller ikke brug for, når materialets beskaffenhed er behørigt beskrevet.

Side 71

Udvalget citerer en henvendelse fra 70 forskere. Henvendelsen burde have medført, at udvalget havde indset den manglende empiriske forankring af sine synspunkter om oplysning om "genbrug".

Udvalget kommer uden om henvendelsen ved at gøre en ny pointe, som reducerer området, hvor der skal ske oplysning i metodeafsnittet, til tilfælde, hvor det er "beslægtede videnskabelige spørgsmål", der behandles i de forskellige artikler.

De 70 forskere udtaler udtrykkeligt, at hvis der er tale om "separate problemstillinger", så er der tale om "separat og uafhængig" videnskabelig udnyttelse. Omtale af brug af materialet til "andre videnskabelige undersøgelser" er da "aldeles uinteressant".

Udvalget anfører straks efter gengivelsen heraf, at materialet i nærværende sag "netop" ikke kan karakteriseres som anvendt i "separate eller uafhængige videnskabelige undersøgelser". Herved manipulerer udvalget tydeligvis med erklæringerne fra de 70, i hvilke der ikke tales om separate *undersøgelser*, men om separate *problemstillinger*. Så selvom undersøgelserne foregår på "samme" (andre dele af) materiale, er undersøgelserne alligevel ifølge de 70 forskere separate, når blot de angår "separate problemstillinger".

Manipulationen fortsætter med udvalgets begrundelse for, at der ikke foreligger "separate eller uafhængige videnskabelige undersøgelser", som lyder: "da der er tale om, at en forskergruppe udfører et studie og derefter anvender materialet fra dette studie til at undersøge beslægtede videnskabelige spørgsmål i forskellige artikler".

Begrebet "beslægtet" hidrører fra beskrivelsen af personlige relationer, og ganske som man er beslægtet med f.eks. sin mor, søster, halvsøster, kusine, grandkusine osv. er spektret for, hvornår videnskabelige spørgsmål kan ses som "beslægtede" meget vid og slægtskabet kan være nærmere eller fjernere. Udvalget gør intet forsøg på at definere begrebet, men prætenderer, at udvalgets udviklinger er fuldt forenelige med henvendelsen fra de 70. Det er ikke tilfældet. Det er jo åbenbart, at problemstillinger, der kun er "beslægtede" nødvendigvis må være "separate", og det er en fordrejning af henvendelsen fra de 70, at den præsenteres som forenelig med udvalgets udviklinger, således som udvalget – tydeligst med brugen af orden "netop" – foregiver. Henvendelsen fra de 70 forskere fordrejes i udvalgets udlægning.

Hvis flere artikler ikke angår separate spørgsmål, kan der foreligge dobbeltpublikation, som er et brud (men næppe et alvorligt brud) på god videnskabelig praksis, men det er klart, at ingen af de artikler, der er relevante i denne forbindelse, indebærer dobbeltpublikation.

Rent bortset fra at begrebet "god videnskabelig praksis" kun er relevant i relation til artikel 12, er det som nævnt og anerkendt af UVVU ikke således, at UVVU selv kan opstille og derefter håndhæve indholdet af god videnskabelig skik efter udvalgsmedlemmernes opfattelse af, hvorledes forskning bør drives. Udvalget skal konstatere eksistensen af en i forskerkredse på det relevante tidspunkt anerkendt, konsensual praksisopfattelse og må søge efter empiri uden for udvalgsmedlemmernes personlige opfattelser for sin fastlæggelse af begrebets indhold.

Hvis der virkelig havde været grundlag for at antage en konsensus i fagkredse om, at der skal gives oplysning om "genbrug" i de tilfælde, hvor den senere artikels emne er "beslægtet" med den tidligere, må det undre, at dette synspunkt ikke har fundet det mindste udtryk allerede i Udkastet. Dettets synspunkter om genbrugsspørgsmålet er ganske andre, hvis uholdbarhed må anses erkendt ved deres manglende gentagelse i Afgørelsen.

I sidens 5. afsnit anføres, at det er "særligt vigtigt", at der oplyses om oprindelsen, når der er "sammenhæng mellem de videnskabelige spørgsmål, som de pågældende artikler undersøger". Ellers "forholdes læseren viden om sammenhængen i undersøgelsesresultaterne i de forskellige artikler og resultaternes indbyrdes afhængighed". De resultater, der nås i de to (evt. flere) artikler, kan have en sammenhæng, men den er ikke knyttet til, at det er f.eks. de samme 25 personer, der har lagt væg til artiklerne, eller to grupper med samme karakteristika i relation til alder, køn, højde, vægt, forsøgsprotokol osv. De to resultater kan hver

i sær stå alene, og de kan også give anledning til en diskussion, som tager udgangspunkt i de faktisk fundne resultater, som er valide og virkelig er uafhængige af hinanden, da de er fundet i hver sin proces. Fund og målinger i den første artikel påvirker ikke fund og målinger i den senere artikel og vice versa. Det ene sæt resultater er ikke afhængigt af det andet. De fund, der gøres ved undersøgelserne rapporteret i den anden artikel, bliver præcis de samme, hvad enten det materiale (den del af materialet), som blev benyttet i forbindelse med undersøgelserne bag den første artikel, er benyttet som sket, var benyttet til andet formål eller slet ikke benyttet. En antagelse om, at der består en "afhængighed" mellem *resultaterne* er erkendelsesteoretisk absurd.

Stadig i 5. afsnit sker der en pludselig udgliden i udvalgets tankegang. Først tales om sammenhæng mellem de undersøgte *spørgsmål*. Allerede i næste sætning tales om sammenhæng mellem *resultaterne*. Det er jo noget helt andet. Der er heller ikke nogen direkte "sammenhæng" mellem to hver især valide datasæt om forskellige forhold, dvs. forskellige svar på forskellige spørgsmål. Der er ikke nogen anden sammenhæng mellem resultaterne/svarene end den, at de kan siges at være – korrekte – svar på spørgsmål, der har en grad af sammenhæng. Der foreligger to sæt valide resultater, og hverken resultaterne eller sammenhængen mellem spørgsmålene har noget at gøre med, at undersøgelser er udført på dele af samme materiale.

Udvalgets ræsonnement er fundamentalt ulogisk. Efter udvalgets udviklinger er det i orden at undlade omtale af tidligere artikler baseret på (andre dele af) samme biologiske materiale, selvom artiklerne angår beslægtede spørgsmål. Men refereres i diskussionsafsnittet til artikler om beslægtede spørgsmål skal den fælles kilde oplyses (evt. ved 1-2 referencer). Læseren af en artikel kan blive klogere af at læse andre artikler, som er inddraget i diskussionsafsnittet (og kender dem måske allerede eller finder dem måske også selv uden reference). Men det er da oplagt at gøre opmærksom på tidligere artikler, der kan bidrage til at perspektivere den aktuelle artikel, og det kan umuligt være uredeligt at gøre det. Tanken om, at tilføjelse af relevante, korrekte oplysninger kan medføre, at korrekt gengivne videnskabelige resultater udløser uredelighed, må afvises som helt uantagelig.

Udvalget undlader at sondre klart mellem på den ene side en undersøgelses resultater og på den anden side de aspekter og perspektiver resultaterne, evt. sammenholdt med resultater fra andre undersøgelser, kan give anledning til.

Et forenklet og tænkt eksempel kunne være følgende. Ved første undersøgelse konstateres, at træning fører til en forhøjelse af ekspressionen af stof A. Ved anden undersøgelse konstateres, at træning fører til forhøjelse af ekspressionen af stof B. Dette kan perspektiveres ved en drøftelse af, om det måske er stof A, der netop medfører forhøjelsen af stof B, så der er tale om en årsagskæde Træning → Stof A → Stof B. Ved en tredje undersøgelse undersøges, om infusion af Stof A *uden* træning fører til øget ekspression af Stof B. Rapporteringen af den fremadskridende viden om disse beslægtede spørgsmål er naturligvis lige valid, hvad enten hver artikel er forudgået af tidsmæssigt afgrænsede prøveudtagninger eller de er udtaget samtidig i mængder (ikke-separat prøveudtagning), der kan deles til separate undersøgelser.

Læseren kan ved at læse både den aktuelle artikel og den eller de artikler, der nævnes i diskussionsafsnittet, se, at forsøgspersonerne besidder samme karakteristika og læse om

forsøgsprotokol og prøveudtagelse. Der er intet belæg for at antage, at prøveresultater fra en anden gruppe med samme karakteristika, samme forsøgsprotokol m.v. ville have frembudt andre resultater end prøveresultaterne fra den første gruppe.

Det er naturligvis klart, at inddragelse af andre undersøgelsesresultater vedrørende samme eller helt tilsvarende materiale kan kaste nyt lys på en undersøgelse, men der er intet grundlag for at hævde, at brugen af *samme* materiale frem for *tilsvarende* materiale kan "forstærke en lang række resultater". Det er *resultaterne* fra de forskellige undersøgelser, der er interessante, og de er konstateret ved hver deres undersøgelse. Den enkelte undersøgelses validitet og relevansen af den diskussion af data, der gøres, påvirkes ikke af materialets fælles oprindelse. Det er muligt, at de forskellige resultater kan tegne et samlet, konsistent billede, men et sådant billede bliver ikke mindre korrekt af, at resultaterne er fundet på det samme materiale. Der er heller ikke tale om nogen forstærkning af den statistiske signifikans, da det er undersøgelser af forskellige forhold. Det havde været en anden sag, hvis man havde gentaget de tidligere undersøgelser på andre dele af samme materiale, så læseren kunne tro, at de oprindelige fund var statistisk bestyrket.

I Afgørelsen modsat i Udkastet finder udvalget, at manglende krydsreferencer i artikel 3, 6, 7 og 10 ikke er udtryk for alvorlige brud på god videnskabelig praksis i sig selv (når bortses fra selektionsspørgsmålet som ikke drøftes på dette sted), hvorimod manglende krydsreferencer i artikel 4 og 5 er uredeligt. I artikel 4 og 5 er der krydsreferencer i artiklernes diskussionsafsnit. Det er uforståeligt, hvorledes en korrekt rapportering af en valid undersøgelse kan blive uredelig ved, at der i dens diskussionsafsnit, hvor artiklens resultater perspektiveres, henvises til andre korrekt rapporterede valide undersøgelser.

Som nævnt har min klient i de tidligere fremsendte tabeller dokumenteret, at sådan omtale i en artikels diskussionsafsnit er gængs.

Jeg er bekendt med, at advokat, dr.phil. Jens Ravnkilde på egne vegne har indklaget et stort antal forskere for UVVU på grund af lignende forhold. Sideløbende har han fremført en stærk faglig kritik af Afgørelsen. Hans klage er nok at føre synspunktet "lighed for loven" for langt ud, men pointen er formentlig at understrege urimeligheden i Afgørelsen og de uantagelige konsekvenser, som en opretholdelse af dens konklusioner må føre med sig, når det lige skal behandles lige.

Henvendelsen fra de 70 forskere er manipuleret af udvalget som foran nævnt, og udvalget synes at have ignoreret det vægtige bidrag til det empiriske grundlag for, hvad god videnskabelig praksis indebærer, som min klients tabeller frembyder. Det empiriske grundlag for, hvad god videnskabelig praksis kræver, er alvorligt forsømt i Afgørelsen og substitueret med udvalgets egen opfattelse, der har ændret sig markant på blot et halvt år fra Udkastet til Afgørelsen. De artikler, der er medtaget i tabellerne som baseret på samme biologiske materiale, vedrører klart indbyrdes beslægtede spørgsmål. Eksemplerne i min klients tabeller vil let kunne udbygges med flere af samme karakter.

Side 72-73

Ad 7.16.1 Vedrørende anvendelse af samme biopsimateriale i artikel 1, 3 4 og 5

Det anføres s. 72, 3. afsnit, at "Udvalget konstaterer, at artikel 1, 3, 4 og 5 ikke indeholder oplysninger om materialets oprindelse, herunder at biopsimaterialet har været anvendt i andre artikler..." (min understregning). Alle artikler indeholder en beskrivelse af forsøgspersonernes karakteristika, forsøgsprotokollen og prøveudtagningen. Det er en dækkende beskrivelse af materialets oprindelse.

Side 73 øverste afsnit anføres det, at "resultaterne i artikel 4 og 5 sammenholdes med resultaterne fra artikel 1" og at "resultaterne fra artikel 1 delvist anvendes til at understøtte resultaterne i artikel 4 og 5".

Her må sondres mellem (a) de direkte resultater og (b) diskussionen og perspektiveringen af resultaterne. Der er ikke tale om, at de direkte resultater i artikel 1 understøtter de direkte resultater i artikel 4 og 5. Efter deres karakter kan de direkte resultater i artikel 1 ikke understøtte de direkte resultater i artikel 4 og 5. De tre resultatsæt er uafhængige af hinanden og kan hverken svække eller styrke hinanden. De valide direkte data fra artikel 1 kan derimod inddrages i diskussionen af tolkningen af de ligeledes valide direkte data fra artikel 4 og 5, og denne diskussion af hver især valide data påvirkes ikke af, at disse data stammer fra en fælles biologisk kilde. Læseren må anlægge samme vurdering af, hvad der videnskabeligt kan udledes ved at sammenholde data fra artikel 1 med data fra artikel 4 og 5 hvad enten, det er samme eller blot tilsvarende biologisk materiale, de forskellige data hidrører fra.

I næste afsnit (s. 73, 2. afsnit) hævdes det, at læseren "vildledes til at tro, at der er tale om forskellige studier og dermed forskelligt biopsimateriale". Hertil bemærkes, at det er helt vilkårligt at hævde, at undersøgelser, der bygger på samme biopsimateriale, ikke er forskellige studier. Det kan ikke indlægges i begrebet "studie" (i videnskabelig kontekst), at (andre dele af) det pågældende materiale ikke er undersøgt før. Arbejdet i forbindelse med de senere artikler kan helt naturligt kaldes et studie.

Spørgsmålet er derfor om læseren vildledes til at tro, at det er forskelligt biomateriale. Det gør læseren ikke, og læseren har ikke nogen anledning til at interessere sig for, om det er tilfældet eller ej. Der er tale om valide data, der diskuteres i sammenhæng med andre valide data. Tænker man sig, at en læser, der har læst og intellektuelt bearbejdet begge artikler, efterfølgende modtager den oplysning, at undersøgelserne hviler på forskellige dele af samme biologiske materiale, kan den pågældende ikke sige andet end "Nå". Oplysningen ændrer intet (med forbehold for det tilfælde, at fremskaffelsen af materialet var meriterende og forfatterne af den senere artikel med urette tager æren for fremskaffelsen).

Det er helt forkert, når udvalget hævder at læseren forholdes "væsentlige oplysninger om resultaternes indbyrdes afhængighed". Der består nemlig ikke nogen indbyrdes afhængighed mellem resultaterne. De er hver især separate, uafhængige og fuldt valide og kan gøres til genstand for videnskabelig diskussion. Har man f.eks. ved den første undersøgelse begået en fejl, f.eks. som følge af forurening af materialet (der ikke berører det resterende materiale) eller fejlkalibrering af måleudstyr, påvirker denne fejl ikke resultatet af den anden undersøgelse. Men den anden artikels diskussion kan da hvile på et forkert grundlag. Dette gælder imidlertid for enhver diskussion af den første artikel og hvad enten den anden artikel

er udført med samme materiale eller ej. Dette understreger, at undersøgelserne netop er uafhængige.

Udvalget anfører i forlængelse heraf, at udtrykkene "We have previously shown" og "In the present study" giver anledning til at tro, at der er tale om to uafhængige studier. Det synes imidlertid klart, at sætningen, der indledes "We have previously shown" er aldeles korrekt og den senere forskning, der fører til de senere artikler, kan helt naturligt benævnes et "study". Der er ikke grundlag for, at definere begrebet study/studie, således, at det ikke omfatter undersøgelser af allerede udtaget biologisk materiale, og da slet ikke for at stemple manglende omtale heraf som uredelighed i forhold til en forfatter, der faktisk har deltaget i udtagningen af biologisk materiale, der er egnet til en række videnskabelige undersøgelser. Der er ikke holdepunkter for, at læseren, der kan se, at forsøgsgruppebeskrivelse og forsøgsprotokol er ens, vil gøre sig tanker om, hvorvidt "We" har måttet genindkalde forsøgspersonerne, etablere en tilsvarende gruppe osv. eller har opnået materiale nok til en række undersøgelser, der skal tilvejebringe data om forskellige forhold. En supplerende oplysning herom ville ikke røkke hverken ved de to artiklers direkte fund eller ved relevansen af diskussionen.

Om de videnskabelige aspekter vedrørende artikel 4 og 5 i relation til artikel 1 har min klient oplyst følgende:

Vedrørende artikel 4

Det forhold, at man som noget helt nyt i artikel 4 har kunnet rapportere en påvisning af, at metallothionein (MT) udtrykkes i skeletmuskler er på alle måder et separat fund. Dette fund står fuldstændigt alene og understøttes ikke af resultaterne i artikel 1 eller resultater fra andre, tidligere artikler, som jeg (Bente Klarlund Pedersen) har været medforfatter af. Det er en forkert antagelse, at man alene ved at referere en publikation understøtter sine resultater. Det er reglen snarere end undtagelsen, at forfatterne i diskussionsafsnittet netop diskuterer og perspektiverer deres resultater, men det er noget ganske andet end at understøtte resultaterne. Vi diskuterede og perspektiverede vores resultater ved henvisning til, at andre studier har fundet, at IL-6 inducerer MT. Det forhold, at musklerne udtrykker IL-6, kunne pege på, at exercise-induceret IL-6 produktion kan bidrage til at regulere MT også i musklerne. Det var da naturligt at referere til et exercise-IL-6 studie, der havde anvendt samme type af forsøgspersoner og samme type af exercise protokol. Vi kunne også have valgt at henvise til en af de mange andre artikler på daværende tidspunkt, der viste, at musklerne udtrykte IL-6, men det ville ikke have ændret på det forhold at MT-resultatet i artikel 4 var separat og uafhængigt.

Artikel 1 og 4 repræsenterer helt separate og uafhængige resultater. Har man indgående kendskab til dette forskningsområde vil man vide, at MT og IL-6 end ikke repræsenterer beslægtede problemstillinger.

En anden sag er, at billedmaterialet i artikel 1 og 4 er manipuleret, men det er netop en anden sag end spørgsmålet om manglende krydsreference.

Vedrørende artikel 5.

Om det afsnit, der indledes med "Increased expression of IL-6 receptor in muscle fibers....." bemærkes:

Det videnskabelige scenarium er, at der i 2005 findes talrige artikler, der har rapporteret, at plasma-IL-6 stiger under fysisk aktivitet. I introduktionen refereres således til en artikel fra 1998. Det er derimod et nyt og vigtigt fund, at musklerne udtrykker IL-6 receptoren.

Vi skriver:

"The peak in IL-6 receptor production occurs several hours after the end of the exercise bout, at the time when IL-6 plasma levels are decreasing (4 (21))."

Det forekommer oplagt, at denne sætning netop skal forstås sådan, at vi direkte refererer til, at plasma-IL-6 er målt samtidigt i de samme forsøgspersoner under præcis de samme forsøgsomstændigheder og angivet i en anden artikel og at der netop refereres til dette. Hvordan skulle sætningen ellers forstås?

Bortset fra det, så er selve IL-6 receptor-fundet separat og i sig selv uafhængigt af, om der på de samme eller for den sags skyld andre personer er målt IL-6. Kinetikken for plasma-IL-6 inddrages ikke for at understøtte IL-6 receptor fundet, men for at perspektivere det.

I det følgende afsnit ("We have previously shown that") er der heller ikke tale om, at man ved at diskutere resultaterne fra artikel 1 ændrer ved eller påvirker resultaterne i artikel 5. Det er udelukkende en perspektivering.

Også i artikel 5 er der manipuleret med billedmateriale, men det er som nævnt et andet spørgsmål end krydsreference-spørgsmålet.

På samme side i Afgørelsen antages det, at der i artikel 3 og 5 foreligger selektion af forsøgspersoner, idet en gruppe på 18 er selekteret ned til en gruppe på 11. Det er imidlertid ikke tilfældet. Som min klient har redegjort for, var der kun materiale nok til at gennemføre undersøgelsen på 11 personer, og det er oplyst, at undersøgelsen omfatter 11 personer (om end der et sted ved en fejl står 12). Der er ikke tale om nogen form for selektion i den forbindelse.

Det er gængs praksis ikke at oplyse om teknikaliteter (f.eks. mangel på eller ødelagt materiale), der medfører, at visse dele af en samlet rapporteret undersøgelse ikke er udført på hele populationen, idet dog n-værdien af pågældende delundersøgelse – som også sket – anføres.

Side 74-75

Ad 7.16.2 Vedrørende anvendelse af samme biopsimateriale i artikel 5 (infusions-studiet) og Van Hall et al.-artiklen

Indledningsvis bemærkes, at Van Hall et al.-artiklen ikke var inddraget i udvalgets ræsonnementer i Udkastet. Som følge af afslaget på foretræde er det derfor først nu, at min klient

får anledning til nærmere at kommentere betragtningerne på dette punkt, ud over de korte kommentarer, min klient fremsatte i notatet af 2. januar 2014.

Udvalget fremdrager følgende udtalelse i artikel 5 med henblik på at godtgøre, at den tidligere artikels resultater anvendes til at understøtte resultaterne i den senere:

"A role for IL-6 in metabolism is suggested, as rhIL-6 infusion to humans increases lipolysis and fat oxidation (38)"

hvor (38) henviser til en note, der henviser til Van Hall et al.-artiklen.

Bente Klarlund Pedersen oplyser i denne forbindelse følgende vedrørende de sundhedsvidenskabelige aspekter:

Dette er imidlertid ikke udtryk for at artikel 5's resultater sammenholdes med Van Hall et al. artiklen, men er alene en omtale af Van Hall et al.-artiklen. Denne påviste øget lipolyse og fedtoksidering ved rh-IL-6 infusion og det er dette resultat, der antyder/indikerer ("suggestions") en rolle for IL-6 i forbrændingen.

Min forskningsgruppe er en af de eneste i verden (formentlig den eneste), der har opnået tilladelse til at indgive rekombinant humant IL-6 (rhIL-6) til raske forsøgspersoner med henblik på udtagelse af muskelbiopsier. Mængden af tilgængeligt rhIL-6 til brug for humane forsøg med raske eller syge forsøgspersoner er yderst begrænset og disse forsøg anvendes ofte til at belyse separate problemstillinger.

Side 74 afsnit 3 skriver UVVU: Udvalget bemærker, at artikel 5 og van Hall artiklen beskæftiger sig med samme emnefelt.

Side 74 afsnit 5 skriver UVVU: Udvalget finder at resultaterne i artikel 5 sammenholdes med resultaterne i Van Hall artiklen og at resultaterne fra Van Hall artiklen delvist anvendes til at understøtte resultaterne i artikel 5.

Vedrørende "beslægtede emnefelt" uden krydsreference har UVVU i andre af artiklerne fundet, at dette ikke var god praksis, men dog ikke uredeligt. Alligevel finder jeg anledning til at bemærke, at to studier ikke nødvendigvis er beslægtede blot fordi, de begge vedrører IL-6. Der findes mere end 82.000 videnskabelige publikationer vedrørende IL-6, og de er afgjort ikke alle emnemæssigt beslægtede. Vigtigere er det, at artikel 5 og Van Hall studiet er helt separate studier. Van Hall studiet er et avanceret stofskifte-forsøg, der vedrører effekten af rhIL-6 på fedtoksidering og lipolyse. Artikel 5 undersøger om musklerne udtrykker IL-6 receptoren og om rhIL-6 infusion alene (altså uden exercise) kan stimulere til ekspresion af IL-6 receptoren i muskelvæv. Denne artikels resultater er helt uafhængige af, at man også har undersøgt og separat publiceret effekten af rhIL-6 på metabolismen. Derimod er det interessant og perspektiverende og måske hypotesegenererende at diskutere resultaterne af van Hall artiklen i diskussionsafsnittet i artikel 5. Men det rækker ikke ved, at resultaterne står alene.

Nederst s. 74 og øverst s. 75 skriver udvalget sig frem til, at der er foretaget en selektion af undersøgelsesmaterialet derved, at der i artikel 5's infusionsstudie kun er inddraget ma-

teriale fra 12 forsøgspersoner mod en population på 18 i Van Hall et al.-artiklen. Udvalgets antagelser om uoplyst selektion er udtryk for en alvorlig mangel på fordybelse i de to artikler og på manglende forståelse for hele karakteren af artikel 5.

Som udvalget er opmærksom på, er de 18 forsøgspersoner i Van Hall inddelt i 3 grupper hver på 6 personer. To af grupperne har fået indgivet forskellige mængder af rhIL-6 ("low" og "high") og en kontrolgruppe fik alene indgivet en saltvandsopløsning.

Udvalget har korrekt konstateret, at alene den ene af de to grupper, der fik indgivet rhIL-6, indgik i infusionsstudiet i artikel 5.

Havde udvalget interesseret sig yderligere for spørgsmålet, kunne det let erkendes, at det er low-gruppen, der indgik.

Det anføres på side 2, venstre spalte i Van Hall, at man i low-gruppen ønskede at opnå et niveau svarende til det, der konstateres hos raske personer under intens fysisk udfoldelse, og at man indgav 30 mikrogram i timen. I high-gruppen ønskede man at nå et niveau svarende til det, der er konstateret hos personer med infektionssygdomme.

I artikel 5 anføres det i metodeafsnittet vedrørende infusionsstudiet, at der indgik 12 forsøgspersoner, som blev inddelt i to grupper, hver på 6, hvoraf den ene fik tilført netop 30 mikrogram rhIL-6 i timen, mens den anden (kontrolgruppen) fik tilført en saltvandsopløsning.

Det er således ganske entydigt, at det er materiale fra low-gruppen i Van Hall, der undersøges yderligere i artikel 5's infusionsstudie.

Pointen er at opnå resultater, hvor forsøgspersonerne uden exercise tilføres det IL-6 niveau, der kendes fra exercise. Til dette formål er high-gruppens materiale irrelevant.

Materialet er klart beskrevet i artikel 5. At Van Hall gruppen også havde rådighed over andet materiale med andre karakteristika, som gjorde det irrelevant for artikel 5, indebærer ikke nogen selektion, endsige uoplyst selektion, og læseren ville ikke blive klogere ved at blive informeret om, hvilket andet materiale Van Hall gruppen havde i behold. Det kunne være af al mulig karakter.

Bente Klarlund Pedersen tilføjer om de sundhedsvidenskabelige aspekter af artikel 5 og Van Hall følgende:

Det var for problemstillingen i artikel 5 irrelevant at se både på en fysiologisk (low-rhIL-6) og en suprafysiologisk (high-rhIL-6) infusion af rhIL-6. Vi anvendte low-rhIL-6, idet formålet var at undersøge, om den i blodet cirkulerende IL-6 mængde under fysisk aktivitet var tilstrækkelig til at inducere opregulering af receptoren (hvad den viste sig ikke at være, hvilket er et interessant fund). Det var baggrunden for, at kun low rhIL-6 gruppen blev inkluderet sammen med kontrolgruppen. En medinddragelse af high-gruppen ville ikke kunne belyse effekten af den i blodet under fysisk aktivitet cirkulerende IL-6 mængde.

Betragtningen om, at "Læseren forholdes ... væsentlige oplysninger om resultaternes indbyrdes afhængighed" er misvisende. Der er *ingen* afhængighed mellem *resultaterne*. Resultaterne opnået ved den første artikel er hvad de er og berøres ikke af den forskning, der udføres på andre dele af materialet. Resultaterne opnået ved den anden artikel er hvad de er og berøres ikke af, at der også er forsket på andre dele af materialet.

Side 75-76

På side 75. næstsidste afsnit, "konstaterer" udvalget "at der i artikel 6 og 7 kun er inddraget 7 forsøgspersoner ud af en oprindelig forsøgspopulation på 14 personer, uden at dette oplyses i artiklen".

Der er ikke og har aldrig været noget grundlag for, at udvalget "konstaterer" dette. Det er grebet ud af luften og blot ved at se på artiklernes respektive udgivelsestidspunkter burde udvalget have styret uden om denne alvorlige fejl.

Som allerede nævnt påhviler det udvalget selv at tilvejebringe de fornødne oplysninger.

Den skadelige virkning af denne fejl er betydelig og de forhold, der lægges min klient til last, blegner i sammenligning med udvalgets egen fejl.

Fejlen er opstået på et tidspunkt efter Udkastet. Det er utænkeligt, at den er opstået samtidigt i sindet hos samtlige udvalgsmedlemmer. Kilden må enten være sekretariatet eller et enkelt udvalgsmedlem. Men alle udvalgets medlemmer har et medansvar for Afgørelsen, og det er særdeles tankevækkende, at ingen i udvalget, ej heller formanden, der har et særligt ansvar for at kvalitetssikre Afgørelsen, har konstateret fejlen, der kunne konstateres blot ved at se på artiklernes udgivelsestidspunkter. Afgørelsen, som vel må anses som et videnskabeligt produkt, hviler her på forvredne data.

Der er da heller ikke klaget over forholdet, hvilket gør det særlig ejendommeligt, at udvalget tager det op. Klager kan på ingen måde bebrejdes for udvalgets fejl på dette punkt.

Der kan være god anledning for udvalget til også introspektivt at overveje, om den agtsomhedsstandard, man vil pålægge Bente Klarlund Pedersen, specielt i relation til manglende opdagelse af Penkows billedmanipulationer og den yderligere fejl i artikel 12 (2 contra 3 timers exercise) harmonerer med den agtsomhed, man med rimelighed kan forlange i et tillidsfuldt samarbejde mellem flere personer, der deltager i et fælles projekt.

Det er en lykke for dansk forskning, at udvalget nu har erkendt fejlen. Forhåbentlig har udvalget også lært af den og gentænker Afgørelsen grundigt i sin helhed.

I Politiken den 23. ds. udtaler formanden om dette forhold "Det var oplysninger, der ikke var sendt ind til os. Det materiale, vi har fået, er tykt som to telefonbøger, så man kan undre sig over, at det ikke var sendt med".

Formandens undren er ilde anbragt og indebærer en højst upassende mistænkeliggørelse af Bente Klarlund Pedersen. I Udkastet har udvalget ikke lanceret noget teori om selektion, og

der har derfor intet behov været for at indsende materiale, der kunne korrigere en sådan opfattelse.

Selektionssynspunkterne dukker op i Afgørelsen – efter at formanden har afvist vort ønske om foretræde med den begrundelse at det ikke var sandsynligt at der herved "vil kunne tilføres sagen oplysninger eller synspunkter, som parterne ikke allerede har været i stand til at kommunikere i de efterhånden mange skriftlige indlæg". Disse indlæg har selvsagt ikke kunne tage højde for forhold, som hverken klager eller udvalget havde peget på. Udvalget/formanden må bære det fulde ansvar for, at man statuerer uredelighed for forhold, der kun eksisterer i udvalgets fantasi.

Vedrørende denne og de andre foran gengivne og kommenterede udtalelser af formanden i Politiken af 23. ds. bemærkes afslutningsvis, at min klient har oplyst, at journalisten har meddelt hende, at alle artiklens citater af formanden er godkendt af denne.

Side 76-77

Det må medgives, at det er en fejl, at det ikke er præciseret, at de 8 i artikel 12 omhandlede forsøgspersoner havde cyklet 3, og ikke kun 2, timer før de 6 hviletimer. Fejlen er dog netop en fejl og kan ikke med rimelighed karakteriseres som udtryk for et forsætligt eller groft uagtsomt alvorligt brud på god videnskabelig praksis (der netop i relation til artikel 12 er det relevante kriterium).

Der er ikke klaget over forholdet.

Udvalget antager, at der foreligger et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Men udvalget tager ikke på dette sted stilling til, om der er tale om et forsætligt eller groft uagtsomt forhold.

Den manglende oplysning om, at de 8 trænede forsøgspersoner "stammer fra en tidligere artikel" (rettelig: biopsier fra dem er omhandlet i en tidligere artikel) er ikke i strid med god videnskabelig praksis. Der savnes ganske et empirisk grundlag for at antage eksistensen af en sådan praksis.

Fejlen vedrørende cykeltiden er ikke alvorlig og er hverken et forsætligt eller groft uagtsomt brud på god videnskabelig praksis. Denne vurdering skal træffes specifikt i relation til Bente Klarlund Pedersen som blot er en af flere forskere involveret i et internationalt samarbejde.

Det er ejendommeligt, at denne fejl i metodebeskrivelsen i artikel 12 behandles i dette afsnit, der handler om genbrug af biopsimateriale, henset til, at fejl i metodebeskrivelsen i artikel 12 er behandlet indgående flere sider tidligere s. 67-69, hvor også denne fejl i metodeangivelsen naturligt hører hjemme. Udvalget konkluderer s. 69 om fejlene i metodebeskrivelsen i artikel 12, at der er tale om en fejl, som er opstået i en redigeringsproces med mange forfattere fra forskellige lande, men at der ikke er tale om uredelighed.

De fejl i metodebeskrivelsen – som allerede er berigtiget ved et erratum – som s. 69 ikke blev fundet uredelige, går langt videre end den ret beskedne forskel mellem 2 og 3 timers exercise, som udvalget s. 77 finder uredeligt. Det er svært at se nogen konsistens i dette

fund. Betragtningerne om, at der uden uredelighed kan opstå fejl i en redigeringsproces med mange forfattere fra forskellige lande, har mindst samme gyldighed her, hvor fejlen alene angår et enkelt tal i beskrivelsen af en detalje.

Forfatterne har allerede udarbejdet erratum, og de ville naturligvis have taget timediskrepansen med i dette, hvis de havde været opmærksom herpå. Bente Klarlund Pedersen vil nu tage initiativ til at drøfte et supplerende erratum med medforfatterne.

Om den manglende reference i artikel 12 til artikel 8, som udvalget finder uredeligt side 76, to sidste afsnit og side 77 første og tredje afsnit (altså spørgsmålet om den manglende krydsreference i sig selv modsat spørgsmålet om 2 contra 3 exercise timer) bemærkes, at udvalget her (s. 76, næstnederste afsnit) anfører, at artikel 8 og 12 beskæftiger sig med "samme videnskabelige emnefelt". Jeg antager, at dette svarer til, at de er "beslægtede", som er den vending udvalget i øvrigt anvender i Afgørelsen.

Om dette sundhedsvidenskabelige spørgsmål udtaler Bente Klarlund Pedersen:

Udvalget tager fejl. Der er på ingen måde tale om beslægtede emner. Sketletmuskulaturen udtrykker flere tusinde proteiner, hvoraf omkring 2.000 er reguleret på mRNA niveau i relation til fysisk aktivitet. Der er absurd at anse alle disse proteiner for emnemæssigt beslægtede.

IL-8 receptoren er af betydning for angiogenese, dvs. nydannelse af kar, og den er involveret i inflammatoriske processer (neutrofil kemotaksi). BDNF er kendt som en vækstfaktor for hippocampus (hjernens hukommelsescenter), men har også betydning for smertetransmission og reparation af nerver. Vi fandt i artikel 12 som noget helt nyt, at BDNF er involveret i musklens stofskifte.

Der findes omkring 30.000 publikationer vedrørende IL-8 receptoren og omkring 20.000 publikationer vedrørende BDNF, men ingen artikler, der i titel eller abstract omtaler både IL-8-receptoren og BDNF.

BDNF og IL-8 receptoren er således absolut ikke emnemæssigt relaterede. Resultaterne fra artikel 8 har ingen relevans for artikel 12. Den understøtter ikke de i artikel 12 rapporterede fund og kan end ikke anvendes til at perspektivere dette. Derfor er artikel 8 heller ikke nævnt i diskussionsafsnittet i artikel 12 eller på anden vis refereret.

Ved de øvrige punkter, hvor manglende krydsreference er anset uredeligt, synes det at have været afgørende, at der er en reference – men ikke i metodeafsnittet – til den tidligere artikel. Det er ikke til at indse, hvorfor udvalget alligevel selvstændigt (altså også bortset fra fejlen i metodeafsnittet) anser den manglende krydsreference til artikel 8 for uredelig.

Side 77-78

Ad 7.16.5 Sammenfattende vurdering vedrørende anvendelse af samme biopsimateriale i flere artikler

Udvalget har ret i, at de mulige konsekvenser for undersøgelsesresultater ikke er diskuteret i artiklerne. Men der er ingen holdepunkter for, at der er nogle konsekvenser af, at det i senere artikler undersøgte biopsimateriale hidrører fra samme og ikke blot tilsvarende biopsier. Udvalget har heller ikke peget på sådanne konsekvenser eller på, hvorledes en supplerende oplysning om "genbrug" ville give anledning til at påvirke en læsers vurdering af artiklerne enkeltvis eller samlet set.

Afgørelsens bemærkninger om, at der er foretaget en selektion af forsøgspersoner, er ganske enkelt urigtig.

Udvalget har heller ikke peget på nogen sammenhæng mellem det, der kaldes materialets "baggrund" (om dette i udvalgets optik er noget andet end det, der tidligere er kaldt "oprindelse" er ikke klart), men læseren er orienteret om forsøgspersonernes data, forsøgsprotokollen og prøveudtagelsen. Styrken af resultaterne er helt upåvirket af, hvad dele af materialet ellers er benyttet til. Den indbyrdes sammenhæng mellem de enkelte artiklers resultater er dernæst upåvirket af "genbrugen", idet validiteten af de enkelte artiklers individuelle resultater er upåvirket. Der er ingen påvirkningseffekt fra den ene undersøgelsesresultater til den andens.

Udvalget har ikke peget på noget empirisk grundlag for sine udviklinger, og en henvisning til god videnskabelig praksis kan som følge af udviklingen i regelgrundlaget over tid kun føres frem i relation til artikel 12, men der er ikke empiri for, at god videnskabelig praksis kræver oplysninger om "genbrug".

Udvalgets opfattelse, hvorefter der i relation til artikel 3, 4, 5, 6 og 7 foreligger en forsætlig overtrædelse, er yderst beklagelig. For alle disse artikler gælder, at de er skrevet før god videnskabelig praksis blev et led i uredelighedsbegrebet, og en forsætlig overtrædelse ville derfor kræve, at Bente Klarlund Pedersen forsætligt har forfalsket eller forvredet det videnskabelige budskab. Det kan udvalget ikke i ramme alvor mene er tilfældet, og denne del af afgørelsen viser så godt som noget, hvor fejlagtig udvalgets tilgang til uredelighedsbegrebet er. Udvalgets tankegang, som forekommer direkte stødende for ikke-jurister, kan genkendes af jurister, der godt ved, at ukendskab til loven ikke fritager for ansvar. Men dette skal ses i lyset af, at love kundgøres. Udvalgets synspunkter vedrørende genbrug var end ikke færdigudviklet i sommeren 2013, og udvalget anvender således en af udvalget selv opstillet norm til (nærmest) at straffe Bente Klarlund Pedersen med tilbagevirkende kraft. Det må karakteriseres som vilkårligt for ikke at sige despotisk ("Vi alene vide").

Det er selvfølgelig rigtigt, at Bente Klarlund Pedersen, ikke blot da hun medvirkede til disse artikler, men den dag i dag (herunder efter at være rådgivet juridisk og have drøftet forholdet med mange fagfæller) er af den helt faste opfattelse, at iagttagelse af god videnskabelig skik i relation til de pågældende artikler ikke har krævet referencer til tidligere artikler, der beskriver undersøgelser af andre dele af et biologisk materiale. Det indebærer ikke forsæt til at handle i strid med god videnskabelig praksis, at man er uenig med udvalget, der ikke har beføjelse til at fastlægge indholdet af god videnskabelig praksis.

Hvis udvalget f.eks. i en ny version af vejledningerne får tilendebragt sine overvejelser om "genbrug" af biopsimateriale og præcist formuleret under hvilke betingelser, der skal oplyses herom og på hvilken måde, jf. herved den store forskel mellem Udkastet og Afgørelsen samt den manglende definitive beskrivelse af kravene i Afgørelsen, kan forskerne indrette sig herefter (og debattere kvaliteten af vejledningen). Det er jo meget nemt at give disse oplysninger i artikler, og når min klient og hendes medforfattere ikke har medtaget dem, skyldes det naturligvis, at de – overensstemmende med, hvad der nok er den fremherskende holdning i forskerkredse – ikke har set nogen grund hertil. At karakterisere dette som forsætlig uredelighed kan kun kaldes absurd.

I relation til artikel 12 finder udvalget, at Bente Klarlund Pedersen har et "ansvar for, at artikel 12 indeholder en retvisende beskrivelse af de inkluderede forsøgspersoner ...".

Herefter og uden yderligere begrundelse anfører udvalget at det "således" finder, at der er handlet groft uagtsomt. Udvalget har, som tidligere nævnt, anført, at alle forfattere har et medansvar, men en konstatering af, at min klient har et "ansvar" (som jo i konteksten er et medansvar, ikke et eneansvar) indebærer ikke nogen form for vurdering af, om der er tale om en hædelig fejl, simpel uagtsomhed eller grov uagtsomhed. Det forhold, at udvalget fra "ansvar" uden videre slutter til "grov uagtsomhed", udgør helt åbenbart en alvorlig mangel i ræsonnementet. Forskellen mellem 2 og 3 timers cykeltid er lidet iøjnefaldende. Henset til, at det tidspunkt, hvor de undersøgte variable ændres, er til tiden 24 timer og den givne kontekst er forskellen formentlig irrelevant for resultaterne. Der er da heller ikke nogen af de andre forfattere i dette internationale samarbejde, der har hæftet sig herved.

Udvalget anfører s. 78, næstsidste afsnit, at der er tale om en uredelighed at alvorlig karakter, og at den har væsentlig betydning for artiklens budskab. Retteligt har den manglende oplysning *ingen* betydning for det videnskabelige budskab overhovedet. Det videnskabelige budskab er urokeligt funderet i de data, der er uddraget ved de pågældende undersøgelser, og validiteten heraf påvirkes overhovedet ikke af "genbruget". Det videnskabelige budskab ville ikke være ændret med en oplysning om "genbruget" og læseren kunne ikke sige andet end "Nå" til en sådan oplysning (bortset fra, at læseren måske kunne blive inspireret til ved egen forskning baseret på et ikke let opnåeligt biologisk materiale at udtage rigeligt til yderligere forskning, så der ikke skal ske en ny prøveudtagning).

Side 78-79

Ad 7.17 Det genanvendte og/eller manipulerede billedmateriale

Udvalgets betragtninger om et "særligt ansvar" for det samlede indhold er ikke funderet i de regler, der skal anvendes. Det skal i relation til artikel 4 direkte vurderes, om det kan dokumenteres, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed (1998-bekendtgørelsen).

Side 83-85

Ad 7.17.3 Billedmaterialet i artikel 4

Det bemærkes indledningsvis, at artiklen er antaget før 2005-bekendtgørelsen trådte i kraft og således er omfattet af 1998-bekendtgørelsen.

Som det er dokumenteret over for UVVU, forestod Penkowa alle arbejdsgange vedr. IHC-billederne helt frem til fremstillingen af den figur, der skulle indsættes i artiklen. Seniorforfatteren er ikke givet ved forfatterrækkefølgen, og således kan førsteforfatteren være seniorforfatter (F.L. Macrina. Scientific Integrity: Text And Cases In Responsible Conduct Of Research). Artikel 4 vedrører Penkows hovedforskningsområde; Metallothionein (MT). Det var Penkows ide at undersøge for MT, hun udførte som tidligere nævnt alene arbejdet vedr. MT-billederne, hun skrev manuskriptet, hun indsendte manuskriptet til publikation, hun stod for hele korrespondancen og manuskriptet udgik fra hendes afdeling. Penkowa var således både førsteforfatter, korresponderende forfatter og seniorforfatter på denne artikel. Penkowa og Klarlund Pedersen var akademisk ligestillede.

Penkowa har over årene publiceret 64 artikler om MT, mens artikel 4 er den eneste artikel om MT, som har Bente Klarlund Pedersen som medforfatter. Kun i relation til dette billedmateriale finder udvalget, at Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt. Dette er imidlertid funderet i, at hun er underkastet "en særlig ansvarsvurdering som den ledende forfatter". De dagældende – og senere – regler kræver imidlertid en direkte vurdering af, om min klient har udvist grov uagtsomhed, og der kan ikke opstilles et mere vidtgående grov-uagtsomhedsbegreb for visse forfattere. Der er i de dagældende regler ikke hjemmel til særlige ansvarsvurderinger. Reglerne skal anvendes som de er. Og der er ikke grundlag for at anse min klient som "ledende forfatter" af artiklen, og da slet ikke som "den" ledende forfatter.

Udvalgets bemærkninger side 85, andet afsnit, om at "Indklagede har således efter udvalgets opfattelse ikke udvist den fornødne omhu, der kræves af den ledende forfatter i forbindelse med gennemlæsning og redigering af endelige manuskripter..." er og er alene et fund af uagtsomhed.

I næste afsnit hedder det at "Udvalget finder derfor, at Indklagede har handlet groft uagtsomt, idet udvalget ved denne vurdering har lagt vægt på, at Indklagede er underlagt en særlig ansvarsvurdering som den ledende forfatter af artiklen..." (min understregning).

Det er helt oplagt et uacceptabelt ræsonnement at fastslå, at uagtsomhed er grov, blot ved at klistre etiketterne "særlig" på ansvaret og "den ledende forfatter" på Bente Klarlund Pedersen. Selvom man måtte antage, at en/den ledende forfatter har et "særligt" ansvar for at kvalitetssikre en i et kollektiv frembragt artikel, kan dette ansvar selvsagt forsømmes både ved simpel og grov uagtsomhed. Hvor forfattere, som det i praksis altid er tilfældet med moderne sundhedsvidenskabelig forskning, sammen udfører et projekt, sker der en opgavefordeling, og den enkelte deltager kan siges at have et "særligt" ansvar for sine opgaver. Men heraf følger på ingen måde, at en uagtsom tilsidesættelse af god videnskabelig skik fra den "særligt" ansvarliges side også er et groft uagtsomt svigt. Opgavefordelingen og det "særlige" ansvar kan bidrage til afklaringen af, hvilken enkeltperson – og uredelighedsfund skal altid henføres til en (eller flere) bestemte personer – man skal fokusere på, men det skal selvstændigt vurderes, om personen med det "særlige" ansvar for den opgave, der er udført i strid med god videnskabelig praksis har handlet groft uagtsomt. Udvalget skal dokumentere, at min klient har udvist grov forsømmelighed.

Hertil kommer, at forskergruppen selv bestemmer sin opgavefordeling, således at udvalget ikke kan pålægge et medlem af gruppen et særligt ansvar for visse opgaver, som den pågældende rent faktisk ikke har taget på sig som sine særlige opgaver.

Der er ikke i reglerne nogen hjemmel til at anvende en særlig streng ansvarsvurdering for ledende forfatter.

Det burde have gjort større indtryk på nævnet, at der gik flere år før *nogen* erkendte billedmanipulationen, der blev indbragt for udvalget af min klient, da tilliden til Penkows forskning forsvandt og hendes bidrag derfor blev systematisk gennemgået. Ud over de mange "almindelige" læsere, er artikel 4 ifølge min klient (kilde: Databasen Web of Science) citeret i 22 senere artikler (uden selvcitering). Forfatterne af disse artikler må antages at have beskæftiget sig forholdsvis grundigt med artikel 4 uden at opdage manipulationen. Det samme må være tilfældet for de to bedømmere, der for tidsskriftet vurderede artiklen inden publikation. Når man ser billederne i dag og ved, man skal lede efter fusk, vil selv lægmand synes, at manipulationen er let at se. Men dengang var der ingen, der gennemskuede det, og det er urimeligt hårdt at statuere uredelighed på dette punkt.

Selve afgørelsen

Jeg vender herefter tilbage til selve afgørelsen side 3-5.

Den er kendetegnet ved, at udvalget nu søger at forankre de resultater man er nået til side 46-87 i "klassiske" uredelighedsbegreber. Herved træder Afgørelsens urimelighed klart frem.

Side 3-5

Første bulletpoint:

Det er positivt forkert, at de omhandlede målinger kun er udført på en efter uoplyste kriterier udvalgt del af forsøgspopulationen. Der foreligger hverken selektion eller kassation.

Andet bulletpoint:

Det er rystende at udvalget kan finde på at betragte den manglende oplysning om "genbrug" som "uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater". Dette er indlysende, når det erindres, at alt ifølge udvalgets udviklinger havde været i skønneste orden, hvis blot man havde indsat en note i metodeafsnittet med en ordlyd á la "Andre dele af dette materiale er benyttet til undersøgelsen rapporteret i Jensen et al. (tidsskriftnavn) (årstal)(sidetal)".

Det siger sig selv, at en forvreden fortolkning ikke kan gøres uforvreden ved så simple hjælpemidler.

Det er dette forhold, der især gør denne sag så fortvivlende. Havde udvalget eller andre tidligere tilkendegivet, at sådanne oplysninger bør medtages, er det jo det simpleste i verden at gøre det. Men at stemple undladelsen som ligefrem uredelig flere år efter uden på-

visning af noget empirisk grundlag og under omstændigheder, hvor udvalget end ikke i sommeren 2013 (Udkastet) kunne angive kriterierne og ændrede den i Afgørelsen, er forfærdelig hårdt.

Tredje bulletpoint:

Påstanden om uoplyst selektion i relation til artikel 3 og artikel 5 er uholdbar. Hele det materiale, der var til rådighed for artikel 3 og 5, er benyttet. Det indebærer ikke selektion, at der under andre forhold kunne have været, men faktisk ikke er, materiale fra andre forsøgspersoner til rådighed. Selektion kan der først være tale om, når alene en del af det til rådighed stående materiale undersøges.

Påstanden om uoplyst selektion er for så vidt angår artikel 6 og 7 resultatet af en grov fejl, som udvalget, der skal sørge for sagens oplysning, har det fulde ansvar for.

Fjerde bulletpoint:

Den omhandlede fejl i metodebeskrivelsen må anses for betydeligt mindre end den, min klient er frifundet for (og særdeles meget mindre end den, udvalget har begået jf. tredje bulletpoint). Det er hvad der desværre kan ske i samarbejder om komplekse problemer, navnlig med mange involverede og på tværs af landegrænser.

Den manglende reference til artikel 8, der ikke anvendes og ikke på relevant måde kan perspektivere artikel 12, er irrelevant. Der synes i strid med udvalgets øvrige betragtninger om manglende krydsreferencer, at udvalget har statueret, at der, selv fraset fejlen i metodeafsnittet, foreligger uredelighed.

Femte bulletpoint:

Det tiltrædes, at billedmaterialet er manipuleret. Min klient har imidlertid ikke handlet uredeligt i denne forbindelse. Ingen har før mange år senere erkendt manipulationen, og min klient måtte med føje have tillid til Penkows arbejde på et felt, hvor Penkova havde de bedste kvalifikationer i hele forfatterteamet.

Agtksomhedsvurderingen:

Det må afvises, at der foreligger grov uagtsomhed endsige forsæt, jf. det tidligere anførte.

Berigtigelser:

Der er ikke anledning til, at nogen artikler trækkes tilbage eller til, at andre artikler end artikel 12 suppleres med et erratum. Et erratum til artikel 12 er ikke en følge af, at min klient (eller andre) i relation hertil har udvist uredelighed, men skal blot præcisere forholdet vedrørende exercise-tider.

Jeg og min klient begærer på ny foretræde for udvalget (uden herved at anerkende dets autoritet). Efter min opfattelse er klagerens interesse i sagen så begrænset, at der ikke er problemer med at afslå hans, men imødekomme Bente Klarlund Pedersens anmodning.

4.4. Advokat Lego Andersens fjerde indlæg:

I anledning af sagsøgtes nye udkast til afgørelse af 9. maj 2014 (bilag 32) afgav undertegnede et afsluttende indlæg den 10. juni 2014 (bilag 34). Fra dette indlæg citeres:

1. Indledning

Udvalget har fremsendt udkast (herefter "Udkastet") af 9. maj 2014 til afgørelse i Henrik Galbos klage over min klient Bente Klarlund Pedersen efter genoptagelsen af sagen med anmodning om bemærkninger. Bemærkningerne til Udkastet består af to dele, dels nærværende brev, der navnlig kommenterer de juridiske aspekter, og Bente Klarlund Pedersens notat af d.d. med bilag, der navnlig kommenterer de sundhedsvidenskabelige aspekter.

Jeg betegner i det følgende den personkreds, der har udarbejdet Udkastet, som UVVU eller Udvalget, selvom flertallet var ubehørigt personer, jf. det tidligere herom anførte. Hvor der sigtes til institutionen "Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning" skrives kort "udvalget".

I Udkastet finder Udvalget (modsat i afgørelsen af 18. december 2013 (herefter 2013-Afgørelsen)), at det forhold, at MTmRNA-målingerne i artikel 4 på grund af mangel på materiale kun blev gennemført på materiale fra en begrænset del af de forsøgspersoner, hvorfra væv var udtaget (11 ud af 18), ikke indebærer uredelighed. Udvalget havde i 2013-Afgørelsen fundet dette uredeligt og sidestillet det med "uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater". Allerede da denne afgørelse blev truffet, var det oplyst, at der ikke var foretaget nogen selektion overhovedet, idet man havde anvendt alt det materiale, MTmRNA-målingerne kunne gennemføres på. Det må være klart, at dette ikke er selektion, og det er positivt, at Udvalget ved yderligere studier har konstateret, at en lignende praksis er fulgt i sammenlignelige videnskabelige arbejder.

Endvidere er det i 2013-afgørelsen indeholdte fund af uredelighed vedrørende artikel 6 og 7 – som alene var baseret på UVVU's substitution af de foreliggende oplysninger med egne, fiktive data – taget af bordet. Det var oplagt, at dette måtte ske.

I øvrigt har Udvalget reelt gentaget sin afgørelse, som dog er blevet omskrevet og søgt finpudset uden herved at imødegå de indvendinger, jeg og min klient har fremført, bl.a. i mit indlæg af 24. marts 2014. Jeg henviser på ny til dette.

De erklæringer fra 76 forskere, som er indsendt pr. mail den 2. april 2014, affærdiger Udvalget som værende uden betydning for sagen. Denne holdning er ganske urimelig. Erklæringerne giver (ligesom de erklæringer, der var fremsendt forud for 2013-Afgørelsen, og som Udvalget fordrejer deri) et vægtigt empirisk bidrag til fastlæggelsen af opfattelsen i forskerkredse.

De oplysninger, der er fremsendt med mine mails af 22. april og 7. maj 2014, er end ikke nævnt i beskrivelsen af modtaget materiale. De er væsentlige for spørgsmålet om medforfatteransvar.

Udvalget fastholder følgende uredelighedsfund:

1. Artikel 4 og 5 – manglende krydsreferencer til artikel 1 og van Hall-artiklen, hvilket side-stilles med "uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater". Dette anses for forsætligt.
2. Artikel 3 og 5 – selektion af forsøgspersoner. Dette anses for forsætligt.
3. Artikel 12 – manglende oplysning om, at 8 af forsøgspersonerne havde cyklet 3 timer, ikke 2 timer som de andre. Dette anses for groft uagtsomt.
4. Artikel 4 – Manglende reaktion på billedmanipulation. Dette anses for groft uagtsomt.

Artiklerne 3, 4 og 5 er offentliggjort i perioden december 2004 til april 2005. På udarbejdelsestidspunktet var således 1998-bekendtgørelsen den gældende. Spørgsmålet om uredelighed skal derfor bedømmes efter denne. Alene artikel 12 ligger efter ikrafttrædelsen af 2008-bekendtgørelsen.

For uredelighedsfundende gælder, at Udvalget kvalificerer forholdene som værende "i lighed" med forhold nævnt i eksemplerne i den nugældende UVVU-bekendtgørelse.

Dette giver anledning til generelt at fremhæve, at disse eksempler ikke beskriver det dagældende uredelighedskriterium. Ved at bygge på eksempler bringes Udvalget til at overse selve definitionen på uredelighed i 1998-bekendtgørelsen. Det er definitionen, ikke eksemplerne – heller ikke de beslægtede eksempler i 1998-bekendtgørelsen – der er afgørende.

Konkret anført Udvalget, at artikel 3 og 5 indebærer et alvorligt brud på god videnskabelig praksis "i lighed med uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater". Dette er en grov og helt uacceptabel beskyldning og en grov forvridning af Udvalgets egne fund. Skjult eller selektiv kassation af egne uønskede resultater er en helt forkastelig praksis, og den har notorisk ikke fundet sted i disse artikler. Et antal forsøgspersoner, fra hvem prøver indgik i andre undersøgelser, indgik ikke i artikel 3 og 5 på grund af mangel på materiale. Der er således ikke indvundet nogen resultater fra disse personer overhovedet, der evt. kunne være kasseret, og det giver ingen mening, at tale om "uønskede resultater". De pågældende personers vævsprøver er ikke ved nogen beslutning fra forfatterne valgt fra, endsige valgt fra for at forebygge en frygt for uønskværdige resultater.

For en ordens skyld tilføjes, at det ikke efter nogen af UVVU-bekendtgørelserne er nødvendigt at henføre en adfærd under et af de opregnede eksempler. Der er i alle versioner tale om rene eksempler, og det afgørende er selve definitionen på uredelighed (gerningsindhold og tilregnelser). Det er uacceptabelt, at der hævdes at bestå en "lighed" mellem den udeladte krydsreference og det forkastelige fænomen selektiv eller skjult kassation af resultater.

2. Sammenfattende om Udkastet

Udkastet må fortsat anses for særdeles mangelfuldt såvel juridisk som alment- og sundhedsvidenskabeligt. De under sagen tilvejebragte oplysninger og argumenter må føre til, at min klient renses for beskyldningerne om videnskabelig uredelighed, også i forhold til de punkter, der fortsat står tilbage.

Den alvorlige kritik, der fortsat kan rejses mod Udvalgets fund og argumentation, kan i det væsentlige sammenfattes i følgende punkter:

1. Udvalget skal benytte de på frembringelsestidspunktet for hver artikel gældende uredelighedsbegreber. Derfor skal 1998-bekendtgørelsen med krav om forsætlig eller groft forsømmelig forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab anvendes ved vurderingen af artikel 3, 4 og 5.
2. Det er ikke korrekt, at det i 2008 indførte uredelighedsbegreb reelt ikke indebærer nogen ændring i uredelighedsbegrebet. Udvalgets påstand herom er i strid med reglerens historik.
3. Udvalget har da også selv tidligere (forordet til 2009-vejledningen) fuldkomment klart tilkendegivet, at inddragelsen i 2008 af ethvert alvorligt (forsætligt eller uagtsomt) brud på god videnskabelig skik under uredelighedsbegrebet er en udvidelse af Udvalgets område ("... nu – i modsætning til tidligere – direkte til alvorlige brud på god videnskabelig praksis").
4. Udvalgets forsøg på at forsvare god videnskabelig praksis som element også i ældre uredelighedsbegreber bygger på en fordrejning af ræsonnementet, hvor iagttagelser fra retlige standarder uberettiget overføres til egentlige regler, og bevisusikkerhed, fortolkning og skøn sammenblandes.
5. For uredelighedsfund gælder et klarhedskrav. Dette har Udvalget tilsidesat.
6. Udvalget har ikke gjort sig klart, at en væsentlig forskel mellem uredelighedsbegrebet anno 1998 og anno 2008 er, at forsætlig uredelighed efter de tidligere regler forudsatte forsæt til at vildlede (kort betegnelse for at forfalske eller forvride budskabet), mens der nu kun kræves forsæt til at foretage en handling, der – uanset dens følger – er i strid med god videnskabelig skik. Udvalgets forsætsfund i relation til manglende krydsreferencer i artikel 3, 4 og 5 hviler derfor på en uberettiget anvendelse af 2008-reglerne med tilbagevirkende kraft.
7. Udvalget har demonstreret vanskeligheder med at opstille kriterier for, hvornår (og hvorfor) der (undertiden) skal opgives krydsreferencer ved genbrug af undersøgelsesmateriale. Fremstillingen er ændret, hver gang (udkast af 25. juni 2013, afgørelse af 18 december 2013 og nu Udkastet) Udvalget forsøger at redegøre for indholdet af god videnskabelig praksis. Dette viser i sig selv, at der ikke kan påvises en anerkendt videnskabelig praksis på dette område, end ikke i dag. Udvalgets nu tredje forsøg (herafter kort "Version 3") hviler på hjemmelavede og vilkårlige begreber ("studie", at "understøtte" konklusioner og "afhængighed" mellem konklusioner), en tilsidesættelse af

regelgrundlaget og en uforståelig og inkonsistent anvendelse af begrebet "selektion". Udvalget fremmaner en risiko for vildledning ("i yderste konsekvens"), som intet har med forholdene i nærværende sag at gøre.

8. Udvalget hverken kan, skal eller må beskæftige sig med holdbarheden af videnskabelige teser. Det følger heraf, at Udvalget ikke kan karakterisere det forhold, at resultater fra tidligere undersøgelser (med samme biologiske materiale) inddrages i en skitseret tesedannelse (perspektivering) i en senere artikel, som udtryk for en "påberåbelse", der i mangel af krydsreference indebærer uredelighed. I strid hermed indebærer Version 3, at det kan blive afgørende om valide resultater i en artikel perspektiveres i en senere artikel, der fremlægger andre valide fund.
9. Version 3 indebærer, at det bliver aldeles uklart og uforudsigeligt, hvornår en forsker, evt. med betydelig tilbagevirkende kraft, kan blive hængt ud for uredelighed. Det er en højst subjektiv afgørelse efter hvad det konkrete udvalg, her Udvalget, finder. Dette indebærer en tilsidesættelse af klarhedskravet.
10. Hvis Udvalget skal erklære en vis praksis for værende i strid med god videnskabelig praksis, skal der kunne konstateres en sådan praksis ved en utvivlsom faglig konsensus, officielle eller anerkendte regelsæt eller lignende. Det kan Udvalget ikke i relation til kravet om krydsreferencer i Version 3 (eller tidligere versioner). Udvalget kan ikke, heller ikke efter 2008, selv opstille krav til god videnskabelig praksis efter et skøn, men kan alene håndhæve krav, som faktisk gør sig gældende i forskningskredse, og som kan påvises ved henvisning til anerkendte regelsæt.
11. De to underskriftindsamlinger fra anerkendte forskere viser, at der ikke er noget empirisk grundlag for at opstille et krav om krydsreferencer som udviklet i Version 3 (eller de tidligere versioner). Udvalget har fordrejet den første underskriftindsamling og har ganske urimeligt og uden begrundelse erklæret den anden for uden betydning. Det er i den forbindelse oplagt, at der er et stort spring fra at være uenig i et fagligt skøn om, hvad der er anledning til at nævne i en note, og til, hvad det er uredeligt ikke at nævne.
12. Spørgsmålet om manglende krydsreferencer i artikel 3, 4 og 5 skal imidlertid ikke afgøres ud fra en vurdering af, om god videnskabelig praksis er tilsidesat, men ud fra, om der er tale om forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab og i bekræftende fald, om der er tale om forsæt eller grov forsømmelighed. Det forsømmer Udvalget at gøre.
13. Det videnskabelige budskab i artikel 3, 4 og 5 ville indholdsmæssigt være det samme med en tilføjelse om, at det undersøgte materiale også havde været benyttet i artikel 1. Det har præcis den statistiske styrke, der tilkommer det. Artiklerne søger hverken indholdsmæssigt eller statistisk støtte i artikel 1.
14. Udvalgets nye forsøg på at støtte sine synspunkter om betydningen af krydsreferencer med statistiske stikprøvebetragtninger er malplaceret og argumentationen uholdbar. Det er forskellige forhold, der undersøges i de enkelte artikler. Der er intet grundlag for at antage, at anvendelse af evt. nyt materiale med samme karakteristika og n-værdi i

de senere artikler, ville medføre andre eller mere statistisk sikre resultater end anvendelse af det materiale, der blev benyttet til den tidligere artikel.

15. Udvalgets ræsonnementer om, at læseren vil tro, at der er tale om et nyt studie med nyt materiale, når der ikke er oplysninger om genanvendelsen, er et rent postulat bygget på Udvalgets implicitte og vilkårlige definition af "studie", et begreb, der ikke indgår i de relevante regler. Det ligger rettelig ikke i begrebet "studie", at der benyttes nyt materiale. Det er indlysende, at Udvalget ikke ved at introducere og definere begrebet "studie", som man lyster, kan skabe grundlag for et uredelighedsfund. Hvis betragtningen var rigtig, ville den medføre, at der altid skulle gives krydsreferencer, hvilket Udvalget i Version 3 netop er enig i, at der ikke skal. Udvalget har således kasseret denne betragtning som uholdbar. Men Udvalget kan så ikke anlægge den uholdbare betragtning over for min klient. (Det tilføjes, at efter omstændighederne kan manglende oplysning om, at forfatterne ikke selv har fremskaffet materialet, vildlede om egen indsats, men det er et helt andet spørgsmål end spørgsmålet om forfalskning eller forvridding, og det foreligger ikke i forhold til Bente Klarlund Pedersens artikler).
16. Udvalgets krav om, at der skal gives krydsreference i tilfælde af "selektion af forsøgspersoner... skjult for læseren...", er uholdbar. Uoplyst selektion (rigtigt forstået) kan være uredeligt, men det vil da netop være den uoplyste selektion, ikke den manglende krydsreference, der er problemet. I de omhandlede artikler er imidlertid ikke sket en uoplyst selektion af forsøgspersoner.
17. Udvalget har ved vurderingen af artikel 4 (MTmRNA-målingen) anerkendt, at en reduceret n-værdi, der beror på utilstrækkeligt materiale, ikke indebærer uredelighed, selvom der ikke er givet oplysning om årsagerne hertil. Der er således ikke tale om selektion. Samme betragtning må gælde for artikel 3 og 5. Det skal understreges, at det netop er det materiale, som MTmRNA-målingerne i artikel 4 kunne foretages på, der er brugt i artikel 3 og 5. Hvorfor i alverden, der nu er tale om uredelig "selektion" her, når præcis den samme begrænsning i undersøgelsesmateriale i artikel 4 ikke var uredeligt, er uforståeligt. Det forekommer ganske inkonsistent. Det må være helt oplagt, at den acceptable begrænsning af materialet i artikel 4, ikke pludselig kan antage karakter af en forsætlig vildledning i artikel 3 og 5.
18. Det fremgår af beskrivelsen af metoden i artikel 5, at den omfatter forsøgspersoner, der har modtaget infusion med rhIL-6 i en nærmere angiven mængde. Den omstændighed, at en tidligere undersøgelse (van Hall) også omfattede forsøgspersoner, der havde modtaget infusion med rhIL-6 i en større mængde, er irrelevant for artikel 5 efter dennes formål og disse forsøgspersoner falder uden for beskrivelsen af forsøgsmaterialets karakteristika. Det indebærer ikke uoplyst selektion, at der kunne være opnået adgang til materiale med andre karakteristika end dem, der ønskes undersøgt, og som derfor ikke er undersøgt. Selektion forudsætter begrebsmæssigt, at man selekterer inden for en defineret gruppe. Det indebærer ikke selektion, at man i en undersøgelse af æbler ikke inddrager pærer, selvom der tidligere i anden forskning er foretaget sammenlignende undersøgelser mellem de to frugter. Det kan aldrig nogensinde forvride oplysningerne i en artikel om æbler, at den ikke indeholder et ord om pærer.

19. Uredelighedsfundet i relation til Penkows billedmanipulation i artikel 4 er knyttet til betragtninger om medforfatteransvar og rollen som sidsteforfatter eller "den ledende forfatter", hvoraf efter Udvalget følger et særligt og skærpet ansvar. Tankegangen kan føres tilbage til det først udkast af 25. juni 2013. Den er uden hjemmel og er juridisk helt uholdbar, jf. mit indlæg af 25. august 2013 s. 24-32. Der gjaldt ikke efter 1998-reglerne (og gælder heller ikke i dag) noget særligt ansvar for sidsteforfatteren eller en seniorforfatter. Der er intet belæg herfor i relevante regelsæt og vejledninger, heller ikke i senere tilkomne.
20. Et uredelighedsansvar for Bente Klarlund i forbindelse med artikel 4 forudsætter, at hun har udvist grov forsømmelighed, hvilket igen forudsætter grov tilsidesættelse af en hende påhvilende pligt. Der forelå ingen sådan pligt i kraft af en vejlederrolle eller lignende over for den akademisk ligestillede Milena Penkova, der var tilknyttet et andet institut og besad forfatterholdets højeste ekspertise i IHC-farvning af vævsprøver. Bente Klarlund Pedersen havde heller ikke i kraft af aftale med de øvrige forfattere nogen kontrolpligt.
21. Et uredelighedsfund for Bente Klarlund i forbindelse med artikel 4 forudsætter endvidere, at en evt. grov forsømmelighed indebærer en handling eller undladelse "hvorved" der sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab. Det skal således være ved handlingen eller undladelsen, at forfalskningen eller forvridningen sker. Det var imidlertid ved Penkows billedmanipulation, at forfalskningen af det videnskabelige budskab skete. Selv hvis man måtte anse det for groft forsømmeligt, at forfalskningen ikke blev opdaget (hvilket bestrides), var det ikke ved den manglende opdagelse, at forfalskningen skete.
22. Fejlen vedrørende 2 contra 3 timers exercisetid i artikel 12 er ubestridelig, men kan ikke tillægges en betydning, der kan retfærdiggøre en så belastende reaktion som et uredelighedsfund. Den kan ikke karakteriseres som alvorlig. I denne forbindelse fremhæves, at der var klaget over artikel 12 også i Timmons sagen (hvor artiklen kaldes artikel 1). Min klient er i afgørelsen af 18. december 2013 i Timmons-sagen renset for uredelighed i forbindelse med denne artikel, og det er helt inkonsistent at nå det modsatte resultat i nærværende sag.
23. Fejlens ringe tydelighed skal ses i lyset af, at den ikke er bemærket af Udvalget i Timmons sagen og heller ikke i udkastet af 25. juni 2013 til afgørelse i nærværende sag. Det har karakter af en detalje i forbindelse med den mere vidtgående fejl i angivelsen af forsøgspersonerne i artikel 12, som Udvalget har udtrykt forståelse for kan ske i et internationalt samarbejde. Udvalget påpegede først selv fejlen i afgørelsen af 18. december 2013.
24. Fejlens ringe tydelighed skal endvidere ses i lyset af, at den ikke blev konstateret i forbindelse med, at forfattergruppen udarbejdede et erratum til den oprindelige artikel, netop for at rette op på konstaterede fejl i metodebeskrivelsen. Diskrepansen i exercisetid er et integreret, men mindre, led i fejlen i metodebeskrivelsen, og kan ikke selvstændigt anses for uredelig, når fejlen som helhed ikke er det. Tidsskriftet finder umiddelbart et erratum til erratum overflødigt.

I det følgende skal jeg uddybe denne kritik, idet jeg bemærker, at de 24 punkter ikke benyttes som systematik for denne gennemgang.

3. Regelgrundlaget – udviklingen i uredelighedsbegrebet

Artiklerne 3, 4 og 5 er fra perioden december 2003 til april 2005, og er således alle fra før ikrafttrædelsen den 1. august 2005 af bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005.

3.1. 1998-bekendtgørelsen

Artikel 3, 4 og 5 skal derfor materielt bedømmes efter uredelighedsbegrebet i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998. Dette følger af, at en erklæring fra udvalget om, at en forsker har handlet uredeligt, har så alvorlige følger, at det, som det er tilfældet i strafferetten, af retssikkerhedsgrunde ikke kan komme på tale at dømme med tilbagevirkende kraft.

Ifølge denne bekendtgørelses § 3, stk. 1, er videnskabelig uredelighed "handlinger eller undladelser, hvorved der i forskning sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab ...". Der opregnes en række eksempler herpå i bekendtgørelsen.

Efter stk. 2 skal det "kunne dokumenteres, at den pågældende har handlet forsætligt eller udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet".

Stk. 1 angiver således gerningsindholdet og stk. 2 tilregnelseskravet.

Jeg har undladt at citere og underlader at diskutere det i bekendtgørelsen opregnede yderligere tilfælde, nemlig grov vildledning om en persons indsats i forskningen, da dette ikke efter 2013-Afgørelsen eller Udkastet spiller nogen rolle i nærværende sag.

Udtrykket "grov forsømmelighed" er ikke synonymt med det gængse begreb "grov uagtsomhed".

Det skal ses i lyset af det tidligere uredelighedsbegreb i det dagældende "halvofficielle" udvalgs vedtægter af 18. december 1992, hvorefter uredelighed ud over bevidst svigagtige handlinger omfattede "så grove tilfælde af sjusk, at de må anses for at udgøre en tilsvarende belastning af den videnskabelige troværdighed". Vedtægterne fortsætter med en bemærkning om, at dette "svarer til", at der skal foreligge forsæt eller grov uagtsomhed. Imidlertid er det indlysende, at det almindelige begreb grov uagtsomhed går langt videre end til så grove tilfælde af sjusk, at den pågældendes anseelse belastes lige så meget, som hvis handlingen var begået forsætligt. Valget i 1998-bekendtgørelsen af udtrykket "grov forsømmelighed" indikerer klart, at det ikke er det gængse begreb grov uagtsomhed, der sigtes til. Det havde været oplagt ganske enkelt at anvende det gængse begreb, hvis det var den realitet, man tilstræbte. At noget "svarer til" noget andet sammenligneligt er noget ganske andet, end at det er "det samme som". Udtrykket anvendes ganske almindeligt, hvis noget specielt eller ukendt skal placeres i en kendt referenceramme. F.eks. svarer en admiral i flåden til en general i hæren eller et touché i fægtning til et mål i fodbold.

Begrebet "grov forsømmelighed" og det lignende begreb "grov forsømmelse" anvendes begge i anden lovgivning. De anvendes om pligttilsidesættelser af en sådan alvor, at de kan

udløse straf, autorisationsfrakendelse og/eller fratagelse af et offentligt tillidshverv. Der er tale om grov tilsidesættelse af særlige pligter i et hverv eller en funktion, der indebærer pligter, hvis iagttagelse netop skal forebygge tab eller skade. Sådanne følger indtræder ikke blot ved enkeltstående tilfælde af grov uagtsomhed. De meget alvorlige følger, som en uredelighedsdom over en anerkendt forsker indebærer, gør det meget nærliggende at stille tilsvarende strenge krav, før der kan konstateres uredelighed uden forsæt til vildledning

Et notat med gennemgang af dansk rets regler om grov forsømmelse/forsømmelighed efter-sendes inden for en dag eller to.

3.2. 2005-bekendtgørelsen

Uredelighedsbegrebet skærpes ved bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005. Denne bekendtgørelse har ikke direkte betydning for sagen, da de artikler, der findes uredelige, enten er før dens ikrafttræden (artikel 3, 4 og 5) eller efter den næste bekendtgørelses ikrafttræden (artikel 12). Men 2005-bekendtgørelsen er alligevel belysende for retsudviklingen og gennemgås derfor.

Skærpelsen ved denne bekendtgørelse består generelt i, at kravet om dokumentation af forsæt eller grov forsømmelighed går ud og erstattes af bestemmelsen i § 5, stk. 2, om, at sanktioner forudsætter en afklaring af, til hvem den uredelige adfærd kan henføres.

Endvidere erstattes grov forsømmelighed af det videregående og gængse begreb grov uagtsomhed.

Skærpelsen er tydelig, hvis man studerer tærsklen for uredelighed i typetilfælde ved at sammenholde de to bekendtgørelses opregning af eksempler, jf. følgende skema. Man er ved udarbejdelsen af 2005-bekendtgørelsen opmærksom på det selvfølgelig, at hvis der er givet oplysning om et vist forhold, elimineres uredeligheden, hvorfor der er indsat et "uoplyst" foran en række af foreteelserne. Dette er ikke en reel ændring, da en relevant oplysning vil fjerne det vildledende element og dermed føre forholdet uden for det tidligere uredelighedsbegreb. Ordet er derfor ikke medtaget i skemaet.

Type	Tærskel ifølge 1998-bkg.	Tærskel ifølge 2005-bkg.
Statistiske metoder	Bevidst vildledende	Usædvanlig og vildledende
Fortolkning af resultater	Bevidst forvredet	Ensidig eller forvredet
Konklusioner	Bevidst forvridding (note: Ordet "Bevidst" i § 3, stk. 5. nr. 1 må i konteksten anses at angå begge de følgende substantiver)	Ensidig eller forvredet

Tærskelsænkningen i 2005 skal netop ses i lyset af, at grov uagtsomhed blev inddraget under uredelighedsbegrebet.

3.3. 2008-lovændringen og -bekendtgørelsen

Sammenholdes begrebsbestemmelsen i 2005-bekendtgørelsen med uredelighedsbegrebet i den nugældende bekendtgørelse nr. 1122 af 24. november 2008, der modsat de tidligere bekendtgørelser er bygget på en definition af uredelighedsbegrebet direkte i forskningsrådgivningsloven, er det ganske tydeligt, at begrebet "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis" kommer til som noget nyt.

Det er klart, at man hele tiden har kunnet karakterisere forfalskning og fabrikering og grov vildledning om egen indsats som alvorlige brud på god videnskabelig praksis, men nu vil også andre – endda *alle* andre – brud på god videnskabelig praksis være omfattet af uredelighedsbegrebet, såfremt de er "alvorlige".

Denne fundamentale ændring i uredelighedsbegrebet skal historisk ses i lyset af reglerne for det oprindelige, "halvofficielle" udvalg, der udover at overvåge uredelighed også skulle beskæftige sig med andre afvigelser fra god forskningspraksis. Dette sidste var derimod ikke et led i det første *officielle* udvalgs opgaver, da der intet står om god forskningspraksis og tilsidesættelse heraf i 1998-bekendtgørelsen eller i 2005-bekendtgørelsen.

De i 2008 indførte regler indebar således et come-back for udvalget (når det officielle udvalg ses som en videreførelse af det "halvofficielle") i relation til god videnskabelig praksis. Hermed stemmer det, at udvalget i de mellemliggende år 1998 til 2008 ikke udsendte nogen vejledninger om god videnskabelig praksis. En vejledning var udsendt af det "halvofficielle" udvalg, og derefter skal vi frem til 2009, hvor lovændringen til forskningsrådgivningsloven og 2008-bekendtgørelsen var trådt i kraft, før udvalget udsendte en ny vejledning om god videnskabelig praksis. Det siges præcist i forordet hertil: "UVVU's virkefelt er blevet ændret og relaterer sig nu – i modsætning til tidligere – direkte til alvorlige brud på god videnskabelig praksis". Hermed bliver det en naturlig opgave for udvalget at skabe klarhed og retssikkerhed ved at vejlede om god forskningspraksis, så forskere, der overholder de heri indeholdte anvisninger, kan vide sig sikre mod, at deres karriere styrtes i grus af et vilkårligt uredelighedsfund. Efter denne udtalelse er det ufatteligt, at Udvalget kan hævde, at uredelighedsbegrebet også før 2008 omfattede alle (forsætlige eller groft uagtsomme) alvorlige brud på god forskningsskik.

Opregningen af eksempler i 2008-bekendtgørelsen er identisk med opregningen i 2005-bekendtgørelsen. Der er med andre ord ikke i 2008-bekendtgørelsen givet et eneste vejledende eksempler på forhold, der indebærer alvorlige brud på god videnskabelig skik, uden at være omfattet af de gængse kategorier forfalskning, fabrikering og grov vildledning om egen indsats.

Bemærkningerne i Udkastet s. 55 om, at definitionen af videnskabelig uredelighed med den nuværende formulering "i realiteten" har haft samme indhold siden 1992 er klart urigtig. Begrebet "andre alvorlige brud på god videnskabelig skik" er først kommet ind i 2008. Dette ubestridelige faktum kan næppe udtrykkes klarere end det daværende udvalg selv har gjort det i forordet til 2009-vejledningen "UVVU's virkefelt er blevet ændret og relaterer sig nu – i modsætning til tidligere – direkte til alvorlige brud på god videnskabelig praksis" (min kursivering).

At der et sted i motiverne tales om en "præcisering" giver ikke støtte for Udvalgets (modsat udvalgets) opfattelse, da denne vending benyttes helt almindeligt i lovforarbejder, ikke kun når regler udtrykkes tydeligere, men også hvor de materielt ændres.

3.4. Er der reelt ingen ændring i uredelighedsbegrebet?

Udvalget har i Udkastet søgt at finpudse sin begrundelse om anvendelse af god videnskabelig praksis s. 55 nederste afsnit og 56 øverste afsnit.

Argumentationen gentages i al sin urimelighed, idet jeg har indsat numre, hvortil mine følgende kommentarer knyttes:

Indklagede har i sit indlæg af 24. marts 2014 gjort gældende, at det alene er efter lovændringen i 2008, at videnskabelig uredelighed relaterer sig til videnskabelig praksis, mens der før 2008 var en præcis og snæver definition, som klart og direkte definerede uredelighed i egentlige retsregler (1). Udvalget deler ikke denne opfattelse. Også definitionerne før 2008 indebar betydelige elementer af skøn (2), hvilket bl.a. illustreres af de gennemgåede, ikke udtømmende eksempler på videnskabelig uredelighed i bekendtgørelserne om UVVU (3). End ikke et begreb som plagiering (4) er/var defineret, heller ikke i de tidligere regler, og enhver, som beskæftiger sig med at vurdere plagiering, ved, hvor vanskeligt det kan være at afgøre, hvorvidt der i det konkrete tilfælde er tale om plagiering (5).

I sådanne vurderinger indgår de faglige skøn, som udvalget er anmodet om at udøve. Og i det skøn har god videnskabelig praksis altid været et afgørende parameter (6) – også i tilfælde, eller måske netop i tilfælde, hvor der ikke findes autoritativt nedfældede definitioner i bindende juridiske regelsæt (7). Udvalget faglige vurderinger er således baseret på et almenvidenskabeligt grundlag for empirisk forskningsmetodik, bl.a. statistiske metoder, og teorier inden for sundhedsvidenskab og alment anerkendt videnskabelig praksis (8).

Ad 1

1998-bekendtgørelsens § 3, stk. 1, indleder med "Videnskabelig uredelighed omfatter handlinger eller undladelser, hvorved ...". Det er oplagt, at dette er en definition, og at den indgår i en egentlig retsregel. Teksten svarer fuldstændig til, at der havde stået "Ved videnskabelig uredelighed forstås handlinger eller undladelser, hvorved ...". Der er naturligvis vekslende grader af præcision i de enkelte udtryk i bestemmelserne, men det gælder vist for alle lovbestemmelser, og begreberne i bekendtgørelsen, der endda tydeliggøres med en lang række eksempler, må siges at ligge ganske højt i præcisionsgrad. Begreber som "forfalskning", "forvridning" og "det videnskabelige budskab" ligger helt åbenbart i relation til klarhed og fasthed i en hel anden klasse end "andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis", som endda serveres (a) uden et eneste eksempel herpå og (b) uden nogen angivelse af, hvorledes det afgøres, hvad god videnskabelig praksis indebærer. Kriteriet "alvorligt" er helt iøjnefaldende aldeles skønsmæssigt.

Ad 2

Der er klar forskel mellem at skulle skønne og at skulle fortolke. Begreberne "forfalskning" og "forvridning" kræver nok en vis fortolkning, men det betyder ikke, at man kan erstatte

fortolkning og regelanvendelse med et skøn ud fra en retlig standard. Derimod ligger der et vist skøn i, om en vildledning om egen indsats er "grov". Men det er netop ikke relevant her, da der ikke er tale om uretvisende oplysninger om egen indsats.

Begrebet "god videnskabelig praksis" er en retlig standard. Den kan som andre retlige standarder gøres til genstand for forfining og præcisering ved såkaldt rationalisering af den retlige standard. Dette er ikke en skønsmæssig proces, men sker ved generelle retlige overvejelser, frigjort fra en konkret sag. Derudover skal der ved anvendelsen af enhver retlig standard udøves et konkret skøn over den konkrete sags omstændigheder.

Begreberne "forfalskning" og "forvridning" (begge med tilføjelsen: "af det videnskabelige budskab") er ikke retlige standarder. De skal måske fortolkes (ikke rationaliseres) og kan kræve en bevisvurdering, men denne er ikke skønsmæssig på en måde, der ligner det skøn, der altid skal udøves ved anvendelse af en retlig standard.

Eksemplerne nr. 1 til nr. 9 i 1998-bekendtgørelsen kan alle føres tilbage til de tre dagældende tilfælde af uredelighed (a) forfalskning, (b) forvridning eller (c) grov indsatsvildledning. De bidrager herved til større klarhed af definitionen på uredelighed.

Betragtningerne i de citerede bemærkninger i Udkastet står i skarp kontrast til 2003-rapporten fra Forskningsstyrelsens arbejdsgruppes rapport fra 2003 (se mit indlæg af 15. august 2013 s. 17): "*Det må for den enkelte forsker og for forskersamfundet ideelt stå helt klart, hvad der forstås ved videnskabelig uredelighed, hvilke konkrete forhold, der kan give anledning til, at der kan rejses en uredelighedssag, og under hvilke betingelser en forsker kan kendes uredelig*". Dette er ikke muligt, hvis udvalget tiltager sig kompetence til at konstatere uredelighed ud fra sit eget skøn.

Det er Udvalgets pligt at *anvende* regler, ikke at *opfinde* eller via et skøn *opstille* regler.

Ad 3

Eksemplerne i 1998-, 2005- og 2008-reglerne er netop kun eksempler. Det indebærer for det første, at det ikke er nødvendigt, at et forhold kan henføres til et af eksemplerne for at uredelighed kan statueres. Afgørende er selve de regler, der eksemplificeres. Det indebærer for det andet at det ikke er nok til at statuere uredelighed, at et forhold kan siges at være omfattet af et eksempel. Denne bedømmelse skal foretages efter selve reglen. Der er derfor utilstrækkeligt og uholdbart, når Udvalget i sin argumentation om forhold, der er bedømt som uredelige efter 2008-reglerne, men skal bedømmes efter 1998-bekendtgørelsen, griber tilbage til eksemplerne. Udvalget skal se på det klart definerede gerningsindhold og tilregnelseskrav i 1998-bekendtgørelsen.

Ad 4

Det er et meget dårligt valgt eksempel, da der i denne sag ikke er noget spørgsmål om plagiering. Men grundlæggende er det spørgsmål, der vil skulle afgøres i sager – bedømt efter 1998-bekendtgørelsen – som med rimelighed kan kaldes plagieringssager, ikke, om der foreligger "plagering" (som blot nævnes i et eksempel), men om der foreligger "grov vildledning" om en persons indsats i forskningen. Det er i modsætning til forfalskning og for-

vridning på grund af elementet "grov" en retlig standard, der kræver dels en rationalisering, dels et konkret skøn. Det er at fordreje spørgsmålet om karakteren af de regler, hvorefter nærværende sag skal afgøres, at blande en retlig standard ind i diskussionen. Nærværende sag skal afgøres efter de dele af uredelighedsbegrebet, der netop *ikke* er en retlig standard. Argumentationen er således forvridende.

Ad 5

Vanskelighederne på dette punkt kan skyldes dels bevisusikkerhed om, hvem der kom først og om den kritiserede forsker har kendt til det andet arbejde eller der foreligger parallelle opdagelser. Hertil kommer, at der skal trækkes en grænse mellem på den ene side manglende, men ønskelige, fodnoter om tidligere videnskab og tilladelige tilfælde af inspiration, og på den anden side den grove vildledning om egen indsats. Vanskelighederne kan henføres til bevismæssige udfordringer og begrebet "grov", som ikke har et sidestykke i relation til det skarpe begreb "forfalskning" og det temmelig skarpe begreb "forvridning".

Ad 6

Ræsonnementet er yderst kritisabelt. Begrebet videnskabelig uredelighed i 1998-bekendtgørelsen består af 3 fænomener: (i) forfalskning, (ii) forvridning og (iii) grov indsatsvildledning (alle som nærmere fastlagt med yderligere betingelser). Kun det sidste fænomen er en retlig standard. Ud fra iagttagelser af den retlige standard, som er helt irrelevant i denne sag, generaliseres med et henkastet "sådanne" til de langt mere præcise begreber forfalskning og – meget apropos – forvridning.

Ad 7

Udtrykket "også i tilfælde, eller måske netop i tilfælde ..." er sprogligt yderst elegant, men gold retorik. Det kan ikke dække over den tørre kendsgerning, at selvom forfalskning, forvridning og grov indsatsvildledning alle dage har været i strid med god videnskabelig praksis, var 1998-bekendtgørelsen (og senere 2005-bekendtgørelsen) frigjort fra dette begreb, og andre overtrædelser af god videnskabelig praksis var ikke udtryk for uredelighed.

Ad 8

Det er der ringe belæg for. Hvis det var tilfældet, må det formodes, at der var givet referencer til et eller flere danske eller internationale regelsæt/vejledninger. På det ene af de for sagen helt afgørende punkter om krydsreferencer ved "genbrug" har udvalget nu gennem det meste af et år forsøgt sig med skiftende begrundelser og konsekvenser heraf, som alene har rod i Udvalgets egne synspunkter, og på det andet afgørende punkt om medforfatteransvar har Udvalget vel søgt at finpudse argumentationen, men har reelt blot bidt sig fast i resultatet af sit oprindelige, og helt uholdbare, synspunkt om, at der gælder et skærpet ansvar for den forsker, hvorpå Udvalget mener at kunne klistre en etikette med sit hjemmelavede begreb "ledende seniorforfatter". Henset til, at praktisk taget al sundhedsvidenskabelig forskning sker i samarbejde mellem et aneligt antal forskere, er spørgsmålet, om der også uden enten (a) en aftale mellem dem om opgavefordelingen, hvoraf en eller flere påtager sig en særlig kontrolfunktion, eller (b) en vejlederfunktion i kraft af et overordnelsesforhold, kan indtræde et medansvar for uredelighed, praktisk, men det er ikke berørt med et ord i udvalgets vejledninger eller i udenlandske eller internationale vejledninger eller afgørelser fra organer med kontrolopgaver over for uredelighed.

Men svaret i denne sag er ganske simpelt. Bente Klarlund Pedersen kan kun kendes uredelig for den manglende indgriben, hvis hun har handlet groft forsømmeligt dvs. groft tilsidesat en bestående kontrolpligt. Denne kan søges enten i en aftale mellem forfatterne eller et overordnelsesforhold. Ingen af disse grundlag er til stede. Pligten kan ikke før 2008-reglernes ikrafttræden søges i "god videnskabelig praksis". Det tilføjes, at der ikke er noget empirisk grundlag for, at god videnskabelig praksis i 2004 eller senere har indeholdt et krav om, at "den ledende forfatter" skal kontrollere andre bidrag fra (forventelig) kompetente medforfattere, der er specialister på deres felt.

Sammenfattende må det fastholdes, at (a) begrebet alvorlige brud på god videnskabelig praksis først er en del af uredelighedsbegrebet fra ikrafttrædelsen af ændringen af forskningsrådgivningsloven og den nye bekendtgørelse i 2008, (b) at det ikke indgår i 1998-bekendtgørelsen og 2005-bekendtgørelsen, at (c) det ikke spiller nogen rolle for at fortolke begreberne forfalskning og forvridning. Det spiller heller ikke (d) nogen rolle i fortolkningen af forsætsbegrebet.

Den røde tråd gennem Udkastets uredelighedsfund er således en udvidelse af ansvarsområdet med tilbagevirkende kraft støttet på Udvalgets postulater om, hvad god videnskabelig skik kræver.

Den førnævnte arbejdsgruppe vedrørende forskningsetiske regler under den daværende Forskningsstyrelse fastslog i 2003-rapporten, at en "dom for uredelighed er alvorlig og kan være ødelæggende for den pågældendes karriere, hvorfor uredelighed kun kan statueres, hvis der ikke er skygge af tvivl i sagen".

Dette klarhedskrav må anses for en del af gældende ret. Det er ganske tilsidesat af Udvalget.

4. Særligt om forsætskravet

Udvalgets urigtige anførelse af, at det tidligere uredelighedsbegreb reelt er det samme som begrebet i 2008-bekendtgørelsen, fører ganske særlig til en alvorlig fejl i de tilfælde, hvor Udvalget har statueret forsætlig uredelighed.

Selvom man ser bort fra alle andre indvendinger mod Udvalgets opfattelse, er forskellen mellem forsætlig uredelighed efter 1998-bekendtgørelsen og 2008-bekendtgørelsen (og loven) helt fundamental.

Forsætlig uredelighed forudsætter et forsæt, der dækker hele gerningsindholdet.

Efter 2008-bekendtgørelsen er gerningsindholdet forsætligt realiseret, når der forsætligt er udvist et forhold, der indebærer et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Det er ikke en objektiv betingelse (en del af gerningsindholdet), at der sker forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab. Derfor kræves heller ikke forsæt til at forfalske eller forvride.

Efter 1998-bekendtgørelsen kræves forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab. Forsætlig uredelighed kræver derfor forsæt til at forfalske eller forvride budskabet, lidt forenklet udtrykt forsæt til at vildlede.

Dette – for en jurist temmelig elementære – forhold kan sammenholdes med grundlaget for Udvalgets forsætsfund, nemlig at Bente Klarlund Pedersen, dengang som nu, ikke mente, at der var grund til at medtage krydsreferencer. Undladelsen heraf bliver en bevidst handling, og da ukendskab til loven (i dette tilfælde dog kun Udvalgets uholdbare antagelser om indholdet af god videnskabelig praksis) generelt ikke fritager for ansvar, er overtrædelsen forsætlig. Tankegangen er helt gal i relation til 1998-bekendtgørelsen, men ville også være uantagelig efter 2008-loven, når den kombineres med en antagelse om, at Udvalget/udvalget frit kan opstille indholdet af kriteriet "god videnskabelig praksis". Så havner man i den rene vilkårlighed, hvor Udvalget/udvalget kan fastlægge regler efter, hvad det nu synes med afsæt i en konkret sag. Det sidste retssikkerhedsmæssige værn mod at blive kendt uredelig er da kravet om "alvorlig", men det er beroende på Udvalgets/udvalgets skøn.

Det er derfor, at det efter de nugældende regler er helt afgørende at holde fast på, at Udvalget/udvalget empirisk skal kunne påvise en bestemt norm med en af Udvalget/udvalget uafhængig eksistens som en realitet i faktisk forskningspraksis. Det harmonerer også med både retlige og videnskabelige idealer.

Det er retssikkerhedsmæssigt helt uacceptabelt, at den, der formaster sig til at være uenig med Udvalget/udvalget om indholdet af god forskningspraksis (til en vis tid), allerede læner sig op af et forsætligt uredelighedsfund.

I relation til forsætskravet i henhold til 1998-bekendtgørelsen vil forsætlig uredelighed helt oplagt kræve forsæt til at forfalske eller forvride det videnskabelige budskab. Forsætskravet omfatter hele gerningsindholdet. Det kan være et hensigtsforsæt, et sandsynlighedsforsæt eller dolus eventualis, men en oplysning om, at Bente Klarlund Pedersen mente, at der ikke af hensyn til klarheden og rigtigheden af det videnskabelige budskab var anledning til at give krydsreference i metodeafsnittet, taler i sig selv *imod*, at der forelå forsæt, og kan så ganske afgjort ikke *begrunde* et forsætsfund.

Jeg vender tilbage til spørgsmålet om der overhovedet er sket en realisation af gerningsindholdet og spørgsmålet om for foreligger grov forsømmelighed i den forbindelse, men skal lige forudskikke at svaret på begge disse spørgsmål er nej.

Denne gennemgang af forsætsaspektet viser ganske tydeligt, at Udvalgets betragtninger om, at uredelighedsbegrebet er uændret over tid er forkert, og at Udkastet derfor hviler på et uholdbart retligt grundlag.

Den manglende forsætsvurdering efter 1998-bekendtgørelsen bevirker i sig selv, at de to punkter, hvor der er fundet forsætlig overtrædelse, må revurderes. Dette kræver en juridisk stillingtagen til forsætskravet, som efter reglen i § 9, stk. 4, i 2008-bekendtgørelsen (der selvfølgelig finder anvendelse på proceduren, selvom der skal anvendes ældre materielle regler) skal foretages af formanden og dermed formanden alene. Når formanden har afgjort,

hvad der følger af forsætskravet, kan det samlede Udvalg vurdere, som det er dokumentation for forsæt som dette begreb er fastlagt af formanden.

Det må absolut fastholdes, at formanden for at iagttage sin embedspligt som landsdommer skal afgøre dette retlige spørgsmål alene. Jeg har i tidligere indlæg – beklageligvis uden nogen effekt – påpeget reglen i § 9, stk. 4. Jeg er naturligvis også opmærksom på, at det under den verserende retssag fra udvalgets side bestrides, at § 9, stk. 4, indebærer, at retlige spørgsmål ikke skal behandles af det samlede udvalg. Men dette standpunkt er uforeneligt med bekendtgørelsens klare ordlyd. En læsning efter ordlyden er dernæst velbegrundet, da de øvrige medlemmer af udvalget ikke har faglige forudsætninger for at afgøre retlige spørgsmål. Jeg tilføjer, at også spørgsmålet om den rette forståelse af § 9, stk. 4, er et retligt spørgsmål, der skal afgøres af formanden.

5. Nærmere om uredelighedsfund 1 – artikel 4 og 5 – manglende krydsreference

Udvalget har fundet, af den manglende oplysning i artikel 4 og 5 om, at biopsimaterialet stammer fra de samme forsøgspersoner, som indgår i artikel 1 og Van Hall-artiklen, indebærer uredelighed. Dette brud findes begået forsætligt og at kunne sidestilles med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater.

5.1. Det videnskabelige budskab

1998-bekendtgørelsen nævner i § 3, stk. 1, nr. 5, "Bevidst forvredet fortolkning af resultater" som eksempler på uredelighed, nærmere som eksempel på "forfalskning eller forvridding af det videnskabelige budskab".

Det videnskabelige budskab i artikel 4 og 5 har imidlertid præcis det samme indhold, hvad enten en oplysning om at vævsprøverne har været benyttet til anden forskning, tilføjes eller ej. En sådan ekstra oplysning ville være ren baggrundsviden, som ikke ændrer disse artiklers videnskabelige budskab. Der er intet grundlag for at påstå, at der objektivt set foreligger en forvridding, endside en forsætlig eller groft forsømmelig forvridding.

Hvor vidt det var i strid med god videnskabelig praksis at udelade oplysningen er en anden sag, da uredelighedsspørgsmålet skal bedømmes efter 1998-bekendtgørelsen. Men det var det ikke. Der kan ikke empirisk påvises en almindeligt anerkendt opfattelse, hvorefter oplysningen om den tidligere forskning skal medtages. En sådan opfattelse er ikke udtrykt i danske, eller (så vidt vides) udenlandske og internationale regelsæt eller afgørelser fra kontrolmyndigheder.

Som noget nyt i Udkastet sammenlignet med 2013-afgørelsen er der s. 55, næstsidste afsnit, indsat en bemærkning om, at vurderingen heraf skal ske på grundlag af, hvad der var god videnskabelig praksis på tidspunktet for de pågældende arbejders tilblivelse. Jeg havde allerede i mit indlæg af 15. august 2013 s. 13, to nederste afsnit, påpeget dette. (På daværende tidspunkt var jeg endnu ikke opmærksom på, at de materielle regler var ændret over tid). Mit synspunkt blev så vidt ses ikke anerkendt eller blot kommenteret i 2013-Afgørelsen, men har nu fået tilslutning, uden at der har været særlig anledning dertil (ud over Udvalgets ønske om at pynte på sin afgørelse) idet Udvalget ikke har peget på nogen ændringer over tid. Det synes at være et eksempel på ren finpudsning.

5.2. Udvalgets omskiftelige syn på behovet for krydsreferencer

Det er i sig selv tankevækkende, at Udvalget nu har opstillet tre forskellige versioner af god videnskabelig praksis om krydsreferencer, først i udkastet til afgørelse af 25. juni 2001, hvor fokus var på usikkerhed om materialets holdbarhed og opbevaring samt risikoen for massesignifikans, så i 2013-afgørelsen og nu ("Version 3") i Udkastet, hvor Udvalget dog omsider når frem til, at der ikke foreligger en "tilstrækkelig entydig praksis for, at der generelt oplyses om forsøgsmaterialets oprindelse, herunder tidligere anvendelse i artikler, der baseres på samme forsøgspersoner". Alligevel finder Udvalget, at "de konkrete omstændigheder" kan medføre at sådanne oplysninger skal gives, og finder, at det "bl.a." gælder i to tilfælde, der kort kan refereres som understøttelsestilfælde og selektionstilfælde.

Der består efter min opfattelse en skarp kontrast mellem Udvalgets usikre tilgang til spørgsmålet og en påstand om, at der i 2004 og 2005 kan fastslås at have bestået en praksis som den, Udvalget delvis (jf. ordet "bl.a.") har beskrevet i Version 3. Der er så ganske afgjort ikke tale om, at det kan slås fast hinsides skyggen af tvivl, at tilsidesættelse af den gengivelse af god videnskabelig praksis, Udvalget er nået frem til i Udkastet s. 78 har noget fæste i forskningspraksis anno 2004 og 2005. Den ses heller ikke støttet på danske, udenlandske eller internationale regelsæt eller afgørelser fra kompetente organer.

Der savnes enhver empirisk støtte for noget sådant, og det modsiges af de to underskriftindsamlinger, ligesom det hverken i danske eller udenlandske beskrivelser af god forskningspraksis kan findes nogen støtte for synspunktet. De to underskriftindsamlinger er den klart vigtigste empiri om anerkendt praksis i sagen, og det er beklageligt og kritisabelt, at Udvalget har fordrejet den første (som støttende den opfattelse, som udtrykkes i 2013-Afgørelsen, men som Udvalget selv har forladt i Version 3) og uden blot forsøg på begrundelse har affærdiget den anden som "uden betydning".

Det må være helt udelukket at kalde tilsidesættelse af en så højst tvivlsom pligt, hvis indhold det endnu i 2014 påfører Udvalget så store vanskeligheder at fastlægge, som ikke kan finde nogen som helst kildestøtte, og som modsiges af et stort antal anerkendte forskere for udtryk for "grov forsømmelighed". Dette begreb må overensstemmelse med det på området gældende klarhedskrav begrænses til klare pligtforsømmelser.

5.3. Giver Version 3 en egnet rettesnor?

Version 3 er meget langt fra vellykket. Udvalget er omsider nået frem til det rigtige og empirisk velfunderede resultat, at der ikke kan opstilles et almindeligt krav om krydsreferencer om genbrug i metodeafsnittet. Så langt så godt.

Udvalget påpeger dog, at de "konkrete omstændigheder" kan føre til det modsatte resultat. I forlængelse af denne konstatering gør Udvalget imidlertid overraskende og forkert ikke det, at man foretager en klassisk retlig subsumption, hvor man sammenholder de konkrete omstændigheder (sagens faktum), dvs. de omhandlede artikler, med de gældende regler (sagens jus) dvs. 1998-bekendtgørelsen og konstaterer, om artiklerne forfalsker eller forvrider det videnskabelige budskab, og i bekræftende fald om dette sker forsætligt eller ved

grov forsømmelighed. Dette er den eneste korrekte juridiske metode, og den forholder sig netop til de "konkrete omstændigheder". Men den korrekte metode er ikke benyttet.

I stedet opstiller Udvalget en ny, ufuldstændig (jf. "bl.a.") tankebygning, om hvornår der – hvis Udvalget kunne fastlægge reglerne selv uden hensyntagen til empiriske krav – burde gælde et krav om krydsreferencer.

Udvalget opstiller to kategorier, hvor krydsreference "bl.a." kræves. I den første af disse fremmaner Udvalget billeder om, hvad der ellers "i yderste konsekvens" kan ske.

Ræsonnementsmønstret er helt uacceptabelt og står i fuldstændig kontrast til den umiddelbart foregående bemærkning om, at man må se på de konkrete omstændigheder. Det er dem, der skal vurderes, ikke nogle i fantasien opstillede eksempler. De rene bagateller i denne verden kan "i yderste konsekvens" have enorme konsekvenser. Eksempel: A har lånt en bog på biblioteket og returnerer den en uge for sent. Derfor bliver B, der er skrevet op som næste låner, en uge forsinket med sit forskningsprojekt, og hans ansøgning om patent på en banebrydende opfindelse forsinkes et par dage med den følge, at C når at indgive patentansøgning tre dage før B. Man kan opfinde eksempler, herunder med død og ødelæggelse *ad libitum*. (Jf. det klassiske spørgsmål fra kaosteorien om en sommerfugl, der slår med vingerne i Brasilien kan forårsage en tornado i Texas).

Med Udvalgets alvorlige vanskeligheder med at fastlægge under hvilke betingelser, der bør gives krydsreferencer, er det vanskeligt at laste Bente Klarlund Pedersen, at hun tilbage i 2004 og 2005 ikke havde en opfattelse, der er lig med den, Udvalget omsider måtte nå frem til. At slutte fra en sådan uenighed til forsæt fremstår som ganske uantageligt.

Det får dog ikke selvstændig betydning, da forsætsvurderingen skal ske efter 1998-bekendtgørelsen. Det er klart, at der ikke forelå forsæt til at vildlede.

Det kan heller ikke anses for groft forsømmeligt, at min klient fagligt ikke skønnede, at krydsreference skulle gives. Men dette spørgsmål kommer ikke til prøvelse allerede fordi, der ikke foreligger nogen forvridning, således at det objektive kriterium for uredelighed ikke er opfyldt.

5.4. Udvalgets statistiske synspunkter

Udvalgets – nye – statistikbaserede synspunkter, Udkastet s. 77, 4. afsnit, om stikprøver er irrelevante, da det ikke er det samme forhold, der undersøges.

De fund af f.eks. stof A, der er gjort i den første artikel, er validt. Det fund af f.eks. stof B, der gøres i den anden artikel på samme kildemateriale, er ligeledes validt. Validiteten påvirkes ikke af, at der var viden om materialets indhold af stof A.

Den "stikprøve" (for at bruge Udkastets terminologi – udtrykket falder mindre naturligt, når der ikke forskes i varianser), der er anvendt i den første artikel, er præcis lige så egnet til at anvendes i den anden undersøgelse som en ny stikprøve med samme n-værdi ville have været.

Antag, at en læser først læser den første artikel og derefter den anden og forholder sig til de deri indeholdte oplysninger. Han modtager så den yderligere oplysning, at de er baseret på samme biologiske materiale (samme "stikprøve").

Hvorledes ændrer læserens indsigt sig med den nye oplysning? Svaret er for det første, at selve det videnskabelige budskab ikke ændrer sig overhovedet. Svaret er for det andet, at den statistiske usikkerhed, der måtte være forbundet med den anden artikel er præcis den samme, som hvis dens undersøgelse havde været baseret på en ny tilsvarende stikprøve med samme n -værdi.

Den yderligere oplysning ville således intet ændre.

Det mangler ganske statistisk fundament for Udvalgets nye argument.

Det videnskabelige budskab i artikel 3 og 4 ville notorisk være det samme, som det faktisk er, selvom artiklerne havde været forsynet med en note med oplysning om, at vævsprøver fra samme population var benyttet i artikel 1 og van Hall. Da fundene rapporteret i van Hall et al. er andre end dem, der rapporteres i artikel 3 og 4, er der heller ikke tale om, at en læser må antage, at de tidligere fund har opnået øget statistisk sikkerhed, eller at artikel 3 og 4 har større statistisk sikkerhed end den, der knytter sig til de i disse artikler anførte n -værdier. Den statistiske sikkerhed af de i artikel 3 og 4 rapporterede fund vil være præcis den samme ved genbenyttelse af materialet, som hvis en ny stikprøve med samme n -værdi var benyttet. Fundene i van Hall og artikel 1 udsiger nemlig intet om, hvilke fund, der må antages at følge af den i artikel 3 og 4 omfattede forskning.

Udvalget må nødvendigvis på ny overveje sine overvejelser om betydningen for det videnskabelige budskab. Da forholdet skal bedømmes efter 1998-bekendtgørelsen, kræves objektivt en forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab. Der er ingen forfalskning eller forvridning.

En forvridning kunne der derimod være tale om, hvis viden om, at den genbrugte stikprøve har en usædvanlig varians, holdes skjult. Det er der imidlertid ikke tale om, og der er i øvrigt tale om ganske snævert definerede grupper, fordi det ikke er varianser, der er genstanden for forskningen, men grundlæggende biologiske mekanismer.

5.5. Udvalgets begrundelse for krav om krydsreference – ulovlig vurdering af videnskabelige teoridannelse

Udvalget anerkender i Udkastet, at der ikke generelt kan opstilles et krav om krydsreferencer ved "genbrug". Udvalgets begrundelse for, at der ikke desto mindre i artikel 4 skulle være henvist til artikel 1, bygges alene på, at der i artikel 4 er en bemærkning om, at den i artikel 4 fundne stigning af MT-I og MT-II udtrykket måske forklares af et øget IL-6 udtryk som resultat af fysisk aktivitet. Omtalen af denne mulige biologiske mekanisme fordrejer på ingen måde budskabet i artikel 4. Der henvises til andre artikler som støtte for, at den konstaterede stigning i MT-I og MT-II kan skyldes stigning i IL-6, og det er en nærliggende og aldeles rimelig tese, at mekanismen kan være: 1. Exercise fører til øget IL-6. 2. Øget IL-6 fører til øget MT-I og MT II. Der er således ikke – efter denne tese, hvis rigtighed ikke skal eller blot kan prøves af udvalget – en direkte forbindelse mellem fysisk aktivitet og øget

MT-I og MT-II, men en indirekte via IL-6. Beskaffenheden af det materiale (forsøgspersonernes alder, køn, BMI, exercise-protokol osv.), der er undersøgt, er beskrevet, og der er ikke, ej heller statistisk, nogen holdepunkter for, at anvendelse af en ny "stikprøve" (med samme n-værdi) havde ført til signifikant andre MT-værdier. Selve fundet af MT-værdierne fremstår uantastet, og tesen om en sammenhæng hverken kan, skal eller må prøves af Udvalget.

Udvalgets begrundelse vedrørende artikel 5 er noget lignende. I artikel 5 undersøges udtrykket af IL-6 receptor i to typer skeletmuskulatur. Det gælder tilsvarende her, at de fundne receptor-værdier er valide, og en gentagelse af det i sig selv valide fund fra artikel 1, påvirker ikke de fundne receptor-værdier. Den på grundlag af de to fund fremsatte tese (...suggesting...) hverken kan, skal eller må prøves af udvalget/Udvalget. Bemærkningen om, hvad der er "previously shown" i artikel 1, kan ikke med rette siges at blive "påberåbt" i artikel 5, da de resultater, der gengives i artikel 5, ikke støttes af artikel 1, der ikke handler om de forhold, der er undersøgt i artikel 5. Der søges i artikel 5 ikke nogen empirisk støtte i artikel 1 for de gjorte fund.

Om disse spørgsmål henvises til den mere udførlige omtale i min klients indlæg.

5.6. Udvalget forfalder til ordmagi og begrebsjurisprudens

Udvalget går skridtet videre, og statuerer ikke blot brud på god forskningspraksis (anno 2004 og 2005), men alvorlige brud (Udkastet s. 79, næstsidste afsnit). Alvoren skulle bestå i, at læseren vildledes til at tro, at der er tale om forskellige studier. Men det er jo også forskellige studier (artikel 1: Af IL-6 ekspression i to typer muskelfibre; artikel 4: Af MT-I og MT-II; artikel 5: Af IL-6-receptor).

Det ligger ikke i begrebet "studie", at man skal starte helt forfra med indsamling af biologisk materiale. Det er ren ordmagi og begrebsjurisprudens at (i) opstille et begreb "studie", (ii) indlægge heri, at det bygger på materiale, der ikke tidligere har været genstand for rapporteret forskning, hvis det ikke er oplyst, og (iii) herfra deducere, at når der ikke er oplysning om genbrug, tror læseren, at den senere artikel repræsenterer et nyt "studie", som begrebsmæssigt er kendetegnet ved, at der er benyttet originalt materiale.

Læseren har ikke anledning til at interessere sig for, om forfatterne af en artikel møjsommeligt måtte begynde forfra, eller om de kunne komme lettere til undersøgelsesmaterialet, når blot undersøgelserne og deres rapportering er i orden. Den særlige situation, at manglende oplysning om genbrug (der skal forstås som at et biologisk materiale, anvendes til at teste flere hypoteser), bevirker vildledning om egen indsats, kan forbigås som ikke relevant her.

5.7. Udvalget forkaster en mulig regel – men anvender den alligevel til at dømme efter

Hvis Udvalget mente, at en fejlagtig antagelse hos læseren om, at forfattergruppen nok er startet fra grunden, indebærer vildledning, ville det føre til, at *alle* tilfælde af genbrug af materiale, der ikke er oplyst i en artikel, ville være udtryk for vildledning af læseren. En sådan regel har Udvalget imidlertid med god grund og efter empiriske undersøgelser forkastet.

stet. Men Udvalget kan da ikke anlægge betragtningen over for min klient. Udvalget har jo selv fastslået betragtningens manglende holdbarhed.

5.8. Afhængighed og mangel på samme

Udvalget anfører, at "Læseren forholdes derved væsentlige oplysninger om resultaternes indbyrdes afhængighed". Der består imidlertid ikke nogen sådan afhængighed mellem resultaterne. De er hver især valide. Undersøgelsen af stof A i den første artikel og de derved indvundne resultater ville være det samme uden undersøgelsen af stof B i den anden artikel, og vice versa. De to fund understøtter ikke hinanden. Sammenkædningen ligger i tese-dannelse, som imidlertid er udenfor udvalgets (og dermed Udvalgets) virkefelt. Måtte senere forskning vise, at resultaterne i den første artikel er uholdbare, bevirker det ikke i sig selv, at resultaterne i den anden artikel også er det, og vice versa. Resultaterne er netop ikke afhængige af hinanden. De kan hver især stå alene.

Der er en helt fundamental forskel på at undersøge forskellige forhold og at undersøge samme forhold. Rapporteres flere gange sammenfaldende fund om samme forhold kan læseren vildledes til at tro, at den statistiske sikkerhed er vokset ved ny forskning. Den nye artikel bestyrker den første, og bestyrkes selv af den første. Men det er ikke tilfældet, når det er forskellige forhold, der undersøges. Dette helt afgørende aspekt er ganske overset i Udkastets udviklinger s. 78 punkt i). Bemærkningerne om konklusioner, der underbygger og understøtter hinanden og resultater, der er indbyrdes afhængige, er helt tågede og ustringente.

Udvalget skylder at forklare omverden, præcis hvad det er for en "afhængighed", der sigtes til. Det kan ikke være det simple forhold, at det er samme forsøgspersoner, der er kilde til det undersøgte materiale, for så skulle der altid gives krydsreferencer. Som det er påvist, kan afhængigheden heller ikke bestå i, at det ene ikke kan eksistere eller klare sig uden det andet, for både de tidligere og senere resultater kan fuldt ud stå på egne ben. Så hvad er det?

5.9. Det faglige skøn

Det må bero på et fagligt skøn, om der konkret bør gives krydsreferencer.. En udeladt angivelse medfører ikke uredelighed over alt, hvor andre forskere måske ville have skønnet anderledes. Uredelighed forudsætter før 2008 at undladelsen bevirker en forvridning af det videnskabelige budskab, og at dette er forsætligt eller skyldes grov forsømmelighed.

Udvalget må på grundlag af underskriftindsamlingernes vidnesbyrd om opfattelsen blandt danske forskere og dets egne undersøgelser, som har vist fravær af en klar praksis, konkludere, at der ikke er grundlag for et uredelighedsfund – også i lyset af klarhedskravet.

Det er ganske nemt at give en krydsreference, og den eneste rimelige grund til at undlade det, hvis tanken om man skal eller ikke skal overhovedet strejfer forfatterne, er at det skønnes overflødigt.

6. Nærmere om uredelighedsfund 2 – artikel 3 og 5 – selektion

Det bemærkes indledningsvis, at der i Udkastet s. 4, uredelighedsfund 2, alene henvises til afsnit 7.16.1, mens der i uredelighedsfund 1 er henvist både til afsnit 7.16.1 og 7.16.2. Jeg må efter indholdet af afsnit 7.16.2 formode, at det er en fejl, at der ikke i uredelighedsfund 2 er henvist hertil. Udvalget anfører i Udkastet, at det forhold, at der i artikel 3 og 5 (exercise-studiet) alene indgår materiale fra 11 af de 18 forsøgspersoner, der indgår i artikel 1, indebærer selektion og at forholdet indebærer forsætlig uredelighed.

Det er vanskeligt at forstå, at Udvalget vil karakterisere det som "selektion", at der sker en reduktion i n -værdi som følge af mangel på materiale. Udvalget stod over for præcis det samme spørgsmål i relation til artikel 4, hvor Udvalget i Udkastet modsat i 2013-Afgørelsen ikke har fundet, at der foreligger uredelighed ved, at MTmRNA-målingerne kun blev udført på materiale fra en del af de forsøgspersoner, der medvirkede ved andre dele. Renselsen vedrørende dette punkt hviler på nærmere studier af videnskabelig praksis.

Det er netop de 11 forsøgspersoner, der indgik væv fra i MTmRNA undersøgelsen, der er indgået i artikel 3 og 5. Det er hermed præcis den samme "selektion" min klient blev rensat for i artikel 4, som Udvalget vil dømme for. Det er umuligt at indse, at denne "selektion", der ikke er udtryk for noget valg og ikke angår resultater, pludselig skulle blive udtryk for forsætlig forfalskning eller forvridning i artikel 3 og 5. Det giver simpelthen ingen fornuftig mening. Det kan ikke føre til et andet resultat, at læseren i artikel 4 kan se en omtale af 18 forsøgspersoner i anden forbindelse uden forklaring på, hvorfor der kun er 11 forsøgspersoner i MTmRNA-undersøgelsen. Det kan evt. give læseren anledning til undren, hvor læseren formentlig antager, at der nok er en god forklaring på forskellen. I artikel 3 og 5 spares læseren for denne – ligegyldige – undren. Det er absolut ikke en forvridning af det videnskabelige budskab, der er præcis hvad det er som udtrykt i artiklerne, og med den statistiske styrke, der følger af den angivne n -værdi.

Det tilføjes, at beskrivelsen af forsøgspersoner i artikel 3 og 5 er tilpasset til præcis de forsøgspersoner fra hvem, der forelå materiale til disse undersøgelser. Man har således, trods materialets homogenitet, ikke blot "genbrugt" forsøgspersonsbeskrivelsen i artikel 1.

Om en selektion er der ikke tale, når man undersøger alt det materiale, der er til rådighed, og ikke vælger noget til og andet fra. Den lavere n -værdi i forhold til artikel 1 er korrekt angivet og som nævnt er der i artikel 3 og 5 er der givet en præcis beskrivelse af karakteristika for netop de forsøgspersoner, der indgår i disse artikler. Der er således heller ikke tale om noget uoplyst eller skjult.

Det ses ikke at kunne føre til en anden bedømmelse, at andre undersøgelser af et større antal personer er rapporteret i en tidligere artikel med angivelse af karakteristika for netop den deri undersøgte gruppe. Læseren vil ikke få relevant merviden ved at blive orienteret herom, når han dog kender den korrekte n -værdi og den undersøgte gruppes karakteristika. Den lavere n -værdi afspejler korrekt fundets statistiske vægt. Den statistiske vægt ville selvfølgelig have været større ved en højere n -værdi, men dette er indlysende og kræver ikke specifik oplysning.

Som påvist i mit indlæg af 24. marts 2014 fra s. 22, to sidste afsnit, til side 24, første afsnit, er det lav-infusionsgruppen fra Van Hall, der indgår i artikel 5's infusionsstudie, men højinfusionsgruppen ikke gør det. Det fremgår af beskrivelsen af forsøgspersoner i artikel 5, at den omfatter personer, der har modtaget lav infusion, hvilket efter undersøgelsens formål er oplagt. Der er således ikke tale om nogen selektion i den forstand, at materiale, der be fandt sig i undersøgelsesfeltet, er fravalgt. Der er naturligvis en markant forskel mellem den situation, at kun en del af et tilgængeligt materiale med visse egenskaber undersøges, og den situation, at alt materiale med disse egenskaber undersøges, men tilgængeligt materia le med andre, irrelevante, egenskaber ikke undersøges. Kilden til det materiale, der ønskes undersøgt i forbindelse med den senere artikel, kan ligge inde med alt muligt andet mate riale end det, der ønskes undersøgt og som retvisende er beskrevet kvalitativt og kvantita tivt i den senere artikel. Hvor materialet hidrører fra en biobank kan det relevante materiale være benyttet sammen med alskens materiale i andre sammenhænge, som er det aktuelle forskningsprojekt helt uvedkommende.

Det er helt uforståeligt, at Udvalget kan finde, at der her foreligger en forsætlig tilsidesæt telse af god videnskabelig skik, og der er heller ikke tale om nogen forsætlig eller groft for sømmelig forfalskning eller fordrejning af det videnskabelige budskab. Budskabet er præcis det, der kan udledes af materialet, og hverken selve det videnskabelige budskab eller dets statistiske styrke ville blive påvirket af oplysninger om det større bruttomateriale i den tidli gere undersøgelse, og da slet ikke om materiale, som efter sin karakter falder uden for be skrivelsen af genstanden for den senere undersøgelse.

7. Nærmere om uredelighedsfund 3 – artikel 12 – fejl i angivelse af visse forsøgs personers exercisetid

Dette er den eneste artikel, der er udarbejdet efter indførelse af det nye uredelighedsbe greb, og hvor der derfor er hjemmel til at statuere uredelighed som følge af et groft uagt somt og alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

Det er klart, at det er en fejl, at det ikke er præciseret i artiklen, at visse forsøgspersoner havde cyklet i 3 timer, ikke 2 timer, som de øvrige.

Tilstedeværelsen af en fejl er ikke i sig selv udtryk for et brud på god videnskabelig skik, endsige et alvorligt brud herpå. Artiklen er resultatet af et komplekst internationalt samar bejde, hvor fejl kan ske i samspillet mellem flere forskere, hvilket Udvalget ellers har ud trykt forståelse for. Udvalgets egne fejl i sagsbehandlingen burde have mindet Udvalget om, at fejl undertiden sker trods umage.

Forfatterne til artikel 12 ønskede at udføre supplerende undersøgelser, men der var ikke tilstrækkeligt materiale i det oprindelige forsøgspersonmateriale, hvorfor de hertil benyttede et yderligere forsøgspersonmateriale. Exercise-protokollerne i den oprindelige og den yder ligere gruppes forsøg var ens, bortset fra at forsøgspersonerne trænede i 2 timer idet ene studie og 3 timer i det andet. Det er en fejl, at dette ikke blev præciseret. Det er en lille og lidet iøjnefaldende fejl. Det er ikke grundlag for at tilregne fejlen til min klient som groft uagtsom.

Fejlens ringe synlighed fremgår af, at det er en fejl i metodebeskrivelsen, som i øvrigt var meget fejlbehæftet og har fremkaldt et erratum. Forfatterne var end ikke, da de udarbejdede dette erratum, opmærksom på, at metodebeskrivelsen også omfattede en fejl ved den manglende beskrivelse af forskellen mellem 2 og 3 timers exercisetid. Det er meget almindeligt, at når man opdager og retter en stor fejl, kan man samtidigt overse, at der stadig udestår en lille.

Udvalget selv var ikke opmærksom på fejlen i det oprindelige udkast til afgørelse af 25. juni 2013 i nærværende sag og i afgørelsen i Timmons-sagen. I afgørelsen i Timmons-sagen blev min klient renset for mistanke om uredelighed vedrørende denne artikel (kaldet artikel 1 i Timmons-sagen). Udvalget fremhævede risikoen for utilsigtede fejl i et internationalt samarbejde mellem et stort antal forskere. Det forekommer uforståeligt, at Bente Klarlund Pedersen på den ene side renses generelt for fejlen i metodebeskrivelsen i Timmons-sagen og på den anden side dømmes uredelig i Galbo-sagen for en relativt lille og lidet tydelig delmængde af fejlen.

Effekten på det videnskabelige budskab er ganske beskeden.

Min klient har indsendt et supplement til erratum med korrektion vedrørende de forskellige exercise-tider. Tidsskriftet var umiddelbart tilbøjelig til at mene, at en præcision var ligegyldig, jf. nærmere Bente Klarlund Pedersens indlæg med bilag.

8. Nærmere om uredelighedsfund 4 – artikel 4 – ikke konstateret billedmanipulation

Det er vigtigt at holde sig for øje, at artikel 4 skal bedømmes efter 1998-bekendtgørelsen. Det er korrekt, at der i artikel 4 kan konstateres forfalskede data i form af billedmanipulation. Der foreligger således forfalskning af det videnskabelige budskab, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1. Forfalskningen er imidlertid begået af Milena Penkowa, og min klient har ikke udvist grov forsømmelighed i forbindelse med forholdet.

8.1. Krav om direkte medvirken til fremkomsten af forfalskningen eller forvridningen

Selv hvis man antog, at Bente Klarlund Pedersen har handlet groft forsømmeligt ved ikke at konstatere manipulationen (hvilket bestrides), fører dette ikke til, at hun kan dømmes for uredelighed. Efter 1998-bekendtgørelsen skal der være tale om handlinger eller undladelser "hvorved" det videnskabelige budskab forfalskes eller forvrides. Der kræves således en direkte årsagsforbindelse mellem handlingen eller undladelsen og fremkomsten af forfalskningen eller forvridningen.

Det kan ikke over for denne påpegning, der i sig selv må føre til renselse, indvendes, at så bliver reglen meningsløs, da en undladelse ikke kan forfalske eller forvride budskabet. Det er nemlig ikke tilfældet. Hvis den forsker, der frembringer det videnskabelige budskab, groft forsømmeligt undlader de mest elementært nødvendige foranstaltninger i sin datafremskaffelse, så de derved fremkomne resultater er ganske usikre, kan der bestå en direkte årsags-sammenhæng mellem den grove forsømmelighed og de vildledende resultater, selvom for-sæt til vildledning mangler.

I nærværende sag er situationen en helt anden. Penkowa frembringer uden min klients deltagelse en bestemt, tydeligt afgrænset del af det videnskabelige budskab. Denne del er forfalsket. Min klient har ingen lod og del heri. Min klients undladelse ligger alene i, at hun – så lidt som andre medforfattere, peer reviewers, redaktører eller læsere – ikke opdagede forfalskningen før efter en årrække.

En vis vejledning om dette forhold kan søges i Højesterets dom i UfR 1989.128 H om skattesvig, hvor Højesteret udtaler:

*"Skattekontrollovens § 13, stk. 1, har efter sin ordlyd – ligesom den tidligere bestemmelse – et gerningsindhold, der omfatter visse former for medvirken til andres skatteunddragelse. Efter det i forarbejderne anførte må de personer, der omfattes af bestemmelsen, have **bistået umiddelbart ved afgivelsen af urigtige eller vildledende oplysninger** til brug for ligningsmyndighederne ..." (min fremhævelse).*

Højesteret tilføjer, at det må bero på en konkret vurdering, om og i hvilket omfang der med hjemmel i den almindelige medvirkensbestemmelse i straffelovens § 23 kan ske en udvidelse af bestemmelsen til også at omfatte andre former for medvirken.

Stillingen efter skattekontrollovens § 13, stk. 1, var den, at de, der bistod umiddelbart med afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger blev ansvarlige efter reglen selv (dvs. uden at straffelovens § 23 skal citeres som en del af hjemlen). I kraft af ordet "hvorved" i § 1998-bekendtgørelsen gælder noget lignende her. Den, der skal dømmes for uredelighed, skal have deltaget direkte i afgivelsen af forfalskede eller forvridende forskningsresultater. Denne betingelse er ikke opfyldt. Og i uredelighedssager opstår spørgsmålet om at udvide det sanktionsbelagte område med medvirkenssynspunkter slet ikke, da der ikke er et sidestykke til straffelovens § 23 i regelgrundlaget.

Begrænsningen af uredelighedsbegrebet i 1998-bekendtgørelsen til handlinger eller undladelser "hvorved" der sket en forfalskning eller forvridning, fører således til, at min klient må renses for uredelighed.

Det er klart, at min klient ville have reageret mod forfalskningen, hvis hun havde opdaget den, og at sådan indgriben havde hindret, at manipulerede billeder havde nået til offentliggørelse. Men det ændrer ikke ved, at uredelighedsansvaret anno 1998 var begrænset til handlinger "hvorved" der skete forfalskning og forvridning, og ikke omfattede manglende afværgeforanstaltninger over for en medforfatter, der var kilde til forfalskning af den særlige del af det videnskabelige budskab, der er ramt af forfalskning. Ved denne fastholdelse af reglens ordlyd sikres også, at der ikke indtræder den anomali, at et medvirkensansvar for forsætlige forhold, udstrækkes til groft forsømmelig medvirken.

8.2. Grov forsømmelighed forudsætter tilstedeværelsen af en klar pligt

En antagelse af, at Bente Klarlund Pedersen har udvist grov forsømmelighed, måtte dernæst forudsætte, at der forelå en pligt til at foretage en kritisk undersøgelse af (bl.a.) Milena Penkows bidrag, som var groft tilsidesat. Der er imidlertid ikke noget grundlag for at antage en sådan pligt. Milena Penkowa var ikke i sin forskningsvirksomhed underlagt noget til-

syn fra min klients side. Hun har akademisk ligestillet med Bente Klarlund Pedersen og tilknyttet et andet institut. Hun var fuldt fagligt kvalificeret til at forestå IHC-farvningen, og min klient havde ikke faglige forudsætninger for at vejlede hende herom. Hun kunne ikke lære Penkows noget om IHC-farvning. Muligheden af, at en kvalificeret forsker forsætligt snyder med sit bidrag, er så langt ude, at man som forsker ikke regner med det. Det er i hvert fald ikke "groft forsømmeligt" ikke at afsløre forfalskning af andre forskeres bidrag, når man ikke har en særlig tilsynspligt med den pågældende eller der foreligger konkrete alarmsignaler.

Billederne ser umiddelbart upåfaldende ud, og manipulationen blev heller ikke erkendt af redaktører, peer reviewers, forfattere, der har henvist til artiklen i egne arbejder, eller læserne i en lang årrække. Når man imidlertid bliver opmærksom på, at der kan foreligge en manipulation, er det en anden sag. Så er den let at se. Men uden særlig mistanke om svindel, er den derimod let at overse.

Udvalget skal afgøre dette spørgsmål efter 1998-bekendtgørelsen. Udvalget skal derfor vurdere, om Bente Klarlund Pedersens manglende opdagelse af forfalskningen kan siges at være en groft forsømmelig undladelse, hvorved forfalskningen er sket.

8.3. Særlig eller skærpet vurdering?

For at Udvalget kunne nå sit resultat, måtte Udvalget anføre, at min klient er underlagt "en særlig ansvarsvurdering". Dette er klart i strid med bekendtgørelsen. For alle, der kan komme i betragtning som ansvarlige for en forfalskning, gælder ét og samme kriterium: forsæt eller grov forsømmelighed og at det afklares, at det uredelige forhold kan henføres til den pågældende.

Begrundelsen for, at netop min klient ikke underkastes den i bekendtgørelsen fastsatte målestok, men en "særlig" er hendes rolle som "den ledende forfatter". Det er en hjemmelavet retlig figur, der ganske savner hjemmel. Min klient har ikke haft noget med svindlen at gøre. At svindlen har kunnet lade sig gøre beror ikke på min klients forhold. Et forfatterhold kan fordele opgaverne i mellem sig, og der er intet grundlag for, at Udvalget uden hensyn til opgavefordelingen kan udpege en person, som "den ledende forfatter", og anse det for groft forsømmeligt, at vedkommende i denne sin egenskab ikke foretager undersøgelse af andre forfatteres bidrag til et fælles arbejde. Den, der kommer med det forfalskede bidrag, må bære følgerne. Min klient har ikke haft særlige faglige forudsætninger frem for andre til at gennemskue svindlen.

Pålæggelse af et "særligt ansvar" på "den ledende forfatter" er også i forhold til en vurdering, der inddrager god videnskabelig praksis – som først bliver et led i uredelighedsbegrebet i 2008 – uberettiget. Der er ingen empirisk grundlag for at opstille en norm, hvorefter der skal være en enkelt person, som er ansvarlig for at kontrollere de andre bidragydere bidrag på deres ekspertisefelt.

8.4. Medansvar?

Der er selvfølgelig heller ikke tale om nogen form for kollektivt ansvar.

Udvalget udvikler i Udkastet s. 56-57 en række betragtninger om medansvar.

Udvalget starter med en bemærkning om, at "alle forfattere af en videnskabelig artikel har et medansvar for artiklens indhold ...". Det kan man sikkert godt – med den rette definition af "ansvar" – sige, men sammenholdes dette med såvel dagældende som nugældende regler, er det absolut ikke et udsagn om, at alle forfattere er uredelige, hvis en af dem er det. Måtte udvalget i sin tid have ment at udtalelsen skulle være et udsagn om gældende ret, er udtalelsen fuldstændig forkert. Det vil tilsvarende være fuldstændig forkert, hvis Udvalget søger nogen støtte i udtalelsen for afgørelsen af nærværende sag.

Efter 1998-reglerne kræves forsæt eller grov forsømmelighed hos den "pågældende" dvs. den, hvis mulige uredelighed skal vurderes. Dette må vurderes for hver enkelt forfatter for sig og efter præcis samme regler. Dette udelukker selvsagt ikke, at nogen forfattere i en konkret sag, findes at have handlet uredeligt, mens andre ikke. Det vil bero på opgavefordeling og specialisering. Efter 2008-reglerne er udvalgets sanktionering af en person betinget af, at "sagens opklaring fører til en opklaring af, til hvem adfærden efter § 2 kan henføres". Reglen fremstår umiddelbart, som gældende for den situation, at der klages over flere, men, det er indlysende at det for den enkeltes uredelighedsansvar må være ligegyldigt, om klageren kun har klaget over den pågældende eller flere, herunder alle, forfattere.

Man må således efter samme regler vurdere alle forfattere og der er absolut ingen hjemmel for at tildele en af dem et særligt lederansvar, som indebærer at vedkommende skal bedømmes efter en anden og strengere målestok end den, der fremgår af loven. Der gælder ikke på dette område et ansvar i stil med husbondens ansvar for sine ansattes fejl (DL 3-19-2), hvor det i øvrigt er tankevækkende og sigende om dansk retskultur, at dette ikke gælder, hvor den pågældende ansatte tager et abnormt skridt, således som en forfalskning jo må siges at være.

Det siger sig selv, at ethvert fortolkningsbidrag, der taler om at alle er ansvarlige, ikke kan støtte en tese som, at man kan udsøge en enkelt til negativ særbehandling (andre end den, der har ydet det forfalskede bidrag).

Undersøgelserne af artikel 4 har afklaret, at Milena Penkowa har manipuleret billedet, og at ingen af de andre forfattere har bistået hermed eller har haft kendskab til eller mistanke om manipulationen. Penkowa har ikke alene ført artiklens læsere, men også de andre forfattere, bag lyset.

I 2009-vejledningen anfører udvalget, at hvis der påvises uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen "vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar".

Dette er jo helt iøjnefaldende ikke en beskrivelse af gældende ret, hvis "medansvar" skal betyde uredelighedsansvar. Vejledningen – som ikke forelå, da artikel 4 blev til – kan sikkert være nyttig som påvirkningsmiddel og inspirator til en høj grad af grundighed m.v. – men nogen beskrivelse af reglerne er det ikke. Der er ikke tale om nogen omvendt bevisbyrde, eller noget "ansvar" man skal "fralægge sig". Måtte udvalget med disse bemærkninger have ment at fremsætte et udsagn om gældende ret, er udsagnet iøjnefaldende forkert, og Udvalget kan ikke bygge noget herpå.

Udvalget henviser endvidere til The European Code of Conduct for Research (2011), hvor det hedder:

"All authors, unless otherwise specified, should be fully responsible for the content of the publication".

Rent bortset fra, at disse regler er fra 2011, længe efter artiklen, svarer de til indholdsmæssigt til omtalen om et "ansvar" i udvalgets vejledninger og står således, som disse i modstrid med gældende dansk rets krav om vurdering af hver enkelt forfatters forhold. Så det, man her kan hæfte sig ved, er, at der tales om et kollektivt ansvar for alle, som altså ikke betyder, at alle er kollektivt uredelige. Ganske særlig giver European Code ingen støtte for, at man kan udsøge den mest erfarne forfatter, eller den, der står sidst i forfatterrækkefølgen, og gøre netop denne ansvarlig for en anden forfatters forfalskede bidrag. Det ville være et supplerende, individuelt ansvar uden egen uredelighed, og det kender European Code intet til.

Ingen omtale i retning af et kollektivt ansvar kan støtte, at lige netop Bente Klarlund Pedersen på grund af sin erfaring eller placering i forfatterrækkefølgen kan udtages til særbehandling.

Vancouverreglernes 2013 version belyser, hvori det, der i udvalgets vejledninger omtales som "alle forfatters ansvar" består. Alle forfattere er, jf. kriterium 4, ansvarlig for at sikre, at spørgsmål om nøjagtigheden eller integriteten af arbejdet bliver ordentligt undersøgt og afklaret. Det er min klient – der som bekendt anmeldte Penkows svindel til udvalget – helt enig i. Men det betyder ikke et medansvar for uredelighed. Professor Jacob Rosenberg har bekræftet at kriterium 4 netop ikke indebærer et uredelighedsmæssigt medansvar. Det fremgår i og for sig klart nok af reglernes ordlyd, men skæres ud i pap af professor Rosenberg, der i en til Udvalget fremsendt mail udtaler:

"Hvis der opstår tvivl om et arbejdes integritet, så har alle forfattere det præcise ansvar, at de skal udpege den specifikke person i forfattergruppen, som kan stilles til ansvar for en præcis del af arbejdet. Det handler derfor IKKE om et kollektivt ansvar for al indhold i artiklen".

Bemærk endvidere, at heller ikke i den nyeste version af Vancouverreglerne er der bestemmelser om et særligt ansvar eller særlige pligter for en ledende forfatter.

Hverken udvalgets vejledninger eller Vancouverreglerne indeholder bestemmelser, hvorefter visse forfattere på grund af deres erfaring, placering i et ansættelseshierarki eller placering i angivelsen af forfattere i den konkrete artikel har et særligt ansvar. Et andet empirisk grundlag for at opstille en regel herom ses ikke påvist. Regler af denne karakter ses aldrig – heller ikke nu 10 år senere – at være opstillet i noget regelsæt eller i en afgørelse fra nogen kontrolmyndighed.

...

5. Bente Klarlund Pedersens sidste indlæg:

Ligeledes den 10. juni 2014 afgav Bente Klarlund Pedersen et sidste indlæg (bilag 35) med kommentarer til udkastet af 9. maj 2014 (bilag 32). Fra dette indlæg citeres:

Jeg skal hermed fremsætte mine faglige kommentarer. Jeg relaterer dem til de kategorier af uredelighed, som UVVU mener at de repræsenterer.

Jeg anmoder UVVU (herefter Udvalget) om i sagen at inkludere den erklæring fra 76 forskere, som er indsendt pr. mail den 2. april 2014, samt mails indsendt den 22. april og 7. maj 2014, samt to nye bilag. Dette materiale udgør vægtige bidrag til mit forsvar i sagen.

I udkastet lokaliserer Udvalget seks uredeligheder fordelt på fire artikler. Fire af de seks uredeligheder anses for udøvet med forsæt, mens to betragtes som udslag af grov uagtsomhed. Tre uredelighedsfund er udeladt af udkastet, som i afgørelsen fra december 2013 blev anset for at være eksempler på uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.

Udvalget anser de seks uredeligheder for at svare til tre af eksemplerne på uredelighed, som opremses i UVVU-lovgivningen:

Artikel 3 og 5: Selektion af forsøgspersoner. Dette anses for at være et eksempel på *uoplyst selektiv eller skjult kassation af uønskede resultater*.

Artikel 12: Manglende oplysning om, at 8 af forsøgspersonerne havde cyklet 3 timer, ikke 2 timer som de andre. Dette anses for at være et eksempel på *uoplyst konstruktion af data eller substitution af fiktive data*.

Artikel 4: Manglende reaktion på billedmanipulation. Også dette anses for at udmønte *uoplyst konstruktion af data eller substitution af fiktive data*.

Artikel 4 og 5: Manglende krydsreferencer til artikel 1 og van Hall-artiklen, hvilket anses for at være et eksempel på *uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater*.

1. Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater

1.1 Udvalgets konklusioner om selektionssagerne er selvmodsigende

Jeg frikendes i det aktuelle udkast for uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater (af Udvalget omtalt som "selektion") vedrørende artikel 4. I denne artikel angives i en figur vedrørende immunhistokemi $n=18$, mens der i en anden vedrørende mRNA angives $n=11$. Denne forskel i n -værdi beror på, at der kun var materiale fra 11 forsøgspersoner for hånden til mRNA-analysen.

Udvalget erkender nu, at der ikke foreligger uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater, når målinger som i artikel 4 foretages på alt materiale, hvorpå de kan gennemføres. Udvalget tager imidlertid ikke konsekvensen af denne erkendelse for artikel 3 og 5. I begge angives $n=11$ af den simple grund, at der i disse studier netop indgår de 11

personer, hvorfra der var oprenset mRNA i behold. N-værdien 11 er således udtryk for, at der kun var materiale fra 11 personer. Den samlede forhåndenværende gruppe af forsøgspersoner blev inddraget. Ingen forsøgspersoner blev skilt fra, før målingerne blev foretaget, og ingen målinger blev kasseret efter de blev foretaget.

Det er en fejl, at Udvalget karakteriserer det som "selektion", dvs. som uoplyst selektiv eller skjult kassation af uønskede resultater, at der sker en reduktion i n-værdi som følge af mangel på materiale. Det er præcis de 11 forsøgspersoner, fra hvem der indgik væv i MTmRNA undersøgelsen, som er inddraget i artikel 3 og 5. Det er følgelig ganske den samme "selektion" som jeg blev rensset for i artikel 4, som Udvalget nu henviser til som begrundelse for de to uredelighedsfund.

Udvalget har i det hele bevisbyrden vedrørende uredelighed. Hvis de to nævnte uredelighedsfund skal opretholdes, påhviler det derfor Udvalget at redegøre for, hvori forskellen til artikel 4 består.

1.2 Konklusionen om skjult kassation i artikel 5 beror på en misforståelse

Udvalget konkluderer, at artikel 5 bygger på en skjult kassation af uønskede resultater. Udvalget begrunder dette med, at artikel 5's infusionsstudie inddrager materiale fra 12 forsøgspersoner, men henviser til Van Hall-artiklen, som inddrager en forsøgspopulation på 18. At dette skulle være udtryk for en skjult kassation af uønskede resultater må afvises. Som Udvalget er opmærksom på, er de 18 forsøgspersoner i Van Hall-artiklen inddelt i 3 grupper, hver på 6 personer. To af grupperne har fået indgivet forskellige mængder af rhIL-6 ("low" og "high"), mens den tredje gruppe er en kontrolgruppe, som blot fik indgivet en saltvandsopløsning. Udvalget konstaterer korrekt, at alene den ene af de to grupper, der fik indgivet rhIL-6, indgik i infusionsstudiet i artikel 5. Imidlertid overser Udvalget, at det af artiklen utvetydigt fremgår, at der er tale om low-gruppen.

Det anføres på side 2, venstre spalte i Van Hall-artiklen, at man i low-gruppen ønskede at opnå et niveau svarende til det, der konstateres hos raske personer under intens fysisk udfoldelse, og at man indgav 30 mikrogram rhIL-6 i timen. I high-gruppen ønskede man at nå et niveau svarende til det, der er konstateret hos personer med infektionssygdomme.

I artikel 5 anføres det i metodeafsnittet vedrørende infusionsstudiet, at der indgik 12 forsøgspersoner, som blev inddelt i to grupper, hver på 6 personer, hvoraf den ene fik tilført netop 30 mikrogram rhIL-6 i timen, svarende til low-gruppen i Van Hall-artiklen, mens den anden var en kontrolgruppe, som fik tilført en saltvandsopløsning. Formålet var at opnå resultater, hvor forsøgspersonerne uden exercise tilføres det IL-6 niveau, der kendes fra exercise. Til dette formål er high-gruppens materiale irrelevant.

Afgørende er imidlertid, at materialet er klart beskrevet i artikel 5. Til forståelse af det videnskabelige indhold i artikel 5 kan følgende tilføjes: Det var for problemstillingen i artikel 5 irrelevant at se på både en fysiologisk (low-rhIL-6) og en suprafysiologisk (high-rhIL-6) infusion af rhIL-6. Vi anvendte low-rhIL-6 idet formålet var at undersøge, om den i blodet cirkulerende IL-6 mængde under fysisk aktivitet var tilstrækkelig til at inducere opregulering af receptoren (hvad den viste sig ikke at være, hvilket er et interessant fund). Det var baggrunden for, at kun low rhIL-6 gruppen blev inkluderet sammen med kontrolgruppen. En

medinddragelse af high-gruppen ville ikke kunne belyse effekten af den i blodet under fysisk aktivitet cirkulerende IL-6 mængde og ville i sammenhængen være videnskabelig nonsens.

Som det er fremgået, går Udvalgets kritik ud på, at der er foretaget en uoplyst selektion blandt forsøgspersoner. Dette kritikpunkt bygger som netop nævnt på en misforståelse af de faktiske omstændigheder. Det bygger endvidere på en misforståelse af, hvad UVVU-loven forstår ved uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater. Der er som det fremgår hverken tale om selektion af resultater eller forsøgspersoner.

2. Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data

2.1 Uagtsomhedsbedømmelsen forudsætter et særligt ansvar for en ledende forfatter som ikke findes

Udvalget forsøger at begrænse uredelighedsfundene i artikel 3, 4, 5 og 12 til mig ved at henvise til et særligt kontrolansvar for en ledende forfatter, idet man samtidig hævder, at jeg var den ledende forfatter på de fire artikler. Udvalgets forsøg på at forklare, hvad der menes med ledende forfatter, skal ikke kommenteres her, hvor det er tilstrækkeligt at påpege, at tanken om et særligt kontrolansvar for den ledende forfatter er et postulat, som Udvalget har opfundet til lejligheden. Intet internationalt regelsæt arbejder med et sådant kontrolansvar. Dette gælder både de regelsæt, der er hjemlet i national lovgivning, dvs. fastsat af forskellige regeringsorganer med demokratisk mandat, f.eks. de amerikanske, britiske, svenske, norske, finske eller australske, eller der tænkes på internationale regelsæt fastsat af private organisationer som COPE og ICMJE (som står bag Vancouverprotokollen). Mener Udvalget noget andet, påhviler det Udvalget at identificere de pågældende regelsæt. Indtil videre gør Udvalget end ikke forsøget. Kontrolansvaret er Udvalgets egen opfindelse.

2.2 Vancouverprotokollens kriterium 4

I forbindelse med sit forsøg på at påvise et hjemmelsgrundlag for tanken om et særligt kontrolansvar for en ledende forfatter henviser Udvalget endnu en gang til Vancouverprotokollens i 2013 opstillede nye, fjerde betingelse for, at en forsker kan stå som medforfatter:

Authorship credit should be based on 4) Agreement to be accountable for all aspects of the work in ensuring that questions related to the accuracy or integrity of any part of the work are appropriately investigated and resolved....

Denne nye regel kan ikke anvendes på mine artikler, allerede fordi de blev publiceret længe før 2013. Vigtigere er, at Udvalget fortsat misforstår den nye betingelse. Udvalget synes at være af den opfattelse, at der i den citerede passage udtales, at alle forfattere ifalder et redelighedsansvar for den videnskabelige artikel, således at de kan ifalde sanktioner i tilfælde af, at en af dem forøver svindel bag de andres ryg. I et forsøg på at undgå den åbenbart uholdbare konklusion, at alle forfattere til artikel 3, 4, 5 og 12 i så fald kan indbringes for UVVU, udbygger Udvalget sin ovenfor omtalte tankegang med en påstand om, at der består et særligt skærpet kontrolansvar for den ledende forfatter.

Intet af dette kan stå for en nærmere prøvelse. Tankegangen snubler allerede i fortolkningen af den nye betingelse (undertiden benævnt "kriterium 4"). Sammenhængen er ICMJE's forsøg på at dæmme op for den udbredte uskik med gæsteforfatterskaber, og i kriterium 4 fastlægges, at en person kun må optræde som forfatter, dersom den pågældende påtager sig at medvirke til, at ethvert spørgsmål om publikationens redelighed bliver undersøgt og opklaret. At dette er den korrekte fortolkning fremgår dels af ordlyden og dernæst af ICJME's bemærkninger til kriterium 4:

When questions arise regarding any aspect of a study or paper, the onus is on all authors to investigate and ensure resolution of the issue...

ICMJE holds that each author remains accountable for the work as a whole by knowing who did what, by refraining from collaborations with co-authors whose integrity or quality of work raises concerns, and by helping to resolve questions or concerns if they arise. For example, a clinician who merits authorship in part through design of a study and care of its participating patients should have full confidence in the work of co-authors with expertise in biostatistics, and must agree as a condition of authorship to ensure resolution of questions regarding the analysis should they arise.

Der kan yderligere henvises til mailudvekslingen mellem ICMJE's sekretær *Darren Taichmann* og det danske medlem af ICMJE, *Jacob Rosenberg* (chefredaktør for *Ugeskrift for Læger*) Denne mailudveksling blev fremsendt til Udvalget den 7. maj 2014. De er enige om, at kriterium 4 ikke pålægger forfatterne et kollektivt ansvar for redeligheden af hele publikationen. Udvalgets fortolkning er derfor imødegået.

Jacob Rosenberg slår fast, at man som forfatter ikke har ansvar for andres uredelighed:

"Hvis der opstår tvivl om et arbejdes integritet, så har alle forfattere det præcise ansvar, at de skal udpege den specifikke person i forfattergruppen, som kan stilles til ansvar for en præcis del af arbejdet. Det handler derfor IKKE om et kollektivt ansvar for al indhold i artiklen."

I et indlæg fremsendt per mail til Udvalget den 22. april slår Jacob Rosenberg endvidere fast, at en sidsteforfatter ikke har et særligt kontrolansvar.

Udvalget påberåber sig dernæst *The European Code of Conduct for Research* (2011), hvori udtales følgende:

All authors, unless otherwise specified, should be fully responsible for the content of publication.

Det kollektive ansvar, som indføres i *The European Code* med den citerede passage betyder dermed, at en forfatter pådrager sig et medansvar for uredeligheder i en artikel, udelukken- de hvis han har udvist forsæt, f.eks. ved at bistå svindleren med råd eller dåd, ved at se gennem fingre med svindlen eller modvirke, at den opklares. I Udvalgets 2009-vejledning anføres det, at hvis der påvises uregelmæssigheder eller uredelighed i forskningen "vil det være vanskeligt for medforfatterne på et sådant arbejde at fralægge sig et medansvar".

Vejledningen forelå ikke, da artikel 4 blev til, og er allerede af denne grund uden betydning for sagen. Den beskriver som det er fremgået hverken dagældende eller nugældende ret.

Sammenfattende peger Udvalget ikke på en eneste dansk eller udenlandsk kilde til oplysning om god forskningspraksis, heller ikke senere tilkomne, der begrundet uredelighedsfundene i den foreliggende sag.

2.3 Billedmanipulationen i artikel 4

Uredelighedsfundet i relation til Penkows billedmanipulation i artikel 4 forudsætter holdbarheden af Udvalgets betragtninger om medforfatteransvar og rollen som sidsteforfatter eller "den ledende forfatter", hvorefter Udvalgets opfattelse følger et særligt og skærpet ansvar. Denne tankegang er som det fremgår uden hjemmel og er juridisk uholdbar, jf. ovenfor.

Jeg havde ingen aftale med hverken medforfattere eller det videnskabelige tidsskrift om et særligt ansvar for at kontrollere billederne eller en særlig kontrolpligt i øvrigt (garantor). Artiklen vedrører Penkows hovedforskningsområde, metallothionein. Det var Penkows ide at undersøge for metallothionein. Som det fremgår af materialet fremlagt for Udvalget, stod Penkova for det immunhistokemiske arbejde, inkl. udvælgelse af snit og fremstilling af figurer til publikation, uden at mit laboratorium blev inddraget. Penkova skrev manuskriptet, indsendte det til publikation og varetog hele korrespondancen, ligesom manuskriptet udgik fra hendes afdeling. Penkova var både førsteforfatter og seniorforfatter på denne artikel, jf. herved, at man kan være førsteforfatter og seniorforfatter samtidigt, og at Penkova og jeg var akademisk ligestillede.

Jacob Rosenberg har som nævnt udtalt, at Vancouver-protokollen fastslår, at "hvis der opstår tvivl om et arbejdes integritet, så har alle forfattere det præcise ansvar, at de skal udpege den specifikke person i forfattergruppen, som kan stilles til ansvar for en præcis del af arbejdet." Da det stod klart, at der var tvivl om integriteten af billederne i artikel 4, indberettede jeg efter en foreløbig undersøgelse, der forstærkede tvivlen, Penkova til UVVU og kontaktede det relevante tidsskrift med henblik på tilbagetrækning.

2.4 Uredelighedsfundet i artikel 12 vedrører en artikel, der i Timmons-sagen blev fundet redelig

Udvalget afstår ikke fra at påpege påståede uredeligheder i de indklagede videnskabelige produkter, selvom forholdene ikke inddrages i klagen, dvs. selvom uredelighedsfundene ikke er udtryk for at klager på det pågældende punkt gives medhold. Der var klaget over artikel 12 i *Timmons*-sagen, hvor den benævnes artikel 1. Hverken i *Timmons*-sagen eller i den foreliggende sag har klager inddraget det forhold i artikel 12, som nu stemples som uredeligt. Udvalget er afskåret fra at ignorere forholdet i den ene afgørelse men stemple det som uredeligt i den anden. Dette gælder ikke mindst, fordi det er de samme syv personer, der har truffet de to afgørelser samme dag. Ikke desto mindre er situationen den, at jeg i *Timmons*-afgørelsen blev renset for uredelighed i forbindelse med artikel 12, mens den nu anses for at indeholde et eksempel på uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.

2.5 Uredelighedsfundet i artikel 12 drejer sig om en bagatelagtig fejl

Fejlen i artikel 12 har karakter af en detalje i forbindelse med den mere vidtgående fejl i artiklens angivelse af forsøgspersonerne. Det er ude af proportion at karakterisere det som grov uagtsomhed, at jeg ikke bemærkede fejlen vedrørende 2 henholdsvis 3 timers exercise-tid. Fejlen er i øvrigt så ubetydelig at redaktøren for det relevante tidsskrift i går har informeret mig om, at hun ikke umiddelbart anser det for påkrævet at indsende en rettelse (Bilag 1).

3. Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner

3.1 Manglende krydsreferencer

Der er intet nedfældet om behovet for krydsreferencer i internationale retningslinjer. Dette gælder både officielle regelsæt vedtaget af regeringsudvalg og regelsæt vedtaget af private grupper såsom ICJME. Spørgsmålet har ikke været drøftet i nogen af de tre verdenskongresser i 2007, 2010 og 2013 og omtales heller ikke i Udvalgets egne vejledninger. Jeg stemples som uredelig, fordi jeg har overtrådt en regel, som ser dagens lys den dag den bruges som begrundelse for at stemple mig.

Jeg har godtgjort, at mange forskere gør som mig. De to underskriftsindsamlinger, som er fremlagt for Udvalget, godtgør, at mere end hundrede anerkendte forskningsledere deler mit standpunkt vedrørende krydsreferencer, herunder, at det er en skønsag, hvornår de kræves, og at en forsker ikke anses for uredelig, blot fordi andre i et konkret tilfælde ville have skønnet anderledes. Denne dokumentation står i skærende kontrast til Udvalgets afmagt over for opgaven at vise, at Udvalgets synspunkter deles af andre.

Arbejdsgruppen vedrørende forskningsetiske regler under Forskningsstyrelse fastslog i 2003-rapporten, at en

...dom for uredelighed er alvorlig og kan være ødelæggende for den pågældendes karriere, hvorfor uredelighed kun kan statueres, hvis der ikke er skygge af tvivl i sagen.

I den internationale debat formuleres dette klarhedskrav undertiden med ordene, at der kun bør stemples for uredelighed, hvis det selv for en lægmand er indlysende, at forholdet ikke kan tolereres. De mange ændringer i Udvalgets argumentation godtgør, at Arbejdsgruppens klarhedskrav ikke er til stede, eftersom de illustrerer, at Udvalget ikke selv forstår, hvorfor de manglende krydsreferencer udgør en uredelighed.

3.2 Kort om nogle fejl i Udvalgets argumenter vedrørende videnskabelig metode

(a) Stikprøver

Udvalget har tidligere fremlagt statistiske argumenter (massesignifikans) som baggrund for deres afgørelse vedrørende krydsreferencer. Sådanne argumenter har statistisk kyndige forkastet, jvf. høringssvar 2013, og udvalget har ikke siden fremført dem. De nye udtalelser om stikprøver side 77 er ligeledes fejlagtige som de står, idet de kun gælder, hvis der er tale om stikprøver for samme forhold eller faktor. Dette er bekræftet af professor i medi-

cinsk statistik *Knud Juel* som fortæller mig, at han tilmed har konfereret sit udsagn med en anden statistisk kyndig kollega.

(b) Undersøgelsesenheden

Udvalget begrundet endvidere behovet for krydsreferencer med den betragtning (side 76), at

undersøgelsesenheden i de pågældende studier er forsøgspersonerne og ikke de enkelte dele af et oplyst biopsimateriale fra samme person.

Heraf følger ifølge Udvalget "nødvendigheden" af at oplyse om genanvendelsen af biopsimaterialet. Det er en strid om ord, hvorvidt undersøgelsesenheden for biomedicinsk forskning bedst beskrives som de enkelte dele af et biopsimateriale fra en person eller personen selv. Dette gælder også de her drøftede afhandlinger. Udvalget begrundet ikke nærmere, hvorfor undersøgelsesenheden anses for at være forsøgspersonerne.

Vigtigere er, at argumentets konklusion ikke følger af præmissen. Udvalgets opfattelse, at det er forsøgspersonen selv, som er undersøgelsesenheden, medfører ikke, at der skal oplyses om genanvendelsen af biopsimateriale. Der er intet grundlag for at hævde, at den hævdede "nødvendighed" består, hvis undersøgelsesenheden er forsøgspersonerne, men ikke, hvis den er de enkelte dele af biopsimaterialet. Men hvis der virkelig var tale om en nødvendighed, skulle der jo altid gives krydsreference, og det mener Udvalget ikke, der skal.

3.3 Artikler som "understøtter" hinanden: hvor er uredeligheden?

Udvalget udtaler

Når resultaterne fra to eller flere artikler baseret på samme forsøgspersoner sammenholdes og anvendes til at understøtte de enkelte artiklers konklusioner. Hvis oplysninger om forsøgsmaterialets oprindelse ikke gives i sådanne tilfælde, forholdes læseren viden om sammenhængen i undersøgelsesresultaterne i de forskellige artikler og konklusionernes indbyrdes afhængighed. Dette kan i yderste konsekvens føre til, at resultater fra samme studie anvendes i forskellige publikationer til at understøtte artiklernes konklusioner, uden at læseren er vidende om, at det er samme forsøg og forsøgspersoner, der er tale om. På denne måde kan ét studie anvendes til at underbygge en lang række konklusioner via efterfølgende artikler, idet konklusionerne derved optræder som tilsyneladende uafhængige.

Dette udgør Udvalgets tredje og foreløbigt sidste forsøg på at forklare de nødvendige og tilstrækkelige betingelser for, at manglende oplysninger om genbrug af biologisk materiale er udtryk for videnskabelig uredelighed i form af uoplyst ensidig eller forvreden fortolkning af egne resultater og konklusioner.

Tanken er følgende. Hvis i den aktuelle artikel *A* den ældre artikel *B* påberåbes til støtte for de i *A* fremførte konklusioner, skal det nævnes, dersom *A* og *B* bygger på samme biologiske materiale ("er baseret på samme forsøgspersoner"). Sker dette ikke, er forfatterne til *A* videnskabeligt uredelige.

Denne opfattelse må afvises. Den i den citerede passage fremførte begrundelse er helt uholdbar. Ingen i Danmark eller udlandet har nogensinde hørt om dette uredelighedsprincip. Adskillige danske forskere, herunder medlemmer af Udvalget, har ikke fulgt en sådan praksis, jf. afsnit 3.4 nedenfor.

3.4 Samme "uredelighed" hos andre forskere, herunder medlemmer af Udvalget

At Udvalgets seneste forsøg på at stemple min praksis med hensyn til krydsreferencer ikke er nogen succes fremgår af den omstændighed, at man uden vanskelighed kan finde eksempler på andre danske forskere, der gør ganske som jeg.

Her stiller jeg mig tilfreds med enkelte eksempler. I vedlagte Bilag 2 over fem artikler med Udvalgsmedlemmet Palle Holmstrup som sidsteforfatter anvendes i samtlige artikler resultater fra tidligere artikler til at introducere, underbygge eller perspektivere nye resultater uden at det altid nævnes, at der er tale om samme gruppe af forsøgspersoner eller patienter. Som eksempel på en artikel, hvor denne oplysning udelades, kan nævnes, at der i diskussionsafsnittet i artiklen Sørensen et al. fra 2008 (artikel nr. 2 i tabellen) udtales følgende:

Previously, we examined polymorphisms within the IL1 gene cluster, which showed a general lack of association of IL1 polymorphisms with the cytokine profiles of subjects with GAgP".

Her henviser Holmstrup til artiklen Havemose et al. 2007 (artikel nr. 3 i tabellen) uden hverken i metodebeskrivelsen eller andetsteds at oplyse, at der er tale om samme gruppe af patienter eller forsøgspersoner.

Som yderligere eksempler kan nævnes, at artikler i Tabel 2, 6 og 9 fremsendt i mit hørings-svar august 2013 anvender resultater fra én artikel til at introducere, underbygge eller perspektivere nye resultater i en anden uden at nævne, at der er tale om samme forsøgspersoner eller patienter.

Det er ikke min opfattelse, at der kan rejses kritik af de pågældende artikler på grund af manglende krydsreferencer. Pointen er blot at eftervise, at der i forskningspraksis ikke ageres ud fra en opfattelse, som den af Udvalget angivne,

3.5 Udvalget ændrer standpunkt over tid

Udvalget har fremsat tre meget forskellige regler vedrørende hvornår det er uredeligt at udelade krydsreferencer. Første version var i afgørelsen af 25. juni 2013-udkastet, 2. version i 18. december 2013-afgørelsen og 3.version i det foreliggende Udkast.

I første version fandt Udvalget, at manglende krydsreferencer var uredeligt i alle tilfælde. Jeg redegjorde i høringssvaret for, at min gruppes praksis vedrørende krydsreferencer på publiceringstidspunkterne var i overensstemmelse med gængs praksis. Jeg påviste, underbyggede og dokumenterede mit udsagn ved at fremlægge dokumentation for, at mange forskere, også udvalgets egne medlemmer og den professor, der havde indklaget mig, i vidt omfang havde benyttet samme biologiske materialer i flere artikler uden angivelse af krydsreferencer i metodeafsnittet, men af og til i introduktionen og/eller i diskussionsafsnittet. I anden version konkluderede Udvalget, at det ikke altid er direkte uredeligt at udelade krydsreferencer. Udvalget beskriver nu, at der skal gives krydsreferencer, når der er tale om samme videnskabelige emnefelt inden for sundhedsvidenskab og konkluderer, at i artikler, der omhandler proteinudtryk i menneskets muskler som respons på træning er det uredeligt at undlade krydsreferencer (artikel 1, 3, 4 og 5), mens det i artikel 6, 7 og 10, der vedrører protein og mRNA udtryk i forskellige muskelgrupper ikke er uredeligt, at der er udeladt krydsreferencer. I nogle tilfælde (artikel 1, 3, 4 og 5) er det ifølge Udvalget en skærpende omstændighed, at der er tale om samme forfattergruppe, mens dette argument ikke er fremsat i andre tilfælde (artikel 6, 7 og 10).

I 3.version angiver Udvalget "understøttelses"-argumentet. Dette kan i praksis omskrives til, at såfremt der er angivet en krydsreference i diskussionen (og introduktionen?), men ikke i metodeafsnittet, er der ifølge Udvalget tale om uredelighed. Udvalget fremsætter ikke længere argumenterne fra tidligere versioner, men fremsætter nu stikprøveargumentet som imidlertid forkastes af statistisk ekspertise.

Denne graduering af hvornår udeladelse af krydsreferencer er uredelig og hvornår der blot er tale om "ikke god videnskabelig praksis", har ingen hjemmel. Hver ændring i Udvalgets tankegang vedrørende krydsreferencer siden sommeren 2013 er i øvrigt blevet ledsaget af en reduktion af antallet af uredelighedsfund af denne kategori.

Som nævnt er der to tilbage. *Ingen af dem opfylder Udvalgets egen nuværende betingelse for at statuere uredelighed.* Dette skal nu påvises i detaljer.

3.6 Nærmere om artikel 4 og 5

(a) Vedrørende artikel 4

At man i artikel 4 kan rapportere en påvisning af, at metallothionein udtrykkes i skeletmuskler, er et separat fund, eftersom det ikke understøttes af resultaterne i artikel 1 eller resultater fra tidligere artikler med mig som medforfatter. Udvalget tager fejl, når man antager, at forfatterne til en artikel kun henviser til en ældre artikel, hvis den *påberåbes*, dvs. hævdes at støtte resultaterne i den aktuelle afhandling. I diskussionsafsnittet diskuterer og perspektiverer vi vores resultater, men det er noget andet end at gøre gældende, at den aktuelle artikel underbygges af (dvs. finder empirisk støtte i) resultaterne i den ældre artikel.

Jeg og de øvrige forfattere diskuterede og perspektiverede deres resultater ved henvisning til, at andre studier har fundet, at IL-6 inducerer metallothionein. Dette kan forklares som følger. Det forhold, at musklerne udtrykker IL-6, kunne pege på, at exercise-induceret IL-6 produktion kan bidrage til at regulere metallothionein også i musklerne. Følgelig var det nærliggende og relevant at referere til det exercise-IL-6 studie, der havde anvendt samme forsøgspersoner og samme exercise protokol. Vi kunne i stedet have henvist til en af de talrige allerede dengang foreliggende artikler, der viste at musklerne udtrykte IL-6. Det skal tilføjes, at artikel 1 og artikel 4 repræsenterer helt separate resultater. Metallothionein og IL-6 udgør end ikke beslægtede problemstillinger. At de to artikler er uafhængige af hinanden fremgår helt indiskutabelt bl.a. af den kendsgerning, at enhver af dem kan vise sig at være fejlbehæftet, uden at dette har konsekvenser for bæredygtigheden af synspunkterne fremført i den anden.

(b) Vedrørende artikel 5 og dens forhold til artikel 1

Hvad angår det afsnit i artikel 5, der indledes med "Increased expression of IL-6 receptor in muscle fibers....." bemærker vi, at der i 2005 var publiceret talrige artikler, der rapporterede, at plasma-IL-6 stiger under fysisk aktivitet. Således refereres i introduktionen til artikel 5 til en artikel fra 1998. Det er derimod et nyt og vigtigt fund i artikel 5, at musklerne udtrykker IL-6 receptoren. Jeg og medforfattere skrev:

The peak in IL-6 receptor production occurs several hours after the end of the exercise bout, at the time when IL-6 plasma levels are decreasing (4 (21)).

Det har som jeg husker det helt klart været meningen at denne sætning skulle forstås som en henvisning til, at plasma-IL-6 er målt samtidigt i de samme forsøgspersoner under præcis de samme forsøgsomstændigheder som netop beskrives i den ældre artikel og som der henvises til i fodnote 21.

Pointen er imidlertid, at validiteten af IL-6 receptor fundet står alene uden støtte i artikel 1. I diskussionen kunne vi i stedet have refereret til en af de mange andre artikler, der viste at plasma-IL-6 kinetik i relation til fysisk aktivitet uden at det havde ændret på tolkningen af IL-6 receptor artiklens resultater. Dertil kommer, at selve IL-6 receptor-fundet ikke beror på, om der på de samme eller for den sags skyld andre personer er målt IL-6. I modsætning

til, hvad Udvalget antager, inddrages kinetikken for plasma-IL-6 ikke for at understøtte IL-6 receptor fundet (dvs. som empirisk belæg for fundet), men for at perspektivere det.

Ej heller i det følgende afsnit i artikel 5 ("We have previously shown that") er der tale om, at forfatterne ved at diskutere resultaterne fra artikel 1 ændrer ved eller påvirker resultaterne i artikel 5. Der er tale om en perspektivering, ikke en påberåbelse af artikel 1. Eller med andre ord: artikel 1 hævdes ikke at udgøre en empirisk støtte for resultaterne i artikel 5.

(c) Vedrørende artikel 5 og dens forhold til Van Hall-artiklen

Udvalget påstår, at Van Hall-artiklens resultater anvendes til at understøtte resultaterne i artikel 5 og begrundet dette med følgende citat fra artikel 5:

A role for IL-6 in metabolism is suggested, as rhIL-6 infusion to humans increases lipolysis and fat oxidation (38),

hvor fodnote 38 henviser til Van Hall-artiklen. Dette er en misforståelse. Fodnoten er ikke udtryk for, at artikel 5's resultater sammenholdes med Van Hall-artiklen, men er alene en omtale af Van Hall-artiklen. Van Hall-artiklen påviste øget lipolyse og fedtoksidering ved rh-IL-6 infusion, og det er dette resultat, der indikerer (jf. "is suggested") en rolle for IL-6 i forbrændingen.

Min forskningsgruppe er den vist nok eneste i verden, som har tilladelse til at indgive rekombinant humant IL-6 (rhIL-6) til raske forsøgspersoner med henblik på udtagelse af muskelbiopsier. Mængden af tilgængeligt rhIL-6 til brug for humane forsøg med raske eller syge forsøgspersoner er derfor yderst begrænset, hvorfor disse forsøg ofte anvendes til at belyse separate problemstillinger.

Udvalget finder som nævnt, at resultaterne fra Van Hall artiklen delvist anvendes til at "understøtte" resultaterne i artikel 5, dvs. at Van Hall-artiklen *påberåbes* som belæg for at anse resultaterne i artikel 5 for at være holdbare. Dette er en alvorlig misforståelse, eftersom de to artikler ikke vedrører samme eller blot beslægtede emnefelt. Desangående bemærkes, at to studier ikke nødvendigvis er beslægtede blot fordi de begge vedrører IL-6. Til illustration kan nævnes, at der er offentliggjort mere end 82.000 videnskabelige artikler om IL-6, og de er naturligvis ikke alle emnemæssigt beslægtede.

Vigtigere er, at artikel 5 og Van Hall-artiklen er separate studier, som ikke understøtter og efter deres karakter ikke kan understøtte hinanden. Van Hall-studiet er et stofskiftesforsøg vedrørende effekten af rhIL-6 på fedtoksidering og lipolyse. Artikel 5 undersøger, om musklerne udtrykker IL-6 receptoren, og om rhIL-6 infusion uden exercise kan stimulere til ekspresion af IL-6 receptoren i muskelfæv. Artikel 5's resultater beror ikke på Van Hall-artiklens resultater vedrørende effekten af rhIL-6 på stofskiftet. Anderledes udtrykt ændrer det ikke på den videnskabelige værdi eller det empiriske belæg for artikel 5, at Van Hall-artiklens resultater eventuelt en dag viser sig at være uholdbare.

Derimod er det interessant og perspektiverende at diskutere resultaterne af Van Hall-artiklen. Dette forklarer, hvorfor resultaterne tages op i diskussionsafsnittet i artikel 5.

3.7 Ingen hjemmel for at anse mig for uredelig i forbindelse med de manglende krydsreferencer

To underskriftsindsamlinger hver med mere end 70 fremtrædende forskere, den første overvejende sundhedsforskere, den anden overvejende medlemmer af Det Kongelige Videnskabernes Selskab og/eller ledere af Danmarks Grundforskningsfundscentre, godtgør, at det er den herskende opfattelse, at anvendelse af krydsreferencer beror på et skøn. Udvalget burde følgelig konkludere, at det må komme indklagede til gode, at disse forskere ikke deler Udvalgets opfattelse. At dette ikke er sket er utilstedeligt, ikke mindst, fordi Udvalget som flere gange nævnt ikke er i stand til at forklare hvad dets standpunkt gå ud på.

5. Evt. udsættelse af hovedforhandlingen

Sagsøgte tager afslutningsvis forbehold om at begære hovedforhandlingen omberammet.

Bente Klarlund, som er meget hårdt ramt af afgørelserne, har et påtrængende behov for at blive rensat, og der er absolut ingen saglig grund til at bringe spørgsmålet om omberømmelse på tale. En omberømmelse vil være en katastrofe for Bente Klarlund og hendes forskningsgruppe på omkring 50 medarbejdere, der ikke kan drive forskningsvirksomhed på sædvanlig vis, så længe den seneste afgørelse står ved magt.

Sagsøgte har i månedsvis været ganske på det rene med, at også indholdet af en afgørelse efter genoptagelsen, f.s.v. den indebar uredelighedsfund, ville blive prøvet ved den for længst berammede hovedforhandling på 3 dage og har kunnet indrette sig herefter.

Sagsøgers processkrift af 4. ds. har karakter af nøl. I processkriftet antyder sagsøgte, at man knap er klar til at imødegå sagsøgers synspunkter. Dette er urimeligt, henset til at sagsøgte er nøje bekendt hermed fra de indlæg, der er afgivet under sagens gang i udvalget. Alt bilagsmateriale i sagen hidrører fra sagsøgte selv eller er for længst sagsøgte bekendt fra sagsbehandlingen i udvalget. Det er uden enhver praktisk betydning i relation til sagsøgtes forberedelse, at disse synspunkter ikke tidligere er gentaget i et formelt processkrift.

Ved berømmelsen over tre dage var der ikke taget stilling til omfanget af bevisførelsen. Tre dage var, hvad vi kun gå i 2014. På berømmelsestidspunktet var også Ministeren part i sagen, og det forhold, at der ikke skal afsættes tid til procedure også fra Kammeradvokaten, indebærer en tidsbesparelse, der efter mit skøn er større end den tid, der vil medgå til afhøring af de af sagsøger bebudede vidner, der alle skal afhøres med udgangspunkt i allerede fremlagt materiale. Jeg antager, at de afhøringen af de fire af sagsøger bebudede vidner

kan ske på halvanden time. Hertil kommer, at spørgsmålet om forlængelserne af funktionsperioderne ud over lovens maksimum kan gennemgås og procederes ret kortfattet.

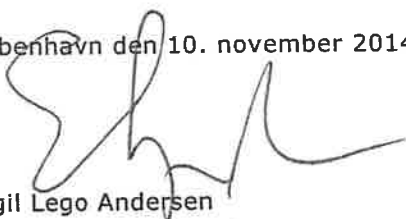
6. Nye bilag

Sagsøger fremlægger følgende nye bilag, der allerede er sagsøgte nøje bekendt:

Bilag 41 Udvalgets udkast til afgørelse i Penkowa-sagen af 25. juni 2013

Bilag 42 Advokat Lego Andersen indlæg til udvalget af 7. november 2013.

København den 10. november 2014

Eigil Lego Andersen
Advokat, dr.jur.

PROCESSKRIFT

18. november 2014

Bruun & Hjejle
Advokatfirma

Nørregade 21
1165 København K

Ref 5300822

ØSTRE LANDSRET
SAGSNR. B-3931-13

Overlæge, professor, dr.med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

MOD

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed
inden for sundhedsvidenskabelig forskning
c/o Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

På vegne af udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning (herefter "udvalget") skal jeg anføre følgende i anledning af sagsøgers processkrift 2 efter replik af 27. oktober 2014 og sagsøgers processkrift 3 efter replik af 10. november 2014:

Sagsøger har i sit processkrift 2 efter replik ændret sine tidligere fremsatte påstande. De i sagsøgtes svarskrift, duplik og processkrift af 25. juni 2014 tidligere nedlagte påstande ændres herefter til følgende (idet de tidligere fremsatte anbringender fastholdes med de fornødne tilpasninger):

1. Påstande

Over for sagsøgers påstande nr. 1-9:

Principal: Afvisning

Subsidiært: Frifindelse

Over for sagsøgers påstande nr. 10-16:

Frifindelse

2. Vidneførsel

I processkrift 2 efter replik (s. 11) har sagsøger tilkendegivet, at hun under hovedforhandlingen vil føre fire vidner: Professor, ledende overlæge, dr.med. Jacob Rosenberg, professor, civilingeniør, lic.techn. Klaus Bock, professor, overlæge, dr.med. Niels Borregaard og professor, forskningsleder, Ph.D. Knud Juel.

Det gøres gældende, at der er tale om bevisførelse, som er uden betydning for sagen, og derfor ikke bør tillades, jf. retsplejelovens § 341.

De fire nævnte personer er ikke i besiddelse af viden om den konkrete sag, som kan begrunde vidneførsel.

Desuden bemærkes, at udvalget er et nationalt sagkyndigt udvalg oprettet med det formål at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning. Udvalgets medlemmer og suppleanter udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter høring af Det Frie Forskningsråd, jf. forskningsrådlovens § 32, stk. 4. I lovens § 32, stk. 3, er det fastsat, at medlemmer og suppleanter skal være "anerkendte forskere". Ved "anerkendte forskere" forstås personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforsknerniveau, jf. lovens § 2, nr. 1.

Udvalget forudsættes således af lovgiver at besidde den autoritative sagkundskab.

En generel viden i kraft af videnskabelig baggrund kan således ikke begrunde vidneførsel af de fire personer. I øvrigt bemærkes, at sagsøger i brev af 27. maj 2014 har tilkendegivet, at hun har besluttet at se bort fra anvendelse af syn og skøn.

Reglerne om ensidigt indhentede sagkyndige erklæringer kan ikke omgås ved at indkalde "sagkyndige" vidner.

Det fremgår af processkrift 3 efter replik (s. 2), at Jacob Rosenberg skal afgive forklaring om bl.a. bilag 31 og 34 (som vedrører forståelsen af Vancouver-retningslinjerne). Ligeledes fremgår det (s. 3), at Knud Juel skal afgive forklaring om bl.a. bilag 37 (en udtalelse om holdbarheden af de statistiske synspunkter, udvalgte fremførte i sit udkast til afgørelse efter genoptagelsen).

Hertil bemærkes, at der er tale om bilag, som allerede er indgået i udvalgets sagsbehandling, og som udvalget derfor har taget stilling til i forbindelse med sagens afgørelse. Den omstændighed, at sagsøgeren har indsendt et bilag til udvalget, indebærer ikke i sig selv, at den person, der har skrevet bilaget, kan betegnes som vidne.

Af sagsøgers processkrift 3 efter replik fremgår (s. 2), at Klaus Bock bl.a. skal afgive forklaring om underskriftsindsamlingen fra 23. marts 2014 (bilag 29). Det fremgår også (s. 3), at Niels Borregaard bl.a. skal afgive forklaring om underskriftsindsamlingen fra juli 2013 (bilag 23, s. 41-163).

Hertil bemærkes, at underskriftsindsamlinger efter udvalgets opfattelse ikke bør tillægges bevismæssig vægt i sagen. Den omstændighed, at en eller flere personer retter henvendelse til en offentlig myndighed om en verserende sag kan ikke indebære, at de pågældende kan betegnes som vidner i sagen.

For så vidt angår Jacob Rosenberg bemærkes følgende:

Jacob Rosenberg er medlem af International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), som har udarbejdet Vancouver-retningslinjerne. Sagsøger anfører i processkrift 3 efter replik (side 2), at Jacob Rosenberg bl.a. skal besvare uddybende spørgsmål om den enkelte forfatters ansvar i henhold til Vancouver-retningslinjerne.

Hertil bemærkes, at udvalget ikke har henvist til Vancouver-retningslinjerne som led i begrundelsen for, at sidsteforfatteren har et særligt ansvar. Derfor er vidneførsel om, hvorvidt der af Vancouver-retningslinjerne kan udledes et særligt ansvar for sidsteforfatteren, uden betydning for sagen.

En eventuel udtalelse om Vancouver-retningslinjernes forståelse måtte i øvrigt forudsætte en udtalelse fra det samlede udvalg (ICMJE). Jacob Rosenberg har således efter det oplyste ikke kompetence til at udtale sig på det samlede udvalgs vegne.

Retten anmodes om at tage stilling til spørgsmålet om sagsøgers vidneførsel snarest muligt med henblik på parternes mulighed for at forberede hovedforhandlingen. Samtidig tager sagsøgte forbehold for at indkalde egne vidner i sagen.

3. Supplerende sagsfremstilling

Denne sag drejer sig om gyldigheden af en afgørelse af 28. august 2014 vedrørende Bente Klarlund Pedersen truffet af udvalget.

Sagsøger påstår, at afgørelsen enten lider af formelle mangler og derfor skal kendes "ugyldig", eller at afgørelsen lider af materielle mangler, og at den derfor skal "ophæves".

Afgørelsen af 28. august 2014 er afslutningen på et længere forløb, som udspringer af et større sagskompleks bestående af seks sager vedrørende bl.a. Milena Penkowa og Bente Klarlund Pedersen, som udvalget har behandlet. Alle disse sager havde en nær indbyrdes sammenhæng, da de – ud over at have overlappende parter – vedrørte samme forskningsfelt og i flere tilfælde samme videnskabelige artikler.

Bente Klarlund Pedersen var indklaget i to af disse seks sager.

3.1 Udvalgets afgørelser i klagesagerne vedrørende Bente Klarlund Pedersen

Den 18. december 2013 traf udvalget afgørelse i de to klager over Bente Klarlund Pedersen indgivet af henholdsvis James Timmons og Henrik Galbo.

I klagen indgivet af James Timmons fandt udvalget ikke, at sagsøger havde handlet videnskabeligt uredeligt. Denne klage er derfor ikke længere relevant for nærværende sag.

I klagen indgivet af Henrik Galbo fandt udvalget, at sagsøger i seks af de i alt tolv artikler havde handlet videnskabeligt uredeligt. Udvalget genoptog den 25. februar 2014 behandlingen af klagen fra Henrik Galbo som følge af, at udvalget efter afgørelsestidspunktet havde modtaget nye oplysninger vedrørende tre af artiklerne.

Den 28. august 2014 traf udvalget ny afgørelse i den genoptagne sag og fandt, at sagsøger havde handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med udarbejdelse og offentliggørelse af følgende fire artikler:

- Artikel nr. 3: "J. Physiol, Epub December 23, 2004: Exercise induces interleukin-8 expression in human skeletal muscle Thorbjorn Akerstrom, Adam

Steensberg, Pernille Keller, Charlotte Keller, Milena Penkowa and Bente Klarlund Pedersen" (bilag 18)

- Artikel nr. 4: "Experimental Physiology, Epub January 7, 2005: Exercise-induced metallothionein expression in human skeletal muscle fibres Milena Penkowa, Pernille Keller, Charlotte Keller, Juan Hidalgo, Mercedes Giralt and Bente Klarlund Pedersen" (bilag 19)
- Artikel nr. 5: "FASEB Journal, Epub April 18, 2005: Interleukin-6 receptor expression in contracting human skeletal muscle: Regulating role of IL-6 Pernille Keller, Milena Penkowa, Charlotte Keller, Adam Steensberg, Christian P. Fischer, Mercedes Giralt, Juan Hidalgo and Bente Klarlund Pedersen" (bilag 20)
- Artikel nr. 12: "Diabetologia 52: 1409-1418, 2009: Brain derived neurotrophic factor is produced by skeletal muscle cells in response to contraction and enhances fat oxidation via activation of AMP-activated protein kinase Matthews VB, Astrom MB, Chan MH, Brue CR, Krabbe KS, Prelovsek T, Åkerstrøm T, Yfanti C, Broholm C, Mortensen OH, Penkowa M, Hojman P, Zankari A, Watt MJ, Bruunsgaard H, Pedersen BK and Febbraio MA" (bilag 22)

Den nye afgørelse er trådt i stedet for afgørelsen af 18. december 2013, som må anses for bortfaldet.

For så vidt angår substansen vedrører nærværende sag således alene spørgsmålet, om Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med udarbejdelse og offentliggørelse af de fire ovennævnte artikler. Det bemærkes, at der i resten af dette proceskrift henvises til artikelnumrene og ikke til titlerne.

3.2 Indholdet af sagsøgers ændrede påstande

Sagsøgers ændrede påstande kan emnemæssigt opdeles som følger:

- Påstand 1-2: Udvalgets afgørelse af 28. august 2014 er ugyldig, idet fire af udvalgets medlemmer ikke har været berettigede til at deltage i sagens behandling.
- Påstand 3: Udvalget har anvendt et forkert uredelighedsbegreb.
- Påstand 4-16: Bente Klarlund Pedersen har ikke handlet videnskabeligt uredeligt i forbindelse med udarbejdelse og offentliggørelse af artiklerne 3, 4, 5 og 12.

Påstand 3-9 er betinget af, at der gives sagsøger medhold i påstand nr. 2. Påstandene er således kun relevante, hvis retten finder, at udvalgets afgørelse af 28. august 2014 er ugyldig efter påstand 1-2.

Påstandene 11-16 er subsidiære i forhold til påstand 10.

Idet der er ennemæssigt sammenfald mellem de af sagsøger nedlagte påstande, behandles påstandene delvist samlet nedenfor.

4. Anbringender til støtte for sagsøgtes afvisningspåstand

4.1 Sagsøgers påstande nr. 1 og 2

Indledningsvist bemærkes det, at den del af sagsøgers påstand nr. 2, der omhandler udvalgets afgørelse af 18. december 2013 ikke har nogen genstand, idet afgørelsen er ophævet og erstattet af udvalgets afgørelse af 28. august 2014. En allerede ophævet afgørelse kan ikke opfattes som en forvaltningsafgørelse, hvis legalitet retten kan prøve. Denne del af påstanden må derfor afvises.

4.1.1 Ikke rette sagsøgte

Sagsøgers påstande nr. 1 og 2 angår to sider af samme sag. Sagsøgers påstand nr. 2 om afgørelsens ugyldighed støttes på sagsøgers påstand nr. 1 om, at Ulla Feldt-Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard efter den 31. januar 2012 ikke har været berettiget til at deltage i udvalgets behandling af den af Henrik Galbo indgivne klage over Bente Klarlund Pedersen.

Til støtte for afvisningspåstandene gøres det gældende, at udvalget ikke er rette sagsøgte for disse påstande, da domfældelse kun kan ske efterpådømmelse af en afgørelse truffet af en anden myndighed – ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelse (nu uddannelses- og forskningsministeren).

Når en borger anlægger sag mod en forvaltningsmyndighed, er udgangspunktet, at rette sagsøgte på forvaltningens side er den myndighed, som har den originære kompetence i sagen. Baggrunden er, at det kun er denne myndighed, som har den retlige rådighed over spørgsmålet, herunder kan varetage de processuelle kompetencer under nærværende sag. Desuden er det kun den kompetente myndighed, der råder over de relevante oplysninger og er i stand til at redegøre fuldstændigt for sine overvejelser.

Den 16. marts 2012 forlængede ministeren beskikkelsesperioderne for fire medlemmer (Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Specht og Kirsten Ohm Kyvik) og en suppleant (Jens Overgaard). Det er ministeren, som i medfør af retsgrundlaget har den originære kompetence til at udpege udvalgets medlemmer og suppleanter, herunder forlænge beskikkelsesperioderne for disse personer. Dette er også baggrunden for, at Uddannelses- og Forskningsministeriet, efter at sagsøger hævede sagen over for ministeren, er indtrådt som biintervenient i sagen

og vil afgive et skriftligt indlæg til støtte for udvalgets synspunkter. Ministeriets biintervention betyder ikke, at ministeriet igen skal anses som part i sagen med deraf følgende partsbeføjelser. Dette indebærer, at en dom i sagen mellem sagsøger og udvalget ikke vil få retskraft over for ministeriet som biintervenient. Da sagsøger hævdede sagen over for ministeriet, mistede ministeriet med andre ord muligheden for at varetage sine processuelle kompetencer som part og sin retlige rådighed over ministeriets del af sagen. Disse beføjelser er ikke blevet genoprettet ved biinterventionen.

Det af sagsøgeren rejste spørgsmål om forlængelsernes gyldighed kan derfor alene prøves i en sag mod ministeren. Da sagsøger har hævet nærværende sag over for ministeren for uddannelse og forskning, må dette efter udvalgets opfattelse indebære, at sagsøgers påstande nr. 1 og 2 ikke kan pådømmes.

4.1.2 Manglende retlig interesse

Overfor sagsøgers påstand nr. 1 gøres det til støtte for afvisningspåstanden videre gældende, at der ikke foreligger retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende til støtte for påstand nr. 2 om ugyldighed af afgørelsen, hvilket også er anerkendt af sagsøger i processkrift 2 efter replik af 27. oktober 2014, side 7.

4.2 Sagsøgers påstande nr. 3-9

4.2.1 Manglende retlig interesse

Som nævnt er sagsøgers påstande nr. 3-9 betinget af, at der gives sagsøger medhold i påstand nr. 2.

Overfor sagsøgers påstand nr. 3 gøres det gældende, at sagsøger ikke har retlig interesse, idet påstanden reelt er et anbringende om, hvordan jus skal anvendes i den konkrete sag. Påstanden lægger endvidere op til, at retten skal tage stilling til abstrakt regelfortolkning, hvilket ikke er domstolenes opgave.

Videre gøres det overfor sagsøgers påstand nr. 3 samt påstandene nr. 4-9 gældende, at sagsøger ikke har retlig interesse i at få påstandene taget under pådømmelse, idet rettens behandling af påstandene er betinget af, at udvalgets afgørelse af 28. august 2014 er ugyldig. Dermed vil sagsøgers påstande ikke have nogen genstand, da påstandene omhandler en afgørelse, som retten i så fald allerede har fundet ugyldig.

Påstand nr. 3-9 er reelt anbringender til støtte for sagsøgers påstand nr. 10. Selv om påstandene afvises, fratages Bente Klarlund Pedersen ingen retsposition, idet påstandene kan indtages under sagen som anbringender til støtte for påstand nr. 10.

5. Anbringender til støtte for sagsøgtes frifindelsespåstande

For så vidt angår sagsøgers påstande nr. 1-9, bemærkes det, at sagsøgtes fremsatte påstand om frifindelse heroverfor er subsidær i forhold til den fremsatte afvisningspåstand.

Overfor sagsøgers påstande nr. 10-16 har sagsøgte alene påstået frifindelse.

5.1 Sagsøgers påstande nr. 1 og 2

5.1.1 Ikke rette sagsøgte

Måtte retten finde, at udvalget ikke er rette sagsøgte, men at afvisning ikke er den korrekte reaktion, jf. ovenfor afsnit 4.1.1, gøres det gældende, at der skal ske frifindelse af udvalget.

Der henvises til anbringenderne til støtte for sagsøgtes afvisningspåstand, jf. ovenfor afsnit 4.1.1.

5.1.2 Hjemmelsspørgsmålet

Sagsøger hævdede den 5. juni 2014 sagen over for ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelse (daværende sagsøgte 1). Sagen omfatter derfor ikke længere daværende sagsøgte 1 som part. Daværende sagsøgte 1's processkrifter må af denne årsag anses for bortfaldet.

Dette medfører, at udvalgets anbringender til støtte for frifindelsespåstanden over for sagsøgers daværende påstand nr. 2 og 3 i svarskriftet af 9. januar 2014 og anbringenderne til støtte for frifindelsespåstanden over for sagsøgers daværende påstand nr. 7 nu skal uddybes, da henvisningerne til daværende sagsøgte 1's anbringender ikke længere er aktuelle.

Udvalget gør derfor gældende, at Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup og Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard efter den 31. januar 2012 var berettigede til at deltage i sagsbehandlingen i udvalget. Det skyldes, at bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012, hvor bestemmelserne i § 7, stk. 2, og 3, blev indføjet i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009, havde hjemmel i § 33 i lov om forskningsrådgivning. Endvidere er det udvalgets opfattelse, at § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning mv. ikke udelukker genudpegning af medlemmer i en afløbsperiode, hvor de alene færdigbehandler sager, de har indledt i den ordinære periode som udvalgsmedlemmer.

Ministerens havde hjemmel til at udpege ovennævnte personer i afløbsperioden. Tilføjelsen af § 7, stk. 3, var således alene en kodificering af en allerede eksisterende lovlig administrativ praksis. Dette synspunkt støttes af, at Folketinget har vedtaget lov nr. 310 af 29. marts 2014, hvor det af bemærkningerne til lovforslaget tydeligt fremgår, at den nye lov hjemmel præciserer den gældende administrative praksis, hvorefter ministeren undtagelsesvist kan forlænge udpegningsperioden for medlemmer og suppleanter af de af loven omfattede organer for en begrænset periode ud over den normale udpegningsperiode. På trods af henvendelsen fra

advokat, dr. jur. Eigil Lego Andersen af 6. februar 2014 (se bilag 1D til bilag IIP) til Folketingets Udvalg for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse (nu: Uddannelses- og Forskningsudvalget), hvor udvalget blev gjort bekendt med sagsøgers indsigelser, fandt Folketinget – efter at have modtaget et folketings svar fra uddannelses- og forskningsministeren om henvendelsen – ikke anledning til at betvivle ministeriets beskrivelse af retstilstanden i forbindelsen med behandlingen af lovforslaget.

Det bemærkes, at lov nr. 310 af 29. marts 2014 trådte i kraft den 1. april 2014. Loven var således trådt i kraft den 28. august 2014, hvor udvalgets afgørelse blev truffet. Med loven blev der – udover den allerede eksisterende lovlige administrative praksis – skabt en yderligere ny hjemmel til at forlænge udpegningsperioden efter den 1. april 2014. Det ville derfor ikke give mening for ministeriet at foretage en ny forlængelse efter denne nye lovhjemmel, da Folketinget, som nævnt ovenfor, ikke fandt anledning til at betvivle lovligheden af den hidtidige administrative praksis.

Som hhv. bilag IIN og bilag IIO fremlægges daværende sagsøgte 1's processkrift A af 17. januar 2014 med bilag og daværende sagsøgte 1's duplik af 30. april 2014 med bilag. Udvalget kan i det hele henholde sig til det af daværende sagsøgte 1 anførte.

5.1.3 Ikke væsentlig mangel

Måtte retten finde, at Ulla Feldt Rasmussen, Palle Holmstrup, Kirsten Ohm Kyvik og Jens Overgaard ikke var berettiget til at deltage i sagsøgtens klagesagsbehandling (sagsøgers påstand nr. 1), gøres det gældende, at der ikke foreligger en væsentlig mangel, som bør føre til ugyldighed.

Der foreligger ikke generel væsentlighed, da forlængelsen er en undtagelse og kun er sket for de konkrete sager. Forlængelsen er velbegrundet i saglige hensyn om færdiggørelse af en igangværende sagsbehandling i et omfattende sagskompleks. Forlængelsen har været tidsbesparende i forhold til den tid, der ville medgå, hvis et udvalg med et flertal af nye medlemmer skulle behandle sagen.

Der foreligger heller ikke konkret væsentlighed, da der alene er tale om en formel mangel, der ikke har haft indvirkning på det materielle resultat. Afgørelsen er truffet af et udvalg, der er fuldt fagligt kompetent. Medlemmerne udpeges personligt pga. af deres faglige kvalifikationer. Sagsøger har ikke påvist, at de forlængede beskikkelser har forårsaget mangler ved afgørelserne, men alene henvist til formelle fortolkningssynspunkter. Forlængelsen er sket på grundlag af saglige hensyn, hvilket også understreges af, at udvalget traf afgørelsen i enighed. Der er således ingen indikationer på, at de fire forlængede medlemmer har haft en usaglig opfattelse eller tilgang til sagen.

Under de foreliggende omstændigheder, hvor de pågældende medlemmer og suppleanten er beskikket i henhold til bekendtgørelse, og ministeren har forholdt sig til sagsøgers indsigelse

mod udvalgets sammensætning i breve til Eigil Lego Andersen af 3. og 16. september 2013 og fastholdt, at forlængelsen af de pågældende medlemmer og suppleant var lovlig, må de beskikkede medlemmer af udvalget og suppleanten være berettiget til at deltage som sket i sagerne behandling og medvirke til at træffe afgørelse.

De af sagsøger påberåbte forhold kan således ikke bevirke, at udvalgets afgørelse af 28. august 2014 er helt eller delvis ugyldig.

5.2 Sagsøgers påstande nr. 3-9 og 10-16

Substansen i sagsøgers påstande nr. 3-9 samt påstande 10-16 er reelt sammenfaldende, jf. tillige sagsøgers processkrift 2 efter replik, side 8. Påstandene behandles derfor samlet.

Det gøres overordnet gældende, at de af sagsøger påberåbte forhold ikke kan bevirke, at afgørelsen af 28. august 2014 skal ophæves (sagsøgers påstand nr. 10), idet udvalget har truffet en korrekt afgørelse om, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt, jf. nærmere gennemgangen nedenfor.

Som bilag til processkrift 2 efter replik har sagsøger vedlagt bilag 15-40, og som bilag til processkrift 3 efter replik har sagsøger vedlagt bilag 41-42. De nævnte bilag er alle indgået i udvalgets behandling af sagen vedrørende Bente Klarlund Pedersen, bortset fra: Bilag 12 og 13 (uddrag af udvalgets årsberetninger for 2005 og 2006), bilag 33 (mailkorrespondance af 30. maj 2014 og senere mellem Bente Klarlund Pedersen og tidsskriftet *Diabetologia*), bilag 39 (udtalelse af 28. august 2014 fra Bente Klarlund Pedersen) og bilag 40 (indlæg af 4. september 2014 fra International Society of Exercise Immunology (ISEI) Board of Directors).

5.2.1 Domstolsprøvelsens intensitet

Det gøres gældende, at retten bør udvise tilbageholdenhed i sin prøvelse af sagsøgers påstande nr. 3-16; dels fordi lovgiver ikke har gjort udtømmende op med uredelighedsbegrebets indhold, herunder forfatteransvaret; dels fordi udvalget har foretaget et fagligt skøn over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget.

Uredelighedsbegrebet er således ikke udtømmende beskrevet i lovgivningen, idet det har været vurderet, at udvalget har de bedste faglige forudsætninger for at varetage den udfyldende virksomhed, jf. nærmere nedenfor afsnit 5.2.2.

Udvalget er endvidere sammensat som et sagkyndigt udvalg, oprettet med det specifikke formål at efterprøve den videnskabelige uredelighed i forskningen. Retten bør kun tilsidesætte en sådan afgørelse, hvis skønnet er åbenlyst forkert, eller hvis afgørelsen er behæftet med væsentlige retlige eller faktiske mangler. Udvalgets afgørelse af 28. august 2014 er ikke behæftet med sådanne mangler, og skønnet er ikke åbenlyst forkert.

Det bemærkes, at der naturligt kan opstå uenighed i forskerverdenen om, hvorledes komplicerede faglige forhold bør bedømmes. Udvalget er netop nedsat som et ekspertudvalg til at foretage sådanne vanskelige bedømmelser, og der bør foreligge ekstraordinære omstændigheder, hvis bedømmelserne skal tilsidesættes af domstolene, jf. landsrettens udtalelse i UfR 2003.585H. Sådanne ekstraordinære omstændigheder foreligger ikke.

Desuden bemærkes, at der foreligger en omfattende praksis vedrørende domstolsprøvelse af endelige administrative afgørelser truffet af andre uafhængige sag- og fagkyndige nævn (f.eks. Ankestyrelsen og Patientskadeankenævnet). Der har her udviklet sig en praksis om, at en tilsidesættelse af nævnenes vurdering kun kan ske, hvis sagsøgeren påviser et *"sikkert grundlag"*. Se bl.a. UfR 2002.1488 H, UfR 2002.1507 H, FED 2007.161 VLD og UfR 2010.2821 H.

Endelig bestrides – som anført af sagsøger – at sagsøger skal betragtes som en domfældt og derfor må have krav på en intensiv domstolsprøvelse. Udvalget dømmer ikke forskere, men konstaterer alene om den pågældende forsker har handlet uredeligt. Udvalget har ikke kompetence til at idømme en forsker en sanktion i form af straf som f.eks. bøde eller begrænse den pågældendes adgang til at virke inden for sit fag. På baggrund af udvalgets konstatering kan ansættelsesmyndigheden vælge at træffe ansættelsesretlige sanktioner. Sådanne tiltag ligger uden for udvalgets kompetence.

5.2.2 Uredelighedsbegrebet

Ordlyden af definitionen af videnskabelig uredelighed har ubestridt ændret sig over årene.

Det gøres gældende, at udvalget har været berettiget til at anvende den definition af videnskabelig uredelighed, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 365 af 10. april 2014 om forskningsrådgivning mv. og bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012.

Definitionen af videnskabelig uredelighed har haft samme materielle indhold i den for nærværende sag relevante periode, dvs. 1998 til 2014, hvorfor Bente Klarlund Pedersens retsstilling ikke forrykkes af, at udvalget har anvendt gældende lovgivning. Et tilsvarende princip om anvendelse af gældende lovgivning findes i øvrigt i straffelovens § 3, stk. 1.

Det gøres gældende, at der ikke er forskel på udtrykkene "grov uagtsomhed" og "grov forsømmelighed". Forsømmelighed er et almindelig anvendt ord om fejl begået som følge af uagtsomhed i tjensteforhold.

Det bestrides videre, at UVVU i afgørelsen har anvendt et forkert forsætsbegreb. Forsæt foreligger, når en person handler bevidst - uanset om pågældende er bekendt med, at handlingen er i strid med en retsregel.

"Videnskabelig uredelighed" er valgt som en standard for udvalgets virke, idet begrebet er bredt dækkende (jf. rapporten "Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis", 1992, s. 105f). Der er tale om en dansk standard, som påvirker og påvirkes af den internationale udvikling. Definitionen indebærer således betydelige elementer af faglige skøn.

Der er med andre ord tale om en dynamisk norm, som udvikler sig. Ved vurderingen af, om de i sagen omhandlede forhold udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, har udvalget således taget udgangspunkt i, hvad der var udtryk for god videnskabelig praksis på det tidspunkt, hvor de omhandlede forhold fandt sted.

Udvalget har konstateret, at skønnet over sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med formuleringerne i retsgrundlaget såvel før som nu fører til samme resultat. Det fremgår således under pkt. 7.2 i udvalgets afgørelse af 28. august 2014, at "Udvalget har ved vurderingen af de enkelte klagepunkter under anvendelse af den på afgivelsen af det videnskabelige produkt gældende definition af videnskabelig uredelighed heller ikke fundet grundlag for en anden konklusion, end den der følger af anvendelsen af den nugældende definition." Valget af retsgrundlag har således ikke haft betydning for sagsøgers retsstilling.

Endelig bestrides, at uredelighedsbegrebet indeholder et skærpet beviskrav. Udvalget skal ved vurderingen af sagens omstændigheder finde grundlag for at konstatere, at Bente Klarlund Pedersen har handlet forsætligt eller udvist grov uagtsomhed ved udarbejdelsen af det videnskabelige produkt. Udvalget har med sin særlige sagkundskab vurderet, at der er det fornødne grundlag herfor i sagens oplysninger.

5.2.3 *Forfatteransvar*

Det gøres gældende, at alle forfattere inden for det muliges og rimeliges grænser har et medansvar for, at indholdet af en videnskabelig artikel er baseret på redelig forskning. Vurderingen af den enkelte forfatters individuelle ansvar foretages under hensyntagen til vedkommendes bidrag, rolle i forskergruppen, eventuel særlig ekspertise m.v.

Sidsteforfatteren – ofte også benævnt ledende forfatter eller seniorforfatter – anses generelt for at have særlige forudsætninger for at vurdere det færdige manuskript og for at have et særligt ansvar for artiklens indhold, herunder netop et ansvar for at have læst det færdige manuskript grundigt igennem. Dette særlige ansvar er velbegrundet som en ekstra sikkerhed for artiklens videnskabelige niveau. Det reflekteres bl.a. i, at antallet af sidsteforfatterskaber tæller med ved bedømmelsen af en forskers muligheder for at opnå eksterne bevillinger samt ansættelsesmæssige advancementer. Sagsøgte kan f.eks. henvise til, at Det Frie Forskningsråd i sin vurdering af ansøgninger om forskningsmidler lægger vægt på ansøgers publikationsliste, herunder antallet af sidsteforfatterskaber.

Der henvises i det hele til udvalgets vejledninger i god videnskabelig praksis, maj 1998, side 29ff.

Bente Klarlund Pedersen er sidsteforfatter på artikel 3, 4, 5 og 12 (artikel 12 i samarbejde med Mark Febbraio som co-director), og hun har således været underlagt det beskrevne særlige sidsteforfatteransvar.

Sidsteforfatteren har i hvert fald siden 1998 været underlagt det beskrevne særlige ansvar; og der er – som anført af sagsøgte – ikke holdepunkter for at antage, at ovenstående ikke er udtryk for gældende ret.

Endelig bemærkes det, at udvalget i bedømmelsen af Bente Klarlund Pedersens ansvar for de enkelte artikler har været fuldt ud opmærksom på at inddrage hendes kvalifikationer og særlige forhold, således at der i hvert enkelt tilfælde er foretaget en konkret vurdering, jf. også udvalgets afgørelse af 28. august 2014, side 60.

5.2.4 Artikel 3 (sagsøgers påstande nr. 4 og 11)

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt under sin deltagelse i udarbejdelsen af artikel 3, idet hun forsætligt har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater ved ikke at oplyse om, at biopsimaterialet stammede fra tidligere studier med flere forsøgspersoner end det antal, der indgår i artikel 3.

I artikel 3 er der således alene inddraget 11 forsøgspersoner ud af en oprindelig forsøgspopulation på 18 personer. Det er ubestridt, at Bente Klarlund Pedersen bevidst – og dermed efter sagsøgtes opfattelse forsætligt – har undladt at oplyse herom. Læseren forholdes herved viden om, at der er foretaget en selektion af forsøgspersoner.

De manglende oplysninger om den foretagne selektion betyder, at læserens muligheder for at forholde sig kritisk til artiklens resultater og danne sig en kvalificeret mening om validiteten heraf forringes, hvilket kan føre til, at resultaterne tillægges en større grad af almen værdi end der er grundlag for, og at læseren herved risikerer at drage fejlslutninger.

5.2.5 Artikel 4 – uredelighedsfund 1 (sagsøgers påstande nr. 5 og 12)

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt under sin deltagelse i udarbejdelsen af artikel 4, idet hun forsætligt har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater ved ikke at oplyse om, at biopsimaterialet stammede fra de samme forsøgspersoner, som indgår i den tidligere udgivne artikel 1 (bilag 17) med Bente Klarlund Pedersen som forfatter.

Artikel 4 er således baseret på samme forsøgspersoner som artikel 1. Det er ubestridt, at Bente Klarlund Pedersen bevidst – og dermed efter sagsøgtes opfattelse forsætligt – har undladt at oplyse herom.

Det er væsentligt for læserens forståelse af forskningsresultaters rækkevidde, at det i en artikel oplyses, at de forsøgspersoner, der er indgået i de beskrevne undersøgelser, er de samme, som har dannet grundlag for lignende andre artikler. I mangel af denne oplysning kan læseren forledes til at tro, at der er tale om materiale fra forskellige personkredse, hvilket medfører, at de videnskabelige resultater får en større grad af almen værdi, end de berettiger til. Endvidere kan forfatterne til artiklerne komme til at fremstå mere produktive, når der ikke oplyses om genbrug af forsøgsresultater.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at sagsøger kan fremlægge artikler, hvor forfatterne ikke har indsat referencer til tidligere artikler. Sagsøgte kan – såfremt sagsøger finder det nødvendigt – tillige fremlægge eksempler på artikler, hvor der netop er indsat referencer til tidligere artikler.

Endelig bemærkes, at udvalget i relation til artikel 4 (i modsætning til artikel 5) ikke – som påstået af sagsøger i påstand nr. 5 – omtaler *Van Hall et al.-artiklen* (bilag 15).

5.2.6 Artikel 4 – uredelighedsfund 2 (sagsøgers påstande nr. 6 og 13)

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt under sin deltagelse i udarbejdelsen af artikel 4, idet hun groft uagtsomt har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst konstruktion af data ved at undlade at reagere på den tydelige billedmanipulation i artiklen.

Det manipulerede billedmateriale er optrykt i udvalgets afgørelse af 28. august 2014. Der henvises til afgørelsens side 98, figur 3, hhv. billederne A, B, C samt billederne D og F.

Billederne A, B og C har fuldstændig identisk farvetone og viser ensartede strukturer.

Billederne D og F fremstår ganske tydeligt som ét snit delt i to.

Som ledende forfatter på artiklen burde Bente Klarlund Pedersen have undret sig over de strukturelle sammenfald i billedudsnittene; og herefter underlagt udsnittene yderligere undersøgelser, hvilket ville have afsløret manipulationen.

Det bemærkes, at der tillige er foretaget billedmanipulation i artikel 1, 3 og 5, men at Bente Klarlund Pedersen – efter udvalgets opfattelse – ikke burde have opdaget dette, da billederne ikke med tilstrækkelig tydelighed fremstod som manipulerede.

De i artikel 1, 3 og 5 manipulerede billeder er optrykt i udvalgets afgørelse af 28. august 2014, hhv. side 94, 96 og 100.

Det er – som anført af sagsøger – korrekt, at der er forskelle mellem udvalgets udkast og senere afgørelser. Dette skyldes bl.a., at sagens parter havde en række kommentarer til udka-

stene, hvorfor udvalget på baggrund heraf genovervejede sine første vurderinger. Det kan selvsagt ikke lægges udvalget til last, at der er sket en grundig sagsbehandling.

5.2.7 Artikel nr. 5 – uredelighedsfund 1 (sagsøgers påstande nr. 7 og 14)

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt under sin deltagelse i udarbejdelsen af artikel 5, idet hun forsætligt har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst forvredet fortolkning af egne resultater ved ikke at oplyse om, at biopsimaterialet stammer fra de samme forsøgspersoner, som indgår i artikel 1 (bilag 17) og *Van Hall et al.-artiklen* (bilag 15) med Bente Klarlund Pedersen som forfatter.

Der henvises i det hele til de fremsatte anbringender ovenfor afsnit 5.2.5 om det tilsvarende uredelighedsfund i artikel 4.

5.2.8 Artikel 5 – uredelighedsfund 2 (sagsøgers påstande nr. 8 og 15)

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt under sin deltagelse i udarbejdelsen af artikel 5, idet hun forsætligt har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater ved ikke at oplyse om, at biopsimaterialet stammer fra tidligere studier med flere forsøgspersoner end det antal, der indgår i artikel 5.

Der henvises i det hele til de fremsatte anbringender ovenfor afsnit 5.2.4 om det tilsvarende uredelighedsfund i artikel 3.

5.2.9 Artikel 12 (sagsøgers påstande nr. 9 og 16)

Det gøres gældende, at Bente Klarlund Pedersen har handlet videnskabeligt uredeligt under sin deltagelse i udarbejdelsen af artikel 12, idet hun groft uagtsomt har begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i lighed med uoplyst konstruktion af data ved ikke at have oplyst om, at 8 forsøgspersoner stammer fra et tidligere studie (anvendt i artikel 8), og således har udført en anden forsøgsprotokol end den, der beskrives i artikel 12's metodeafsnit.

Bente Klarlund Pedersen har handlet groft uagtsomt, da hun ved en gennemlæsning af artikel 12 burde have reageret på de mangelfulde oplysninger, hvis hun havde udvist den fornødne omhu ved udarbejdelse og redigering af artiklen, som må forventes under hensyn til den rolle, som hun har haft i forbindelse med artiklens tilblivelse.

De manglende oplysninger indebærer, at læseren ikke gives mulighed for at forholde sig til, hvilke konsekvenser det måtte have for fortolkningen af artiklens resultater, at der er forskel i forsøgsprotokollerne.

Sagsøger anfører på s. 14 i processkrift 3 efter replik, at hun i Timmons-sagen blev frifundet for fejl i metodeafsnittet, og at dette må udelukke, at hun kan dømmes for uredelighed i relation til den lille delmængde heraf, som det omhandlede aspekt udgør.

Hertil bemærkes, at i Timmons-sagen vedrørte klagen det forhold, at der var mangler i artiklens metodebeskrivelse, idet der manglede beskrivelse af en gruppe af forsøgspersoner. Udvalget fandt, at der var tale om et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, men at det var begået ved en fejl (ved simpel uagtsomhed). I afgørelsen af 28. august 2014 (i sagen vedrørende klagen indbragt af Henrik Galbo) bedømte udvalget det tilsvarende klagepunkt på samme måde (jf. afgørelsens afsnit 7.15, s. 74-78).

Klagen indbragt af Henrik Galbo vedrører imidlertid *herudover* oprindelsen af forsøgsmaterialet/forsøgspersonerne, idet det i klagen anføres, at "It is remarkable that age, weight and height given for the eight subjects included in the present paper were the same as given for the 15 men included in Paper 8." Det er således ikke korrekt, når sagsøger anfører (processkrift 3 efter replik, s. 14-15), at det omhandlede forhold ikke er omfattet af Henrik Galbos klage.

6. Processuelle meddelelser

Sagsøgte påberåber sig de vedlagte dokumenter.

Udvalget afventer oplysninger om sagsøgers evt. yderligere vidne, jf. processkrift 3, side 4.

København, den 18. november 2014

Jeppe Skadhauge

BRUN & HJELLE

Bilag:

Bilag IIN: Daværende sagsøgte 1's processkrift A af 17. januar 2014 med bilag.
Bilag IIO: Daværende sagsøgte 1's duplik af 30. april 2014 med bilag.

Biintervenientens processkrift

I 19. afd.'s sag nr. B-3931-13:

Overlæge, professor, dr. med.
Bente Klarlund Pedersen
Gråbrødre Torv 11, 3. sal
1154 København K
(v/advokat Eigil Lego Andersen)

mod

Udvalget vedrørende Videnskabelig Uredelighed inden
for Sundhedsvidenskabelig Forskning c/o Styrelsen for
Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
(v/advokat Jeppe Skadhauge)

hvor jeg på vegne af

Uddannelses- og forskningsministeren
Slotsholmsgade 10
1216 København K

er indtrådt i sagen til støtte for sagsøgte.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har tidligere i denne sag været indstævnet som sagsøgte 1 og har under skriftvekslingen afgivet indlæg af 6. november 2013 samt 17. januar, 30. april, 16. juni og 13. august 2014, der fremlægges som bilag BI A – BI E.

Over for ministeriet havde sagsøgeren nedlagt påstand om, at udpegningen af UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode var uhjemlet. Ministeriet havde påstået frifindelse,

I et brev af 11. juni 2014 hævde sagsøgeren sagen overfor ministeriet, og sagens parter har herefter været Bente Klarlund Pedersen og UVVU.

Af sagsøgerens seneste processkrift af 27. oktober 2014 fremgår det, at sagsøgeren fortsat nedlægger påstand om, at udpegningen af UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode var uhjemlet, selv om ministeriet ikke længere er part i sagen. Overfor denne påstand har UVVU påstået principalt afvisning og subsidiært frifindelse. Som der nærmere vil blive redegjort for i det følgende afgiver ministeriet nærværende biinterventionsindlæg til støtte for begge disse påstande.

Sagsfremstilling

For så vidt angår de retlige og faktiske omstændigheder vedrørende den del af sagen, der angår hjemmelsgrundlaget for genudpegning af UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode, henviser ministeriet til sine processkrifter af 17. januar 2014, side 2 – 10 (bilag BI B), og 30. april 2014, side 2 – 4 (bilag BI C).

Anbringender

Afvisningspåstanden

Hvis en borger ønsker at anfægte gyldigheden af et forvaltningsanliggende ved domstolene, må sagen som det klare udgangspunkt anlægges mod den forvaltningsmyndighed, der er kompetent til at træffe afgørelse, jf. f.eks. Vestre Landsrets dom af 3. juni 1988 (trykt i UfR 1988, side 784V). En myndighed, der ikke har afgørelseskompetence i et forvaltningsanliggende, vil normalt ikke være rette sagsøgte, jf. f.eks. Højesterets dom af 20. august 1998 (trykt i UfR 1998, side 1552 H).

Afgørelsen om at genudpege de fire UVVU-medlemmer, Palle Holmstrup, Ulla Feldt-Rasmussen, Lena Spect og Kirsten Ohm Kyvik samt suppleant Jens Overgaard i en afløbsperiode er truffet af ministeren, som har den originære kompetence på området, jf. § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v.

Det er ikke korrekt, når sagsøgeren i sit processkrift af 5. august 2014, side 2, 1. afsnit, anfører, at UVVU *”selv har vurderet, at de pågældende medlemmers funktionsperiode var gyldigt forlænget, og at denne afgørelse naturligvis kan prøves”*. UVVU har ikke truffet nogen afgørelse om gyldigheden af ministerens forlængelse af medlemmerne i en afløbsperiode. Den afgørelse har UVVU ikke kompetence til at træffe, jf. herved også Højesterets dom af 10. oktober 1990 (trykt i UfR 1990, side 892 H) og kommenteret af Wendler Pedersen i UfR 1991B, side 147, hvor det anføres, at *”Det er imidlertid ikke en underordnet forvaltningsmyndigheds opgave at sætte spørgsmålstejn ved overordnede myndigheders afgø-*

relser, men at efterleve dem og bringe dem til udførelse, medmindre de er behæftet med åbenbare eller grove mangler”.

Endvidere er det ministeriet, der under en retssag bedst vil kunne belyse afgørelsens retlige grundlag og de øvrige overvejelser, der lå til grund.

Hvis sagsøgeren vil have prøvet spørgsmålet om genudpegningens gyldighed, må det derfor ske i en sag mod ministeriet og ikke i en sag mod UVVU.

Det er på denne baggrund ministeriets opfattelse, at når sagsøgeren har valgt at hæve sagen overfor ministeriet, kan sagsøgeren ikke længere opretholde sine påstande om, at genudpegningen i en afløbsperiode er ugyldig.

Frifindelsespåstanden

Spørgsmålet om ministerens adgang til at udpege UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode er et spørgsmål om, hvorvidt bestemmelsen i § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. må forstås sådan, at udpegningsperioden for UVVU-medlemmer på 4 plus 2 år udelukker genudpegning af udvalgsmedlemmer i en afløbsperiode. Det er ministeriets opfattelse, at dette ikke er tilfældet, og at udpegning af UVVU-medlemmer i en afløbsperiode derfor har fornøden hjemmel i loven.

UVVU's virksomhed var oprindeligt reguleret i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 (1998-bekendtgørelsen). Ministeren kunne udpege medlemmer for en 4-årig periode og herefter genudpege medlemmerne for en yderligere 2-årig periode. Bekendtgørelsen var udstedt med hjemmel i den vide bemyndigelsesbestemmelse i § 4 e, stk. 4, i daværende lov om forskningsrådgivning m.v., lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997.

Det er utvivlsomt, at ministeren med hjemmel i § 4 e, stk. 4, også kunne have fastsat en bestemmelse om udpegning af medlemmer i en afløbsperiode. Det er også utvivlsomt, at ministeren, selv om en sådan bestemmelse ikke blev fastsat, havde adgang til at dispensere fra bekendtgørelsen, herunder fra reglerne om udpegning af medlemmer til UVVU, med den virkning, at UVVU-medlemmer kunne genudpeges i en afløbsperiode.

Retstilstanden var således den, at ministeren kunne genudpege medlemmer i en afløbsperiode, selv om de allerede havde siddet i en periode på 4 plus 2 år.

I 2003 blev 1998-bekendtgørelsens regler om UVVU videreført i lov om forskningsrådgivning m.v., lov nr. 405 af 28. maj 2003. Der blev ikke i den forbindelse foretaget indholdsmæssige ændringer i reglerne om udpegning af UVVU-medlemmer, og det fremgik af forarbejderne til loven, at optagelsen af reglerne i loven skyldtes "ordensmæssige grunde".

Folketinget havde ikke til hensigt at ændre den hidtidige ordning om udpegning af UVVU-medlemmerne, sådan som den var blevet reguleret og administreret af ministeren.

Det har således aldrig været formålet med optagelsen af bestemmelserne om en udpegningsperiode på 4 plus 2 år i lov om forskningsrådgivning m.v. at afskære ministeren fra at kunne genudpege udvalgsmedlemmer i en afløbsperiode.

Dette svarer til den praksis, der siden har været fulgt af ministeriet. Det svarer også til de oplysninger, ministeren har givet Folketinget om spørgsmålet.

I forbindelse med afbeskikkelsen af UVVU's tidligere formand, landsdommer Poul Lodberg, blev Poul Lodberg bedt om at færdiggøre en verserende klagesag, som var nær sin afslutning, og han færdiggjorde herefter denne sag, selv om han ikke længere var formand for UVVU.

Folketinget blev i 2010 orienteret om, at medlemmer af de faglige udvalg inden for ministeriets område om nødvendigt ville blive udpeget administrativt. Det skete i forbindelse med behandlingen af forslaget til ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. i 2010 (lov nr. 729 af 25. juni 2010). Her orienterede ministeren Folketinget om, at ministeren anså sig for kompetent til administrativt at genudpege medlemmer af de faglige udvalg inden for ministeriets område i en periode frem til lovens ikrafttræden, selv om den lovbestemte udpegningsperiode var udløbet.

Folketinget tog her til efterretning, at ministeren anså sig for kompetent til administrativt at genudpege medlemmer.

Folketinget er også for nylig blevet orienteret om, at ministeren anser sig for kompetent på området. Ved den seneste ændring af lov om forskningsrådgivning m.v., lov nr. 310 af 29. marts 2014, blev Folketinget under behandlingen af lovforslaget meget klart gjort opmærksom på ministerens kompetence. Med loven blev der i § 40 indføjet en udtrykkelig hjemmel for ministeren til at udpege UVVU-medlemmer i en afløbsperiode.

I forbindelse med lovforslagets behandling bad Uddannelses- og Forskningsudvalget ministeren om at kommentere på en henvendelse til udvalget fra sagsøgerens advokat af 6. februar 2014. Henvendelsen var foranlediget af nærværende retssag, og synspunktet var grundlæggende, at det ikke var korrekt, når det i bemærkningerne til lovforslaget var anført, at loven præciserede den gældende administrative praksis, hvorefter ministeren undtagelsesvis kan udpege medlemmer af bl.a. UVVU i en afløbsperiode.

Af ministerens svar af 20. februar 2014 til udvalget fremgår, at ministeren fastholdt, at forlængelsen af UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode var gyldig, herunder at forlængelses-

ne var "sket i overensstemmelse med en administrativ praksis inden for det område af det samlede forskningssystem, som reguleres af lov om forskningsrådgivning m.v."

Vedlagt ministerens svar til udvalget var bl.a. ministerens brev til sagsøgerens advokat af 3. september 2013, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"Med henblik på bl.a. at sikre en hensigtsmæssig afvikling af løbende sager er det forekommet, at beskikkelsen af medlemmer af de råd og udvalg, som reguleres ved loven, forlænges for en afgrænset periode ud over den periode, som er angivet i loven for det pågældende råd. At administrativ forlængelse af beskikkelsesperioder kan anvendes efter almindelig forvaltningsretlig praksis, har Folketinget været gjort opmærksom på, jf. det daværende Udvalg for Videnskab og Teknologis betænkning over lovforslag nr. L 192 fra folketingsåret 2009-10." (min understregning)

Henvendelsen fra sagsøgerens advokat og ministerens svar herpå gav ikke Uddannelses- og Forskningsudvalget anledning til yderligere spørgsmål til ministeren eller til bemærkninger i øvrigt i udvalgets betænkning af 11. marts 2014. Heller ikke ved Folketingets 2. behandling af lovforslaget den 18. marts 2014 eller ved 3. behandlingen den 25. marts 2014 blev der stillet spørgsmål til ministerens adgang til at udpege medlemmer af bl.a. UVVU i en afløbsperiode.

Folketinget har således både i 2010 og i 2014 haft al mulig anledning til at reagere, hvis Folketinget ikke mente, at ministeren kunne genudpege UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode. Det har Folketinget ikke gjort.

Bestemmelsen om udpegningsperiodens længde på 4 plus 2 år er begrundet i ordensmæssige hensyn. Eksempelvis ville pligten for ministeriet efter §§ 8-10 i lovebekendtgørelse nr. 1678 af 19. december 2013 om ligestilling af kvinder og mænd til at sikre, at der i nævn, udvalg m.v. er ligelig repræsentation af mænd og kvinder, være vanskelig at opfylde, hvis der ikke gjaldt faste beskikkelsesperioder.

For advokatkonstitutioner i landsretterne gælder det, at konstitutionsperioden er 3 måneder. Efter ordlyden af retsplejelovens § 44 c er dette en absolut udpegningsperiode. Men hverken Justitsministeriet eller Folketinget har fundet, at de i praksis forekommende tilfælde, hvor advokaten på ulovbestemt grundlag efter udløbet af konstitutionen færdigbehandler påbegyndte sager, giver anledning til hjemmelsmæssige problemer.

Denne praksis vedrørende konstituerede dommeres virke i en afløbsperiode blev fulgt i flere år. Ved en ændring af retsplejeloven i 2006 (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev der indføjet en udtrykkelig hjemmel i § 44, stk. 5, til at lade konstituerede dommere færdigbehandle sager

efter konstitutionsperiodens udløb. Det fremgår af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at der var tale om kodificering af gældende praksis.

Den praksis, der således har været gældende for konstitutioner ved retterne, støtter efter ministeriets opfattelse, at noget tilsvarende må anerkendes vedrørende administrative nævn.

Reglerne om udpegning af medlemmer til Klagenævnet for Udbud og Erhvervsankenævnet ligner reglerne om udpegning af medlemmer til UVVU. Medlemmerne af nævnene udpeges for en 4-årig periode, og der er ikke efter lovbestemmelsernes ordlyd mulighed for genudpegning. Ikke desto mindre er der for disse nævn i bekendtgørelser fastsat regler om, at medlemmerne kan genudpeges. Udpegningsperioden på 4 år er altså ikke blevet fortolket som absolut og dermed til hinder for bestemmelser om genudpegning.

Det er på denne baggrund ministeriets opfattelse, at UVVU-reglernes baggrund, oplysningerne til Folketinget om den administrative forlængelse i en afløbsperiode, samt regeringens og Folketingets retsopfattelse på beslægtede områder viser, at § 32, stk. 4, i lov om forskningsråd m.v. ikke er til hinder for, at ministeren har genudpeget UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode, jf. § 7, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012).

Det er endvidere ministeriets opfattelse, at genudpegningen ud over at være en retligt rigtig løsning også var den mest fornuftige løsning i den konkrete situation.

Genudpegning skyldtes nemlig hensynet til færdiggørelse af behandlingen af komplicerede og længerevarende sager vedrørende Bente Klarlund Pedersen og Milena Penkowa, hvor den sædvanlige parthøringsproces var gennemført, og hvor de involverede parter derfor havde et rimeligt krav på en snarlig afgørelse. Hvis medlemmerne ikke var blevet genudpeget, skulle nye medlemmer starte forfra med at behandle de i alt 6 sager.

Det var – og er fortsat – ministeriets opfattelse, at genudpegningen var en styrkelse af Bente Klarlund Pedersens retssikkerhed. Herved undgik man, at der ikke sent i sagsbehandlingsforløbet skete udskiftning af størstedelen af udvalgsmedlemmerne med den konsekvens, at en betydelig indsigt i problemstillingerne ville gå tabt, og at Bente Klarlund Pedersen skulle vente endnu længere tid på en afgørelse.

Af disse grunde støtter ministeriet de af sagsøgte nedlagte frifindelsespåstande vedrørende ministerens adgang til at udpege UVVU-medlemmerne i en afløbsperiode.

Dokumenter,

som påberåbes:

Bilag BI A: Svarskrift 6. november 2013

Bilag BI B: Processkrift af 17. januar 2014 med bilag IA – IC.

Bilag BI C: Duplik af 30. april 2014 med bilag ID – IF.

Bilag BI D: Brev til Østre Landsret af 16. juni 2014

Bilag BI E: Processkrift af 13. august 2014.

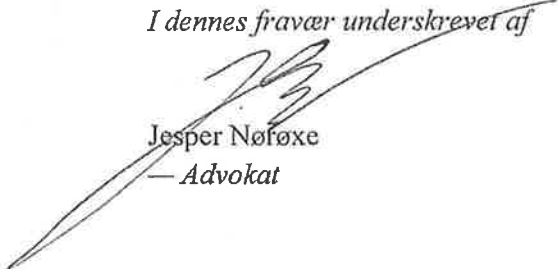
København, den 18. november 2014

Kammeradvokaten

Karsten Hagel-Sørensen

— *Kammeradvokat*

I dennes fravær underskrevet af

Jesper Nøføxe
— *Advokat*

